ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ของ
ว่าที่พันตำรวจตรี วินัย ธงชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

บทคัดย่อ

ของ

ว่าที่พันตำรวจตรี วินัย ธงชัย

2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2545

วินัย ธงชัย. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง, รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธ์มณี.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพพึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งจำแนกตัวแปรดังนี้ คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมด้านครอบครัว ประกอบด้วย ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมด้านโรงเรียนเรียนนายร้อยตำรวจ ประกอบด้วย บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และ สภาพแวดล้อมในโรงนอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1-4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 1089 นาย เครื่องที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพพึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ของมูล คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาปรากฏว่า

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับครู และความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 3 ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (x_{12}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (x_{15}) ระดับชั้น

ปีที่ 1(x_1) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป(x_8) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบได้ ร้อยละ 26.30

1.5 สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

1.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.243 + .098\ X_{12} - .083X_{15} + .089X_2 + 3.889X_8$$

1.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .144\ X_{12} - .114\ X_{15} + .143\ X_2 + .068\ X_8$$

2. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ระดับชั้นปีที่ 4 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ คือ ระดับชั้นปีที่ 2 ระดับชั้นปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา และความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ คือ อาชีพผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง(x_{12}) ระดับชั้นปีที่ 4(x_5) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู(x_{15}) ระดับชั้นปีที่ 3(x_4) ทัศนคติต่อวิชาชีพ(x_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อน(x_{17}) ซึ่งทั้ง 6 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ได้ ร้อยละ 8.10

2.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

2.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\ X_{12} + .113X_5 - .089X_{15} + .072X_4 + .062X_{11} - .056X_{17}$$

2.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .151\ X_{12} + .190X_5 - .123X_{15} + .121X_4 + .080X_{11} - .067X_{17}$$

3. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มีดังนี้

3.1ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ คือ ระดับชั้นปีที่ 2 และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับชั้นปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง(x_{12}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (x_{15}) ทัศนคติต่อวิชาชีพตำรวจ(x_{11}) ระดับชั้นปีที่ 4 (x_5) ระดับชั้นปี 1 (x_2) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป(x_8) ซึ่งทั้ง 6 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ ได้ร้อยละ 9.60

3.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

3.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.898 + .106X_{12} - .077X_{15} + .094X_{11} + .095X_5 + .088X_2 + .061X_8$$

3.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .144X_{12} - .099X_{15} + .112X_{11} + .101X_5 + .131X_2 + .100X_8$$

4. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มีดังนี้

4.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล คือ ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล คือ ระดับชั้นปีที่ 2 และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 1 ระดับชั้นปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นัก

เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย โดยเรียนลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (x_{12}) ระดับชั้นปีที่ 4 (x_5) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (x_{15}) ระดับชั้นปีที่ 3 (x_4) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (x_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อน (x_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ได้ร้อยละ 8.10

4.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

4.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\,X_{12} + .113X_5 - .089X_{15} + .072X_4 + .062X_{11} - .056X_{17}$$

4.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .151\,X_{12} + .190X_5 - .123X_{15} + .121X_4 + .080X_{11} - .067X_{17}$$

5. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มีดังนี้

5.1ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง คือ ระดับชั้นปีที่1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ระดับชั้นปีที่ 3 และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา

5.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 2 ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

5.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (x_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (x_{12}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (x_{18}) ซึ่งตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ได้ร้อยละ 5.20

5.5 สมการที่สารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

5.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.234 + .139\ X_{11} + .098X_{12} + .062X_{18}$$

5.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$z = .116\ X_{11} + .094X_{12} + .083X_{18}$$

6. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ มีดังนี้

6.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ คือ ระดับชั้นปีที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ระดับชั้นปีที่ และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

6.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (x_{12}) ระดับชั้นปีที่ 1 (x_2) ระดับชั้นปีที่ 4 (x_5) ทัศนคติต่ออาชีตำรวจ (x_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (x_{15}) ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ได้ร้อยละ 8.50

6.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

6.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.087 + .090\ X_{12} + .082X_2 + .074X_5 + .078X_{11} - .044X_{15}$$

6.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$z = .143\ X_{12} + .143X_2 + .134X_5 + .107X_{11} - .066X_{15}$$

FACTORS EFFECTING ON APPROPRIATED PERSONALITY OF POLICE CADETS OF POLICE CADET ACADEMY IN AMPHOE SAMPRAN, CHANGWAT NAKHONPATHOM

AN ABSTRACT

BY

WINAI THONGCHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree in Educational Psychology

at Srinakharinwirot University

May 2002

Winai Thongchai. (2002). *Factors Effecting on Appropriated Personality of Police Cadets of Police Cadet Academy in Amphoe Sampran, Changwat Nakhonpathom.* Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asso. Prof. Kamolrat Greethong. Assoc. Prof. Dr. Aree Phanmanee

The purpose of this research was to investigate factors effecting on appropriated personality of police cadets of police cadet academy in amphoe sampran, Changwat Nakhonpathom. These factors were personal factors ; attitude towards police profession, career of parents, police students by class level, academic achievement and extra positions, and environmental factors ; economy of parents, relationships between police cadets with parents, atmosphere of studying, environmental services to students, relationships between police cadets with teachers, relationships between police cadets with seniority, relationships between police cadets with peers and environmental of police cadets's residence hall.

The subjects of 1,089 Police Students who studied in the first class level to fourth class level of police cadet academy in amphoe sampran ot the 2000 academic year. The instruments were factors effecting on appropriated personality questionnaire. The data were analysis by pearson product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were as follows :

1. The results of personal factors and environmental factors with appropriated personality of responsibility.

1.1 The factors relationships with appropriated personality of responsibility were first class level, attitude towards police profession, relationships between police cadets with parents, atmosphere of studying, environmental services to students and environmental of police cadets's residence hall were significantly positive relationships with appropriated personality of responsibility at .01 level.

1.2 The factors relationships between police cadets with teachers and relationships between police cadets with seniority were significantly negative relationships with appropriated personality of responsibility at .01 level and second class level were significantly negative relationships with appropriated personality of responsibility at .05 level

1.3 The factors career of parents, third class level, fourth class level, academic achievement at 1.99 and countdown, academic achievement between 2.00 – 2.99, academic achievement at 3.00 and upstairs, extra positions, economy of parents and relationships between police cadets with peers were nonsignificantly relationships with appropriated personality of responsibility.

1.4 The factors relationships between police cadets with parents (x_{12}) relationships between policed cadets with teacher (x_{15}) first class level (x_1) and academic academic

achievement at 3.00 and upstairs (x_8) were predicted their appropriated personality of responsibility at .01 level. With 26.30 percentage.

1.5 Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the appropriated personality of responsibility at .01 level were as follows:

1.5.1 In terms of raw scores :

$$\hat{Y} = 2.243 + .098\ (x_{12}) - .083\ (x_{15}) + .089\ (x_1) + 3.889\ (x_8)$$

1.5.2 In terms of standard scores :

$$Z = .144\ (x_{12}) - .114\ (x_{15}) + .143\ (x_1) + .068\ (x_8)$$

2. The results of personal factors and environmental factors with appropriated personality of emotion stable.

2.1 The factors first class level, fourth class level, attitude towards police profession, relationships between police cadets with parents and atmosphere of studying were significantly positive relationships with appropriated personality of emotion stable at .01 level and environmental services to students and environmental of police residence hall significantly at .05 level.

2.2 The factors second class level, third class level, academic achievement at 1.99 to countdown and relationships between police cadets with teachers were significantly negative relationships with appropriated personality of emotion stable at .01 level.

2.3 The factors academic achievement between 2.00 – 2.99, academic achievement at 3.00 to more than, extra positions, economy of parents, relationships between police cadets with seniority and relationships between police cadets with peers were nonsignificantly relationships with appropriated personality of emotion stable.

2.4 The factors relationships between police cadets with parents (x_{12}), fourth class level (x_5), relationships between policed cadets with teacher (x_{15}), relationships between police cadets with teachers (x_{15}), Third class level (x_4), attitude towards police profession (x_{11}), and relationships between police cadets with peers (x_{17}) predicted their appropriated personality of emotion stable at .01 level. With 8.10 percentage

2.5 Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the appropriated personality of emotion stable at .01 level were as follows:

2.5.1 In terms of raw scores :

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\ (x_{12}) - .113\ (x_5) + .089\ (x_{15}) + .072\ (x_4) + .062\ (x_{11}) - .056\ (x_{17})$$

2.5.2 In terms of standard scores :

$$Z = .151\ (x_{12}) - .190\ (x_5) + .123\ (x_{15}) + .121\ (x_4) + .080\ (x_{11}) - .067\ (x_{17})$$

3. The results of personal factors and environmental factors with appropriated personality of honest.

3.1 The factors first class level, attitude towards police profession, relationships between police cadets with parents, atmosphere of studying, relationships between police cadets with services to students and environmental police cadets residence hall. were significantly positive relationships with appropriated personality of honest at .01 level

3.2 The factors second class level and relationships between polices cadets with teachers were significantly negative relationships with appropriated personality of emotion stable at .01 level and third class level, academic achievement at 1.99 to countdown and relationships between police cadets with seniority were significantly negative relationships with appropriated personality of emotion stable at .05 level.

3.3 The factors career of parents, fourth class level, academic achievement between 2.00 – 2.99, academic achievement at 3.00 to more than, extra positions, economy of parents and relationships between police cadets with peers nonsignificantly relationships with appropriated personality of honest.

3.4 The factors relationships between police cadets with parents (x_{12}), relationships between policed cadets with teacher (x_{15}), attitude towards police profession (x_{11}), fourth class level (x_5), first class level (x_2) academic achievement at 3.00 to more than (x_8) predicted their appropriated personality of honest at .01 level. With 9.60 percentage

3.5 Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the appropriated personality of honest at .01 level were as follows:

3.5.1 In terms of raw scores :

$$\hat{Y} = 1.898 + .106\ (x_{12}) - .077\ (x_{15}) + .094\ (x_{11}) + .095\ (x_5) + .088\ (x_2) + .061\ (x_8)$$

3.5.2 In terms of standard scores :

$$Z = .144\ (x_{12}) - .099\ (x_{15}) + .112\ (x_{11}) + .101\ (x_5) + .131\ (x_2) + .100\ (x_8)$$

4. The results of personal factors and environmental factors with appropriated personality of appropriate aggression.

4.1 The factors fourth class level, academic achievement at 3.00 to more than, attitude towards police profession and relationships between police cadets with parents were significantly positive relationships with appropriated personality of appropriated aggression at .01 level

4.2 The factors second class level and relationships between polices cadets with teachers were significantly negative relationships with appropriated personality of appropriated aggression at .01 level and academic achievement between 2.00-2.99 were significantly negative relationships with appropriated personality of appropriated aggression at .05 level.

4.3 The factors first class level, third class level, academic achievement at 1.99 to countdown, extra positions, economy of parents, atmosphere of studying, environmental services ot

students, relationships between police cadets with seniority, relationships between police cadets with peers and environmental police cadets residence hall nonsignificantly relationships with appropriated personality of appropriated aggression.

4.4 The factors relationships between police cadets with parents (x_{12}), fourth class level (x_5), relationships between policed cadets with teacher (x_{15}), third class level (x_4), attitude towards police profession (x_{11}) and relationships between police cadets with peers predicted their appropriated personality of appropriated aggression at .01 level. With 9.60 percentage

4.5 Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the appropriated personality of appropriated aggression at .01 level were as follows:

4.5.1 In terms of raw scores :

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\,(x_{12}) - .113\,(x_5) + .089\,(x_{15}) + .072\,(x_4) + .062\,(x_{11}) - .056\,(x_{17})$$

4.5.2 In terms of standard scores :

$$Z = .151\,(x_{12}) - .190\,(x_5) + .123\,(x_{15}) + .121\,(x_4) + .080\,(x_{11}) - .067\,(x_{17})$$

5. The results of personal factors and environmental factors with appropriated personality of operation under rules and command.

5.1 The factors first class level, attitude towards police profession, relationships between police cadets with parents, atmosphere of studying, relationships between police cadets with services to students and environmental police cadets's residence hall were significantly positive relationships with appropriated personality of operation under rules and command at .01 level

5.2 The factors relationships between polices cadets with teachers were significantly negative relationships with appropriated personality of operation under rules and command at .01 level and academic achievement at 1.99 to countdown were significantly negative relationships with appropriated personality of operation under rules and command at .01 level.

5.3 The factors career of parents, second class level, fourth class level, academic achievement between 2.00-2.99, academic achievement at 3.00 to more than, extra positions, economy of parents, relationships between police cadets with seniority and relationships between police cadets with peers were nonsignificantly relationships with appropriated personality of operation under rules and command.

5.4 The factors attitude towards police profession (x_{11}), relationships between police cadets with parents (x_{12}), environmental police cadets's residence hall were predicted their appropriated personality of operation under rules and command at .01 level. With 5.20 percentage

5.5 Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the appropriated personality of operation under rules and command at .01 level were as follows:

5.5.1 In terms of raw scores :

$$\hat{Y} = 1.234 + .139 (x_{11}) - .098 (x_{12}) + .062 (x_{18})$$

5.5.2 In terms of standard scores :

$$Z = .116 (x_{11}) - .094 (x_{12}) + .083 (x_{18})$$

6. The results of personal factors and environmental factors with appropriated personality of sacrificial.

6.1 The factors first class level, attitude towards police profession, relationships between police cadets with parents, atmosphere of studying, relationships between police cadets with peers and environmental police cadets's residence hall were significantly positive relationships with appropriated personality of sacrificial at .01 level and the factors environmental services to students were significantly positive at .05 level.

6.2 The factors second class level, relationships between polices cadets with teachers and relationships between police cadets with seniority were significantly negative relationships with appropriated personality of sacrificial at .01 level and first class level and academic achievement at 1.99 to countdown were significantly negative relationships with appropriated personality of sacrificial at .05 level.

6.3 The factors career of parents, fourth class level, academic achievement between 2.00-2.99, academic achievement at 3.00 to more than, extra positions and economy of parents were nonsignificantly relationships with appropriated personality of sacrificial.

6.4 The factors relationships between police cadets with parents (x_{12}), first class level (x_2), fourth class level (x_5), attitude towards police profession (x_{11}), relationships between police cadets with teachers were predicted their appropriated personality of sacrificial at .01 level. With 8.50 percentage

6.5 Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the appropriated personality of sacrificial at .01 level were as follows:

6.5.1 In terms of raw scores :

$$\hat{Y} = 2.087 + .090 (x_{12}) - .082 (x_2) + .074 (x_5) .078 (x_{11}) - .044 (x_{15})$$

6.5.2 In terms of standard scores :

$$Z = .143 (x_{12}) - .143 (x_2) + .134 (x_5) .107 (x_{11}) - .066 (x_{15})$$

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก
ทบวงมหาวิทยาลัย

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ของ
ว่าที่พันตำรวจตรีวินัย ธงชัย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธ์มณี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธ์มณี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนวคิด และคำแนะนำพร้อมทั้งกรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ด้วยความเมตตา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ. ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนด้วยการให้ทุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้ความกรุณาต่อผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ พลตำรวจโทสัมฤทธิ์ เภตรา ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และเจ้าหน้าที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่กองพยาบาล ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณน้อง ๆ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ร่วมรุ่นรหัส 40 ภาคพิเศษ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือต่อผู้วิจัยด้วยดี โดยเฉพาะขอขอบคุณ คุณสุรศักดิ์ อัครอารีสุข และ คุณรุ่งทิวา ประสพสันติ์ ที่ช่วยให้กำลังใจและช่วยให้คำแนะนำในการจัดรูปแบบและพิมพ์ปริญญานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณ คุณประเทือง ประสพสันติ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่และบูรพคณาจารย์ทั้งหลาย ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้กับผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน

ว่าที่พันตำรวจตรีวินัย ธงชัย

สารบัญ

บทที่ หน้า

1 บทนำ 1
ภูมิหลัง 1
ความมุ่งหมายของการวิจัย 4
ความสำคัญของการวิจัย 4
ขอบเขตของการวิจัย 4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 4
ตัวแปรที่ศึกษา 4
นิยามศัพท์เฉพาะ 5
กรอบแนวคิดในการวิจัย 9
สมมติฐานของการวิจัย 10

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ 11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ 11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ 46
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับข้องอาชีพของผู้ปกครองกับ
บุคลิกภาพ 51
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ 51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ 51
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับข้องกับระดับชั้นปีกับบุคลิกภาพ 52
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นปีกับบุคลิกภาพ 52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นปีกับบุคลิกภาพ 53
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ 54
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ 54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ 55
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่พิเศษ
กับบุคลิกภาพ 57
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่พิเศษกับบุคลิกภาพ 57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่พิเศษกับบุคลิกภาพ 57
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจกับบุคลิกภาพ 58
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจกับบุคลิกภาพ 58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจกับบุคลิกภาพ 59
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว
กับบุคลิกภาพ 61

สารบาญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2(ต่อ)	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับบุคลิกภาพ	61
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับบุคลิกภาพ	61
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ	62
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ	62
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ	64
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพ	65
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพ	65
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพ	67
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนกับบุคลิกภาพ	69
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนกับบุคลิกภาพ	69
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนกับบุคลิกภาพ	70
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูกับบุคลิกภาพ	71
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูกับบุคลิกภาพ	71
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูกับบุคลิกภาพ	72
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ	72
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ	73
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ	73
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน	

สารบาญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2(ต่อ)	นายร้อยตำรวจกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ	74
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อย ตำรวจกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ	74
	งานที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อย ตำรวจกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ	75
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอน กับบุคลิกภาพ	76
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอนกับบุคลิกภาพ	76
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอนกับบุคลิกภาพ	76
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	78
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	78
	ประชากร	78
	กลุ่มตัวอย่าง	78
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	78
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	78
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	96
	การวิเคราะห์ข้อมูล	96
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	98
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	116
	สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	116
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	117
	อภิปรายผล	122
	ข้อเสนอแนะ	173
บรรณานุกรม		174

สารบาญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

(ต่อ)ภาคผนวก 188

ภาคผนวก ก 189

ภาคผนวก ข 192

ภาคผนวก ค 229

ประวัติย่อผู้วิจัย 244

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงองค์ประกอบที่พบใน L และ Q data 24

2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ..... 100

3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 101

4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาบุคลิกภาพที่พึงประสงค์..... 103

5 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ..... 106

6 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ..... 107

7 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์..... 108

8 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ..... 108

9 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์..... 109

10 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ..... 110

11 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล..... 111

12 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ..... 111

13 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง..... 112

14 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง โดยวิธีวิเคราะห์พหุคูณ..... 113

15 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ..... 114

16 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ..... 114

17 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบทัศนคติต่ออาชีพองค์ประกอบด้านความคิด..... 230

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

18 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบทัศนคติต่ออาชีพ องค์ประกอบด้านความรู้สึก 231

19 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบทัศนคติต่ออาชีพ องค์ประกอบด้านความพฤติกรรม 232

20 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง 233

21 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศ การเรียนการสอน 234

22 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามสภาพแวดล้อม ด้านการให้บริการแก่นักเรียน 236

23 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู 237

24 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง 238

25 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน 239

26 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามสภาพแวดล้อม ในโรงนอน 240

27 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบทดสอบบุคลิกภาพ พึงประสงค์ 241

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 ลักษณะที่เป็นส่วนประกอบบุคลิกภาพตามทัศนะของกิลฟอร์ด..... 20

2 องค์ประกอบของบุคลิกภาพที่ชอบแสดงออก – เก็บตัว 22

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

งานของตำรวจเป็นงานสำคัญและต้องรับผิดชอบมาก นอกจากจะเป็นผู้รักษาความสงบสุขของประชาชนแล้ว ตำรวจยังต้องเป็นกำลังสำคัญในการรักษาความมั่นคงของประเทศอีกด้วย หน้าที่ของตำรวจจึงเป็นหน้าที่หนักที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติ (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. 2513 : 43) ดังจะเห็นได้จากบทบาทของตำรวจที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวที่เข้าติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนทุกระดับตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน และ 7 วันต่อสัปดาห์ ตำรวจต้องบริการประชาชน ทั้งในงานที่เกี่ยวกับอาชญากรรม และไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม ได้แก่ การต่อสู้กับอาชญากรรม การรักษากฎหมาย การให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ ไปจนกระทั่งการ "ปกป้อง" ให้ประชาชนมีความอยู่เย็นเป็นสุข ให้บริการในยามทุกข์เข็ญ ในยามโกลาหล ในยามที่มีอันตรายต่อชีวิตหรือเมื่อประชาชนเรียนร้องให้ตำรวจปกป้องรักษาให้พ้นอันตราย ยิ่งกว่านั้นในยามคับขันประชาชนยังต้องการให้ตำรวจเสี่ยงชีวิตของตำรวจเองเข้าปกป้องประชาชนด้วย (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2528 : 4)

โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ " ผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีคุณภาพของประชาชน" ให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดทั้งรักษาความสงบสุขของสังคมและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนนายร้อยตำรวจจึงมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนนายร้อยตำรวจให้มีคุณลักษณะ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 10) ดังนี้ ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย บุคลิกภาพ กิริยาท่าทาง การวางตนมารยาท ค่านิยม และความเชื่อที่ถูกต้องดีงามเป็นที่ศรัทธาและเชื่อถือของประชาชนทั่วไป มีความสามัคคีกลมเกลียวกันในหมู่คณะข้าราชการตำรวจ ตระหนักในภาระหน้าที่ที่มีต่อประชาชนในชาติ มีความเป็นพลเมืองดีของชาติที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม โดยเน้นการมีจิตสำนึกเพื่อมวลชนในการเข้าร่วมแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองกับข้าราชการสังกัดอื่นและประชาชน ตลอดจนการพัฒนาชาติในด้านต่าง ๆ และมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจ จากคุณลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับลักษณะของบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ที่สำนักกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ ตามมติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจในการประชุมครั้งที่ 9/2540 เมื่อ 20 สิงหาคม 2540 ที่เห็นชอบในหลักการในการใช้การทดสอบบุคลิกภาพเพื่อคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้ารับราชการเป็นนักเรียนพลตำรวจ นักเรียนนายร้อยตำรวจและข้าราชการตำรวจในตำแหน่งกลุ่มสายงานป้องกันและปราบปรามของกรมตำรวจ และตามหนังสือของสำนักกำลังพล ตำรวจที่0604.111/4292 ลงวันที่ 30 กันยายน 2540 เรื่องขออนุมัติในหลักการใช้การทดสอบบุคลิกภาพตามมติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจในการประชุมครั้งที่ 9/2540 เมื่อ 20 สิงหาคม 2540 ได้กำหนดบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบและสำนึกในหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์และควบคุมตนเองเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีแรงกดดัน หรืออันตราย ความซื่อสัตย์สุจริต ความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา และความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

จากความสำคัญของงานตำรวจและบุคลิกลักษณะต่าง ๆ อันพึงประสงค์ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจและของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ต้องการให้มีในนักเรียนนายร้อยตำรวจทุกนาย ทำให้เห็นได้ว่าลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล มีบทบาทสำคัญมากต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคล รวมทั้งการดำเนินชีวิตด้วย (เดโช สวนานนท์. 2508 : 22-23) แคลเทลและคณะ (Cattell, et al. 1981; อ้างมาจาก Farmer. 1991 : 75) ได้สนับสนุนแนวคิดนี้ว่า คุณลักษณะในการทำงานใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความสามารถ บุคลิกภาพ แรงจูงใจและอารมณ์ แคลเทลเน้นว่า "บุคลิกภาพ" เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ในการคัดเลือกและก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานมากที่สุด

ผู้วิจัยในฐานะนักจิตวิทยา ประจำงานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลตำรวจได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนหรือการปกครองดูแลในนักเรียนนายร้อยตำรวจประจำปีการศึกษา 2542 จากคณาจารย์ฝ่ายวิชาการและฝ่ายปกครอง จำนวน 10 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ พบว่าคณาจารย์ฝ่ายวิชาการและฝ่ายปกครองตอบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีปัญหาในการเรียนและการปกครองดูแล ได้แก่ ในปัญหาด้านการเรียน คือ ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ไม่ส่งงาน มาเรียนไม่ตรงเวลา ไม่ค่อยกระตือรือร้นในการเรียน ส่วนปัญหาในการปกครองดูแล คือ ไม่ค่อยให้ความเคารพเชื่อฟัง ชอบปัดความรับผิดชอบและขาดความซื่อสัตย์ ชอบต่อรองเพื่อทำงานให้น้อย และชอบเอาตัวรอดขาดความเสียสละ

และผู้จัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนและการปฏิบัติตัวในโรงเรียนของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ด้วยแบบสอบถามปลายเปิด กับนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 100 นายทั้ง 4 ชั้นปี ผลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ในคำถามข้อที่ 1 ว่า " ท่านมีปัญหาอะไรบ้างในการปฏิบัติตนอยู่รวมกันในโรงเรียน " คำตอบที่ได้เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความเสียสละน้อย จำนวน 49 นาย คิดเป็นร้อยละ 49 เพื่อน ๆ ไม่ตรงต่อเวลา จำนวน 32 นาย คิดเป็นร้อยละ 32 รุ่นพี่ให้ความสนใจรุ่นน้องน้อยและบางครั้งลงโทษแบบไม่มีเหตุผล จำนวน 16 นาย คิดเป็นร้อยละ 16 เพื่อนมีความจริงใจต่อกันเองค่อนข้างน้อยและต่อการเรียน จำนวน 9 นาย คิดเป็นร้อยละ 9 ครูไม่ค่อยเป็นกันเอง จำนวน 4 นาย คิดเป็นร้อยละ 4 ครูสอนเร็วและให้งานมาก จำนวน 3 นาย คิดเป็นร้อยละ 3 และสุดท้าย ครูและรุ่นพี่ก้าวร้าวแบบไม่มีเหตุผล จำนวน 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 2

คำถามข้อที่ 2 คือ "ปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่เกิด ท่านคิดว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง" พบว่า มีผู้ตอบคำถามนี้จำนวน 62 นาย คำตอบที่ได้เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เพื่อนนักเรียนนายร้อยตำรวจมีลักษณะนิสัยที่ไม่เหมาะสม เช่น ให้ความสำคัญในสิทธิ์ของตนเองเป็นสำคัญ เอาตัวรอด จำนวน 21 นาย คิดเป็นร้อยละ 33.87 การบริหารงานของโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ จำนวน 15 นาย คิดเป็นร้อยละ 24.19 การจัดระบบการเรียนการสอนไม่เหมาะสม จำนวน 7 นาย คิดเป็นร้อยละ 11.29 และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอหรือล้าสมัย จำนวน 7 นาย คิดเป็นร้อยละ 11.29 ระบบการปกครองของรุ่นพี่รุนแรงก้าวร้าว จำนวน 6 นาย คิดเป็นร้อยละ 9.68 ครอบครัวมีปัญหา จำนวน 5 นาย คิดเป็นร้อยละ 8.06 และสุดท้ายคือ ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนที่ดีทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน จำนวน 3 นาย คิดเป็นร้อยละ 4.84

คำถามที่ 3 คือ "จากสภาพปัญหาดังกล่าว ท่านได้จัดการกับปัญหานั้นอย่างไรบ้าง" พบว่า มีผู้ตอบคำถามนี้จำนวน 47 นาย คำตอบที่ได้โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ต้องปรับปรุงการเรียนการสอนใหม่ จำนวน 15 นาย คิดเป็นร้อยละ 31.91 การให้การปรึกษาและแนะแนวแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 13 นาย คิดเป็นร้อยละ 27.66 ไม่รู้จะแก้ไขปัญหาอย่างไร จำนวน 8 นาย คิดเป็นร้อยละ 17.02 การทำโทษอย่างแรง จำนวน 5 นาย คิดเป็นร้อยละ 10.64 จัดรูปแบบการบริหารใหม่ จำนวน 4 นาย คิดเป็น

ร้อยละ 8.51 และสุดท้ายคือ จัดสภาพแวดล้อมให้กระตุ้นความสนใจทางวิชาการแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 4.26

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นด้วยแบบสอบถามปลายเปิด เห็นได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธภาพกับผู้อื่น รวมทั้งมีปัญหาในด้านการเรียนการสอนและการปกครองดูแล ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีผลต่อต่อการพัฒนาด้านบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยได้ ดังที่ เฮอร์ลอค (Hurlock. 1978 : 239-274) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาของบุคลิกภาพที่สำคัญประการหนึ่ง คือ องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ ประสบการณ์ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยเฉพาะบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต คือ บิดามารดา ครู เพื่อน รวมทั้งวัฒนธรรมและเหตุการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแอดเลอร์ (วันดี ระเจริญ. 2531 : 132-133 ; อ้างอิงมาจาก Adler. 1970) กล่าวว่า วัฒนธรรมแต่ละสังคมมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็ก เพราะเด็กเมื่อโตขึ้นย่อมต้องเข้ารับการศึกษาในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน เช่น ครู ระเบียบวินัย เพื่อน เป็นสิ่งที่จะสร้างบุคลิกภาพของเด็กด้วยให้ออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ถ้าโรงเรียนเน้นส่งเสริมเรื่อง การแข่งขันมาก บุคลิกภาพของการชิงดีชิงเด่น อิจฉา เห็นแก่ตัวของเด็กจะปรากฏขึ้น ประกอบกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 47-55) กล่าวว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษา จะมีความอยากรู้อยากเห็น อยากเป็นอิสระ มีแนวคิดใหม่ ๆ ยึดมั่นอุดมการณ์ จากลักษณะดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์กับครอบครัวและอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อนักศึกษาน้อยลง นักศึกษาจะมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้อง ซึ่งจะมีการแลกเปลี่ยนความคิด การตัดสินใจ พิจารณาสิ่งใด ๆ โดยอาศัยการและเหตุผล รวมทั้งแซนฟอร์ด (Sanford. 1972 : 17) กล่าวว่า บุคลิกภาพของนักศึกษาจะขึ้นอยู่กับนโยบายหรือหลักการบริหารของสถาบันด้วย ทำให้เห็นได้ว่าสภาพปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อบุคลิกภาพและคุณภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงอาจมีผลกระทบต่อเป้าหมายสูงสุดในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ต้องการผลิตนายตำรวจที่มีคุณภาพ และมีผลกระทบต่อความต้องการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่กำหนดให้บุคคลที่เป็นตำรวจควรมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ 6 ด้าน ได้แก่ 1. ความรับผิดชอบและสำนึกในหน้าที่ 2. ความมั่นคงทางอารมณ์และควบคุมตนเองเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีแรงกดดัน หรืออันตราย 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม 5. การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา 6. ความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสอบถามปลายปิด ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ทดสอบกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 100 นายซึ่งเป็นกลุ่มเดิม ผลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถามปลายปิด พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ได้คะแนน เฉลี่ย 2.03 ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ได้คะแนนเฉลี่ย 2.32 ด้านความซื่อสัตย์ ได้คะแนนเฉลี่ย 2.00 และด้านคุณลักษณะการเสียสละ ได้คะแนนเฉลี่ย 2.12 และพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ได้คะแนนเฉลี่ย 2.36 และด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ได้คะแนนเฉลี่ย 3.07

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นเห็นได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีคุณลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำหลายด้าน จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นข้อมูลให้ โรงเรียนนายร้อยตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำไปใช้ประกอบการพิจารณารับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันข้าราชการตำรวจ และเครื่องมือที่สร้างขึ้นอาจนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอบคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับราชการตำรวจ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับงานตำรวจ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่1,2,3 และ 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,235 นาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,125 นาย

และนักเรียนนายร้อยตำรวจ อีก 100 นาย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ชั้นปีละ 25 นาย ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองคุณภาพเครื่องมือ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 อาชีพของผู้ปกครอง ได้แก่ เป็นข้าราชการตำรวจ กับ ไม่เป็นข้าราชการตำรวจ

1.1.2 ระดับชั้นปีของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ ชั้นปีที่1 ,ชั้นปีที่ 2 ,ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ได้แก่ ผู้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ กับผู้ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ

1.1.5 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

1.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

1.2.1 สิ่งแวดล้อมด้านครอบครัว

1.2.1.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

1.2.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

1.2.2 สิ่งแวดล้อมด้านโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

1.2.2.1 บรรยากาศการเรียนการสอน

1.2.2.2 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

1.2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

1.2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

1.2.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

1.2.2.6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

2.1 ความรับผิดชอบ

2.2 ความมั่นคงทางอารมณ์

2.3 ความซื่อสัตย์

2.4 ความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

2.5 การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

2.6 ความเสียสละ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่แสดงออกทางการกระทำ ความคิดเห็น ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น ตามคุณลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 6 ด้าน ที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจกำหนดใช้ในการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้ารับราชการตำรวจ ประกอบด้วย

1.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยที่ปฏิบัติตนต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี โดยรู้จักหน้าที่ ไม่ละทิ้งหน้าที่ ติดตามผลงาน แก้ไขปรับปรุงอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถและตรงต่อเวลา ตลอดจนยอมรับผิดชอบในผลของการกระทำ

1.2 ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยที่มีความสุขุมรอบคอบ ผ่อนคลายไม่ตึงเครียดเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่มีแรงกดดันหรือมีอันตราย ตลอดจนมีความสามารถมองชีวิตในสภาพความเป็นจริง ไม่เพ้อฝัน รู้จักยืดหยุ่น

1.3 ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยที่เป็นการกระทำในลักษณะที่ไม่เบียดบังเอาของผู้อื่นหรือของส่วนรวมมาเป็นของตน ไม่คดโกง ไม่คล้อยตามผู้อื่นไปในทางที่เสื่อมเสีย ไม่ใช้อำนาจของตนไปในทางที่ผิด

1.4 ความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยที่การกระทำในลักษณะกล้าหาญ กล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นต่อสิ่งแวดล้อม มีความสามารถตัดสินใจด้วยหลักของ

เหตุผลที่ปฏิบัติได้จริง เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช้เป็นกระทำตามอารมณ์หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องของตน

1.5 การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยที่แสดงออกในลักษณะเห็นด้วย คล้อยตาม ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ และทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาด้วยความเต็มใจ มิได้กระทำไปเพราะถูกบังคับหรือลงโทษ การปฏิบัติตามกฎระเบียบและคำสั่งเหล่านั้น เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง และมีความเชื่อว่าการปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ถูกที่ดีก่อให้เกิดความสุขสงบเรียบร้อยในสังคม

1.6 การเสียสละ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยที่แสดงออกในการช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์ สิ่งของ ความรู้และแรงงาน การเห็นแก่ส่วนรวมเป็นการอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม ให้ความเห็นใจและกำลังใจแก่ผู้อื่นเมื่อเขาเดือดร้อนหรือทุกข์ยาก และไม่เอาเปรียบผู้อื่น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง บิดาและหรือมารดาของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีอาชีพรับราชการตำรวจ

2.1.2 ระดับชั้นปีของนักเรียนนายร้อย หมายถึง นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา 2543 ที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนนายร้อยตำรวจซึ่งวัดจากผลการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เฉลี่ยทุกวิชาของการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, 2542: 19)

2.1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

2.1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 2.00 – 2.99

2.1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 1.99 ลงมา

2.1.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ หมายถึง นักเรียนนานร้อยตำรวจที่ได้รับแต่งตั้งโดยโรงเรียนนายร้อยตำรวจให้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ เนื่องจากมีความสามารถที่ดีเด่นทางวิชาการ หรือทางการกีฬาหรือมีความประพฤติที่ดีเยียม

2.1.5 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ ซึ่งได้แก่ลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการและความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

2.1.5.1 ด้านความคิดเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ

2.1.5.2 ด้านความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะงานตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ และความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ

2.1.5.3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติงานเกี่ยวกับลักษณะงานของตำรวจ ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ

2.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของครอบครัว ได้แก่

2.2.1 ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน

2.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองหมายถึง การปฏิบัติที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองที่กระทำต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ และพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจปฏิบัติต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.2.2.1 พฤติกรรมที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ การเอาใจใส่ในตัวนักเรียนนายร้อยตำรวจ ให้ความไว้วางใจในการดูแลตนเองในเรื่องการเรียนและความประพฤติ พร้อมทั้งทำให้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ให้มีอิสระในการแสดงออกตลอดจนสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้ความรักความห่วงใยใกล้ชิดต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจพร้อมทั้งเป็นผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหา แล้วให้นักเรียนนายร้อยตำรวจคิดตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้ปกครองพยายามส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

2.2.2.2 พฤติกรรมที่นักเรียนนายร้อยตำรวจปฏิบัติต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ได้แก่ การขอคำแนะนำและปรึกษาบิดามารดา มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ มีความรับผิดชอบการงานของครอบครัว พร้อมทั้งยอมรับกฎเกณฑ์ ยินยอมกระทำตามกฎเกณฑ์ที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองกำหนดด้วยความยินดี การแสดงความรักและเคารพบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เชื่อฟังไม่ทำให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียใจ

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่

2.3.1 บรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ประกอบด้วย วิธีการสอนของครู การมอบหมายงาน การประเมินผล พฤติกรรมนักเรียนระหว่างการเรียน พฤติกรรมของครูในการสอน ระเบียบกฎเกณฑ์ในชั้นเรียน รวมทั้งลักษณะที่ตั้งและสภาพของอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด โรงอาหารและสนามกีฬา รวมทั้งการตกแต่งอาคารสถานที่ความสะอาด สวยงามและความปลอดภัย

2.3.2 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ หมายถึงลักษณะการจัดบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจจัดให้แก่นักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนและการดำเนินชีวิตรวมทั้งพัฒนาตนเองของนักเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้นักเรียน บริการแนะแนวทางการศึกษา การให้บริการห้องสมุด บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ และการให้ทุนแก่นักเรียน

2.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู หมายถึง หมายถึง การปฏิบัติที่ครูกระทำต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ และพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจปฏิบัติต่อครูที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.3.3.1 พฤติกรรมของครูที่กระทำต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ การแสดงความห่วงใยเอาใจใส่ในด้านการเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียน ความใกล้ชิดช่วยเหลือ การให้การแนะนำปรึกษาทางการเรียนและการดำเนินชีวิต

2.3.3.2 พฤติกรรมที่นักเรียนนายร้อยตำรวจปฏิบัติต่อครู ได้แก่ การแสดงความเคารพครู การเชื่อฟังในคำสั่งสอนของครู มีความรับผิดชอบในงานที่ครูสั่ง การขอคำแนะนำและการปรึกษาจากครู และการถือการปฏิบัติตนของครูเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

2.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง หมายถึง การปฏิบัติที่นักเรียนนายร้อยรุ่นพี่รุ่นน้องกระทำต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ และพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจปฏิบัติต่อนักเรียนนายร้อยรุ่นพี่รุ่นน้องที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.3.4.1 พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยรุ่นพี่รุ่นน้องกระทำต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ การแสดงความห่วงใยเอาใจใส่ในด้านการเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ความใกล้ชิดช่วยเหลือ การให้การแนะนำปรึกษาทางการเรียนและการดำเนินชีวิต

2.3.4.2 พฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจปฏิบัติต่อนักเรียนนายร้อยรุ่นพี่รุ่นน้อง ได้แก่ การขอและยอมรับคำแนะนำการปรึกษาในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตจากรุ่นพี่ การให้คำแนะนำการปรึกษาแก่รุ่นน้อง ความใกล้ชิดห่วงใยและเป็นกันเองกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

2.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน หมายถึง การแสดงออกระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างเพื่อนและความสามารถในการทำงานกลุ่ม

2.3.6 สภาพแวดล้อมของโรงนอน หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของโรงนอนรวมทั้งบรรยากาศต่าง ๆ ในการอยู่อาศัยในโรงนอนของนักเรียน ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงนอน การแสดงความคิดเห็นและการโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงนอน ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำกองร้อยกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนร่วมโรงนอน การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกองร้อย

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

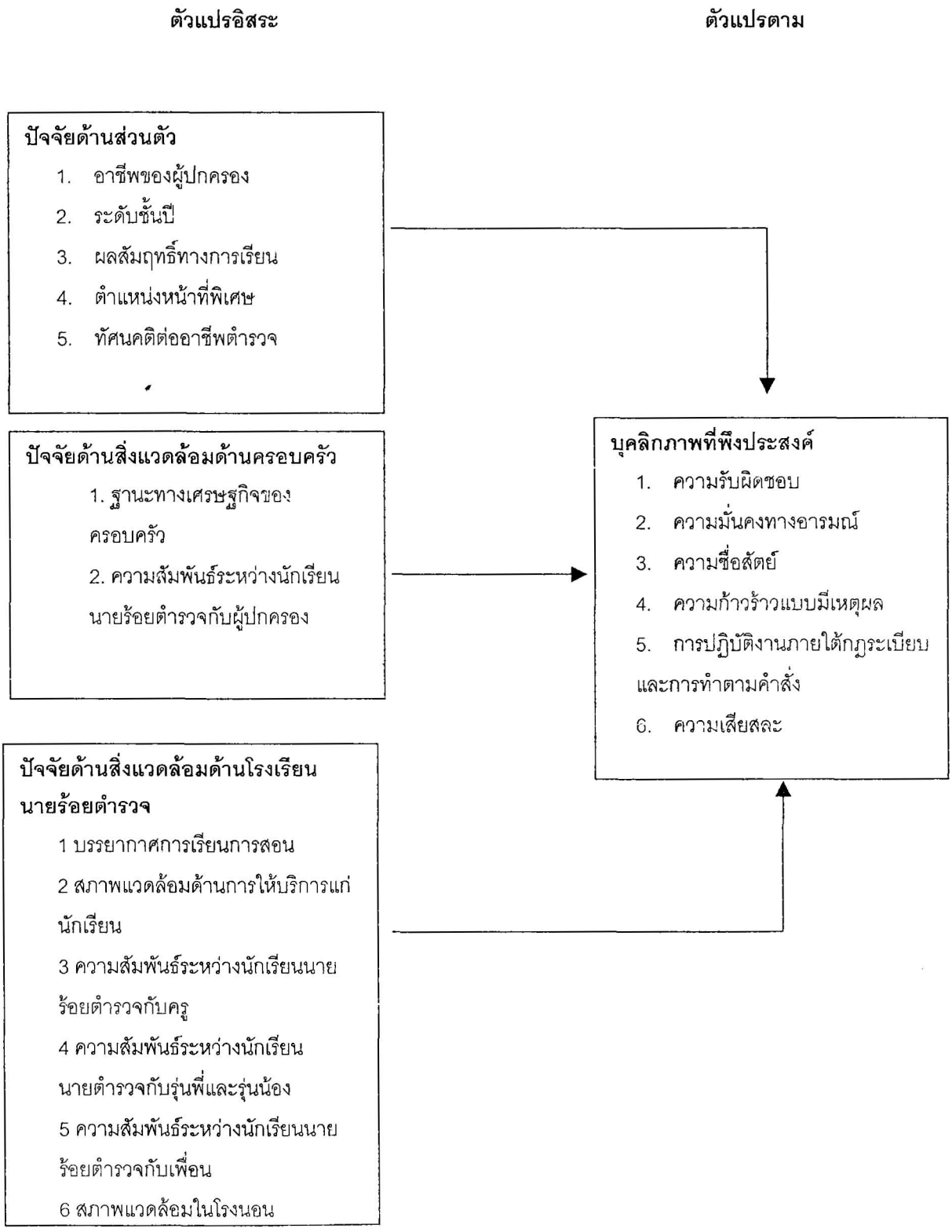

สมมติฐานของการวิจัย

1.ปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. ปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
   - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
     - 1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
     - 1.1.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ
     - 1.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ
     - 1.1.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
     - 1.1.5 บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของความเป็นตำรวจ
       - 1.1.5.1 ความสำคัญของตำรวจ
       - 1.1.5.2 หน้าที่ของตำรวจ
       - 1.1.5.3 ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของความเป็นตำรวจ
       - 1.1.5.4 ความหมายคุณลักษณะของบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์
   - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
   - 2.1 อาชีพของผู้ปกครอง
   - 2.2 ระดับชั้นปี
   - 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
   - 2.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ
   - 2.5 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
   - 2.6 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
   - 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง
   - 2.8 บรรยากาศการเรียนการสอน
   - 2.9 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน
   - 2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู
   - 2.11 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง
   - 2.12 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน
   - 2.13 สภาพแวดล้อมในโรงนอน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า บุคลิกภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

แคทเทล (นวลละออ สุภาผล. 2527 : 206 ; อ้างอิงมาจาก Cattell. 1950) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึง สิ่งที่ช่วยทำนายว่า บุคคลจะทำอย่างไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางจิตวิทยา เพื่อสร้างกฎว่าบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันนั้นจะทำพฤติกรรมใด เมื่ออยู่ในสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมปกติ บุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล มีทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน

รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ruch. 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ตัวเราทั้งตัวหรืออัตตะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้นจะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ

แอนน์ อนาสตาซี (Smith. 1968 ; *citing* Anne Anastasi. 1990 : 10) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิกิริยาร่วม (Interaction) ระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมอย่างเดียวกันในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันย่อมก่อให้เกิดบุคลิกภาพของบุคคลต่างกัน อย่างไรก็ตามในสภาพแวดล้อมที่เหมือนกัน แม้ว่าบุคคลจะมีพันธุกรรมอย่างเดียวกันก็อาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่แตกต่างกันได้

มันน์ (Munn. 1969 : 98) กล่าวว่า บุคคลเป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการปะทะกันระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สถานภาพทางสังคมและอิทธิพลทางวัฒนธรรม

อัลพอร์ต (Allport. 1967 : 24-25) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงหน่วยผสมผสานที่ทรงพลังของระบบทางกายและจิตใจในตัวบุคคล ซึ่งกำหนดลักษณะการปรับตัวเป็นแบบเฉพาะของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

สมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (Jensen.1989 ; citing APA. 1980 : 130) ได้นิยามความหมายของคำว่าบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะในการคิด การรู้สึกและการประพฤติของบุคคลหนึ่ง ๆ เป็นรูปแบบพฤติกรรมที่หยั่งลึกในตัวบุคคลจึงพัฒนาขึ้นทั้งในขณะที่มีสติ(Conscious) และไม่รู้สติ (Unconscious) เป็นเสมือนวิถีชีวิต หรือแนงปฏิบัติที่บุคคลปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

ตุ้ย ชุมสาย (2514 : 23) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง กระสวนแห่งการรวมหน่วยประกอบด้วย รูปร่างลักษณะและพฤติกรรมอันเป็นเครื่องส่อนิสัยของคน ๆ หนึ่ง ซึ่งทำให้คนอื่นกำหนดคุณค่าของคนนั้นด้วยอาเวคและไม่ใช่ด้วยพุทธิปัญญาหรือเชาว์

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2520 : 3) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ย้ำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 295) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะส่วนรวมทั้งหมดของบุคคลแต่ละคนที่สามารถมองเห็นจากภายนอกและซ่อนเร้นอยู่ภายใน บุคลิกภาพนี้ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง แนวความคิด การพูดจา ความสนใจ อารมณ์ เจตคติ รสนิยม ตลอดจนความสามารถในการทำงาน

โสภา ชูพิกุลชัย (2529 : 164) กล่าวว่า บุคลิกภาพ ก็คือผลรวมอย่างมีระบบของพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้ทราบได้ถึงลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลนั้น ๆ

พะระดา สุริยคุณ (2535 : 7) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล ทั้งในด้านกิจการงาน ชีวิตส่วนตัวและในสังคมทั่วไป เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตใจ

จำรัส แจ่มจันทร์ (2539 : 14) บุคลิกภาพหมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนทัศนะคติ ค่านิยม ซึ่งแสดงให้เห็นคุณลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตลอดจนลักษณะที่บอกถึงสภาพจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิด ที่แสดงออกทางการกระทำ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น อันเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า บุคลิกภาพคือ ลักษณะโดยรวมทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่มีแบบฉบับเฉพาะของแต่ละบุคคล โดยได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพมีลักษณะค่อนข้างถาวร เปลี่ยนแปลงได้ยาก ช่วยทำให้สามารถทำนายได้ว่า บุคคลจะปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้

1.1.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 4-5) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ดังจะพิจารณาได้จากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ความมั่นใจ ผู้ที่มีบุคลิกภาพดี จะมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น ทำให้กล้าแสดงออก เพราะคนอื่น ๆ ที่พบเห็นจะให้ความสนใจและเชื่อมั่น ดังนั้นโอกาสที่จะประสบความสำเร็จจึงมีมากขึ้น

2. การคาดหมายพฤติกรรม ถ้ารู้ว่าบุคคลนั้นมีบุคลิกภาพอย่างไร จะทำนายได้ว่าในสถานการณ์ใดจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร

3. การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถบอกได้ว่าบุคคลหนึ่งแตกต่างจากอีกบุคคลหนึ่งได้ก็โดยอาศัยสังเกตดูพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอแก่ตัวบุคคลนั้น ๆ

4. การตระหนักในเอกลักษณ์ของบุคคล บุคลิกภาพ ทำให้คนมีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นของตนเอง เป็นแบบอย่างแก่เยาวชน

5. การปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ การที่รู้บุคลิกภาพของบุคคลอื่น ทำให้ปรับตัวเข้ากับเขาได้ง่ายขึ้น เอาชนะศัตรูได้ แก้ปัญหาได้ บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ง่ายขึ้น

6. ความสำเร็จ คนที่มีบุคลิกภาพดี ได้เปรียบคนอื่นเสมอ เป็นพื้นฐานแห่งความศรัทธา เชื่อถือแก่ผู้พบเห็น ช่วยให้ธุระการทำงานสำเร็จง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือ และการติดต่อด้วยดีได้รับความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

7. การยอมรับ คนที่มีบุคลิกภาพดีย่อมเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ใคร ๆ ก็เรียกร้องต้องการ ชอบที่จะให้ร่วมอยู่ในกลุ่มทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ

1.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิผลต่อบุคลิกภาพ

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1978 : 239-274) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ซึ่งเป็นขบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีระบบ ระเบียบที่สลับซับซ้อน สัมพันธ์เกี่ยวกับเนื่องกันในทุก ๆ ด้าน ซึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาของบุคลิกภาพแบ่งได้ 2 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางพันธุกรรมและสรีรวิทยา

1.1 พันธุกรรม พันธุกรรมเป็นตัวถ่ายทอดสิ่งที่เป็นมรดก ทางกรรมพันธุ์จากพ่อแม่และ

บรรพบุรุษ เป็นตัวกำหนดขอบเขตความสามารถต่าง ๆ ของมนุษย์ รวมทั้งลักษณะต่าง ๆ ของร่างกาย เช่นสี ตา สีผม โครงสร้างของรูปร่างหน้าตาโดยมีสิ่งแวดล้อม เช่น ลักษณะการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศเป็นตัวกระตุ้นหรือตัวกดให้บุคคลนั้น พัฒนาไปได้เต็มตามศักยภาพหรือไม่ทั้งทางด้านสติปัญญา รูปร่าง หน้าตา รวมทั้งลักษณะทางอารมณ์ โดยนักจิตวิทยาบางพวกเชื่อว่า ลักษณะทางอารมณ์บางอย่างเป็นลักษณะเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน เช่นบางพวกปรับตัวง่ายยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้เร็ว เด็กพวกนี้จะมีอารมณ์ดี เด็กบางพวกจะปรับตัวยาก เด็กจะรู้สึกเครียดหรือตื่นเต้นง่าย ปรับตัวช้า

1.2 องค์ประกอบทางสรีรวิทยา เป็นผลจากพันธุกรรมและการพัฒนาตามวัย ซึ่งจะพัฒนาไปสู่วุฒิภาวะของแต่ละคน โดยจะมีระยะเวลาการเจริญเติบโตไม่เท่ากัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย ได้แก่ พันธุกรรม ระดับฮอร์โมน อาหาร สภาวะของร่างกายขณะนั้นอารมณ์เด็กจะพัฒนาไปได้ช้ากว่าปกติ ถ้าเด็กมีปัญหาเรื่องการขาดอาหาร การเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดความพิการหรือมีความผิดปกติของอวัยวะต่าง ๆ เช่น สมอง ต่อมไทรอยด์ การที่บุคคลมีสุภาพไม่แข็งแรงหรือพิการย่อมส่งต่อบุคลิกภาพ ทั้งจากการที่บุคคลมีสุขภาพไม่แข็งแรงสมบูรณ์และตัวบุคคลนั้นมองตนเอง อาจทำให้บุคคลนั้นรู้สึกมีปมด้อยได้

2. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

1.1 ประสบการณ์ ในวัยเด็กความสัมพันธ์กับมารดาหรือตัวแทนมารดาและความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้และเลียนแบบ จะสังเกตได้ว่าเด็กมักจะมีบุคลิกภาพหลายอย่างคล้ายพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดในวัยเด็ก

1.2 อิทธิพลของวัฒนธรรม ผลของวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ จะมีอิทธิพลต่อค่านิยมและทัศนคติของบุคคล เช่น สังคมอเมริกันให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจ การรู้จักพึ่งตนเอง จะพบว่าคนอเมริกันมีลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนในสังคมไทยให้ความสำคัญกับระบบอาวุโส ดังนั้นบุคลิกภาพของบุคคลส่วนใหญ่เห็นว่าบุคคลที่มีลักษณะดี คือมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน เป็นต้น

1.3 เหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต บุคคลแต่ละบุคคลจะได้รับประสบการณ์ไม่เหมือนกันตั้งแต่เกิดมา เช่น เป็นบุตรลำดับที่เท่าใด สถานภาพของบุคคล บทบาทที่เปลี่ยนไป สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลทำให้บุคลิกภาพของบุคคลเปลี่ยนไป เช่นบุคคลบางคนเมื่ออยู่ในครอบครัวจะมีลักษณะเป็นเด็กทำอะไรตามใจพ่อแม่ แต่เมื่อไปอยู่ที่ทำงานมีบทบาทเป็นหัวหน้าหน่วยงานก็มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่เป็นผู้นำที่ดีมีเหตุผลนั้น แสดงว่าอิทธิพลของสังคมมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของบุคคล

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วยพันธุกรรม สิ่งแวดล้อมและช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่นความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิดและข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้ เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจและบุคลิกภาพ คือบุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคนและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจาก

อิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Erickson. 1959) เชื่อว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้นจะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับ ตลอดช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

จะเห็นได้ว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพทั้งพันธุกรรม ร่างกาย การเรียนรู้ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ในสังคม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

1.1.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพ คือ ความพยายามที่จะอธิบายและสรุปลักษณะโครงสร้าง และการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นระบบมีระเบียบรัดกุมเข้าใจได้ ในแต่ละทฤษฎีจะมีหลักการที่แตกต่างกันในรายละเอียดที่เน้นหนักลึกซึ้งไปในด้านต่าง ๆ นักทฤษฎีแต่ละคนมีหลักการ เหตุผลและความเชื่อมั่นเป็นของตนเอง ทฤษฎีของผู้ใดจะแพร่หลายไปมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความชัดเจนและความยากง่ายในการอธิบาย ตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ให้ไปสู่แหล่งต่าง ๆ ได้กว้างขวางมากน้อยเพียงใด

ทฤษฎีบุคลิกภาพที่ใช้ประโยชน์ได้ดีจะต้องสามารถอธิบายลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลได้อย่างกว้างขวางและมีบูรณการพอที่จะอำนวยให้พิจารณามนุษย์ได้ ในปัจจุบันมีทฤษฎีบุคลิกภาพหลายทฤษฎี ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่กว้างขวางซับซ้อน จนกระทั่งทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งไม่สามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพได้ครอบคลุมชัดแจ้ง ทุกทฤษฎียังมีจุดอ่อนซึ่งโต้แย้งได้

เพอร์วิน (Pervin. 1980 : 8) ได้แบ่งทฤษฎีบุคลิกภาพออกเป็นกลุ่มตามพื้นฐานความเชื่อของผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. ทฤษฎีแรงขับ (Dynamic Theory) ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์มีรากฐานมาจากแรงขับภายในตัวบุคคล บุคลิกภาพของบุคคลจะแตกต่างกันเพราะแรงผลักดันภายในที่ต่างกัน นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ Freud เป็นต้น

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพตามลักษณะปรากฏการณ์ (Phenomenological Theory) ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าการศึกษาบุคลิกภาพต้องศึกษาโดยรวมแยกส่วนไม่ได้ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการที่จะพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีถ้าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ผู้นำทฤษฎีบุคลิกภาพตามลักษณะปรากฏการณ์ได้แก่ Abraham Maslow , Carl Rogers เป็นต้น

3. ทฤษฎีความเข้าใจ (Cognitive Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การรับรู้จากประสบการณ์ทางตรงต่าง ๆ ของบุคคล ทำให้เกิดความคิดเห็นและความเข้าใจรวมทั้งทัศนคติในตัวของเขาเอง นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ George A. Kelly เป็นต้น

4. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral Approaches of Personality) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การศึกษาบุคลิกภาพต้องศึกษาจากพฤติกรรม เพราะเป็นสิ่งเดียวที่สามารถศึกษาและตรวจสอบได้ โดยเน้นการศึกษาจากการปฏิบัติการในห้องทดลอง เพื่อดูว่าอะไรเป็นสิ่งกระตุ้นให้พฤติกรรมของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลง หรือในนัยหนึ่งเชื่อว่าสิ่งเร้าภายนอกเป็นสาเหตุของพฤติกรรม นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ J.B.Watson, Ivan P. Pavlov และ Skinner เป็นต้น

5. ทฤษฎีลักษณะนิสัย (Trail Theory) ทฤษฎีนี้พัฒนามาจากทฤษฎีแบ่งประเภท (Type) โดยวิเคราะห์ถึงลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลในการโต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่แตกต่างกัน นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ ได้แก่ Gardon W. Allport, Hans J. Eysenck, Raymond B. Cattell เป็นต้น

6. ทฤษฎีการเรียนรู้ในสังคม (Social Learning Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และบางครั้งถูกกำหนดด้วยการได้รับแรงเสริมในกรณีที่บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้นในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจง นักทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้แก่ Albert Bandura, Walter Mischel เป็นต้น

เพอร์วิน (สุรีย์ ห้วยธาร. 2535 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Pervin. 1990) กล่าวว่า Hall และ Linddzey ทำการศึกษารวบรวมทฤษฎีบุคลิกภาพไว้ 4 แนว คือ

1. กลุ่ม Clinical Observation จะเน้นที่ Psychodynamic Process เช่น Freud, Erikson, Jung, Adler, Sullivan เป็นต้น

2. กลุ่ม Gestalt Psychology จะเน้นที่ประสบการณ์ของตนเองและสิ่งแวดล้อม เช่น Maslow, Roger, Levin และ Kelly เป็นต้น

3. กลุ่มของ Experimental Psychology จะเน้นที่ลักษณะคงที่ของคนที่สามารถวัดได้จากวิธีการทางจิตวิทยา ซึ่งเกิดจากการทำวิจัยเพื่อให้เข้าใจโครงสร้างบุคลิกภาพและการประเมินพฤติกรรม เช่น Cattell, Eysenck, Allport และ Sheldon เป็นต้น

4. กลุ่มที่เน้นถึงการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม เช่นทฤษฎีของ Skinner, Miller และ Bendura เป็นต้น

จากการแบ่งกลุ่มทฤษฎีดังกล่าวในข้างต้น พบว่ามีการแบ่งกลุ่มทฤษฎีในลักษณะแตกต่างกันมากบางกลุ่มแบ่งตามลักษณะความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎี บางกลุ่มก็แบ่งตามลักษณะการศึกษาถึงโครงสร้างบุคลิกภาพ นอกจากนี้แต่ละทฤษฎีจะพูดถึงบุคคลในแง่ที่ต่างกัน เช่น ความคิด อารมณ์ ความต้องการ การกระทำ การแสดงออกและปฏิกิริยาต่าง ๆ เพราะทุกทฤษฎีพยายามกล่าวถึงบุคคลในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงไม่น่าสงสัยว่า ทำไมทฤษฎีบุคลิกภาพเหล่านี้จึงมีการแบ่งกลุ่มต่างกัน และมีความแตกต่างกันในลักษณะโครงสร้างบุคลิกภาพ แม้ว่าบางทฤษฎีจะมีแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน แต่ละทฤษฎีจะมีจุดเด่นจุดด้อยอยู่ในตัว ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงทฤษฎีบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจเท่านั้น

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ กอร์ดอน วิลลาร์ด ออลพอร์ต (Gordon Willard Allport)

กอร์ดอน วิลลาร์ด ออลพอร์ต (Gordon Willard Allport) เกิดที่อินเดียนนาในปี 1897 เขาเป็นนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงและเป็นผู้เสนอทฤษฎีลักษณะนิสัยเป็นคนแรก ออลพอร์ต กล่าวว่า ไม่มีที่สะท้อนให้เห็นบุคลิกภาพของคนได้ดีเท่ากับลักษณะนิสัย (Traits) เขาเชื่อว่าลักษณะนิสัยเป็นตัวกำหนดให้พฤติกรรมของมนุษย์มีความคงที่สม่ำเสมอ (Consistency) และเป็นแนวโน้ม (Predisposition) ต่อการตอบสนองและยังเป็น Generalized และ Focalized ของระบบประสาทที่สามารถตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นและเป็นแนวทางของการปรับตัวและการแสดงพฤติกรรม ออลพอร์ต เชื่อว่าไม่มีคนสองคนที่จะเหมือนกันทุกอย่าง และไม่มีคนสองคนที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อเหตุการณ์เดียวกันได้เหมือนกัน พฤติกรรมของแต่ละคนสามารถตัดสินได้ด้วยโครงสร้างลักษณะนิสัย (สุรีย์ ห้วยธาร 2535 : 24-25) ออลพอร์ต ได้กล่าวว่า ลักษณะนิสัยเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างบุคลิกภาพและเป็นตัวจูงใจหรือก่อให้เกิดพฤติกรรม ออลพอร์ตและออดเบิร์ด (กุลธิดา รงค์-จิตประภัสร์. 2535 : 23-25 ; อ้างมาจาก Allport and Odbert. 1936) ได้ทำการเลือกคำจากพจนานุกรมอังกฤษ ซึ่งเป็นคำที่แสดงถึงพฤติกรรมของบุคคลทั่วไปและพฤติกรรมเฉพาะที่แตกต่างจากพฤติกรรมของผู้

อื่น จำนวน 17,953 คำ จากคำที่แสดงถึงพฤติกรรมทั้งหมด 400,000 คำ ส่วนใหญ่เป็นคำคุณศัพท์เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออก ความคิด การรับรู้ ความรู้สึก

ออลพอร์ต ได้แบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. ลักษณะสามัญ (Common Traits) คือ ลักษณะที่สามารถเปรียบเทียบบุคคลอื่นได้ทุกคน เช่น ค่านิยมทางสังคม ศาสนา เศรษฐกิจและการเมือง

2. ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Disposition) คือ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ออลพอร์ต ยังได้แบ่งลักษณะเฉพาะบุคคลออกเป็นส่วนย่อยๆ 3 ส่วน คือ

2.1 Cardinal Trait หมายถึง ลักษณะเด่นของบุคคล ที่ผู้อื่นนึกถึงและมีอิทธิพลเหนือลักษณะอื่นของเขาหมด ทำให้บุคลิกภาพนี้เป็นที่อ้างอิงกับบุคคลอื่น

2.2 Central Traits หมายถึง ลักษณะที่มีร่วมกับคนอื่น แต่เมื่อนับจำนวนร่วมนี้น้อยมาก เพียงแค่ 3-4 ลักษณะเท่านั้น

2.3 Secondary Trait คือ เจตคติของบุคคลที่มีในการตอบโต้สถานการณ์ที่แตกต่างกันทุกคนมีลักษณะนิสัยแตกต่างกัน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเกิดขึ้นและสร้างความหมายให้กับตัวมันเอง (Function Autonomous) โดยไม่เกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตและไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายหรือสังคม

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ คาร์ล จุง (Carl Jung)

คาร์ล จุง (Carl Jung) เป็นจิตแพทย์ชาวสวิส เกิดในปี ค.ศ. 1875 เขาได้เสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่อธิบายถึงลักษณะนิสัย (Trait) และ ประเภท (Type) ไว้โดยเขากล่าวว่า ลักษณะนิสัย หมายถึง การกระทำเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งและเป็นเช่นนั้นทุกครั้งเมื่อมีสิ่งกระตุ้นชนิดใดชนิดหนึ่งที่คงที่แน่นอนมาเร้า

ส่วนในเรื่องของ ประเภท นั้นเขาเป็นคนแรกที่อธิบายบุคลิกภาพโดยแบ่งเป็น 2 มิติ คือ Introversion – Extroversion เขากล่าวว่า "ทุกสิ่งทุกอย่างทางจิตใจเป็นสิ่งที่ลึกลับซับซ้อนอย่างมาก และอยู่ตรงข้ามกันอย่างมีความเกี่ยวข้องกันในตัวของมันเอง" ซึ่งสิ่งเหล่านี้กลายมาเป็นพื้นฐานทฤษฎีบุคลิกภาพที่จุงใช้อธิบายบุคลิกภาพ คือ Introversion – Extroversion ว่ามีความแตกต่างกันเพราะ Libido Movement คือ แนวโน้มของพลังทางสัญญาณของบุคคลที่ถูกผลักดันออกมาตรง ๆ ต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก (Outer World ; Objects) หรือต่อสภาวะทางจิตของตนเอง (Inner Mental Status ; Subjects) (ประจิตต์ ประจักษ์จิตต์. 2525 : 11) จุงได้อธิบายลักษณะของ Introverted และ Extroverted มีลักษณะดังนี้

บุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert Type) มีลักษณะดังนี้

1. ชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ มักจะหวาดระแวง
2. เก็บความรู้สึกไม่ค่อยแสดงออก
3. ชอบคิดในใจแบบเพ้อฝัน
4. ตัวเองมีความสำคัญยึดตัวเองเป็นใหญ่
5. มีการวางแผนในการทำงาน
6. อารมณ์ค่อนข้างคงที่

7. ปรับตัวไม่ค่อยได้ เปลี่ยนแปลงยาก

8. มักจะปรับตัวแบบหลบหนีสังคม

จุง ได้แบ่ง Introvert Type ออกเป็น 4 แบบ ตามความรู้สึกนึกคิด คือ

ก. Introverted Thinking Type พวกนี้ได้รับอิทธิพลจากความคิด และความคิดนั้นมาจากภายในตัวเขาเอง ไม่ได้มาจากความเป็นจริงในสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในธรรมชาติ ไม่ชอบเสี่ยงในการทำอะไร พวกนี้เป็นนักคิดและนักปรัชญา

ข. Introverted Feeling Type พวกนี้มีลักษณะเงียบขรึม ไม่ชอบการสื่อสารติดต่อกับใคร ไม่สามารถเข้าใจพฤติกรรมของเขาได้ เพราะว่าเก็บอารมณ์ ความรู้สึกได้เก่งมาก

ค. Introverted Sensation Type พวกนี้เป็นพวกที่บุคคลอื่นไม่สามารถจะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดการตัดสินใจ หรือการยึดอะไรเป็นมาตรฐาน

ง. Introverted Intutive Type เป็นพวกที่ไม่ค่อยก้าวหน้า เป็นศิลปินที่ขาดความเพ้อฝัน เป็นนักประพันธ์ที่มีแต่ความคิดเพ้อฝันแต่ไม่ได้เขียนเรื่องราวออกมา เป็นพวกทำนายโชคชะตาหมอดู

บุคลิกภาพของคนประเภทเก็บตัว (Introvert) ส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ คือเป็นคนชอบแยกตัวเองออกจากสังคม อยู่โดดเดี่ยว สำรวจตัวเองโดยใช้ความคิดของตนเองเป็นหลัก วิพากวิจารณ์และควบคุมตนเอง บุคลิกภายนอกที่ปรากฏแก่สายตาบุคคลอื่น ๆ ในสังคมเป็นแบบเย็นชา บุคคลมีบุคลิกภาพแบบนี้ จุงว่าเป็นพวกที่ชอบเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นไปตามแนวความคิดของตนมากกว่าที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอก

บุคลิกภาพประเภทกล้าแสดงออก (Extrovert Type) มีลักษณะดังนี้

1. ชอบคบค้าสมาคมพูดคุยกับผู้อื่น
2. คล่องตัวพูดเสียงดังชัดเจน
3. ชอบกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว
4. ทำงานโดยไม่ต้องวางแผนล่วงหน้า
5. ปรับตัวได้รวดเร็ว
6. ชอบเป็นผู้นำ เข้ากับผู้อื่นได้ดี
7. อารมณ์ไม่คงที่เปลี่ยนแปลงได้บ่อย
8. ชอบปรับตัวด้วยการชดเชย

บุคคลที่มีบุคลิกภาพกล้าแสดงออกมักจะเป็นบุคคลที่สนใจในการนำตัวเข้าไปพัวพันกับสิ่งแวดล้อมและคนอื่น เป็นผู้มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

จุง ได้แบ่งพวก Extrovert Type ตามลักษณะของความรู้สึกนึกคิด การกระทำและการสัมผัส โดยแบ่งเป็น 4 แบบ

ก. Extroverted Thinking Type เป็นพวกที่มีแนวโน้มที่จะกระทำตามข้อมูลที่ได้ศึกษามาใช้เป็นเครื่องตัดสินใจ จัดการกับสิ่งต่าง ๆ ที่เขาสามารถจะกระทำได้ แต่ถ้าใช้ทฤษฎีนั้นต้องก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ บางคนเชื่อมั่น ยึดมั่นกับการตั้งวัตถุประสงค์จนขาดความยืดหยุ่นได้เหมือนกัน

ข. Extroverted Felling Type เป็นพวกที่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จะก่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกรอบ ๆ ตัวซึ่งมีอิทธิพลต่อเขาได้ง่าย ทำให้อารมณ์โน้มเอียงไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีเจตคติว่าถ้าสิ่งใดทำให้มีความรู้สึกที่ดี มีอารมณ์ที่ดีสิ่งนั้นย่อมจะดีด้วย

ค. Extroverted Sensation Type พวกนี้ชอบความเจริญมากเกินไป ยึดแน่นกับวัตถุประสงค์และประสบการณ์ที่เป็นจริง สนใจในรูปธรรม ชอบหาความสุขในสังคม เช่น ชอบดื่มเหล้าดี อาหารอร่อย ผู้หญิงสวย มีคติอยู่กับการรับประทาน ดื่มและสนุกสนาน

ง. Extroverted Intuitive Type การที่เขาสนใจสนสิ่งแวดล้อมและปฏิเสธในบางครั้ง ทำให้เขาเกิดความคิด ความรู้สึก สามารถแยกความแตกต่างของกลุ่มสังคมที่ซับซ้อนได้ รู้จักหลีกเลี่ยงได้ว่องไว พวกนี้มักเป็นพวกพ่อค้า นักการเมือง

สรุปได้ว่าบุคลิกภาพแบบกล้าแสดงออก (Extrovert) มีลักษณะดังนี้คือ เป็นคนที่แสวงหาและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ชอบการสังสรรค์และเข้าสังคม มีการยอมรับและปรับตนเองให้เข้ากับสังคมได้ เป็นคนที่พูดคุยสนุกสนานเป็นกันเอง คบคนง่าย บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ ชอบที่จะแสวงหาประสบการชีวิต โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมจริง ๆ มากกว่าการอ่านจากหนังสือหรือนั่งคิดเอาเอง

จุง เสนอว่า Introversion กับ Extroversion มีความสัมพันธ์กับ Mental Illness ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ คน Introvert ถ้าป่วยทาง Mental lilness จะป่วยเป็น Psychasthenia ซึ่งเป็นกลุ่มอาการทางจิตที่ประกอบด้วยความวิตกกังวล ความเหนื่อยหน่าย ความกลัว ความย้ำคิดย้ำทำ นอกจากนี้ จุง ยังกล่าวอีกว่า คนแบบ Extrovert ถ้าป่วยทาง Mental Illness จะเป็นพวก Hysterical Disorder เช่น หมดสติ ตาบอด การมองภาพแคบลง อัมพาต ซึ่งเป็นอาการป่วยไม่มีสาเหตุมาจากความบกพร่องของอวัยวะ (สุรีย์ ห้วยธาร 2535 : 31 ; อ้างมาจาก Jung. 1921)

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ เจ. พี. กิลล์ฟอร์ด (J.P. Guilford)

เจ. พี. กิลล์ฟอร์ด (J.P. Guilford) เกิดในปี ค.ศ. 1940 เป็นนักทฤษฎีบุคลิกภาพคนแรกที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analytic) มาใช้ในการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพ เขาได้แบ่งลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลตามคุณลักษณะ (trait) ได้ 7 ลักษณะ (สุดาว เลิศวิสุทธิไพบูลย์. 2536 : 16-18) คือ

1. ด้านความสนใจ (Interests) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการทำงานด้วยมือ

2. ด้านความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาที่มีอยู่ชั่วชีวิตของมนุษย์ เช่น ความต้องการยกย่องนับถือ

3. ด้านทัศนคติ (Attitudes) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของ และความคิดเห็น เช่น ทัศนคติทางการเมือง

4. ด้านความถนัดตามธรรมชาติ (Aptitudes) เป็นเรื่องความสามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ

5. ด้านสภาพของอารมณ์(Temperament)เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกเช่นความเชื่อมั่นในตนเอง

6. ด้านสรีรวิทยา (Physiology) เป็นเรื่องการทำงานของระบบอวัยวะต่าง ๆ

7. ด้านรูปร่างภายนอก (Morphology) เป็นเรื่องของโครงสร้างหรือรูปร่างของร่างกาย เช่น ความสูง น้ำหนัก

ลักษณะทั้ง 7 ประการนี้ จะประสานสัมพันธ์ (Integrated Whole) เป็นหน่วยเดียวกัน ดังภาพประกอบ 1

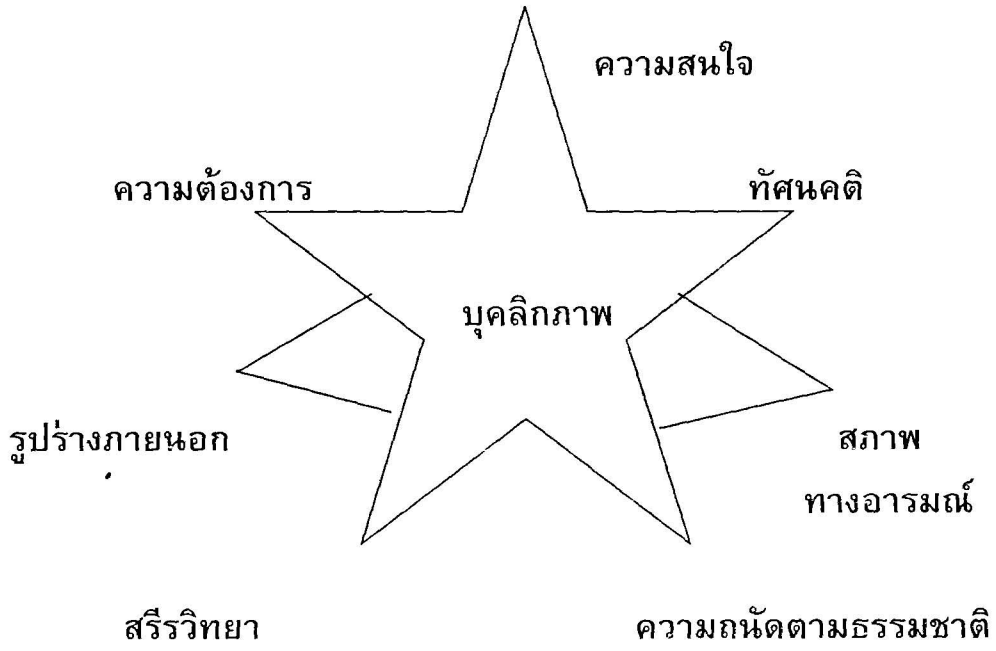

ภาพประกอบ 1 แสดงลักษณะที่เป็นส่วนประกอบของบุคลิกภาพตามทัศนะของกิลฟอร์ด

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ ฮานส์ เจอร์เจน ไอแซงค์ (Hans Jurgen Eysenck)

ฮานส์ เจอร์เจน ไอแซงค์ (Hans Jurgen Eysenck) เป็นนักจิตวิทยาชาวอังกฤษ เกิดที่เยอรมันในปี ค.ศ. 1916 แล้วไปอยู่ที่อังกฤษ เขาศึกษาบุคลิกภาพโดยใช้ทฤษฎีและการทดลอง เขามีงานวิจัยมากมาย ซึ่งทำการศึกษาทั้งคนปกติและคนป่วย ส่วนมากจะทำการศึกษาที่ Maudsley Hospital ซึ่งเป็นสถาบันจิตแพทย์ในประเทศอังกฤษ

ไอแซงค์ เชื่อว่าทฤษฎีบุคลิกภาพส่วนมากมีความซับซ้อนและขาดรูปแบบอย่างมาก เขาจึงพยายามสร้างแนวคิดที่ง่ายและชัดเจนตามหลักของวิทยาศาสตร์ เขากล่าวว่า Taxonomy หรือการแบ่งพฤติกรรมแบบหยาบ ๆ เป็นขั้นแรกในการแบ่งบุคลิกภาพ แต่การใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เป็นเครื่องมือในขั้นต่อไป

การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นวิธีการทางสถิติซึ่งใช้วิเคราะห์ตัวแปรทางจิตวิทยาการศึกษา หรือตัวแปรใด ๆ ก็ตามที่เราสามารถวัดหรือสังเกตมาได้ จากการศึกษาหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ ด้าน ในคนจำนวนมาก แล้วนำมาหาความสัมพันธ์จะพบว่า ตัวแปรบางตัวมีสหสัมพันธ์กันสูง บางตัวแปรก็ไม่มีสหสัมพันธ์กัน การที่ตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันสูงย่อมแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวแปรเหล่านั้นมีบางสิ่งบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักวิเคราะห์องค์ประกอบต้องการทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถเลือกเอาเฉพาะบางตัวไปอธิบาย หรือพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้

ไอแซงค์ กล่าวว่าบุคลิกภาพประกอบด้วยการแสดงและข้อกำหนดองค์ประกอบที่มีอยู่ในคนทั่วไป โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับต่ำสุด คือ การตอบสนองเชิงพฤติกรรม หรือระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) ใช้สัญลักษณ์ SR1 , SR2 , ... , SR30 พฤติกรรมระดับนี้ คือ การแสดงออกต่าง ๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดลองต่าง ๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้อาจใช่หรือไม่ใช่เป็นลักษณะเฉพาะ (Characteristic) ของบุคคลก็ได้

2. ระดับที่สอง คือ การกระทำอันเป็นนิสัย หรือระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitaul Responses) ใช้สัญลักษณ์ HR1 , HR2 , ... , HR15 พฤติกรรมในระดับนี้คือการตอบสนองเฉพาะอย่างซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำการตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิม พฤติกรรมเหล่านี้สามารถวัดเพื่อดูค่าสหสัมพันธ์ ความเชื่อถือได้ เช่น โอกาสที่พฤติกรรมเดิมจะเกิดขึ้นซ้ำในสถานการณ์นั้นอย่างสม่ำเสมอ

3. ระดับที่สาม คือ ลักษณะบุคลิกภาพ หรือระดับลักษณะนิสัย (Traits) เป็นการรวมพฤติกรรมในระดับการกระทำอันเป็นนิสัยขึ้น เป็นลักษณะบุคลิกภาพและเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กันและกัน ลักษณะนิสัยจะมีระเบียบระบบการตอบสนองในแบบเดียวกันและมีความคงเส้นคงวากว่าระดับแรก ๆ

4. ระดับสูงสุด คือ แบบของบุคลิกภาพ หรือระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) เป็นการรวมลักษณะบุคลิกภาพขึ้นเป็นแบบบุคลิกภาพ การจัดแบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันกลุ่มหนึ่ง (ตามภาพที่ 2)

ลาเซอร์ซาน (สุรีย์ ห้วยธาร 2535 : 28 อ้างมาจาก Lazerson. 1975) กล่าวว่า ไอแซงค์ใช้ การวิเคราะห์องค์ประกอบจากแบบสอบถามบุคลิกภาพในประชาชนทั่ว ๆ ไป พบลักษณะใหญ่ ๆ 3 แบบ คือ

1. Introversion – Extroversion
2. Neuroticism – Stability
3. Psychoticism

สำหรับกลุ่มปกติแล้ว ใน 2 แบบแรก เป็นลักษณะพื้นฐานของบุคลิกภาพ และเป็นตัวชี้ให้เข้าใจถึงพฤติกรรมได้อย่างกว้างขวาง dimension ทั้ง 2 แบบ เป็นอิสระต่อกัน

ไอแซงค์ (Eysenck) ได้บรรยายลักษณะบุคลิกภาพ ไว้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบชอบเก็บตัว (Introversion) คือ บุคลิกภาพที่มีลักษณะเงียบเฉยชอบเก็บตัว เบื่อไม่ชอบสังคมกับคนอื่น ๆ มองเข้าสู่ตนเอง ชอบอ่านหนังสือ และค้นคว้าตามลำพังมากกว่าที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ สนิทกับคนยาก มีการตระเตรียมก่อนทำ ทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวังเกินไป ไม่ชอบกิจกรรมที่ตื่นเต้น โลดโผน ดำเนินชีวิตประจำวันด้วยความเคร่งขรึม ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย ควบคุมความรู้สึกพอใจไม่พอใจไว้ได้มาก มีพื้นอารมณ์ไม่เปลี่ยนแปลงง่ายดูน่าเชื่อถือ บางครั้งมองแต่ในแง่ร้ายยึดถือแบบมาตรฐานจรรยาบรรณของสังคมมาก

บุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัว (Extroversion) คือ บุคลิกภาพที่มีลักษณะการแสดงออกที่มีอัธยาศัยไมตรี ชอบเข้าสังคม มีเพื่อนมาก ชอบพูดคุยกับคนอื่น ไม่ชอบทำงานตามลำพัง ชอบทำกิจกรรมที่ให้ความตื่นเต้น ชอบเสี่ยงทำอะไรทันพลัน ค่อนข้างผลุนผลัน ชอบทำตลกขบขัน ไม่ชอบความจำเจ ไม่มีกังวล ชอบทำตัวตามสบาย เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ชอบสนุกร่าเริง มีแนวโน้มที่จะแสดงความก้าวร้าวและความรู้สึกออกมาตรง ๆ ไม่ค่อยน่าเชื่อถือ

บุคลิกภาพแบบที่ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism) คือ บุคลิกภาพที่มีลักษณะอารมณ์รุนแรงอ่อนไหวง่าย คิดไม่รู้จักจบ มีความรับผิดชอบเกินตัว รู้สึกวิตกกังวลต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น แม้ในสถาการณ์ที่รู้ว่าไม่เป็นอันตราย ไม่สามารถทนต่อสภาวะที่มีความเครียดมาก ๆ ได้ และมักมีอาการที่แสดงออกมาทางร่างกาย

บุคลิกภาพแบบที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Stability) คือ บุคลิกภาพที่มีลักษณะที่มีสุขภาพจิตดี สุขภาพของอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่ดี รวมทั้งมีการปรับตัวให้อยู่ในสภาพแวดล้อมได้ด้วยดี

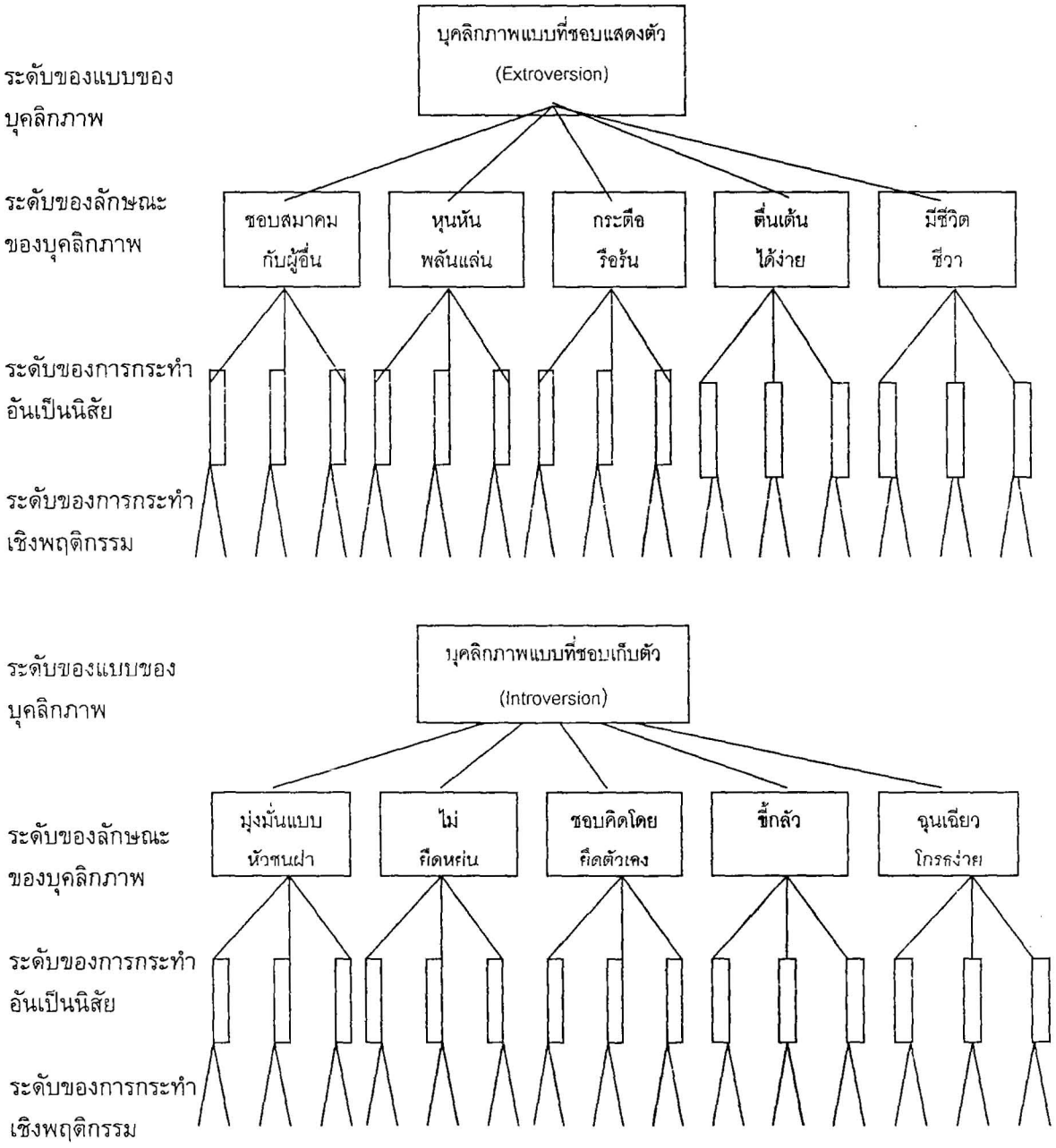

ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่ชอบแสดงออก–เก็บตัว (ประจิตต์ ประจักษ์จิตต์ 2525 :16)

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ เรยมอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell.)

เรยมอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) เกิดในประเทศอังกฤษในปี ค.ศ. 1905 เขาจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยของลอนดอน ในสาขาเคมี-ฟิสิกส์ แต่ความสนใจของเขาอยู่ที่ด้านสังคมมากกว่า ทำให้เขาได้เปลี่ยนมาเรียนทางสายจิตวิทยา เขาจบปริญญาโทในปี ค.ศ. 1924 และได้รับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยเดียวกันในปี ค.ศ. 1929 วิทยา-นิพนธ์ของเขาได้รับการชี้แนะจาก Chales Spearman ผู้คิดเรื่อง Factor Analysis แคทเทลทำงานอยู่หลายแห่งในขอบข่ายของงานจิตวิทยา จนถึงปี ค.ศ. 1937 เมื่อเขากลับมาที่สหรัฐเพื่อมารับตำแหน่งที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย แต่หลังจากนั้นไม่นานเขาก็ย้ายไปอยู่ที่มหาวิทยาลัยเคร์กใน Massacchusets และต่อมาก็ย้ายไปที่ Harvard สุดท้ายเขารับเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการค้นคว้าที่มหาวิทยาลัยอิลลินอย์ในปี ค.ศ.1945

แคทแทลเป็นหนึ่งในนักทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีชื่อเสียงที่สุด เขาได้เขียนตำรากว่า 30 เล่ม และ 350 บทความลงในวารสาร รางวัลที่เขาได้รับ มีรางวัล Werner – Gren จาก New York Academy of Sciences เขาเกษียณในปี ค.ศ. 1973 และเคยเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการให้คำปรึกษาที่ มหาวิทยาลัยฮาวาย เขาสร้างทฤษฎีบุคลิกภาพโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีความเชื่อว่าตัวกำหนดพฤติกรรมจะสามารถศึกษาได้ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) คือ วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรทางจิตวิทยา หรือทางการศึกษาหรือตัวแปรใด ๆ ก็ตามที่สอบวัด หรือสังเกตมาได้ ถ้านำมาหาสหสัมพันธ์กันก็จะพบว่า บางตัวแปรมีสหสัมพันธ์สูง บางตัวแปรก็ไม่มีสหสัมพันธ์กัน การที่ตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันสูงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะร่วมกันบางอย่างของตัวแปรเหล่านั้น นักวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถเลือกตัวแปรบางตัวไปอธิบาย หรือพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้โดยลดจำนวนตัวแปรให้น้อยลง

การสร้างทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis Theory) แคทเทลได้ทำการรวบรวมคำคุณศัพท์ซึ่งอธิบายถึงลักษณะบุคลิกภาพในพจนานุกรมภาษาอังกฤษที่รวบรวมโดย ออลพอร์ตและออลเบริร์ด (Allport and Odbert 1936 อ้างถึงใน Hampson 1988 : 59-63) จำนวน 18,000 คำและได้คัดลงมาให้เหลือเพียง 4,500 คำ ที่อธิบายเฉพาะลักษณะบุคลิกภาพในปี ค.ศ.1940 แคทเทลใช้ การวิเคราะห์องค์ประกอบและวิธีการจัดกลุ่ม (Cluster Analysis) ลักษณะบุคลิกภาพเหล่นนี้ให้เหลือ 180 กลุ่ม ต่อมาในปีค.ศ.1973 แคทเทลได้ใช้วิธีสหสัมพันธ์ (Correlation) ทำให้เหลือ 43 กลุ่ม และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของลักษณะบุคลิกภาพทำให้พบลักษณะนิสัยพื้นผิว 31 ลักษณะ (Surface Traits) และลักษณะนิสัยต้นตอ 12 ลักษณะ (Source Traits) (Aiken 1991 : 370)

ลักษณะนิสัยพื้นผิว (Surface Traits) เป็นการรวบรวมข้อมูลและหาความสัมพันธ์ของลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพเข้าด้วยกันโดยใช้วิธีการจัดกลุ่ม (Cluster Analysis) ลักษณะบุคลิกที่มีค่าสัมพันธ์ตั้งแต่ 60 ขึ้นไปจะเป็นบุคลิกภาพที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

ลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Traits) ได้จากการหาค่าความสัมพันธ์ของลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพโดยวิธี การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

การศึกษาบุคลิกภาพของแคทเทล เกิดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) จากลักษณะนิสัยต้นตอ(Source Traits) การศึกษาจากลักษณะนิสันต้นตอ จะทำให้สามารถควบคุมพฤติกรรมตลอดจนมีข้อมูลเพียงพอในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนมีการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบหนึ่ง ๆ มีลักษณะบุคลิกภาพใดบ้างที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงหรือต่ำ เพื่อเป็นการจัดกลุ่ม

ลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน รวมเข้าไว้เป็นองค์ประกอบเดียวกัน การวิเคราะห์องค์ประกอบจะศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. Life Record Data หรือ L-Data ได้จากการศึกษาประวัติ สังเกตการกระทำของบุคคลคนนั้นหรือจากการสอบถามจากผู้ใกล้ชิด มักเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงในสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

2. Self-Rating Questionnaire หรือ Q - Data ศึกษาโดยการสร้างแบบสอบถามให้บุคคลนั้นตอบ ได้จากการสำรวจภายในตัวเองของผู้ตอบ คำตอบที่ได้ถือว่าเป็นตัวแทนที่เหมาะสมของบุคคลหรือส่วนหนึ่งของพฤติกรรม เช่น ถ้าผู้ตอบ ตอบว่าตัวเขามีศีลธรรม ก็อาจคิดว่าเขาเป็นเช่นนั้นจริง ๆ หรือเป็นเพียงการแสดงถึงส่วนหนึ่งของพฤติกรรม เพราะการแสร้งทำก็ได้

3. Objective Test หรือ T - Data หรือ OT - Data โดยการให้บุคคลทำแบบทดสอบโดยแสดงแนวโน้มของการกระทำในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วนำมาคิดคะแนนและนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)เพื่อทำความเข้าใจลักษณะนิสัยต่าง ๆ ต่อไป

จากการศึกษาทำให้ แคทเทลได้พบลักษณะนิสัยหลายชนิดจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งใหญ่ ๆ คือ L และ Q data ทำให้แคทเทลนำมาจัดเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของบุคลิกภาพได้ 23 ลักษณะ ดังตารางที่

ตาราง 1 องค์ประกอบที่พบใน L และ Q data (Cattell and Kline 1977 ; citing Hampson 1988 : 63)

องค์ประกอบ (FACTOR)	ลักษณะที่พบ (Description)			
A	Sizia (reserved) v. Affectia (outgoing)	L	Q	
B	Intelligence	L	Q	
C	Dissatisfied emotionality v. Ego Strength	L	Q	
D	Excitability	L	-	Q+
E	Submissiveness v. Dominance	L	Q	
F	Desurgency v. Surgency	L	Q	
G	Superego	-	L	Q
H	Threctia (shy) v. Parmia (adventurous)	L	Q	
I	Harria (tough-minded) v. Premsia (tender-minded)	L	Q	
J	Zeppia (Zestful) v. Coasthemia (individualistic)	L	-	Q+
K	Bootishness v. Mature, socialisation	L	-	Q+
L	Alexia (trusting) v. Protension (suspicional)	L	Q	
M	Praxemia Zpractical) v. Autia (unconventional)	L	Q	
N	Natural forthrightness v. Shrewdness	L	Q	
O	Self-confident v. Guilt-prone	L	Q	
Q_1	Sanguine casualness	-	-	Q+
Q_2	Conservatism v. Radicalism	-	Q	
Q_3	Group dependency v. Self-sufficiency	-	Q	

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ (FACTOR)	ลักษณะที่พบ (Description)			
Q_4	Strength of self-sentiment	-	Q	
Q_5	Ergic tension	-	Q	
Q_6	Group dedication with sensed inadequacy	-	-	Q+
Q_7	Social panache	-	-	Q+
Q_8	Explicit self-expression	-	-	Q+

ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล L และ Q data ดังกล่าว ทำให้ได้องค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน คือ A ถึง P ต่อมาแคทเทลได้ลดจำนวนองค์ประกอบลงให้เหลือ 12 ด้าน คือ A ถึง O (ตัด D, J, K และ P ออก) แต่เนื่องจากแคทเทลคิดว่าองค์ประกอบ Q ก็มีความสำคัญจึงเพิ่ม Q_1, Q_2, Q_3 , Q_4 ดังนั้น แบบทดสอบของแคทเทลชุดนี้จึงประกอบไปด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน ซึ่งแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factors Questionnaire) เป็นแบบทดสอบที่ถูกสร้างขึ้นมาจากข้อมูล L และ Q ดังกล่าว

โครงสร้างบุคลิกภาพของแคทเทล

แคทเทลได้พูดถึงโครงสร้างของบุคลิกภาพโดยเน้นถึงลักษณะนิสัย แคทเทลแบ่งลักษณะนิสัยเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ลักษณะพื้นผิว (Surface Traits) และลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Traits)

ลักษณะนิสัยพื้นผิว (Surface Traits) เป็นกลุ่มตัวแปรที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และมีลักษณะร่วมกัน

ลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Traits) เป็นตัวแปรที่ซ่อนอยู่ภายในแต่มีอิทธิพลมากเป็นตัวกำหนดการแสดงพฤติกรรมของคน และเป็นองค์ประกอบที่ควบคุมคุณลักษณะนิสัยพื้นผิว

แคทเทลให้ความสำคัญกับลักษณะนิสัยต้นตอมากกว่าลักษณะนิสัยพื้นผิว เพราะเชื่อว่าลักษณะนิสัยต้นตอ เป็นโครงสร้างที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อบุคลิกภาพ และช่วยในการวินิจฉัยปัญหาทางบุคลิกภาพ นอกจากนี้แคทเทลยังแบ่งลักษณะนิสัยต้นตอออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นผลจากพันธุกรรม เรียกว่า Constitutional และส่วนที่เป็นผลจากสิ่งแวดล้อม เรียกว่า Environmental Mold Traits และแบ่งลักษณะนิสัยตามรูปแบบที่แสดงออกจะแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

1. ลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

ลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) ประกอบด้วย

1.1 เจตคติ (Attitude) เป็นตัวแสดงตัวแปรด้านพลัง เจตคติของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์มีความสนใจอย่างแท้จริง และการเอาใจใส่อย่างมากต่อสิ่งนั้น

1.2 พลัง (Ergs) เป็นลักษณะนิสัยต้นตอด้านพลังที่เป็นผลมาจากพันธุกรรม หน่วยวัดพลังเป็นธรรมชาติของจิตใจ และร่างกายที่มีมาแต่กำเนิด เป็นกระบวนการที่แสดงปฏิกริยา ได้แก่ ความสนใจ การรับรู้ การแสดงอารมณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการกำหนดแนวทางเฉพาะเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งรวมถึง

การคิดหาแนวทางสำรอง (Subsidation) ถ้าวิธีแรกไม่สำเร็จ หรือ หากกล่าวโดยสรุป หน่วยวัดพลังแบ่งได้เป็น 4 ส่วน คือ

1.2.1 การตอบสนองการรับรู้ (Perceptual Response)

1.2.2 การตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Response)

1.2.3 การกระทำที่นำไปสู่เป้าหมาย (Instrumental Act Leaming to the Goal)

1.2.4 เป้าหมายที่ทำให้พอใจ (The Goal Satisfaction Itself)

1.3 ความรู้สึกทางใจ (Sentiments) เป็นลักษณะนิสัยต้นตอด้านพลัง ที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ หรือองค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรม ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ความรู้สึกทางใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแสดงความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างแน่นอน และแสดงความรู้สึกหรือปฏิกริยาในแบบที่ชัดเจนออกมา ซึ่งเกิดจากการรวบรวมเจตคติที่มีต่อสถาบันทางสังคม หรือต่อบุคคลที่เคยประสบมาในชีวิต

ซึ่งลักษณะนิสัยทางด้านพลังทั้งหมดนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องกัน และการแตกแขนงของลักษณะดังกล่าว

2. ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ (Ability Traits) เป็นลักษณะนิสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละคน

3. ลักษณะนิสัยด้านอารมณ์ (Temperament Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการตอบสนอง เช่น ความเร็ว พลัง หรือการตอบโต้ทางอารมณ์

สมการพฤติกรรม

หลังจากที่แคทเทลได้กำหนดบุคลิกลักษณะในเทอมของ Traits แล้ว เขาได้ดำเนินการเสนอสูตรหรือสมการทางคณิตศาสตร์เพื่อที่จะทำนายความแตกต่างระหว่างพฤติกรรม และคาดการณ์พฤติกรรมโดยวิธี Specification Equation (Ewen. 1988 : 329 - 330)

$$P_j = b_1 T_1 + b_2 T_2 + ... + b_n T_n$$

โดยที่ Pj คือ พฤติกรรม j หรือ การตอบสนองของบุคคลภาจใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้

$T_1, T_2, ... T_n$ คือลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Traits) ของแต่ละบุคคลซึ่งนำมาศึกษาลักษณะบุคลิกภาพนี้จะรวมทั้งลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits), ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ (Ability Traits) และลักษณะนิสัยด้านอารมณ์ (Temperament Traits)

$b_1, b_2, ... b_n$ คือน้ำหนัก (Weight) ที่ถูกกำหนดโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของ ลักษณะบุคลิกภาพกับการาตอบสนองที่คาดคะเนได้

พัฒนาการของบุคลิกภาพ

แคทเทลได้จัดลำดับพัฒนาการของบุคลิกภาพออกเป็นขั้น ๆ ดังนี้ (ประคอง เกลื่อนการ 2533 : 11 - 13 ; อ้างอิงมาจาก Cattell 1950 : 618 - 619)

1. ระยะแรกเกิดถึง 5 ปี เป็นระยะที่สำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะที่หล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคล อิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูจะมีบทบาทในการพัฒนาบุคลิกภาพในระยะต่อไป

2. ระยะอายุ 6 - 13 ปี เป็นระยะที่เด็กเปลี่ยนความสนใจ ความรักที่มีต่อพ่อแม่ไปสู่กลุ่มเพื่อน และเป็นระยะของการพัฒนาอีโก้ (Ego) ให้เข้มข้น

3. ระยะอายุ 14 - 24 ปี เป็นระยะวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ทั้งเพศชายและเพศหญิง เป็นระยะที่มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์เพิ่มขึ้น มีความสนใจในเรื่องเพศ การปรับตัวทำให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความต้องการเป็นอิสระจากพ่อแม่ ต้องการสถานภาพทางอาชีพ การประสบความสำเร็จมีรายได้เลี้ยงตนเอง การได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้เพศตรงข้ามประทับใจ และการไม่ได้รับความมั่นคงทางจิตใจ หากวัยรุ่นสามารถผ่านพ้นความขัดแย้งเหล่านี้ได้ ก็จะทำให้เกิดบูรณาการและเกิดความพึงพอใจในมโนภาพของตน

4. ระยะอายุ 25 - 55 ปี เป็นวัยแห่งวุฒิภาวะ เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพน้อย แม้จะมีความเสื่อมของร่างกายเกิดขึ้นก็ตาม แต่เป็นวัยแห่งประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ ในระยะปลายของวัยนี้มีแนวโน้มของความสนใจในกิจกรรมทางเพศเพิ่มขึ้น

5. วัยชราตั้งแต่อายุ 56 ปี ขึ้นไป เป็นระยะที่มีความเสื่อมอย่างรวดเร็วในพลังทางกาย แคทเทล กล่าวว่า ลักษณะนิสัยของบุคคลในวัยชรามีดังนี้ กังวลในเรื่องเงิน และสุขภาพมีความรู้สึกว่าไม่เป็นที่ต้องการโดดเดี่ยว อ้างว้าง รู้สึกไม่แน่ใจ ความสนใจแคบ สูญเสียความจำ ยึดมั่นในความคิดของตนเอง ช่างพูด โดยเฉพาะเรื่องในอดีต เอาใจใส่ในเรื่องเล็กน้อย มีความรู้สึกไม่เพียงพอทำให้เกิดความวิตกกังวล ไม่มั่นคง มีความรู้สึกผิด กิจกรรมทางเพศลดลง แต่ความสนใจในเรื่องเพศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเพศชายจะไม่มีระเบียบ ไม่สะอาดหัวเก่า ไม่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นความสัมพันธ์และการให้ความร่วมมือกับสังคมลดลง

1.1.5 บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของความเป็นตำรวจ

1.1.5.1 ความสำคัญของตำรวจ

Caldwell และ Nardini (1977 : 1871-A) กล่าวไว้ว่า ในบรรดาหน่วยงานหรือสถาบันที่ตั้งขึ้นเพื่อสาธารณประโยชน์นั้น ไม่มีองค์กรใดที่จะมีความสำคัญต่อชุมชนมากไปกว่าตำรวจ ทั้งนี้เพราะว่ามีหน้าที่ในการพิทักษ์ความเป็นระเบียบและมีการบังคับใช้กฎหมาย ตำรวจจึงต้องออกกฎเกณฑ์และพิทักษ์ชุมชนโดยคำนึงถึงความสุขใจ ศีลธรรม ความปลอดภัยและความเจริญรุ่งเรืองของประชาชน ตำรวจจึงเป็นจุดแรกที่สัมผัสกับประชาชนและสัมผัสกฎหมาย คนจำนวนมากจึงถือว่าตำรวจคือกฎหมาย ด้วยเหตุผลอันนี้การปรากฏตัว ความประพฤติและประสิทธิผลของตำรวจย่อมมีผลในทางทำลายหรือสร้างสรรค์การเคารพกฎหมายได้ในสังคมที่ซับซ้อนอันเป็นผลมาจากการเกิดสังคมเมือง การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาทางเทคโนโลยี และความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายนั้นยิ่งมีความจำเป็นในการใช้กฎหมายและตำรวจที่มีประสิทธิภาพ ตำรวจนั้นมีมากและต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงทั้งหมดที่กล่าวถึงนี้ถือเป็นความสำคัญของตำรวจ

ทองใบ ทองเปาด์ (2529 : 54) ทนายความผู้ได้รับรางวัลแมกไซไซประจำปี พ.ศ.2527 ได้กล่าวถึงความสำคัญของตำรวจไทยภายใต้ระบอบประชาธิปไตยว่า "....ตำรวจเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญที่สุด เพราะมีความใกล้ชิดกับประชาชน ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ จึงมีความสำคัญในการที่จะเพิ่มหรือลดคดี การก่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเดือดร้อนแก่ประชาชน ผมขอให้ตำรวจได้ใช้หลักวิชาการในการสืบสวนคดี อย่าใช้วิธีทรมานเพื่อให้ได้คำตอบ อย่ามักง่ายเพื่อปิดคดีเท่านั้น เพราะวิธีทั้งสองนี้สร้างความเดือดร้อนและความทุกข์ยากต่อประชาชนเป็นอันมากและทำลายภาพพจน์ที่ดีของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ อยากให้ตำรวจทำคดีตามที่เป็นจริงอย่าเสริมแต่งคดีโดยทรุจริตเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง เช่นเพื่อลาภยศ ผมอยากให้ตำรวจสอบพยานทั้งหมดแห่งคดี คือทั้งพยานของผู้เสียหายและพยานของฝ่ายที่ถูกกล่าวหา หากเรื่องไม่หนักหนาอะไรก็ให้ระงับเสียที่โรงพักอย่าให้ไปรกโรงรกศาล ทำให้คนเดือดร้อนเสียอิสรภาพเสียเงินเสียทอง"

จากข้อความที่ได้กล่าวไว้ข้างบนสรุปได้ว่าความสำคัญของตำรวจมีมาก เนื่องจากมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ความมีอิสระและเสรีภาพของประชาชน

1.1.5.2 หน้าที่ของตำรวจ

การพิจารณาถึงหน้าที่ของตำรวจนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อจะได้ตั้งข้อสังเกตต่อไปว่าตำรวจได้ทำหน้าที่สมบูรณ์หรือไม่ ตำรวจต้องมีคุณลักษณะอย่างไรจึงจะทำหน้าที่ได้ดี เรื่องหน้าที่ของตำรวจนี้มีผู้กล่าวไว้ไม่ค่อยตรงกัน ไม่ว่าจะเป็นความคิดของคนไทยหรือความคิดของชาวต่างประเทศ

สำหรับหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจ ได้กำหนดไว้ในประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีเล่มที่ 1 ภาคที่ 1 โดยกำหนดหน้าที่ทั่วไปของตำรวจไว้ดังต่อไปนี้

(1) รักษาความสงบเรียบร้อยภายในและภายนอกเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

(2) รักษากฎหมายที่เกี่ยวแก่การกระทำความผิดในทางอาญา

(3) บำบัดทุกข์สุขให้แก่ประชาชน

(4) ดูแลรักษาประโยชน์สาธารณะ

หน้าที่ดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นหน้าที่ทั่วไป ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้อย่างชัดเจน หรืออาจจะกล่าวได้ว่าตำรวจนั้นต้องต่อสู้กับผู้ร้ายทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ จึงต้องมีตำรวจตระเวนชายแดนและตำรวจท้องที่ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนและพิทักษ์อำนาจเหนือดินแดนชาติไทยไว้ด้วย การกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำรวจก็เท่ากับบอกให้ทราบว่าจะกำหนดตำแหน่งและคุณลักษณะอะไรขึ้นมาบ้างเพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

ในตำราอาชญาวิทยานั้นมีผู้กล่าวถึงหน้าที่ของตำรวจไว้หลายนัย จึงยกเอามาเปรียบเทียบให้พิจารณาและสรุปไว้ในตอนท้าย เพื่อเป็นหลักในการวิเคราะห์งานของตำรวจต่อไป

Levine และคณะ (1980 : 164-166) ได้กล่าวไว้ว่าหน้าที่ของตำรวจในปัจจุบันมีดังต่อไปนี้

(1) หน้าที่ในการตอบสนองนโยบายทางการเมืองของฝ่ายปกครอง เช่น การขัดขวางผู้ประท้วงการทำสงครามของสหรัฐอเมริกากับเวียดนามในสมัยประธานาธิบดี นิกสัน และประธานาธิบดีจอห์นสัน เป็นต้น

(2) หน้าที่ในการพิทักษ์ศีลธรรมในสังคม เช่น การกวาดล้างความชั่วร้ายต่าง ๆ ได้แก่พวกเมาสุรา พวกเสพกัญชา พวกเล่นการพนัน พวกค้าหนังสือลามกอนาจารและพวกค้าประเวณี เป็นต้น

(3) หน้าที่ในการให้บริการแก่ชุนชน รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมและป้องกันอาชญากรรม หน้าที่ดังกล่าวนี้ตำรวจต้องใช้ เวลาปฏิบัติมากกว่าหน้าที่ในสองประการข้างต้น

คณะกรรมการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายและบริหารงานยุติธรรมของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา (1967 : 92-97; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) ได้กำหนดหน้าที่ของตำรวจไว้ 2 ประการคือ

(1) หน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย (The Law Enforcement Function) เป็นหน้าที่ที่ตำรวจคอยป้องกันไม่ให้ประชาชนต้องตกอยู่ในความทุกข์ ความหวาดกลัว การสูญเสียทรัพย์สิน ซึ่งเกิดจากการกระทำอาชญากรรมนานาชนิด ตำรวจ เป็นแนวหน้าในการดำเนินงานในเรื่องนี้ ประชาชนจะมีความปลอดภัยตามถนนหนทาง หรือในเคหสถาน ย่อมต้องพึ่งพาตำรวจเป็นอย่างมาก

(2) หน้าที่ในการให้บริการชุนชน (The Community-Service function) เป็นหน้าที่ให้ความสะดวกหรือแก้ไขข้อเดือดร้อนแก่ประชาชน เช่น ควบคุมการจราจร ควบคุมหน่วยเลือกตั้ง อำนวยความสะดวกแก่บุคคลสำคัญที่มาเยี่ยมเยือนท้องที่ ออกใบอนุญาตการใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ แนะนำทางแก่คน

หลงทาง ตามหาเด็กที่หายไป ช่วยผู้ประสบอุบัติเหตุ เป็นต้น หน้าที่ดังกล่าวนี้เป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติควบคู่กันไปกับหน้าที่ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

นักอาชญาวิทยาชื่อ วิลสัน (Wilson.1975 : 3) ได้แบ่งหน้าที่ของตำรวจออกเป็น 2 ประการ คือหน้าที่ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายและหน้าที่ในการรักษาระเบียบในสังคม หน้าที่แรกเป็นหน้าที่ของการรักษากฎหมาย หน้าที่หลังเป็นการออมชอมข้อขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคม

ไมเรน (Levin. 1980 ; citing Myren. 1975 : 3) ได้แบ่งหน้าที่ของตำรวจออกเป็น 3 อย่าง คือ หน้าที่ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย หน้าที่ในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนรำคาญในสังคม และหน้าที่ในการให้บริการแก่สังคม

ไบย์เลย์ (Levin. 1980 ; citing Bayley. 1975 :3-4) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกา ได้แบ่งหน้าที่ของตำรวจไว้ 5 ประการคือ

(1) หน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอาญา เป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในฐานะผู้รักษากฎหมายของรัฐ โดยการจับกุมผู้กระทำความผิด

(2) หน้าที่ในการป้องกันการละเมิดกฎหมายอาญา การปฏิบัติหน้าที่นี้เน้นในเรื่องการเป็นตำรวจสายตรวจในเขตความรับผิดชอบ

(3) หน้าที่ในการประนีประนอมข้อขัดแย้ง เป็นการป้องกันไม่ให้เรื่องลุกลามใหญ่โตต่อไป เช่น แก้ปัญหาคนเมาสุราทะเลาะกัน แก้ปัญหาพ่อพาทในครอบครัว ควบคุมฝูงชนมิให้ก่อการจลาจลวุ่นวาย เป็นต้น

(4) หน้าที่ในการออกกฎควบคุมสังคม ดำเนินการออกใบอนุญาตต่าง ๆ ออกคำสั่งต่าง ๆ และคอยตรวจตราสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ปวงชน ตามปกติตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่นี้โดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของทางราชการ

(5) หน้าที่ในการให้บริการด้านต่าง ๆ ทางสังคม เช่น ให้บริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน ช่วยเหลือคนขาดญาติมิตร ทำลายล้างสิ่งที่เป็นอันตรายแก่ชีวิตและร่างกาย แนะนำหนทางแก่ผู้ใคร่รู้ ให้คำปรึกษาแก่เยาวชน ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ผู้สอบถาม เป็นต้น

หน้าที่ทั้ง 5 ประการนี้ ไบย์เลย์ได้สรุปลงเพียง 2 ประการคือ หน้าที่ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement Tasks) และหน้าที่ที่ไม่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย (Non-enforcement Tasks) การสรุปหน้าที่ของตำรวจเหลือเพียง 2 ประการ เช่นนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและวิเคราะห์ความเกี่ยวพันกับปัญหาอื่น ๆ ในสังคม โดยเฉพาะปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น อาจจะวิเคราะห์ว่าคนในเมืองมีความสัมพันธ์แบบไม่เป็นกันเอง ไม่ค่อยคุ้นเคยกัน ไม่ค่อยใส่ใจกัน อาชญากรรมจึงเกิดขึ้นมา ตำรวจจึงต้องเน้นหนักในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่วนคนในชนบทมีความสัมพันธ์กับแบบเป็นกันเอง มีความคุ้นเคยกันเป็นอันดี เอาใจใส่กัน คอยป้องกันเหตุร้ายให้แก่กันและกัน อาชญากรรมจึงเกิดขึ้นน้อย ส่วนการทะเลาะกันก็พอมีบ้าง ในสถานการณ์เช่นนี้ตำรวจก็ทำหน้าที่ที่ไม่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้นดังนี้เป็นต้น

เวสสันและเวล (Levin. 1980 ; citing Weston and Well. 1972: 43-44) นักวิชาการด้านตำรวจ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของตำรวจตามความคิดของ Lohman และ Misner ไว้หลายประการดังต่อไปนี้

(1) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

(2) พิทักษ์รักษาสันติสุข (รักษาความสงบภายในประเทศ)

(3) ป้องกันบุคคลและทรัพย์สมบัติ (รักษาความปลอดภัย)

(4) บังคับใช้กฎหมาย

(5) สืบสวนสอบสวนการเกิดอาชญากรรม

(6) เสาะหายทรัพย์สินที่สูญหายและทรัพย์สินที่ถูกขโมยไป

(7) จับกุมผู้กระทำความผิด

(8) กำหนดกฎเกณฑ์ความประพฤติที่ไม่เกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรม

(9) ป้องกันสิทธิของบุคคล

(10) ควบคุมการจราจร

(11) การให้บริการแก่สาธารณชนในลักษณะต่าง ๆ

(12) การจัดเตรียมคดีเพื่อแสดงแก่ศาล

แนวความคิดของ Lohman และ Misner ดังได้กล่าวมานี้อาจจะย่นย่อลงได้ คือ

(1) การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (ในข้อนี้รวมไปถึงการป้องกันบุคคลและทรัพสิน การบังคับใช้กฎหมาย การสืบสวนสอบสวนการเกิดอาชญากรรม การเสาะหาทรัพย์สินที่สูญหายและทรัพย์สินที่ถูกขโมยไป การจับกุมผู้กระทำความผิด การป้องกันสิทธิส่วนบุคคล การจัดเตรียมคดีเพื่อแสดงต่อศาล)

(2) การพิทักษ์สันติสุข (ในข้อนี้รวมไปถึงการกำหนดกฎเกณฑ์ความประพฤติที่ไม่เกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรม การควบคุมการจราจร การให้บริการแก่สาธารณชนในลักษณะต่าง ๆ)

เรมอนด์ อี. คลิฟท์ (Raymond E. Clift, 1970 : 19) ได้กล่าวเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของตำรวจปัจจุบัน ดังนี้

1. มีความเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของลักษณะงานและความรับผิดชอบ
2. การปกป้องและรักษาความสงบของประชาชน
3. การป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน
4. การป้องกันอาชญากรรม
5. การรักษากฎหมาย
6. การจับกุมผู้กระทำผิดและนำของกลางกลับคืนมา

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดเกี่ยวกับหน้าที่ของตำรวจ ตามความคิดของนักคิดในทางอาชญาวิทยา อาจจะสรุปได้ว่าตำรวจมีหน้าที่หลักอยู่ 3 ประการ คือ

(1) หน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย หน้าที่นี้มีความสำคัญยิ่ง เป็นหน้าที่ในการปราบปรามอาชญากรรม

(2) หน้าที่ในการป้องกันเหตุร้ายต่าง ๆ ในสังคม เป็นการป้องกันอาชญากรรม ป้องกันความประพฤติเสียหายต่าง ๆ

(3) หน้าที่ให้บริการชุมชน เป็นการบริการด้านการแพทย์ เป็นการป้องกันอาชญากรรม อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ

จากความสำคัญของตำรวจที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงแล้วประกอบหน้าที่ของตำรวจที่มีหน้าที่ทั้งการปราบปรามป้องกันภยันอันตรายที่จะเกิดกับประชาชนแล้ว ยังมีหน้าที่ให้บริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับประชาชน ดังนั้นบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจจึงต้องมีคุณลักษณะบางประการที่สำคัญเพื่อเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าตำรวจเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแท้จริง

1.1.5.3 ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของความเป็นตำรวจ

วิลสันและแมคลิน (Wilson and McLaren. 1972 : 110) ในฐานะนักวิชาการตำรวจได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับภาวะผู้นำตำรวจไว้ดังนี้ ตำรวจที่เป็นเลิศมีคุณลักษณะเกือบตายตัวว่าจะต้องเป็นผู้มีเชาวน์ปัญญาสูง สภาพอารมณ์คงที่และสุขภาพร่างกายแข็งแรง เป็นผู้ที่กระตือรือร้นต่อเนื่อง และมีพลังพร้อมที่จะเสาะแสวงและผูกใจบุคคลอื่นซึ่งเข้ามาติดต่อสัมพันธ์ นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว ตำรวจผู้นำที่ประสบความสำเร็จยังมีความสามารถที่จะปลูกฝังความเชื่อมั่น ก่อให้เกิดความภักดี และผดุงรักษาระดับความสนใจความกระตือรือร้นของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างสม่ำเสมออีกด้วย.

เทอริโต สวอนสัน และแชมเมลิน (Territo,Swanson and Chamelin. 1977 : 162) ได้เสนอคุณสมบัติที่พึงปรารถนาในการเลือกผู้บังคับบัญชาตำรวจไว้ 19 ข้อ คือ

(1) รูปร่างลักษณะและอากัปกิริยา
(2) ความสามารถในการสื่อความหมาย (น้ำเสียง ถ้อยคำและท่าทาง)
(3) การแสดงออกภายใต้ความกดดัน
(4) ความเต็มใจที่จะวินิจฉัยสั่งการ
(5) ความสงบใจ
(6) ความจริงใจในการตอบคำถาม
(7) ความสามารถในการปลูกฝังความเชื่อมั่นและความยำเกรง
(8) ความมั่นใจในตนเอง
(9) ความพินิจพิจารณา
(10) ความสามารถในการพบปะและติดต่อกับประชาชน
(11) ทัศนคติต่อชนกลุ่มน้อย
(12) ความกระตือรือร้น
(13) ความเป็นผู้ใหญ่
(14) ทัศนคติทางวิชาชีพ
(15) ความคิดริเริ่ม
(16) ความเต็มใจที่จะรับผิดชอบ
(17) ทัศนคติต่อบุคลากรในหน่วย
(18) การเตรียมตัวสำหรับตำแหน่ง
(19) ความเหมาะสมทั่วไปสำหรับตำแหน่ง

ในการประกอบอาชีพแต่ละประเภทโดยทั่วไป บุคคลจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะที่เหมาะสมกับงานนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจ จะต้องมีบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะที่เหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สำคัญของประเทศชาติ ลักษณะบุคลิกภาพของตำรวจ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้รวบรวบไว้ดังนี้ ตำรวจต้องมีบุคลิกภาพดี ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีจิตใจสูง เสียสละและเข้ากับคนทั่วไปได้ดี มีความสามารถและความถนัด ต้องเป็นผู้มีนิสัยรักการผจญภัยรักความยุติธรรม มีนิสัยโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสนใจและรักในอาชีพที่จะรับใช้และให้บริการแก่ประชาชนอย่างจริงจัง (กรมวิชาการ. 2520:67)

ประภา ถิรพันธ์ (2510 : 12) ให้ความเห็นว่า งานตำรวจกล่าวได้ว่าเป็นงานบริการประโยชน์ด้านหนึ่งที่ต้องอาศัยบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมากกว่างานบริการประชาชนด้านใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะการปฏิบัติงานของตำรวจนั้นเป็นไปตามสถาการณ์ตำรวจจะต้องปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง

ให้เข้ากับงานที่ทำด้วยตนเอง หรือร่วมกับผู้อื่นก็ตาม ซึ่งบุคลิกภาพที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งตำรวจจะต้องมีนั้น น่าจะได้แก่ความเป็นผู้มีอารมณ์มั่นคง ความกล้า ความสนใจและความมานะอดทน

เจือ จันทรเพ็ญ (2511 : 73-74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ โดยให้นักเรียนและผู้สมัครสอบที่เลือกเหล่าตำรวจ ระบุลักษณะที่เด่นของคนที่เหมาะสมเรียงลำดับ จำนวนเปอร์เซนต์มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ผลปรากฏดังนี้

(1) ด้านร่างกาย ต้องมีความแข็งแรงสมบูรณ์

(2) ด้านจิตใจต้องมีความเข็มแข็งของจิตใจ

(3) ด้านนิสัยและบุคลิกภาพ เช่น วาจาอ่อนโยน สุขุมรอบคอบ เป็นสุภาพบุรุษ

(4) ด้านสติปัญญาไหวพริบฉลาด

และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเหล่าทัพด้วยกัน นักเรียนที่สมัครเหล่าทัพต่าง ๆ มีความเห็นร่วมกันว่า ลักษณะเด่นที่ตนเลือกเป็นลักษณะทางร่างกาย และความเข็มแข็งทางจิตใจ ซึ่งก็นับว่าทรรศนะตรงกับทางราชการ เพราะตำรวจต้องทำงานตรากตรำและเสี่ยงอันตรายมากกว่าอาชีพอื่น ๆ ในด้านความรับผิดชอบยังพบว่า ตำรวจต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น ต้องเป็นมิตรต่อประชาชน ต้องเห็นแก่ชาติ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนเตรียมทหารที่สมัครเหล่าทัพต่าง ๆ ปรากฏว่า ลักษณะเด่นที่นักเรียนเตรียมทหารเลือกเหล่าตำรวจเพราะเหล่าตำรวจมีกิจกรรมและมีความรับผิดชอบในหลักการ

เกี่ยวกับเกียรติภูมิ (Prestige) ของเหล่าทัพ พ.ต.อ.เจือ จันทรเพ็ญ ศึกษาพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเตรียมทหารที่สมัครเหล่าทัพต่าง ๆ ได้ประเมินค่าลักษณะเหล่าทัพตำรวจไว้ ซึ่งเรียงลำดับจากจำนวนเปอร์เซนต์มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ได้แก่

(1) รายได้

(2) ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติทางส่วนรวม

(3) เกียรติยศ ศักดิ์ศรี

(4) ความก้าวหน้าทางส่วนตัวในหน้าที่ราชการ

(5) สวัสดิการ หลักประกันความสุขทางส่วนตัวและครอบครัวในชีวิตการทำงาน

(6) ความรู้ความสามารถที่จะได้จากเหล่าทัพ

เจือ จันทรเพ็ญ ให้ความเห็นว่า เมื่อพิจารณาการประเมินค่าลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนที่สมัครเหล่าทัพตำรวจแล้ว เป็นที่น่าสังเกตว่าลักษณะที่มีเปอร์เซนต์สูงสุด ได้แก่รายได้นั้นมีอยู่ถึง 91.44% ส่วนลักษณะอื่น ๆ มีเปอร์เซนต์ที่ต่ำกว่าและไม่ไล่เรี่ยกัน ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า นักเรียนมุ่งมองลักษณะเกี่ยวกับรายได้เป็นหลัก ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความคิดเห็นของสังคมในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะตำรวจมีโอกาสที่จะใช้อำนาจในการปกครองเกี่ยวกับประชาชนได้มากกว่าทหาร

ส่วนลักษณะที่นักเรียนประเมินค่าต่ำที่สุด คือ ความรู้ความสามารถของเหล่าทัพ ซึ่งได้เพียง 60.67% แสดงให้เห็นว่า ความรู้หรือเกียรติภูมิไม่สำคัญเท่ากับเงิน ซึ่งเป็นข้อที่น่าสังเกตอยู่มาก

สมจิตร นพจรูญ (2511 : 21-25) ได้เขียนไว้ว่านายตำรวจที่ดีจำต้องมีความรู้หลายด้าน คือ ต้องรู้หลักการบัญชี กฎหมาย ภาษาต่างประเทศ ความรู้รอบตัว จิตวิทยาและนอกจากนั้นยังต้องมีไหวพริบอีกด้วย

บัญชา ตันตินันท์ (2509 : 38-40) กล่าวว่าตำรวจมีการปกครองบังคับบัญชากันอย่างเข้มแข็ง เด็ดขาด เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำผิดก็มีการสั่ง เป็นการลงโทษทันที

ณรงค์ มหานนท์ กล่าวไว้ในการให้สัมภาษณ์ ลงสยามรัฐรายวันที่ 10 ตุลาคม 2514 ว่า "... เมื่อเป็นตำรวจแล้ว หน้าที่ของตำรวจก็คือรับผิดชอบต่อความเป็นตำรวจให้ดีที่สุด และงานของตำรวจ ก็คือการรับผิดชอบต่อความสุขของประชาชนและบ้านเมือง....." (สยามรัฐรายวัน, 2514)

ดุ๊กเคน (Wilson. 1972 ; citing Kooken. 1957 : 15-20) ได้กล่าวเกี่ยวกับจรรยาบรรณของตำรวจไว้หลายอย่าง ดังนี้คือ

1. ตำรวจจะต้องฝึกนิสัยให้เป็นผู้มีเมตตากรุณาและยอมรับว่าตนเองนั้นมีหน้าที่รับใช้ประชาชน และจะต้องเอาใจใส่ต่อประชาชนที่มาร้องของความช่วยเหลือในทุกด้าน

2. จะต้องเป็นบุคคลที่รับผิดชอบต่อประชาชน ในด้านการตรงต่อเวลาและตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน

3. ตำรวจจะต้องระลึกไว้เสมอว่าที่ทำงานของตำรวจจะเป็นที่ ๆ ประชาชนให้ความไว้วางใจได้ และจะต้องระลึกไว้เสมอว่าหน้าที่สิ่งแรกของตำรวจคือ การรับใช้ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ตำรวจจะต้องทำงานให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ต้องวางตัวเป็นกลางไม่มีความลำเอียง และต้องคำนึงอยู่เสมอว่าอำนาจหน้าที่ของตนนั้น ย่อมมีขอบเขตจำกัดและจะไม่นำอำนาจที่ตนได้รับ ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อส่วนตัว

5. ตำรวจต้องระลึกว่าหน้าที่ของตนนั้นเป็นผู้ดูแลรักษาทรัพสินให้แก่ประชาชน

6. ตำรวจต้องไม่จำกัดความสามารถในการทำงานของตน เพื่อยอมรับสินบน การทำงานต้องไม่คำนึงถึงตนเองและผู้อื่นในฐานะที่มีบุญคุณต่อกัน

7. ตำรวจต้องให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กับหน่วยราชการอื่น ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย และ
สวัสดิภาพของประชาชน โดยจะต้องไม่เอาความรู้สึกส่วนตัว ความอิจฉาริษยาให้มามีอิทธิพลเหนือการให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน

8. ตำรวจต้องมีความกระตือรือร้น ขยันมั่นเพียรในการศึกษาหาความรู้ เพื่อเพิ่มพูมความรู้และสมรรถภาพให้แก่ตนเอง นอกจากนั้นตำรวจต้องดำเนินชีวิตของตนทั้งทางส่วนตัวและทางราชการ ให้เป็นไปในทางที่เป็นตัวอย่างแก่ประชาชน

9. ตำรวจต้องซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ต่อสถาบันหรือรัฐบาล และจะต้องยอมรับหรือมีหน้าที่รับผิดชอบเสมือนประชาชนคนหนึ่งในการที่จะสนับสนุมรัฐบาล

ในด้านลักษณะนิสัยของตำรวจ ดุ๊กเคน (Wilson. 1972 ; citing Kooken. 1957 : 49-52) ได้อธิบายว่า ตำรวจที่ดีต้องมีลักษณะนิสัย ดังนี้ คือ

1. ต้องเป็นผู้มีลักษณะเป็นผู้นำ (Leadership) การที่ตำรวจจะทำงานได้ดี ประชาชนนับถือเลื่อมใส ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของข้าราชการตำรวจ โดยเฉพาะลักษณะการเป็นผู้นำ ซึ่งผลที่ได้ตามมาคือประชาชนจะเคารพ เชื่อถือและมีความมั่นใจ ดังนั้นบุคลิกภาพด้านนี้จึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการประเมินค่าตำรวจ

2. ความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีได้ต้องมีทั้งเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตน และมีความเชื่อมั่นว่า ตนมีความสามารถที่จะนำความสามารถนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

3. ความเสียสละ ถือเป็นลักษณะเบื้ยงต้นของตำรวจ (Fundamental) เพราะว่าถ้าตำรวจไม่มีความเสียสละส่วนตัวแล้ว จะทำให้เกิดความลำเอียงในการทำงาน การเสียสละส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญถ้าตำรวจเป็นคนที่เห็นแก่ตัวแล้ว จะเป็นตำรวจหรือเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ เช่น ถ้าตำรวจคนใดมีลักษณะยึดถือ

ตำแหน่งของตนเองมาก เมื่อมีความรู้สึกว่าตนเองจะถูกย้ายก็จะพยายามป้องกันตำแหน่งตนเองไว้ ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ และทำลายความเชื่อมั่นของประชาชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเห็นแก่ตัว ทำให้ตำรวจตกต่ำลง

4. ความยุติธรรมกับความซื่อสัตย์ เป็นคุณลักษณะที่ตำรวจทุกคนต้องมี เนื่องจากไม่มีงานอาชีพใดที่จะแสดงความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ให้เห็นได้เท่ากับอาชีพนี้ โดยส่วนใหญ่ประชาชนมักวิพากวิจารณ์ตำรวจในเรื่องตำรวจได้ทำไป ไม่ว่าจะด้านความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ต่ออำนาจหน้าที่ของตนเองหรือต่อกฎหมายบ้านเมือง

5. ความคิดริเริ่มและการตัดสินใจ เป็นบุคลิกภาพของตำรวจอย่างหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ ความสามารถในการที่จะทำงานโดยการตัดสินใจให้ถูกต้องย่อมเป็นที่เห็นได้ชัดในสายตาของประชาชน ดังนั้นตำรวจจึงควรมีบุคลิกภาพที่ตื่นตัว (Alert) อยู่เสมอ ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่ช่วยในการตัดสินใจและช่วยให้พร้อมที่จะรับสถานการณ์

6. ความมีศักดิ์ศรีของตำรวจ (Dignity) ตำรวจจะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีในฐานะที่ตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ อยู่ การที่ตำรวจคำนึงถึงศักดิ์ศรี นับเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมีความเคารพ เช่น ในการปฏิบัติหน้าที่ถ้าตำรวจแสดงลักษณะตื่นกลัว หรือเกิดความท้อแท้ขึ้น ย่อมทำให้ประชาชนเสื่อมความเคารพ นอกจากนี้การวางตัวในการมีความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับคนอื่น ๆ นั้นที่ขาดความมีศักดิ์ศรี ย่อมจะเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนเสื่อมความนิยมเลื่องใสศรัทธาได้

7. ความกล้าหาญ (Courage) โดยปกติประชาชนมักจะนึกว่าตำรวจมีความกล้าหาญ โดยเฉพาะในด้านร่างกาย ต้องมีความแข็งแรง เพราะตำรวจต้องแต่งเครื่องแบบอยู่เสมอ เพราะฉนั้นตำรวจที่มีรูปร่างดี เมื่อแต่งเครื่องแบบย่อมทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยำเกรง แต่อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้แน่นอนว่าความกล้าหาญของตำรวจคืออะไร เพราะฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความกล้าหาญมักจะเห็นได้ชัดก็ต่อเมื่อเผชิญอันตราย นอกจากนั้นก็ยังมีความกล้าหาญอีกอย่างที่จำเป็นสำหรับตำรวจซึ่งสำคัญยิ่งไปกว่าความกล้าหาญที่แสดงออกทางร่างกาย คือความกล้าหาญด้านศีลธรรม (Moral) เพราะสามารถจะทำให้คนมีความภูมิใจในตนเอง คือกล้าตัดสินผิดถูกตามข้อเท็จจริง

8. ด้านศีลธรรม เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือตำรวจในการที่ตำรวจจะดำเนินตามหน้าที่ ไม่ว่าจะต่อบุคคลหรือกลุ่มชนก็ตาม การแสดงออกด้านศีลธรรมจะแสดงออกในแง่การควบคุมตนเองที่จะทนต่อความยากลำบาก หรือความยากของงานได้ ดังนั้นตำรวจจึงต้องสามารถควบคุมอารมณ์ ความโกรธและความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบได้ จะต้องมีความอดทน วางเฉย สีหน้าไม่ตื่นกลัวเมื่อเผชิญอันตราย ต้องไม่บ่นเมื่อเกิดความลำบากขึ้นทั้งทางกายและจิตใจ และสามารถซ่อนความรู้สึกกังวลไว้ได้ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าศีลธรรมของตำรวจเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการวัดถึงประสิทธิภาพของนายตำรวจชั้นผู้บังคับบัญชา ศีลธรรมของตำรวจจะมีหรือไม่ในตัวตำรวจนั้นจะเห็นได้จากปฏิกิริยาของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อประชาชนในความรู้สึกที่มีต่อบริการตำรวจ

ประเสริฐ รุจิวงศ์ (2514 : 8 ; อ้างอิงมาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) ได้กล่าวไว้ว่าในการที่จะออกรับราชการเป็นนายตำรวจนั้น ท่านทั้งหลายย่อมทราบดีว่า จะต้องรับผิดชอบต่อการงาน ต้องประสบกับเหตุการณ์ทุกอย่าง ต้องติดต่อกับบุคคลทุกประเภท ในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่มีความรับผิดชอบให้มีความสงบเรียบร้อยและมีความยุติธรรมแก่ประชาชนทุกฝ่ายนั้น ไม่ใช่กระทำได้โดยง่าย นอกจากจะต้องใช้ความรู้ความสามารถแล้วยังจะต้องเป็นผู้มีกำลังใจเข้มแข็งอดทน มีความซื่อสัตย์สุจริต รักความยุติธรรม มีความจงรักภักดีต่อหน้าที่ประกอบด้วยเป็นประการสำคัญ

พจน์ เภกะนันท์ (2514 : 8 ; อ้างอิงมาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่ชี้ขาดอนาคตว่าใครจะก้าวหน้าไปได้ไกลไกลในชีวิตนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถและความประพฤติในระหว่างการปฏิบัติงานความสามารถ นอกจากจะหมายถึงว่าจะต้องรอบรู้งานในหน้าที่ตำรวจอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ท่านยังจะต้องขยันขันแข็ง หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นนิจสินอีกด้วย ในด้านความประพฤตินั้นท่านจะต้องอยู่ในระเบียบวินัยอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ เชื่อฟังผู้บังคับบัญชาและปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม มีความเมตตากรุณาต่อผู้น้อย เคารพในเกียรติของเพื่อนฝูงและอุทิศตนให้แก่ราชการอย่างจริงจังด้วยอุดมคติแห่งความรักชาติ และประการสำคัญคือ การเข้าถึงประชาชนทำให้ประชาชนรู้สึกตำรวจเป็นมิตรกับตนและกล้าให้ความร่วมมือ

นอกจากนี้มีคำสั่งกรมตำรวจ ที่1388/2525 เรื่อง การกำหนดโครงสร้างจริยธรรมตำรวจและวิธีการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจ ได้กำหนดโครงสร้างจริยธรรมตำรวจออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

1. คุณธรรมตำรวจ
2. ค่านิยมตำรวจ
3. อุดมคติของตำรวจ
4. หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ
5. ข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจ

ซึ่งข้าราชการตำรวจทุกคนต้องเรียนรู้ ยึดถึงและปฏิบัติ

ส่วนที่1 คุณธรรมตำรวจ กำหนดให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ดังนี้

1.1 การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

1.2 การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีนั้น

1.3 การอดทน อดกลั้นและอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริตไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

1.4 การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ส่วนที่ 2 ค่านิยมของตำรวจ กำหนดให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามค่านิยมของตำรวจ 5 ประการ ตามที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ดังนี้

2.1 พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

2.2 ประหยัดและออม

2.3 มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

2.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

2.5 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ส่วนที่ 3 อุดมคติของตำรวจ กำหนดให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามอุดมคติของตำรวจ 9 ประการ ตามที่กรมตำรวจได้ประกาศไว้แล้วดังนี้

3.1 เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่

3.2 กรุณาปราณีต่อประชาชน

3.3 อดทนต่อความเจ็บใจ

3.4 ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก

3.5 ไม่มักมากในลาภผล

3.6 มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อปวงชน

3.7 ดำรงตนอยู่ในความยุติธรรม

3.8 กระทำการใดด้วยปัญญา

3.9 รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

ส่วนที่ 4 หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ กำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ ได้ยึดถือเป็นเครื่องสังวรไว้ไม่ให้คิดผิด พูดผิดและกระทำผิด รวม 11 ประการ รายละเอียดให้ดูที่ภาคผนวก

ส่วนที่ 5 ข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจ กำหนดให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติตามข้อปฏิบัติสำหรับผู้มีอาชีพตำรวจ เพื่อผลความสำเร็จที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบ มี 11 ข้อ รายละเอียดให้ดูที่ภาคผนวก

เกี่ยวกับการกำหนดคุณลักษณะของบุคคลเพื่อคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับราชการตำรวจนั้น ทางกรมตำรวจได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตลอด ดังจะเห็นได้จากได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล และเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2540 คณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจฯ ดังกล่าวได้มีการจัดสัมมนา หัวข้อ ตำรวจไทยในทศวรรษหน้า : แนวทางในการสรรหาและพัฒนาบุคคล ที่ โรงแรมหินสวย - น้ำใส รีสอร์ท ในกลุ่มสัมมนาย่อยซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหัวหน้ากลุ่มได้เสนอให้นำแบบทดสอบทางจิตวิทยาเพื่อวัดบุคลิกภาพ มาใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการตำรวจ

ต่อมา คณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ได้มอบหมายให้ พล.ต.ท. สัมฤทธิ์ เภตรา เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองผู้บัญชาการ สำนักงานกำลังพล กรมตำรวจ ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินการตามข้อเสนอดังกล่าวข้างต้น พล.ต.ท.สัมฤทธิ์ เภตราพร้อมด้วย ผู้แทนจากกองอัตรากำลัง ผู้แทนจากกองการสอบ นักจิตวิทยาโทและนักจิตวิทยาตรี งานจิตเวชและยาเสพติดโรงพยาบาลตำรวจ ร่วมกันศึกษาแล้วปรากฏว่า ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับบุคคลที่จะเข้ารับราชการตำรวจไว้เป็น 5 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของตำรวจ

(1) ความเป็นผู้นำ

(2) ความอดทนทั้งกายและใจ

(3) ความสามารถในการควบคุมตนเองได้

(4) การมีสุขภาพดี ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

(5) มีความสุขุมรอบคอบ มองเห็นการณ์ไกล

(6) มีความเสียสละ รับผิดชอบและมีจิตใจสูง

(7) มีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับคนทั่วไปได้ดี

(8) มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีเหตุผล

(9) มีความยุติธรรมและมีนิสัยโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

(10) มีความร่วมมือในการทำงานเป็นหมู่คณะ

(11) มีความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยและต่อชาติ

(12) มีความแนบเนียน (TACT) ในการปฏิบัติต่อผู้น้อยหรือผู้ใหญ่ที่เหนือกว่า

(13) เคารพในกฎระเบียบ ค่านิยมของสังคม

(14) การมีวินัยในตนเอง

กลุ่มที่ 2 คุณลักษณะที่เอื้ออำนวยในด้ายความรู้ความสามารถ

(1) มีความรู้ทางด้านกฎหมาย การเมือง การปกครอง ภาษาไทย สังคมและการวิเคราะห์

(2) มีความสามารถในการใช้ความคิดได้อย่างว่องไวและตื่นตัวอยู่เสมอ

(3) มีความรู้ความชำนาญในการทำงาน

(4) มีมาตราฐานของระดับการศึกษาที่จะเข้ารับราชการตำรวจ

(5) มีความรู้ความเข้าใจและความสามรถในการรับคำสั่งได้ดี

(6) มีความสามารถปฏิบัติงานให้อยู่ในกรอบระเบียบวินัยของตำรวจได้

(7)ใช้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิชาการในการแสดงออกทางด้านความคิดและแนวทางในการทำงาน

(8) มีความสามารถทางสติปัญญาในระดับสูง และความสามารถที่จะพัฒนาไปสู่การมีทักษะการจัดการชั้นเยี่ยม

(9) มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายและเป้าหมายในการทำงาน

กลุ่มที่ 3 คุณลักษณะในการพัฒนาตนเอง

(1) การมีดุลยพินิจ มีการวินิจฉัยดี

(2) การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

(3) ความสามารถทางจิตใจที่จะเรียนรู้วิชาการหลายประเภทได้รวดเร็วและถูกต้อง

(4)ความต้องการและความสามารถที่จะปรับแนวความคิดให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม

(5) สภาพอารมณ์ที่มั่นคงเป็นกลาง และมีความสามารถรับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ตามลำพัง

(6)ความสามารถทางสังคมที่จะติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่มีวัฒนธรรม เศรษฐกิจและเชื้อชาติแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(7) การมองโลกในแง่ดีและไม่ประมาท

(8) มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

(9) มีความพอใจในความคิดของตนเอง

กลุ่มที่ 4 คุณลักษณะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

(1) มีวิจารณญาณของตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่

(2) มีแนวทางหรือวิธีการ การใช้ไหวพริบ การตัดสินใจในการทำงาน

(3) ความสามารถในการทนต่อสภาวะความกดดันทางอารมณ์

(4) การมีไหวพริบ การตัดสินใจอย่างรวดเร็ว แน่นอน มั่นคงและเด็ดขาด

(5) มีความเชื่อถือและไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้

(6) สามารถแก้ปัญหาได้ทุก ๆ สถานการณ์และเข้าใจในความต้องการของผู้ที่อยู่ร่วมในปัญหานั้น ๆ

(7) สามารถหาข้อยุติที่ดีของปัญหา หรือความขัดแย้งของเหตุการณ์นั้น ๆ

กลุ่มที่ 5 คุณลักษณะที่มีการพัฒนาทางด้านสุขภาพจิต

(1) มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ อดทนต่อความเครียดและปัญหาที่เกิดขึ้น

(2) กล้าแสดงออกและพอใจในความคิดของตนเอง

(3) มีคุณธรรมสามารถควบคุมอารมณ์ได้

(4) มีสภาพจิตใจที่อ่อนโยน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

(5) มีความมั่นใจในตนเอง ไม่มีความวิตกกังวลและความเครียดในการทำงาน

(6) มีการแลกเปลี่ยนแนวความคิด ไม่เก็บตัว

และต่อมาได้ปรับลดคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นที่ซ้ำซ้อนและให้เหลือเฉพาะในส่วนที่สำคัญมากที่สุดที่ทางกรมตำรวจมีความต้องการคุณลักษณะพึงประสงค์ให้มีในข้าราชการตำรวจ ซึ่งได้มาทั้งหมด 6 คุณลักษณะที่ต้องการ ได้แก่

(1) ด้านความรับผิดชอบ

(2) ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

(3) ด้านความซื่อสัตย์

(4) ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

(5) ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

(6) ด้านความเสียสละ

ซึ่งต่อมาพล.ต.ท. สัมฤทธิ์ เภตรา ผู้บัญชาการ สำนักงานกำลังพลตำรวจ กรมตำรวจ ได้มีหนังสือที่ 0604.142/3183 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2540 รายงานต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ถึงความเป็นไปได้ในการใช้แบบทดสอบจิตวิทยาในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับเป็นข้าราชการตำรวจว่าได้ได้ศึกษาร่วมกับผู้แทน อต. ผู้แทน กส. และนักจิตวิทยางานจิตเวช โรงพยาบาลตำรวจแล้ว ได้นำมาทดลองใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพในการคัดเลือกด้วยวิธีการสอบและสอบแข่งขันบุคคลผู้มีวุฒิปริญญาตรีเข้ารับราชการตำรวจจำนวน 260 ตำแหน่ง เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2540 โดยใช้เกณฑ์คุณลักษณะบุคลิกภาพที่ต้องการทั้ง 6 ด้าน ต่อมามีหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ(ก.ตร.)ที่ 0629/573 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2540 เรื่องแจ้งมติ ก.ตร. ครั้งที่ 9/2540 ความว่าที่ประชุมเห็นด้วยในหลักการในการใช้การทดสอบบุคลิกภาพเพื่อการคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้ารับราชการเป็นนักเรียนพลตำรวจ นักเรียนนายร้อยตำรวจและข้าราชการตำรวจในตำแหน่งกลุ่มสายป้องกันปราบปรามของกรมตำรวจ

จากความสำคัญของข้าราชการตำรวจที่มีต่อประชาชน โดยพิจารณาจากหน้าที่ของตำรวจที่มีหน้าที่ในการปราบปราม ป้องการภยันอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและหน้าที่ในการให้บริการเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายแก่ประชาชน ทำให้มีความจำเป็นในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับราชการตำรวจ จำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญบางประการเพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ ซึ่งผลจากประมวลผลจากจริยธรรมตำรวจและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของนักวิชาการ ข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจมีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านความรับผิดชอบ

(2) ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

(3) ด้านความซื่อสัตย์

(4) ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

(5) ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

(6) ด้านความเสียสละ

1.1.5.4 ความหมายคุณลักษณะของบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์

1. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า "ความรับผิดชอบ" (Responsibility) ไว้แตกต่างกันดังนี้

บราวเน (Browne. 1958 : 58) ได้สรุปองค์ประกอบของความรู้สึกรับผิดชอบว่าคือ ความไว้ใจได้ ความคิดริเริ่ม ความไม่ท้อถอยต่อสู้อุปสรรค ทำงานแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถที่จะทำให้ดีกว่าเดิม

ลอว์ชี (Lawshe. 1966 : 143) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบว่าเท่ากับเป็นการค้นหาอุปนิสัยอารมณ์ของบุคคลว่ามีความรอบคอบ รับผิด รับชอบและเป็นที่ไว้ใจได้มากน้อยเพียงใด

แคทแทล (Cattell. 1963 ; อ้างอิงมาจาก อภิสิทธิ์ วงษา. 2517 : 6) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการรับผิดชอบไว้ว่า คือบุคคลที่รับผิดชอบในหน้าที่ มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ส่วนผู้ที่มีความรับผิดชอบต่ำ คือบุคคลที่ถือความสะดวกเป็นเกณฑ์ หลีกเลี่ยงข้อบังคับ

ฟลินโพ (Flippo. 1966 : 122) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า เป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็จนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพันหน้าที่การทำงานและวัตถุประสงค์

ชวาล แพรัตกุล (2514 : 33) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบในรูปพฤติกรรมไว้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดหมาย เพื่อให้ผลสำเร็จตามที่ได้รับงานมา

ยุพา อานันทสิทธิ์ (2515 : 27-28) ให้นิยามองค์ประกอบของความรู้สึกรับผิดชอบว่า คือบุคลิกลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวของตัวเอง มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ ทำงานแข็งขัน บากบั่น ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรค เป็นที่ไว้ใจได้ ปรารถนาที่จะให้ดีกว่าเดิม ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ถือศักดิ์ศรี

สุโท เจริญสุข (2528 :45) อธิบายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถที่จะทำ จะแสดงออกมาเองให้เหมาะสมต่อหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมายในสังคม อันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วินัย

ดุษฎี ทรัพย์ปรุง (2529 : 5-6) ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานว่า หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมา ด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) ความเอาใจใส่ในการทำงาน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจจริงที่จะทำงานในหน้าที่ของตนหรืองานที่ตนได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อย ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยงและหาทางป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่องเสื่อมเสียในงานที่ตนรับผิดชอบ

(2) ความเพียรพยายาม หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความอดทนไม่ย่อท้อต่อการทำงาน เมื่อเกิดมีปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงาน ซึ่งเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องรับผิดชอบนั้น จะต้องพยายามแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นด้วยตนเองอย่างสุดความสามารถ

(3) ความละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรู้จักคิดไคร่ครวญในงานที่จะทำ เพื่อให้ถูกต้องและสมบูรณ์ รู้จักคิดก่อนทำงานว่างานนั้นมีผลดีผลเสียอย่างไร และเมื่อทำงานเสร็จแล้วต้องตรวจทานดูว่าถูกต้องเรียบร้อยหรือยัง

(4) การตรงต่อเวลา หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึง การทำงานให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด รู้จักว่าเวลาไหนควรจะทำอะไร

(5) การยอมรับผลการกระทำของตน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไป ไม่ว่าผลของงานนั้นจะออกมาดีหรือไม่ก็ตาม

(6) การปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว ถ้าไม่ดีก็ต้องพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

คนึงรัตน์ ลาโพธิ์ (2535 : 38) กล่าวว่าความรับผิดชอบ คือความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมด้วยความผูกพัน ความพากเพียรพยายาม และละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ไม่ปัดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นทั้งพร้อมพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

จากคำนิยามที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกของการปฏิบัติตนต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี โดยรู้จักหน้าที่ ไม่ละทิ้งหน้าที่ ติดตามผลงาน แก้ไขปรับปรุงอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถและตรงต่อเวลา ตลอดจนยอมรับผิดชอบในผลของการกระทำ

2. คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์

ลาเซอร์ซาน (สุรีย์ ห้วยธาร 2535 : 28 ; อ้างมาจาก Lazerson. 1975) กล่าวว่า ไอแซงค์ได้ให้คำนิยามของบุคลิกภาพแบบที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Stability) คือ บุคลิกภาพที่มีลักษณะที่มีสุขภาพจิตดีสุขภาพของอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่ดี รวมทั้งมีการปรับตัวให้อยู่ในสภาพแวดล้อมได้ด้วยดี

ทัสซิ่ง (วารุณี อมรทัต. 2521 : 291 ; อ้างอิงมาจาก Tussing. 1959 : 251) กล่าวว่า ผู้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์หรือผู้มีอารมณ์มั่นคง คือ ผู้ที่ตระหนักถึงความเป็นจริงของชีวิตมากขึ้น ความวิตกกังวลและความกลัวมีผลกระทบ ทำความผกผันหรือบิดเบือนให้แก่ทัศนะได้น้อย ผู้นั้นจะมองสิ่งต่าง ๆ อย่างรู้แจ้งเห็นจริงมากขึ้น อันจะทำให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง จะสามารถแสดงความรู้สึกได้คล่องยิ่งขึ้นในวิธีที่ไม่ทำให้ผู้อื่นขุ่นเคือง

โรเจอร์ (Rogers. 1972 : 508-509) ได้ให้เกณฑ์ของวุฒิภาวะทางอารมณ์ คือ (1) สามารถแสดงอารมณ์ออกได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมและรู้จักควบคุมหยุดยั้งอารมณ์ได้ตามต้องการ (2) เผชิญกับสถานการณ์ในชีวิตอย่างตรงไปตรงมา ตามหลักความเป็นจริง มองโลกในแง่ดี ปราศจากอคติ เข้าใจและยอมรับความสามารถและข้อจำกัดของตนเอง (3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการตกลงใจได้ด้วยตนเองอย่างฉลาดและเหมาะสม (4) มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองและดำเนินชีวิตไปตามศักยภาพของตนเองได้อย่างมั่นคง มีอิสระที่จะกระทำการตามความเข้าใจ และความชำนาญเพื่อสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ด้วยสติปัญญา (5) มีพลังจินตนาการ และความริ่นเริงในการดำเนินชีวิต (6) เรียนรู้ในการแสดงบทบาททางเพศและบทบาททางสังคมได้อย่างเหมาะสม สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพศเดียวกัน และเพศตรงข้าม (7) รู้จักใช้

เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักวิธีการใช้ชีวิตในสังคม มีเพื่อนแท้ (8) พัฒนาจิตสำนึกด้านศีลธรรมและมีปรัชญาในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง

สมิทสัน (Smithson. 1981 : 100) กล่าวว่า ผู้บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์ต้องผ่านพัฒนาการไปสู่เป้าหมาย 7 ประการ ได้แก่ (1) มีความเป็นอิสระ (2) ยอมรับความเป็นจริง (3) มีความสามารถในการปรับตัว (4) มีความไวในการตอบสนองแก่ผู้อื่น (5) สามารถให้และรับอารมณ์ได้ (6) รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา (7) ควบคุมอารมณ์โกรธได้.

สมคิด ไชยยันบูรณ์ (2511 : 9) กล่าวถึง ลักษณะของความมั่นคงทางอารมณ์ ว่า คือลักษณะที่กล้าเผชิญกับความจริง ใจเย็น

สกล นิลวรรณ (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2513 : 65-72) ว่า วุฒิภาวะเป็นสิ่งเดียวกันกับที่เรียกว่าอารมณ์สงบเยือกเย็น (emotional static) และ วุฒิภาวะ คือความสามารถที่บุคคลแสดงสนองต่อสถานการณ์ของชีวิตประจำวัน ในทางที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง

อุบลรัตน์ หร่ายเจริญ (2539 : 60) กล่าวถึง ลักษณะของความมั่นคงทางอารมณ์ (emotional stability) คือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สงบ เยือกเย็น เอาจริงเอาจัง ควบคุมตนเองได้

พรรณี คลังระหัด (2540 : 6) ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มั่นคงไม่อ่อนไหว ยอมรับความเป็นจริงและควบคุมตนเองได้

สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 8) ลักษณะนิสัยอารมณ์มั่นคง หมายถึง ยอมรับความเป็นจริงในชีวิต จิตใจมั่นคงแน่วแน่ ควบคุมตนเองได้ สงบ อดทน แก้ปัญหาด้วยเหตุผลและกฎเกณฑ์ของสังคม

จากคำนิยามที่กล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าความมั่นคงทางอารมณ์มีความหมายเดียวกับความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ซึ่งสรุปได้ว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง มีความสุขุมรอบคอบ ผ่อนคลายไม่ตึงเครียดเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่มีแรงกดดันหรือมีอันตราย ตลอดจนมีความสามารถมองชีวิตในสภาพความเป็นจริง ไม่เพ้อฝัน รู้จักยืดหยุ่น

3. คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์

โวลเคอร์ (วรรณี รักธรรม. 2515 : 13-14 ; อ้างอิงมาจาก Volker. 1928 : 170) ได้ให้คำนิยามของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ความเต็มใจที่จะยอมรับผิดชอบต่อธุรกิจที่ทำกันเป็นกลุ่ม และต้องทำให้ดีที่สุดในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ทอมป์สัม (วิวัฒน์ อัศวาณิชย์. 2523 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Thompson. 1952) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์จะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 อย่าง คือ

(1) ระบบนิยม

(2) ความต้องการที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในขณะนั้น

กรมการวัฒนธรรม (2597 : 5-6) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ไม่คดโกง ถ้าแสดงออกทางใจจะเป็นน้ำใสใจจริง ไม่มีเงื่อนงำ ซ่อนไว้ในใจ ทางกายเป็นการทำจริง ไม่ใช่ทำดีเพื่อลวงให้คนอื่นติดกับดัด ทางวาจา คือเป็นการพูดจริง พูดคงเส้นคงวา เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ และยังได้อธิบายถึงความซื่อสัตย์สุจริตของบุคคลเป็นข้อ ๆ ว่า

(1) ต้องซื่อตรง ไม่คดโกงหรือหลอกลวงเขากิน ประกอบอาชีพในทางสุจริต สิ่งใดทุจริตผิดศีลธรรมจะเลิกอย่างเด็ดขาด

(2) ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัวและต่อมิตรสหาย มีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดคดทรยศ

(3) ต้องซื่อสัตย์ในที่ถูกทาง โดยเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์และดีงามเท่านั้น ถ้าจะเป็นการทำลายประโยชน์ส่วนรวมให้เกิดความเสียหายแล้ว ไม่ควรทำอย่างยิ่ง

(4) ต้องรักษาคำพูดของตนให้มีคุณค่าน่าเชื่อถือได้ ให้เป็นคนมีวาจาสิทธิ์ พูดว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่ใครแล้วจะต้องเป็นไปตามที่พูดไว้เสมอ

ประเทิน มหาขันธ์ (2510 : 72) ได้อธิบายลักษณะของบุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริตว่า นอกจากจะไม่หาประโยชน์ใส่ตนเองโดยการโกง การหลอกลวงผู้อื่น โดยที่แม้ว่าการกระทำเหล่านั้นจะไม่มีผู้ใดรู้ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะต้องเป็นคนกล้ารับผิดอีกด้วย ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นการกระทำด้วยความจงใจ หรือโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็จะยอมรับในการกระทำของตนไม่ซัดทอดไปถึงบุคคลอื่น เมื่อให้สัญญาอย่างไร เขาจะทำตามสัญญานั้นโดยไม่บิดพริ้ว

นอกจากนี้ ประเทิน มหาขันธ์ ยังได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ ว่าต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ

(1) ไม่หาประโยชน์ใส่ตนเองโดยการโกง การหลอกลวงผู้อื่น แม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่มีใครเห็นก็ตาม

(2) ผู้ที่มีความสุจริตจะต้องเป็นบุคคลที่กล้ารับผิดชอบ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะทำด้วยความจงใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็จะยอมรับในการกระทำของตน ไม่ซัดทอดไปถึงบุคคลอื่น

(3) เมื่อให้สัญญาอย่างไร จะต้องทำสัญญานั้นโดยไม่บิดพริ้ว

ศรีนาถ สุริยะ (2512 : 46) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์หรือความสัตย์ ซื่อตรงเที่ยงธรรม ยุติธรรม คือ ความจริง ความตรง ความแท้ ความแน่นอน ไม่เทียมหรือเท็จ

พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (2514 : 248-249) ได้ให้ความหมายของความของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ซื่อ แปลว่า ไม่คดโกง ซื่อ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Honest ความซื่อ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Honesty ความซื่อสัตย์ คือ ไม่คดโกงในความสัมพันธ์กับผู้อื่น สัตย์ ในที่นี้มีความหมายไปในทางจงรักภักดี เช่น ถือน้ำพิพัฒน์สัตย์ หรือให้คำสัตย์ ตรงกับ Faithful ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ คือ ไม่คดโกงต่อหน้าที่และจงรักภักดีต่อหน้าที่ ส่วนความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เน้นความหมายที่จิตใจ โจรอาจซื่อสัตย์ต่อโจรได้ แต่โจรไม่ซื่อสัตย์สุจริต เพราะกระทำผิดศีลธรรมไม่เป็นการสุจริต ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Upright ส่วนความซื่อสัตย์สุจริตใช้คำว่า Integrity

ทวี บุณยเกตุ (2515 : 55-59) ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความจงรักภักดี ความซื่อตรง การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีหลอกลวง เอารัดเอาเปรียบ ซึ่งบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ มักจะเป็นคนที่มีกำลังใจเข้มแข็ง ใจบริสุทธิ์ หนักแน่น รักเกียรติยศชื่อเสียง ไม่เห็นแก่ตัว

อาภา ถนัดช่าง (2521 : 1-8) ได้กล่าวว่า เป็นลักษณะของการกระทำที่ตรงไปตรงมา ตามข้อตกลงหรือหลักการที่ตนเชื่อถือ โดยยึดหลักแห่งความยุติธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 22) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้สรุปดังนี้ คือ ความซื่อตรง ไม่คดโกงทั้งทางกายวาจาและใจ ทั้งต่อตนเองและหน้าที่การงาน

สงบ ลักษณะและคนอื่น ๆ (2524 : 34) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การมีค่านิยมประพฤติปฏิบัติตรงต่อความจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อความรับผิดชอบ ตรงต่อคำมั่นสัญญา ตรงต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

อนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์ (2526 : 16) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การกระทำหรือความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องการไม่ทุจริต และการประพฤติมิชอบ การปฏิบัติตามกฎที่กำหนดไว้ การไม่ลอกลวง การพูดแต่ความจริง การไม่หาประโยชน์ในทางมิชอบ การมีความยุติธรรมและมีความละอายต่อบาป

จากคำนิยามและเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นการกระทำของบุคคลในลักษณะที่ไม่เบียดบังเอาของผู้อื่นหรือของส่วนรวมมาเป็นของตน ไม่คดโกง ไม่คล้อยตามผู้อื่นไปในทางที่เสื่อมเสีย ไม่ใช้อำนาจของตนไปในทางที่ผิด

4. คุณลักษณะด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

สตอรร์ (Storr. 1968 : 15) กล่าวว่า แรงขับก้าวร้าวมีความจำเป็นต่อชีวิต เพราะทำหน้าที่พื้นฐานทางชีววิทยา เพื่อสงวนและดำรงไว้ซึ่งชีวิตของบุคคลและเผ่าพันธุ์มนุษยชาติ ไม่แตกต่างจากสัญชาตญาณทางเพศ ไม่จำเป็น ไม่ควรและเป็นไปไม่ได้ ที่จะขจัดความก้าวร้าวในรูปแบบที่เหมาะสมออกไปจากชีวิตมนุษย์โดยสิ้นเชิง

คอฟแมน (Kaufman. 1970) ให้คำนิยามว่าความก้าวร้าว เป็นพฤติกรรมที่กระทำโดยตรงต่อเป้าหมายสิ่งมีชีวิต มีทางเป็นไปได้มากกว่า เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมการกระทำที่ก่อให้เกิดโทษ

บาค (วงพักตร์ ภู่พันศรี 2525 : 16 อ้างอิงมาจาก Bach 1970 : 279) ได้แบ่งพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็นสองลักษณะด้วยกันคือ

(1) Hostility - type aggression (H - type) เป็นลักษณะการก้าวร้าวที่แสดงความโกรธออกมาอันเนื่องจากเกิดความคับข้องใจ (frustration) ในการแก้ปัญหาและมีเจตนาที่จะทำให้ผู้อื่นได้รับอันตราย บาดเจ็บ หรือได้รับการหมิ่นประมาท

(2) Impact - type aggression (I - type) เป็นลักษณะการแสดงถึงความต้องการที่แท้จริง เพื่อที่จะให้อีกฝ่ายหนึ่งได้มีการปรับปรุงพฤติกรรมของเขา แต่ก็นับว่าทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อสัมพันธภาพที่เคยมีต่อกัน ทั้ง ๆ ที่วัตถุประสงค์จริง ๆ แล้วไม่ต้องการที่จะทำลายหรือทำร้ายผู้อื่น

ฟรอยด์ (Stein. 1972 : 13-19) กล่าวว่า นักจิตวิเคราะห์ต้องถือว่า มนุษย์เรานี้เป็น "Heterotrophic organism" ซึ่งดำรงชีพอยู่ได้โดยการทำลายและกินสิ่งที่มีชีวิตอย่างอื่น แรงขับลิบิโดและแรงขับก้าวร้าวเท่านั้น ที่จะทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้

ตามความหมายในพจนานุกรมทางด้านจิตวิทยา (Reber. 1985) ได้ให้ความหมายว่า ความก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการโจมตี และการแสดงความโกรธแค้นและเป็นพฤติกรรมที่ถูกกระตุ้นโดย (1) ความกลัวหรือความคับข้องใจ (2) การทำให้ผู้อื่นกลัว หรือขวัญหนี (3) แนวโน้มที่มีอิทธิพลเหนือความคิด หรือความสนใจของผู้อื่น

แนวความคิดของแอดเลอร์ (Reber. 1985 : 152) อธิบายว่าความก้าวร้าว เป็นพฤติกรรมที่ต้องการที่จะมีอำนาจเหนือกว่าความต้องการที่จะควบคุมผู้อื่น ซึ่งให้ความหมายใกล้เคียงกับความคับข้องใจ

ซิลวา (Silva. 1980a.) ได้สรุปและแยกลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 3 แบบ ดังนี้ คือ

(1) พฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น (Hostile Aggression) จุดมุ่งหมายเพื่อการทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน อาการความก้าวร้าวแบบนี้จะเป็นในลักษณะอาการก้าวร้าวแบบตอบโต้ (reactive aggression) และแบบโกรธ (angry aggression) ก็จัดอยู่ในพฤติกรรมก้าวร้าวแบบโกรธแค้น (Buss. 1971)

(2) พฤติกรรมก้าร้าวแบบที่เป็นเครื่องมือ (Instrumental Aggression) โดยการสร้างเป้าหมายไปในเรื่องการเอาชัยชนะ ซึ่งแรงเสริมคือรางวัล ผู้แสดงความก้าวร้าวชนิดนี้จะใช้พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งเป้าหมาย

(3) พฤติกรรมกล้าแสดงออก (Assertive Behavior) พฤติกรรมที่สามนี้มักจะสับสนกับการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ได้มีนักจิตวิทยาหลายคนให้ความหมายของคำว่า "พฤติกรรมกล้าแสดงออก" ไว้ดังนี้

โวลเป (Foder. 1980 ; citing Wolpe. 1968 : 45) ซึ่งเป็นคนแรกที่ใช้คำว่า "ความกล้าแสดงออก (assertive)" ให้ความหมายว่า คือการมีพฤติกรรมที่ไม่ก้าวร้าวมากหรือน้อยเกินไป แต่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นมิตรและมีความรู้สึกรักใคร่ ชื่นชม ยินดีและมีความรู้สึกที่ไม่แสดงถึงความวิตกกังวล เช่น ในเรื่องการแสดงออกซึ่งสิทธิของตนเอง

ฟลาวเวอร์สและโกลด์แมน (Flowers and Goldman. 1976 : 47) ให้คำจำกัดความว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออก คือพฤติกรรมในการแสดงสิทธิของตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

ซิลวา (Silva. 1980a) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นการใช้ร่างกายไปในทางที่ถูกต้องตามกฎ กติกา หรือใช้แรงบังคับทางวาจาเพื่อที่จะบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย โดยไม่มีการทำร้ายผู้อื่น

ไวน์เบิร์ก และกูดด์ (Weinberg and Gould. 1995 : 36) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าวในทางกีฬาแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม (bad aggression) เช่น การทำร้ายร่างกาย หรือได้รับบาดเจ็บ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และพฤติกรรมก้าวร้าวที่เหมาะสม (good aggression or assertive behavior) เช่น การปล้ำของนักมวยปล้ำอย่างดุดันภายใต้กฎกติกาที่ถูกต้อง

จากนิยามของความก้าวร้าวที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความก้าวร้าวจะมีความหมายใน 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ ลักษณะแรกเป็นความก้าวร้าวในเชิงทำลาย ซึ่งเป็นการแสดงออกของความโกรธแค้น มีเจตนาทำให้ผู้อื่นให้ได้รับอันตราย บาดเจ็บ ลักษณะที่สองเป็นความก้าวร้าวในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดอันเป็นความต้องการโดยแท้จริงของแต่ละบุคคล โดยกระทำตามสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและเป็นไปตามกฎ กติกา เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง แต่ไม่พบว่ามีการให้นิยามถึง ความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลโดยตรง แต่จากคำนิยามความก้าวร้าวในเชิงสร้างสรรค์มีลักษณะใกล้เคียงกับความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในตำรวจของกรมตำรวจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของคุณลักษณะด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลว่า เป็นพฤติกรรมที่เป็นการกระทำของบุคคลที่เกิดจากความต้องการที่แท้จริงในลักษณะกล้าหาญ กล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นต่อสิ่งแวดล้อม มีความสามารถตัดสินใจด้วยหลักของเหตุผลที่ปฏิบัติได้จริง เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช้เป็นกระทำตามอารมณ์หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องของตน

5. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (2512 : 34) ทรงพระราชนิพนธ์ หนังสือ เรื่องหลักราชการ ที่มีตอนหนึ่งอธิบายถึง การเคารพนับถือกระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาว่า ได้แก่ หลักแห่งความภักดี ว่าหมายถึง ความยอมสละตนเพื่อประโยชน์แห่งท่าน คือถึงแม้ว่าตนจะต้องได้รับความเดือดร้อนรำคาญตกระกำลำบาก หรือจนถึงต้องสิ้นชีวิตเป็นที่สุดก็ยอมได้ทั้งสิ้น

ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 บทที่ 2 หมวด 3 เรื่องระเบียบปฏิบัติทั่วไปของนักเรียนนายร้อยตำรวจใหม่ ได้กล่าวถึง การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ไว้ดังนี้ ในข้อ 13.1 การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและให้มีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่อันพึงปฏิบัติ ในข้อ 14.2 นักเรียนนายร้อย

ตำรวจใหม่จะต้องตระหนักในสิทธิของตนเองว่า เป็นผู้อาวุโสต่ำสุดต้องเคารพและเชื่อฟังคำแนะนำ ว่ากล่าวตักเตือนในทางที่ชอบของนักเรียนชั้นสูงและนักเรียนผู้บังคับบัญชา (กองบังคับการปกครอง โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 161)

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2525. (2538 : 276) ได้อธิบายความหมายของคำว่า เชื่อฟัง ว่า เป็นการทำตาม หรือประพฤติตามคำสั่งหรือคำสอน.

พล.ต. เชิดชาย เหล่าหล้าและคณะ (2525 : 563) ได้ให้คำอธิบายถึงคุณลักษณะของความจงรักภักดี(Loyalty) ว่า เป็นความซื่อสัตย์มั่นคงต่อประเทศชาติ ผู้บังคับบัญชา ผู้อาวุโส ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ซึ่งพัฒนาโดย

(1) ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยาม

(2) ไม่แสดงข้อคิดเห็นใด ๆ อันจะทำให้กระทบกระเทือนต่อผู้บังคับบัญชา

(3) สนับสนุนข้อตกลงใจของผู้บังคับบัญชา โดยการปฏิบัติตามโดยความเต็มใจและเต็มขีดความสามารถที่มีอยู่

(4) อย่าวิจารณ์ผู้บังคับบัญชาต่อหน้าผู้ใต้บังคับบัญชา

จากคำนิยามที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ได้แก่ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะเห็นด้วย คล้อยตาม ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ และทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาด้วยความเต็มใจ มิได้กระทำไปเพราะถูกบังคับหรือลงโทษ การปฏิบัติตามกฎระเบียบและคำสั่งเหล่านั้น เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง และมีความเชื่อว่าการปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ถูกที่ดีก่อให้เกิดความสุขสงบเรียบร้อยในสังคม

6. คุณลักษณะด้านการเสียสละ

ความเสียสละ บางท่านเรียกว่าความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งทั้งสองคำน่าจะตรงกับภาษาอังกฤษว่า Altruism หมายถึง ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น หรือผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น มีผู้ให้ความหมายของความเสียสละไว้หลายท่าน ดังนี้

เทอร์เนอร์ (Turner. 1942 : 502-516) ได้กล่าวถึงความเสียสละว่า เป็นผลรวมของความไวของบุคคลต่อความต้องการของคนอื่น ผู้ที่มีจริยธรรมแบบเสียสละจะมีความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น หรือสนองความต้องการของผู้อื่นโดยการให้ปันทรัพย์สิน หรือสิ่งของ การกระทำให้ผู้อื่นมีความพึงพอใจและเป็นผู้ที่มีเจตคติแบบการให้และการรับ

ดาเลย์ และแลทาเนย์ (บรรทม มณีโชติ. 2530 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Darley and Latane. 1963 : 377-383) ได้กล่าวถึงความเสียสละว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่าบุคคลคำนึงถึงและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นได้ในสิ่งที่เขาต้องการ ทั้งด้านทรัพย์สิน สิ่งของแรงกาย การพูดและการกระทำรวมทั้งความสามารถทุก ๆ ด้านที่สามารถช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความสุขหรือความทุกข์ของตนเองอันเนื่องมาจากการช่วยเหลือผู้อื่น

อารอนฟรีด (Aronfreed. 1965 : 2-3) ได้ให้ความหมายความเสียสละว่าเป็นพฤติกรรมที่ช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถที่ตนช่วยเหลือได้ ซึ่งเนื่องจากความมีน้ำใจ การเห็นใจ การให้กำลังใจและมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

เบอร์โควิทซ์ (Berkowitz. 1964 : 3) กล่าวว่า ความเสียสละเป็นพฤติกรรมที่มุ่งจะทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นทั้งรายบุคคลและกลุ่มบุคคล หรือทั้งส่วนตนและส่วนรวม โดยผู้ทำประโยชน์จะไม่หวังผลตอบแทน

เลมโบ (Lembo. 1967 : 70-73) ได้นิยามความเสียสละว่า เป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงความต้องการและความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม ในสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2517 : 8) ได้ให้นิยามความเสียสละไว้ว่า เป็นความรู้สึกภายในตัวบุคคลที่ไวต่อความต้องการความต้องการความช่วยเหลือของผู้อื่น ในขณะที่ได้พบสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าวบุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทางที่ดี โดยการสละทรัพย์ สิ่งของ กำลังกาย เวลาหรือความสุขส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นให้ได้รับความสุขและพ้นจากความลำบาก หรือได้รับสิ่งที่เขาต้องการ

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2528 : 8) ได้ให้ความหมายความเสียสละ โดยรวบรวมนิยามจากการสอบถามความหมายของความเสียสละและพฤติกรรมความเสียสละ จากความเห็นของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลและอาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 26 คน แล้วสรุปพฤติกรรมผู้ที่มีความเสียสละไว้เป็นด้าน ๆ ดังนี้

1. ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้านทรัพย์สิน ความรู้ แรงงาน
2. เห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
3. มีความปรารถนาดีต่อผู้อื่นในด้านการพูด และการกระทำหรือความมีน้ำใจ
4. ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

บรรทม มณีโชติ (2530 : 25-26) ได้สรุปจริยธรรมด้านความเสียสละไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในพฤติกรรมต่อไปนี้

1. การให้ปัน หมายถึง การช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์ สิ่งของ ความรู้และแรงงาน
2. การเห็นแก่ส่วนรวม หมายถึง การอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม
3. ความมีน้ำใจ หมายถึง ความปรารถนาดีต่อผู้อื่นในด้านการพูดและการกระทำ โดยให้กำลังใจและแสดงความเห็นใจผู้อื่น
4. การไม่เอาเปรียบผู้อื่น หมายถึง การสละทรัพย์ สิ่งของและแรงงานของตนเท่ากับหรือมากกว่าผู้อื่น

จากคำนิยามที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า ความเสียสละ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในพฤติกรรมการช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์ สิ่งของ ความรู้และแรงงาน การเห็นแก่ส่วนรวมเป็นการอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม ให้ความเห็นใจและกำลังใจแก่ผู้อื่นเมื่อเขาเดือดร้อนหรือทุกข์ยาก และไม่เอาเปรียบผู้อื่น

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แคทเทล (Cattell. 1957 :101) ได้อ้างถึงผลงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตำรวจของ คริสติน ครีส (Khristine Kris) แห่งมหาวิทยาลัยชิกาโก ซึ่งได้ศึกษาตำรวจ 14 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF. พบว่าตำรวจมีบุคลิกภาพค่อนข้างสูงไปในทางด้านกล้าหาญ (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+) ความกล้าแสดงออก (E+) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C+) รองลงมาคือ ความเป็นคนช่างสงสัย (L+) ความวิตกกังวล (Q_4+) และความกระตือรือร้น (F+) และได้คะแนนค่อนข้างต่ำในด้าน ความกังวลใจ (O-) ลักษณะชอบการจินตนาการ (M-) ลักษณะจิตใจอ่อนไหวง่าย (I-) ลักษณะพึ่งพิงกลุ่ม (Q_2-) และลักษณะการเอาประโยชน์ (N-) นอกจากนั้นมีลักษณะเป็นกลาง ๆ

จอห์น พอล เคนนี (John Paul Kenney. 1963 : 87) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรวบรวมหน่วยงานของรัฐและตำรวจประจำท้องที่ในแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเน้นเรื่องพัฒนาการแห่งความสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และบทบาทของสมาคมนายตำรวจ ตลอดจนโครงการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ การศึกษาต้องใช้เครื่องมือ 3 อย่าง รวมทั้งการปฏิบัติทดลองและใช้เครื่องมือ "The Edwards Personality Inventory" แบบ 1 และ 4 ผลการทดลองบางตอนพบว่า การทำงานของนายตำรวจมีความอบอุ่นเป็นกันเอง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ต้องการของประชาชน

ชาร์ลส โรเบอร์ต กัทรี (Charles Robert Guthrie. 1963 : 95) ได้ศึกษาเรื่องตำรวจกับผู้กระทำผิด การวิจัยทำเกี่ยวกับพฤติกรรมของตำรวจ โดยวิธีการรวบรวมเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 1,600 เหตุการณ์ใหญ่ ๆ จาก 4 สถานีตำรวจ และนำเอาข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ ผลจากการวิจัยบางตอนพบว่าความขัดแย้งของตำรวจเกิดจากการตัดสินใจเกี่ยวกับงานของเขา และเกี่ยวกับทฤษฎีทางประเพณีต่าง ๆ ซึ่งบังคับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจอยู่รวมทั้งความต้องการให้เป็นที่ยอมรับนับถือและให้เป็นที่รักใคร่ของประชาชน สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นอันตรายที่ก่อให้เกิดโรคประสาทในตำรวจได้ และผลการศึกษาบางตอนยังกล่าวไว้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดคุณภาพ อยู่ที่คุณลักษณะของตำรวจเป็นสำคัญ

แฮคเคิล (Hackel. 1971 : 25) ได้ศึกษาถึงความต้องการทางการศึกษาของตำรวจใน Flanklin Country รัฐโอไฮโอ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 % ของจำนวนประชากร ได้เป็นจำนวน 1,137 คน วิธีเก็บข้อมูลใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผลของการศึกษาตอนหนึ่งพบว่า แม้ว่าตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะมีความแตกต่างกันในด้านอายุ ยศ หรือตำแหน่ง การฝึกฝนและการศึกษา แต่ตำรวจเหล่านี้ก็ไม่แตกต่างกันในด้านการรับรู้ในบทบาทของตนและความต้องการในการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่าตำรวจที่มีประสบการณ์มากไม่ว่าจะเป็นเพราะความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ หรือเพราะการศึกษา ตำรวจเหล่านี้จะหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ ดังนั้นนายตำรวจที่ยิ่งมีความรู้กว้างเท่าใด การรับรู้ในบทบาทของตนก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

โจเซฟ อี สชูมาเชอร์และฟอร์เรสท์ สโคกิน (Joseph E. Schumacher and Forrest Scogin. 1988 : 36) ได้ศึกษาการประเมินผลผู้สมัครเป็นตำรวจ ดวยการประเมินด้วยเพื่อนและการทดสอบบุคลิกภาพด้วยแบบทดสอบ MMPI. การศึกษานี้ได้ศึกษาในผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกเป็นตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกอบรม จำนวน 45 นาย โดยทุกคนจะถูกทดสอบด้วยแบบทดสอบบุคลิกภาพ MMPI. อย่างครบชุด แบบประเมิน The Shipley institute of Living Scale และแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งการประเมินผลด้วยเพื่อน ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแนวโน้มความสำเร็จในการอบรมเป็นตำรวจ ด้านความมีวินัยในตนเอง และความสามารถในด้านเทคนิค ผลการศึกษาพบว่าผลการประเมินด้วยเพื่อนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการประเมินด้วยเครื่องอื่น ๆ และผลการสอบสุดท้ายของการอบรม ซึ่งแสดงว่าการประเมินด้วยเพื่อนสามารถทำนายผลถึงความสำเร็จในการฝึกอบรมตำรวจได้ นอกจากนี้ผลการปรเมินด้วยเพื่อนเมื่อเปรียบเทียบกับผลของการทดสอบบุคลิกภาพด้วยแบบทดสอบ MMPI. พบว่ามีความแตกต่างเพียง 18 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าวิธีการประเมินด้วยเพื่อนสามารถนำมาใช้ในการคัดเลือก คัดกรอง การส่งเสริมให้ดำรงตำแหน่งและในขบวนการประเมินอื่น ๆ สำหรับงานตำรวจได้

วอลเตอร์ เอส บูท (Walter S. Booth. 1995 : 25) ได้ศึกษาทบทวนงานวิจัยที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับตัวแปรทางจิตวิทยาที่ใช้เป็นตัวคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นตำรวจ ตัวแปรทางจิตวิทยาที่พบในงานวิจัยต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลทางชีวประวัติ การทดสอบความสามารถทางสติปัญญา การทดสอบบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์ การทดสอบความสนใจและตัวประเมินข้อมูลส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านข้อมูลชีวประวัติ ซึ่งมี 14 ด้าน มีเพียง 5 ด้านที่สามารถใช้ทำนายผลการทำงานด้านตำรวจทางลบได้ คือ การออกจาก

การเรียนก่อน ประวัติการทำผิดกฎหมาย ประวัติการทำผิดกฎหมายจราจร ประวัติการสมรสมาก 1 ครั้ง และประวัติการเปลี่ยนงานบ่อย นอกจากนี้ยังพบว่าผลการทดสอบสติปัญญา ข้อมูลส่วนบุคคลและการทดสอบบุคลิกภาพ เมื่อนำผลมาร่วมใช้สามารถเป็นตัวทำนายผลการทำงานของบุคคลนั้นได้ในการทำงานตำรวจ และยังพบว่ามีบางมาตราของแบบทดสอบ MMPI. ที่ใช้เป็นตัวทำนายของการทำงานตำรวจได้ แต่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการทดสอบความสนใจไม่มีหลักฐานว่าสามารถใช้เป็นตัวทำนายผลการทำงานของบุคคลนั้นได้ในการทำงานตำรวจ

ไฟโอนา เอช บิกแกม และเควิน จี เพาเวอร์ (Fiona H. Biggam and Kevin G. Power. 1996 : 12) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกลักษณะทางอารมณ์ทางบวกและทางลบในตำรวจสก๊อต ประเทศอังกฤษ จำนวน 699 นาย ด้วยแบบทดสอบ พีเอเอนเอเอส (PANAS. Scale) ของ วัตสันและเทลเลเกน (Watson and Tellegen. 1988) ซึ่งบุคลิกลักษณะทางอารมณ์ทางบวก หมายถึงบุคคลที่มีความกระตือรือร้น มีแรงขับสูง มีสมาธิดีและมีความรู้สึกเป็นสุข ส่วนบุคลิกลักษณะอารมณ์ทางลบ หมายถึงบุคคลที่มีลักษณะไม่เป็นสุข รู้สึกโกรธโมโหง่ายหรือเศร้าใจง่าย ขี้เกียจ ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างของบุคลิกลักษณะทางอารมณ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์ปกติ ซึ่งแสดงว่าตำรวจโดยทั่วไปไม่ได้มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์ทางลบหรือการมองโลกในแง่ลบมากกว่าคนโดยทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างของบุคลิกลักษณะทางอารมณ์ทางลบหรือบวกในตัวแปรด้านอายุ ตำแหน่งหน้าที่ แต่ในด้านสถานภาพสมรสพบว่า ตำรวจที่เป็นหม้าย หรือหย่าร้าง มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์ด้านบวกน้อยกว่าตำรวจที่เป็นโสดหรือคู่หรืออยู่ด้วยกันกับคู่ รวมทั้งมีบุคลิกลักษณะอารมณ์ทางลบสูงกว่าด้วย ส่วนตัวแปรด้านเพศ พบว่าตำรวจหญิงมีบุคลิกลักษณะอารมณ์ทางลบสูงกว่าตำรวจชาย

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จุฑามาศ ใจนักรบ (2524 : 86-90) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนเตรียมทหาร โดยมุ่งที่จะศึกษาคุณภาพด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนเตรียมทหารรุ่นปี พ.ศ.2527 พึงมี และน้ำหนักคุณภาพแต่ละด้านจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของนักเรียนทหารและตำรวจ เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์ประเมินคุณภาพนักเรียนเตรียมทหารและโรงเรียนเหล่าแต่ละเหล่า ใช้วิธีการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า และแบบสอบถามในลักษณะตาราง 2 มิติ สำหรับเปรียบเทียบสิ่งเร้าทีละคู่ (Pair Comparison) ปรากฏว่า คุณภาพของนักเรียนเตรียมทหารรุ่นปี พ.ศ.2527 พึงมี 13 ด้าน โดนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ลักษณะสมบัติแห่งภาวะผู้นำ (Leadership Traits) ประกอบด้วยคุณภาพ 5 ด้าน ได้แก่ สติปัญญา ร่างกาย อุปนิสัย นิสัยและอารมณ์ ซึ่งลักษณะคุณภาพที่สำคัญ 10 อันดับแรก มีดังนี้

1.1 มีความซื่อสัตย์

1.2 ยอมรับความสามารถของผู้อื่น

1.3 มีอุดมคติที่จะเสียสละและอุทิศตนเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1.4 มีระเบียบวินัย อยู่ในแบบแผนประเพณีและแบบธรรมเนียมที่ดีของทหารและตำรวจ

1.5 มีสุขภาพจิตดี

1.6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.7 มีความตรงต่อเวลา

1.8 สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ

1.9 เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

1.10 มีอารมณ์หนักแน่นมั่นคง

2. ลักษณะสมบัติแห่งความรู้ ความสามารถทางวิชาการ (Academic Traits) ประกอบด้วยคุณภาพด้าน ได้แก่ วิชาทหาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศาสตร์ พลานามัยและศิลปศาสตร์ โดยมีคุณลักษณะคุณภาพที่สำคัญ 10 อันดับแรก คือ

2.1 มีความสามารถในการฝึกท่าแถวชิด

2.2 ว่ายน้ำเป็น

2.3 มีความสามารถในการฝึกท่าบุคคลมือเปล่า

2.4 มีความรู้ในหลักวิชาการภาษาไทย และความสามารถในการใช้ภาษาไทย ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟังและการพูด

2.5 มีความรู้ในเรื่องสมบัติผู้ดี

2.6 มีความรู้เรื่องระเบียบวินัยและข้อบังคับของโรงเรียนเตรียมทหาร

2.7 มีความรู้ความสามารถในการต่อสู้ป้องกันตัว

2.8 มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้ดี

2.9 มีความรู้ในวิชาศีลธรรม

2.10 มีความสามารถในการฝึกกายบริหารเป็นหมู่คณะ

ดำรง จินดารัศมี (2524 : 175-185) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์โรงเรียนเตรียมทหาร กับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร โดยวิจัยได้ใช้แบบทดสอบถามที่สร้างขึ้น 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหารในแต่ละเหล่า ใช้ตัวอย่างจากประชากรอาชีพทหารและตำรวจต่างกัน 4 เหล่า ชุดที่สอง เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะที่ต้องการ ซึ่งคัดเลือกจากแบบสอบถามชุดที่ 1 กับหลักสูตรวิทยาศาสตร์โรงเรียนเตรียมทหาร ในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ใช้ตัวอย่างครู 29 คนและนักเรียนเตรียมทหาร 499 คน

ผลการวิจัยปรากฏว่า จากการทดสอบค่าที ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 และ 0.01 คุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหารแต่ละเหล่า เป็นคุณลักษณะที่ต้องการที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 ทุกข้อ รวม 42 ข้อ แยกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านความรู้ ในจำนวนนี้เป็นคุณลักษณะของทหารบก 30 ข้อ ทหารเรือ 10 ข้อ ทหารอากาศ 27 ข้อและตำรวจ 23 ข้อ คุณลักษณะเหล่านี้มีทั้งที่แตกต่างกันทุกเหล่าและซ้ำกัน 2 หรือ 3 หรือ 4 เหล่า ซึ่งแต่ละเหล่าจะมีคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ ดังนี้

ทหารบก มี 27 คุณลักษณะ คือ มีกำลังการเข้มแข็ง มีบุคลิกลักษณะดี สง่า ผ่าเผย มีความอดทนทั้งกายและใจ มีความกล้าหาญ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถใช้ความคิดได้ว่องไวและตื่นตัวอยู่เสมอ มีความคิดอย่างสมเหตุสมผล มีดุลยพินิจหรือการวินิจฉัยดี มีจิตใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มองเห็นการณ์ไกล มีความยุติธรรม มีไหวพริบ มีการตัดสินใจ การตกลงใจอย่างรวดเร็ว แน่นอน มั่นคงและเด็ดขาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความแนบเนียนในการปฏิบัติต่อผู้น้อยและผู้ใหญ่ที่เหนือกว่า มีความศรัทธากระตือรือร้นหรือความใส่ใจจริงในการงาน มีความเชื่อถือและไว้วางใจได้ในการงานในหน้าที่ มีลักษณะนิสัยให้ความร่วมมือ (Co-Operative Spirit) ทำงานเป็นทีม มีพลังอำนาจในตัวที่จะโน้มน้าวจิตใจหรือบังคับให้ผู้อื่นเชื่อฟังและปฏิบัติตาม มีความ

ซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชา ต่อหน่วยและต่อชาติ เป็นผู้ไม่เห็นแก่ตัวหรือเอารัดเอาเปรียบบุคคลอื่นเพื่อความสุขส่วนตัว มีความเมตตาและเสียสละ มุ่งบำเพ็ญตนเพื่อความสุขส่วนรวม

ทหารเรือ มี 9 คุณลักษณะ คือ ต้องเป็นผู้มีความอดทนทั้งกายและใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดอย่างสมเหตุสมผล มีดุลยพินิจหรือวินิจฉัยดี มีความยุติธรรม มีไหวพริบ การตัดสินใจ การตกลงใจอย่างรวดเร็ว แน่นอน มั่นคงและเด็ดขาด มีความเชื่อถือและไว้วางใจได้ในการงานและหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยและต่อชาติ

ทหารอากาศ มี 21 คุณลักษณะ ได้แก่ มีสุขภาพดี มีบุคลิกลักษณะดี มีความสง่าผ่าเผย มีความอดทนทั้งกายและใจ มีความอดทนทั้งกายและใจ มีความกล้าหาญ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดอย่างสมเหตุสมผล มีดุลยพินิจหรือการวินิจฉัยดี มีจิตใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยุติธรรม มีไหวพริบ การตัดสินใจและการตกลงใจอย่างรวดเร็ว แน่นอนมั่นคงและเด็ดขาด ต้องเป็นผู้มองโลกในแง่ดีและไม่ประมาท มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความแนบเนียนในการปฏิบัติต่อผู้น้อยหรือผู้ใหญ่ที่เหนือกว่า มีความศรัทธาและอุดมการณ์หรือความใส่ใจจริงในการทำงาน มีความเชื่อถือและไว้วางใจได้ในการทำงานและหน้าที่ มีลักษณะนิสัยให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นหมู่ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชา ต่อหน่วยงานและต่อชาติ ไม่เห็นแก่ตัวหรือเอารัดเอาเปรียบบุคคลอื่นเพื่อความสุขส่วนตัว

ตำรวจ มี 13 คุณลักษณะ ได้แก่ ต้องเป็นผู้มีสุขภาพดี มีความอดทนทั้งกายและใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถใช้ความคิดได้อย่างว่องไวและตื่นตัวอยู่เสมอ มีดุลยพินิจหรือการวินิจฉัยดี มีจิตใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มีไหวพริบ การตัดสินใจ การตกลงใจอย่างรวดเร็ว แน่นอน มั่นคงและเด็ดขาด มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ มีความสามารถควบคุมตนเองได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีศีลธรรมอันดี

สินีนาถ สวัสดิบุตร (2525 : 52-54) ได้สำรวจแบบสำรวจบุคลิกภาพทหารและตำรวจ โดยอาศัยผลการวิจัยของพันตรีดำรง จินดารัศมี นำบุคลิกภาพทั้งหมดของแต่ละเหล่ามารวมกัน จะได้บุคลิกภาพทั้งหมด 25 ลักษณะด้วยกัน โดยไม่พิจารณาถึงบุคลิกภาพทางร่างกาย และได้สร้างแบบสำรวจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคะแนน 5 ระดับ คือ 1 2 3 4 และ 5 ได้แบบสำรวจที่มีข้อความแสดงพฤติกรรมทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อวัดบุคลิกภาพทั้ง 25 ลักษณะ ๆ ละ 4 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 100 ข้อ อาศัยคะแนนจากการตอบของนักเรียนเตรียมทหาร ในปีการศึกษา 2524 จำนวน 715 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในเท่ากับ .7857 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความของแบบสำรวจแต่ละข้อกับผลรวมของข้อความ 4 ข้อ ที่ใช้วัดแต่ละบุคลิกภาพ แบบเพียร์สัน โปรดัก โมเมนต์ (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏว่า ได้ค่าระหว่าง .2915 ถึง .7123 จากการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสำรวจในการจำแนกบุคลิกภาพของแต่ละเหล่า โดยใช้การวิเคราะห์แบบจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) จากการคำนวณของเครื่องคอมพิวเตอร์โดยโปรแกรม SPSS โดยใช้คะแนนจากการแบบสำรวจของนายทหารและนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรแต่ละเหล่า จำนวน 489 นาย ปรากฏว่า ได้บุคลิกภาพ 7 ลักษณะที่มีส่วนสำคัญในการแยกเหล่า จากสมการจำแนกประเภทที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .001 ดังนี้คือ

1. ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชา ต่อหน่วยและต่อชาติ
2. การมองโลกในแง่ดี
3. ความเมตตา เสียสละ มุ่งบำเพ็ญตนเพื่อความสุขส่วนรวม

4. การมีไหวพริบ การตัดสินใจ การตกลงใจอย่างรวดเร็วแน่นอน มั่นคงและเด็ดขาด
5. การมีดุลยพินิจหรือการวินิจฉัยดี
6. ความอดทนทั้งกายและใจ
7. การมีจิตใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ธีรัชช์ โอสถานนท์ (2534 : 120-121) ศึกษาบุคลิกภาพทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาถึงบุคลิกภาพทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตร สังกัดกองตรวจคนเข้าเมืองส่วนกลางว่ามีบุคลิกภาพอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมข้าราชการตำรวจมีบุคลิกภาพค่อนข้างเป็นประชาธิปไตย จัดว่าเป็นบุคคลที่เชื่อมั่นในตนเอง ใจกว้าง เคารพกฎเกณฑ์ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มองโลกในแง่ดี มีเหตุผลและเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

สัมฤทธิ์ เภตรา (2527-2528 : 22) ศึกษาเรื่องการสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานตำรวจของกรมตำรวจ ได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์อีกครั้ง จากการศึกษาสรุปคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับงานตำรวจ คือ เป็นบุคคลที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ มีความรอบรู้และทันสมัย มีความกล้าหาญและสุขภาพพลานามัยดี มีคุณธรรม เป็นธรรมและซื่อสัตย์ มีความอดทน อดกลั้นและเสียสละ มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวข้างต้น จะพบว่าบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ซึ่งในแต่ละวิชาชีพจะมีบุคลิกลักษณะที่ไม่เหมือนกัน โดยในวิชาชีพตำรวจนั้นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ที่สำคัญ ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา และด้านความเสียสละ เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 อาชีพของผู้ปกครอง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ

ประชา ผ่องใส (2530 : 25) กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีอาชีพคล้ายกัน ถ้าเราสังเกตบุคลิกภาพลักษณะนิสัยใจคอแล้วจะพบว่า บุคคลเหล่านี้จะมีลักษณะร่วมกันที่คล้ายคลึงกัน ส่วนบุคคลที่มีอาชีพต่างกันพฤติกรรมที่เป็นลักษณะร่วมกันจะมีน้อยกว่า ดังนั้นอาชีพผู้ปกครองที่ต่างกัน จึงทำให้บุคลิกภาพของผู้ปกครองต่างกัน และการที่ผู้ปกครองมีบุคลิกภาพต่างกันนี้เอง จึงมีส่วนทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดอย่างเช่น บุตร เกิดการเรียบรู้และเลียนแบบลักษณะพฤติกรรมต่าง ๆ ของบิดามารดา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์ทและเมย์ (Thompson. 1952 ; citing Hartshorne and May. 1928 : 28) ได้ศึกษาพบว่า บิดาที่มีอาชีพ ผู้อำนวยการ แพทย์ วิศวกร บุตรจะทำการทุจริตไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองต่างอาชีพกัน มีบุคลิกภาพความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

เพียร์ลิน (Burton. 1976 ; citing pearlin. 1971 : 183) ศึกษาเกี่ยวกับการทุจริตในเด็กทั่วไป พบว่า เด็กที่บิดามารดามีอาชีพที่ถือว่ามีมาตรฐานทางสังคมสูง เช่น แพทย์ วิศวกร หรือผู้อำนวยการ จะโกงน้อยกว่า เด็กที่บิดามีอาชีพกรรมกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในประเทศ

กรุณา กิจขยัน (2517 : 77-80) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกและคุณธรรมแห่งพลเมืองดีกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากจังหวัดในปริมณฑลและกรุงเทพ จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีวินัยแห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไสว สดใส (2517 : 53-54) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษและเกรงใจ กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ บ้านสมเด็จและจันทรเกษม จำนวน 790 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม ค้าขายและรับราชการ มีความสันโดษต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผู้ปกครองค้าขายมีความสันโดษมากกว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการ ในด้านความเกรงใจปรากฏว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

วิรวรรณ อามระดิษ (2522 :26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์และการเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกษิณี ผลประพฤติ (2524 : 92-93) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครูในกลุ่มวิทยาลัยภาคกลาง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน โดยใช้เทคนิคการฉายออกเพื่อสำรวจพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณาและความยุติธรรม จากกลุ่มตัวอย่าง 694 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความยุติธรรมสูงกว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่ผู้ปกครองอาชีพที่ต่างกันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 4 คุณลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า อาชีพของผู้ปกครองที่ต่างกัน ทำให้บุตรมีลักษณะบุคลิกภาพ ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมหรือพฤติกรรมทางจริยธรรมบางอย่างแตกต่างกัน ดังนั้นอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจ น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.2 ระดับชั้นปี

เอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระดับชั้นปีกับบุคลิกภาพ

โจนส์ (Jones. 1960 : 42-48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบแตกต่างกันมาก เด็กอายุ 11-13 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นเล็กน้อยและมีช่วงความรู้สึกรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปีขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงอายุ 16-17 ปี จะคงที่ครั้งหนึ่ง

โฟรดี และพวก (สิริชัย ประทีปฉาย. 2533 : 170 ; อ้างอิงมาจาก Frodi and other. 1977) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามอายุหรือพร้อม ๆ กับอายุ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นปีกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

อีตันและพวก (Eaton and other. 1956 : 350) ได้ศึกษาพบว่า การฝ่าฝืนกฎระเบียบและความประพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรมมีความสัมพันธ์กับเด็กระดับชั้นต่าง ๆ กล่าวคือ เด็กชั้น 7-9 มีการฝ่าฝืนร้อยละ 77 ส่วนเด็กชั้นที่ 10-12 มีการฝ่าฝืนร้อยละ 23.

ฮาร์ทเธอร์และเมย์ (Hartshorne and May. 1928 ; citing Thompson. 1952 : 515) ได้ศึกษาพบว่า เด็กอายุมากจะมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์มากกว่าเด็กอายุน้อย แม้ว่าเด็กทั้ง 2 กลุ่มจะได้ค่านิยมของความซื่อสัตย์สุจริตเหมือนกัน.

งานวิจัยในประเทศ

ศันสนีย์ ธีรเธียรประภา (2514 : 149-150) ได้ศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพในรูปคะแนนมาตรฐาน และเพื่อแสดงภาพตัดขวางของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นชายและหญิงในโรงเรียนสาธิตฯ ในจังหวัดพระนคร ตามกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดพระนคร เครื่องที่ใช้ประกอบด้วย แบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไป (California Psychological Inventory) แบบสอบถามการยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น (Acceptance of Self and Others) แบบสอบถามความวิตกกังวล การเก็บตัว การแสดงออกและแบบสำรวจความต้องการ (Edwards Personal Preference Schedule) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพของเด็กไทยวัยรุ่นทั้งชายและหญิงแต่ละช่วงอายุ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กวัยรุ่นเพศเดียวกันในช่วงอายุอื่น สรุปได้ดังนี้

(1) เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 13 ปี มีแนวโน้มที่จะต้องการขอความช่วยเหลือ มีความวิตกกังวลและเก็บตัวสูง เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะไม่มีความมั่นคงปลอดภัยทางใจ มีการยอมรับตนเองปานกลางและยอมรับอื่นต่ำ เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างสูง

(2) เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 14 ปี มีความต้องการความเป็นระเบียบ เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะมีความขัดแย้งและปัญหาภายใน มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นสูงสุด มีความวิตกกังวลสูง เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มที่จะซื่อสัตย์และอยู่ภายใต้อิทธิพลผู้ใหญ่ ทั้งในด้านการกระทำและความคิด เป็นค่อนข้างเก็บตัว มีการยอมรับตนเองและผู้อื่น

(3) เด็กวัยรุ่น อายุ 15 ปี ทั้งสองเพศ มีแนวโน้มที่จะต้องการการเปลี่ยนแปลง แต่เด็กวันรุ่นชายมีความสนใจกว้างขวาง มีความวิตกกังวลและเก็บตัวค่อนข้างต่ำ ยอมรับตนเองบ้าง แต่ไม่ยอมรับผู้อื่น เด็กวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มเป็นตัวของตัวเอง ยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำและมีความวิตกกังวลและการเก็บตัวค่อนข้างต่ำด้วย

(4) เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 16 ปี มีแนวโน้มต้องการสัมฤทธิ์ผลและปกครองตนเอง เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะตื่นเต้นง่าย มีความรับผิดชอบและมีความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำและค่อนข้างเก็บตัว มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำ เด็กวันรุ่นผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะชอบเข้าสังคม มีความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำ และมีการยอมรับตนเองและผู้อื่นสูง

(5) เด็กวัยรุ่นชายและหญิง อายุ 17 ปี ทั้งสองเพศมีแนวโน้มที่จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องการคบเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นชายมีแนวโน้มที่จะชอบเข้าสังคม มีลักษณะของผู้นำ มีความวิตกกังวลและการเก็บตัวค่อนข้างต่ำ และยอมรับผู้อื่นค่อนข้างสูง เด็กวัยรุ่นหญิงเป็นคนตื่นตัวเสมอ ทำงานเพื่องาน มีความวิตกกังวลและเก็บตัวค่อนข้างต่ำ มีการยอมรับตนเองและผู้อื่นค่อนข้างต่ำ

อารีย์ เศรษฐชัย (2520 : 47-48) ได้วิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 ,2 และ3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และในด้านความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่านักเรียนพยาบาลปีที่ 3 มีลักษณะสองประการสูงกว่านักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 103) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านส่วนตัวและสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะเปลี่ยนวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ เป็นแบบสู้ปัญหา.

พรรณี คลังระหัด (2540 : 90) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่น 48 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ กรุงเทพฯ. พบว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่างกันจะมีลักษณะบุคลิกภาพด้านสติปัญญาและด้านความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่อายุ 30-39 ปี มี
บุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี นักศึกษาที่มีอายุ 40-49 ปีและนักศึกษาที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป และนักศึกษาที่มีอายุ 40-49 ปีและนักศึกษาที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีบุคลิกภาพด้านความเครียดสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นปีกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าระดับชั้นปีที่ต่างกันหรือช่วงอายุที่ต่างกัน มีส่วนทำให้บุคคลมีลักษณะพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพบางประการแตกต่างกัน เช่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่ยิ่งบุคคลมีอายุมากขึ้นจะมีแนวโน้มลักษณะดังกล่าวมากขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยคาดว่าระดับชั้นปีน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้องตำรวจ

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตนเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียด ในที่สุดสามารถปรับตัวได้และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีความวิตกกังวลท้อถอยและมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดีและจากผลการศึกษาของ เทเลอร์ (Ringness. 1968 : 140 ;citing Taylor. 1961) พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลในสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นในโรงเรียน

มอริสสันและแมคอินไทร์ (Morrison and Mcintyre 1986 : 25-26) ได้กล่าวถึง ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาว่า ลักษณะบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงเพราะ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลนั้นก่อตัวมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน นักศึกษาเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาด้วยความบริสุทธิ์ ดิ้นเต้น กระตือรือร้นและมีอุดมคติสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำนองเดียวกับลอเรนน์ (Lorraine. 1967 : 157) กล่าวว่าลักษณะบุคลิกภาพมีความสำคัญทาง

การศึกษา เพราะผู้ที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษามักมาจากการมีลักษณะบุคลิกภาพที่ดี ส่วนผู้ที่ไม่สำเร็จทางการศึกษามักเนื่องมาจากการมีลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม

อัจฉรา สุขารมณ์และอรพินทร์ ชูชม (2520 : 10) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จาการทำงานที่ต้อง อาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายและสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้ จาการเรียนโดยอาศัย ความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจาก กระบวนการที่ได้อาศัยการทดสอบ เช่นจากการสังเกตหรือตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ โรงเรียนต้องอาศัยวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยางนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป จะพบว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไปมักจะอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน เนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่าอย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้านย่อมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลวหรือความสำเร็จทางการเรียน จากากรทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไปเพียงครั้งเดียว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

แม็คเคลแลนด์ (Mc Clelland. 1953 : 10) ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่าบุคคลนั้นมีความรับผิดชอบสูงด้วย

ฟลาเฮอร์ตี้ และรุทเซล (Flaherty and Reutzel. 1965 : 409-411) ได้ศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงและนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนต่ำ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ CPI. (The California Psychological Inventory) วัดบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ และใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเรียนในชั้นปี 1 จาการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านรับผิดชอบสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

วัตสัน (Watson. 1967 : 10-12) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพต่าง ๆ ความถนัดทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชาย 3 กลุ่ม ๆ ละ 100 คน คือกลุ่มแรกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว ผลการศึกษา ความถนัดทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบในกลุ่มที่สอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบเฉพาะในกลุ่มที่หนึ่ง

ไอแซงค์ (Eysenck. 1969 : 109-112) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิง จำนวน 4000 คน อายุ 11-12 ปี แล้วหาค่าสหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว โดยเฉพาะทางด้านเหตุผลและภาษาเด็กที่มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์แบบไม่มั่นคงทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเรียนไม่แตกต่างจากเด็กที่มีบุคลิกลักษณะทางอรมณ์แบบมั่นคง เด็กที่มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์แบบมั่นคงและพวกที่อ่อนไหว ทำงานด้านการเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มีบุคลิกลักษณะด้านอารมณ์เป็นกลาง

เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143-147) ได้ทำการวิจัยนิสิตฝึกหัดครูในมหาวิทยาลัยมินิโซต้า จำนวน 78 คน ที่ฝึกสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยม 45 แห่ง โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 พีเอฟ ของแคทเทล ทดสอบเมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน พบว่าบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการสอนบุคลิกภาพที่ส่งเสริมความสำเร็จคือ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีลักษณะแสดงออก ชอบเข้าสังคมและมีความสามารถควบคุมตนเองได้

วิทลา (Whitla. 1969 : 92-93) ได้สรุปผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพดังนี้ นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงถ้านักเรียนควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลต่ำ ชอบความเป็นอิสระ ชอบเข้าสังคมและมีอารมณ์มั่นคง

รัสเซล (Russell. 1971 : 137-143) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูอาฟริกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัยจำนวน 69 คน ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 พีเอฟ ฟอร์ม ซี เป็นเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ บุคลิกภาพด้านการชอบเข้าสังคม อารมณ์มั่นคง การถือตนเองเป็นใหญ่

งานวิจัยในประเทศ

ลัดดา แพทย์จรัส (2516 : 176-181) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษากับนักเรียนนายร้อยตำรวจ ผลการศึกษาพบว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูงกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและความเกตรงใจสูงกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจมีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคมสูงกว่านิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา

อรพินท์ นาคประดิษฐ์ (2518 : 37) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปกับความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทนและความรู้กาลเทศะ พบว่า ความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัญญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 95) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก จำนวน 436 คน ที่เรียนวิชาเอกต่าง ๆ 9 วิชาเอก โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 พีเอฟ ฟอร์ม บี ของแคทเทล ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางบวก คือ บุคลิกภาพแบบผ่อนคลาย ชอบแสดงออกทางสังคม อารมณ์มั่นคงและกล้าแสดงออก

อรพิน หงวนศิริ (2533 : 87-91) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโปรแกรมวิทย์-คณิต จำนวน 569 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ คือ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็น ความมีวินัยในตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อมั่นในตนเองและความใจกว้าง ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละวิชาทั้งทางบวกและทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ0.1

วรรณะ แก้วมณีเอี่ยม (2536 : 108) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านธุรกิจ ประกอบด้วย 9 คุณลักษณะ คือ ความกระตือรือร้น การมองโลกในแง่ดี ความคิดริเริ่ม ความกล้าเสี่ยง การชอบกีฬา การเข้าสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนุกสนาน ความพยายาม ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพด้านการมองโลกในแง่ดีสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชีทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคุณลักษณะด้านการชอบกีฬาสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาบัญชีทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความรับผิดชอบ ชอบออกสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความขยันมั่นเพียร มองโลกในแง่ดี ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี

2.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่พิเศษกับบุคลิกภาพ

เชียร์และคนอื่น ๆ (Sears and other. 1957 : 372) ได้กล่าวว่าในด้านเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหน้าที่การงานของบุคคลมีความสัมพันธ์กับลักษณะบางประการของบุคลิกภาพ พบว่าบุคคลที่มีอาชีพเกี่ยวกับการค้าและธุรกิจมักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อสัตย์มากกว่าบุคคลที่มีอาชีพในด้านความยุติธรรม เช่น ผู้พิพากษา หรือนักบวช

สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 171) ได้อธิบายว่า อาชีพหน้าที่การงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ กล่าวคือ เป็นสิ่งหนึ่งที่หล่อหลอมให้บุคคลมีบุคลิกภาพสอดคล้องตามลักษณะอาชีพหน้าที่การงาน เช่น อาชีพทหาร จะถูกหล่อหลอมให้เป็นผู้มีความเข้มแข็ง อดทนกล้าหาญ อาชีพดารานักแสดง มีอารมณ์อ่อนไหว มีจินตนาการ ชอบการแสดงตัว เป็นคนทันสมัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่พิเศษกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

โยเดอร์ (สุจิตรา เหลืองรังสรรค์. 2516 : 33 ; อ้างอิงมาจาก Yoder. 1961 : 89) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะ 13 ประการของนักธุรกิจ จำนวน 240 คน กับนักศึกษาชายระดับวิทยาลัย พบว่านักธุรกิจมีบุคลิกลักษณะสูงกว่านักศึกษาในด้านความมีอำนาจ ความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกท่าทางดี ความผ่อนคลาย ความทะเยอทะยาน ความรับผิดชอบ ความมีขันติ ความสามารถทางสังคม พลังเผชิญหน้า ความร่วมมือ อนุรักษ์นิยมและความเฉลียวฉลาด แต่มีบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่นต่ำกว่านักศึกษา

กิลฟอร์ด (สุจิตรา เหลืองรังสรรค์. 2516 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1961 : 102) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักธุรกิจ จำนวน 208 คน กับผู้นิเทศงาน จำนวน 143 คน พบว่า นักธุรกิจมีคุณลักษณะสูงกว่าผู้นิเทศงาน ในด้าน การกล้าแสดงตัว การเต็มใจยอมรับสภาพแวดล้อม ด้านอารมณ์ที่ร่าเริง ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความกระตือรือร้นในงาน สุขุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เท็ดเดฟอล์ด (Tedefalk. 1986 : 247) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของผู้ประกอบการโดยการใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จัดการหรือเจ้าของกิจการจำนวน 227 คน ใช้เครื่องมือ 4 ชนิด คือ ตัวบ่งชี้ที่เรียกว่าไมเออร์-บริกส์ (Myers - Briggs) เพื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจข้อมูลประชากร พบว่า แบบทดสอบวัดบุคลิก

ภาพภายนอกและแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพภายใน ใช้พยากรณ์กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มแสดงตัว-เก็บตัว ได้ 8.5 % กลุ่มที่ชอบแสดงออก-ไม่ชอบแสดงออก พยากรณ์ได้ 36.8 % แต่เมื่อใช้เกณฑ์ทั้ง 4 คุณลักษณะสามารถพยากรณ์ได้ 62.4 % ฉนั้นบุคลิกภาพที่พยากรณ์ความเป็นผู้ประกอบการได้ดีตามลำดับมากน้อย ดังนี้ ความกล้าตัดสินใจ การรับรู้ ชอบแสดงออก ชอบคิด ชอบแสดงความรู้สึก และการแสดงตัว-เก็บตัว พยากรณ์ได้น้อยที่สุด

งานวิจัยในประเทศ

พรรณี คลังระหัด (2540 : 91) ได้ศึกษาบุคลิกภาพนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ พบว่า นักศึกษาที่มีงานในหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน คือ งานด้านอำนวยการ งานสืบสวน งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร และงานสอบสวน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่รับผิดชอบงานสืบสวน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์สูงกว่านักศึกษาที่มีงานรับผิดชอบด้านอำนวยการ งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร หรืองานสอบสวน

พ.ต.ท.สมพร กฤษณพิพัฒน์ (2541 : 130) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสานตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ระดับตำแหน่งของข้าราชการตำรวจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรักษาวินัย โดยระดับตำแหน่งที่แตกต่างกันไม่ทำให้ข้าราชการมีการรักษาวินัยต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นลูกแถว ผู้บังคับหมู่ รองสารวัตร สารวัตรหรือรองผู้กำกับ กล่าวคือค่าเฉลี่ยการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจมีค่าใกล้เคียงกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่พิเศษกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีตำแหน่ง หน้าที่การงานหรือมีอาชีพที่ต่างกัน จะมีลักษณะบุคลิกภาพบางประการที่ต่างกัน เช่น ตำรวจที่มีหน้าที่ด้านสืบสวน มีลักษณะบุคลิกภาพด้านความมั่นคงสูงกว่า ตำรวจที่มีหน้าที่ด้านอื่น ๆ ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยคาดว่า ตำแหน่งหน้าที่พิเศษของนักเรียนนายร้อยตำรวจน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

2.5 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจกับบุคลิกภาพ

ความหมายทัศนคติ

เทอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 6-7) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงทางจิตใจภายใน แสดงออกให้เห็นได้โดยเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเรื่องความชอบไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เชอร์ริฟ และ มูซาเฟอร์ (Sherief and Muzafer. 1969 : 336-337) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นการจัดระบบความคิดของบุคคล เพื่อใช้ในการประเมินสิ่งเร้าทางสังคม เช่น สิ่งของบุคคล ค่านิยม กลุ่มชน ความคิด ซึ่งส่งผลต่อการมีสติสัมปชัญญะการปรับตัวหรือแนวโน้มที่จะแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งใด ๆ

เฉลียว บุรีภักดี (2517 : 218) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ เกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับเพิ่มขึ้น

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2520 : 38) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเนื่องมาจาก การเรียนรู้ ประสบการณ์ ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 172) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจาก การเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะ กล่าวคือการแสดงความพร้อมที่จะเข้าหา เมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าทัศนคติที่ดี หรือทางบวก และการแสดงความพร้อมที่จะหลีกหนีเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติไม่ดี หรือทางลบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติหมายถึง ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มการกระทำของบุคคลต่อบุคคล สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกหรือลบและทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ นั้นสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

องค์ประกอบพื้นฐานของทัศนคติ

เทรนดิส (Triandis. 1971 : 189) ได้กล่าวถึง ทัศนคติว่า มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นการที่สมองของบุคคลได้รับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ ทำให้เกิดทัศนคติที่แสดงออกมาในแนวคิดที่ว่าอะไรถูกหรืออะไรผิด

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่คล้องตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกในรูปของความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ องค์ประกอบด้านความรู้สึกนี้จะเป็นตัวเร้าความคิดอีกอย่างหนึ่ง

3. พฤติกรรม (Behavior Component) คือความพร้อมที่จะปฏิบัติหรือตอบสนองเป็นผลเนื่องมาจากความคิดความรู้สึก ซึ่งจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ

ลัคแมนและซอเรนซัน (ประพินพรรณ สุวรรณกูฏ. 2533 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Luckman and Sorenson. 1980) กล่าวว่าเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมนุษย์ต้องมีการปรับตัว เพื่อให้อยู่ในสังคมได้ โดยจะต้องมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อบุคลิกภาพ

ทัศนคติต่ออาชีพ

กิลบี (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ให้ความหมายของทัศนคติต่ออาชีพไว้ว่า คือแนวโน้มเอียงทางจิตใจที่มีต่ออาชีพหนึ่งหรือหลายอาชีพ ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น ๆ

ประเสริฐ พรหมศร. (2531 : 8) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นและแนวโน้มที่จะปฏิบัติของบุคคลที่มีต่อเรื่องอาชีพ

พนมพร เกษรศิลป์ (2533 : 15) กล่าวว่า ทัศนคติต่ออาชีพ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่ออาชีพ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพและความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มการตอบสนองต่ออาชีพในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นในทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้.

สรุปได้ว่า ทัศนคติต่ออาชีพ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะปฏิบัติของบุคคลที่มีต่ออาชีพ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพและผลจากประสบการณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

วิทเลี่ยม (William. 1965 : abstact) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่ออาชีพ ของนักศึกษาคณะคุรุศาสตร์ โดยผู้รับการทดสอบจะได้รับการทดสอบใช้เครื่องทดสอบ ได้แก่ (1) แบบประเมินทัศนคติของผู้ปกครอง (A Revision of Ausubel ' s Parant Attitude Rating Scale (2) แบบทดสอบบุคลิกภาพ MMPI. (3) แบบทดสอบทัศนคติต่ออาชีพครู (Minniesota Teacher Attitude Inventory : MTAI) (4) แบบประเมินทัศนคติของนักศึกษาต่อคุรุศาสตร์ (The Student Educational Attitude Scale) (5) แบบประเมินแคลิฟอร์เนีย (The California Scale) (6) แบบประเมินความเชื่อของนักศึกษา (The Student Belief Rating Scale) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีแนวโน้มในการจัดการลดความไม่เข้ากันของปัญหาในวัยเด็ก ความมีอำนาจเหนือแบบเด็ก (omnipotent ego structure) กับการกระทำในความเป็นจริง

ดักฮีสเตนี (Daghistany. 1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในด้านวิชาชีพด้านการศึกษา ในการศึกษายึดหลักของนักสังคมวิทยาที่ว่าความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพพิจารณาจากคุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นอิสระเป็นตัวเอง และด้านการให้บริการ ในด้านความรู้ความสามารถ รวมถึงความสามารถในการรับการฝึกอบรมที่ยาวนานและสอบผ่านด้วย การมีความรู้ที่ลึกซึ้งและการมีทัศนคติที่ดีในการอุทิศตนเองแก่วิชาการ จากการศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างเพศในด้านทัศนคติต่อวิชาชีพและด้านความรู้ความสามารถ ทั้งนี้เนื่องจากในเพศหญิงมีลักษณะของความอ่อนไหวง่าย มีความเป็นกันเอง สมยอมและมีลักษณะเน้นความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ ในขณะที่เพศชายมีลักษณะบุคลิกภาพชอบการแข่งขันและมีความเป็นอิสระ เชื่อมั่นในตนเอง ยึดความมีเหตุมีผลและมีความทะเยอทะยานสูง

งานวิจัยในประเทศ

พ.ต.อ.เจือ จันทร์เพ็ญ (2511 : 73-74) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านคุณลักษณะ นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าตำรวจ ควรมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจ มีวาจาสุภาพ สุขุมรอบคอบ เป็นสุภาพบุรุษ มีสติปัญญาไหวพริบฉลาด

2. ด้านเกียรติภูมิ (Prestige) ของเหล่าทัพ นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าตำรวจ ควรมีศักดิ์ศรี มีเกียรติยศ มีความรับผิดชอบต่อประประเทศชาติ มีความรู้ความสามารถ และมีความก้าวหน้าในชีวิตการงาน

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 105) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคทฤษฎี ด้านการเรียนภาคปฏิบัติด้านส่วนตัวและด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ

พ.ต.ท.สมพร กฤษณพิพัฒน์ (2541 : 130) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสานตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกดีต่องานที่ทำ ความมีความเข้าใจในงาน เป็นต้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ได้แก่ ความสำนึกในหน้าที่และความสำคัญในหน้าที่ การปฏิบัติตามวินัยที่วางไว้และการไม่ละเมิดข้อห้ามของวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ จะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับอาชีพนั้นด้วย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่การงาน จะมีพฤติกรรมการรักษาวินัยสูง เป็นต้น ดังนั้นทัศนคติต่ออาชีพตำรวจน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

2.6 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของครอบครัวกับบุคลิกภาพ

เกื้อกูล ทาสิทธิ์ (2513 : 15) ได้กล่าวเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กซึ่งมีพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันไว้ว่า ในชั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ย่อมมีลักษณะบางอย่างที่แสดงถึงความเป็นสมาชิกในสังคมของตน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน พ่อแม่จะสั่งสอนบุตรให้แสดงพฤติกรรมตอบสนองค่านิยม ความเชื่อที่เหมาะสมกับชั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตน จากการศึกษาต่าง ๆ จะเห็นว่าในกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงมักรู้สึกหยิ่งในศักดิ์ศรีของครอบครัวทั้งในเรื่องอาชีพ รายได้ มีความภาคภูมิใจ มีความมั่นคงทางอารมณ์และสังคม มีลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาน้อยกว่าชนชั้นอื่น ๆ ชนชั้นฐานะระดับกลางมีความภาคภูมิใจในการทำงานของพ่อแม่ พ่อแม่มีความคาดหวังในตัวบุตรสูง ต้องการให้บุตรมีความรับผิดชอบเร็ว มีผลสัมฤทธิ์สูง ปรับตัวทางสังคมที่ดี ส่วนชนชั้นฐานะระดับต่ำ มีปมด้อยในอาชีพของพ่อแม่ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกด้อยทางสังคม ทำให้ไม่ยอมรับความเป็นอยู่ในครอบครัวและมีการปรับตัวทางสังคมไม่ดี

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2520 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Kay. 1975) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว โดยเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จะเป็นตัวเพิ่มหรือลดความเร็วของพัฒนาการทางบุคลิกภาพทางจริยธรรมของบุคคลได้ และนักสังคมวิทยาพบว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลางมีค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์แตกต่างกัน เช่น การเก็บของตกได้แล้วไปคืนเจ้าของนั้น เป็นความดีควรสรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่เป็นสิ่งโง่เขลาและไม่ควรทำอย่างยิ่งในสังคมของคนฐานะต่ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของครอบครัวกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์ทชอร์นและเมย์ (วรพรรณ ศรีอุบล. 2535 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Hartshorne and May. 1928 : unpaged) ได้วิจัยพบว่า เด็กที่พ่อแม่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะโกงน้อยกว่าเด็กที่มีพ่อแม่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และคนที่มีอายุมากจะโกงมากกว่าคนที่มีอายุน้อย ถึงแม้ว่าจะให้ค่านิยมของความซื่อสัตย์สุจริตเหมือนกัน

ซูนิค (Zunich. 1963 : 497-499) ได้ศึกษาถึงความรับผิดชอบกับสถานภาพของพ่อแม่ในเรื่องเศรษฐกิจ พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีความรับผิดชอบต่ำเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง

วอร์เนอร์และคณะ (Ringness. 1968 ; citing Warner and Others. 1957 : 270) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่า พวกชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นตัวของตัวเอง ขณะที่พวกฐานะเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่ายและมีอาการทางประสาท พวกนี้มีความลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวล ปรับตัวเข้าสังคมไม่ค่อยได้มากกว่าพวกชั้นกลางและชนชั้นสูง

เพียร์ลิน (Burton. 1976 ; citing pearlin. 1971 : 183) ศึกษาเกี่ยวกับการทุจริตในเด็กทั่วไป พบว่า มาตรฐานที่ครอบครัวมีรายได้น้อยจะโกงน้อยกว่าเด็กที่ครอบครัวมีรายได้มากอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยในประเทศ

ฉวี กาหยี (ฉวี กาหยี อ้างอิงมาจาก เกื้อกูล ทาสิทธิ์ 2513 : 23) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการปรับตัวในโรงเรียนและบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ จำนวน 400 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียนมัธยมแบบ A (The HSPQ Form A) และแบบสอบถามปัญหา (The Mooney Problem Checklist) และแบบทดสอบสังคมมิติ ผลการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำมีความสามารถในการปรับตัวและมีบุคลิกภาพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือเด็กชายจากครอบครัวชั้นกลางมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความก้าวร้างมากกว่าเด็กชายจากครอบครัวชั้นต่ำ เด็กหญิงจากครอบครัวชั้นกลางมีความร่าเริงมากกว่าเด็กหญิงจากครอบครัวชั้นต่ำ ซึ่งมีความเงียบขรึม พูดช้า ไม่ค่อยพูดและมีความระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา

วิรวรรณ อามระดิษ (2522 :26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่นิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์และการเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของครอบครัวกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพบางประการ ได้แก่ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีแนวโน้มมีลักษณะบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ หรือมีความมั่นคงทางอารมณ์สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า ดังนั้นฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ

ฟรอยด์ (Freud. 1969 : 26-29) เชื่อว่าใน 5 ปีแรกของชีวิตเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลิกภาพ เด็กควรได้รับการอบรมเป็นอย่างดีเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการถูกหลักพัฒนาการเมื่อโตขึ้นจะได้มีบุคลิกภาพอันพึงปรารถนา และการจะได้บุคลิกภาพเช่นนี้ วัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญ ร่างกายซึ่งพัฒนามาจากพันธุกรรมเป็นเพียงเครื่องช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บุคคลจะกระทำได้เท่านั้น แต่ขาดวัฒนธรรมจากสิ่งแวดล้อมแล้วเด็กเหล่านี้จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การอบรมเลี้ยงดูจึงมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็ก การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอบรมเลี้ยงดูนั้นมีการศึกษากันหลายแบบเป็นต้นว่า โดยการสัมภาษณ์ผู้เป็นแม่เด็ก โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก โดยการทดสอบลักษณะที่เด็กรับรู้เอาจากการปฏิบัติจากพ่อแม่ ที่นิยมกันมักจะศึกษาในลักษณะที่เด็กรับรู้พฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตนไว้ได้มากน้อยเพียงไร ดังที่ ฮิลเลียดและรอธ (Hilliard and Roth. 1969 : 42-44) กล่าวว่า การศึกษาค้นคว้าความจริงในปัจจุบันพิจารณาในแง่ที่ตนรับรู้มากกว่า เพราะว่าบุคคลจะแสดงพฤติกรรม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Coleman and Hammen. 1974 : 312) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับและการยกย่องเด็ก บรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวซึ่งประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่นและการยอมรับบุตรธิดาด้วยความเหมาะสม สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับสถานการณ์มีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพของสมาชิกในครอบครัวนั้น ๆ

จรรจา สุวรรณทัต (2523 : 54-56) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวไว้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมของครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวใดที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ไม่ขัดสน ย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัว เกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกันในครอบครัว

2. การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวตลอดจนสามารถปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบทบาทและหน้าที่ของตนเองทั้งพ่อแม่และตัวเด็กเอง

3. การรู้จักลักษณะธรรมชาติและความต้องการมูลฐานของเด็ก พ่อแม่ที่พยายามเข้าใจในลักษณะธรรมชาติการเจริญเติบโต และมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิดปัญหาย่อมมีส่วนช่วยสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดี

4. ความคงเส้นคงวาของพ่อแม่ในการวางระเบียบวินัย ปัจจัยนี้มีอิทธิพลมากต่อบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งมีความอดทนน้อยต่อการไม่คงเส้นคงวาของพ่อแม่ ซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดความคลอนแคลนในการสร้างความสัมพันธภาพระหว่างพ่อแม่ลูก

นวลศิริ เปาโรหิตย์และคณะ (2520 : 197) กล่าวว่าประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากทางบ้านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก บรรยากาศความสัมพันธ์ของบ้านเป็นส่วนสำคัญของพัฒนาการ หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวจะมีความรู้สึกดีและสามารถปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไซมอนด์ (Symond. 1973 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร พบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงรักใคร่และยอมรับเป็นอย่างดี จะชอบเข้าสังคม สนใจการงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนสูง คือรู้สึกว่าตัวเองมีค่า มีความอบอุ่นและปลอดภัย

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) ศึกษาพบว่า ผลการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กล่าวคือ ให้ความรัก ความสนใจและเห็นความสำคัญของบุตร จะทำให้บุตรรู้จักรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ร่าเริง มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่ม พึ่งตนเองได้และสามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ

กลุก และกลุก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ได้ศึกษาลักษณะร่างกาย จิตใจและพื้นฐานของครอบครัวของเด็กเกเร จำนวน 500 คน และเด็กไม่เกเร

จำนวน 500 คน พบว่าลักษณะชีวิตครอบครัวของเด็กแต่ละคนจะเป็นเครื่องชี้ และทำให้สามารถตัดสินใจได้ว่าเด็กนั้น ๆ จะเป็นเด็กดีหรือเด็กเกเร และสรุปว่าองค์ประกอบของครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กมี 5 ประการคือ ความรักของแม่ ความรักของพ่อ การเลี้ยงดูของแม่ วินัยของพ่อ หรือวิธีที่พ่อใช้เพื่อให้บุตรเชื่อฟังคำสั่งสอน ความรักใคร่ปองดองกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

เบรคเคนบริจด์ (Breckenridge. 1955 : 80-249) อ้างถึงผลการศึกษาของสตรอทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) ซึ่งพบว่าเด็กที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุอันหนึ่งทำให้เด็กพัมนาความคิดเรื่องการนับถือตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความเชื่อมั่นในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบและสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้วย สาเหตุอื่น ๆ ได้แก่ การฝึกฝน ระดับอายุ ระดับพัฒนาการ กลุ่มเพื่อนร่วมงานตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือ เด็กที่ไม่บรรลุวุฒิภาวะการณ์ทางอารมณ์ ไม่ต่อสู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง

งานวิจัยในประเทศ

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 54-56) ได้ศึกษาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้านเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในครอบครัว

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89-90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ในจังหวัดนนทบุรี 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขัน ในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความริเริ่มและความเป็นผู้นำไม่มี

วิรวรรณ อามระดิษ (2522 :26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่นิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์และการเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่บิดามารดาลักษณะการเลี้ยงดูบุตรต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า เด็กที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองจะมีแนวโน้มความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ สูง ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

2.8 บรรยากาศด้านการเรียนการสอน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพ

คอสมายเออร์ (Klausmeier. 1985 : 46) กล่าวว่า การเรียนรู้ผ่านช่วงเวลาในสถานศึกษานั้นทำให้เกิดการสั่งสมของบุคลิกภาพ ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้อัตมโนทัศน์

ออกไปไม่ใช่ในรูปของความจริงแต่เป็นรูปของการรับรู้ในเรื่องความจริงนั้น ๆ ของเขา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความต้องการและค่านิยมของเขาอีกด้วย

ซีเกลแมน (Siegelman. 1966 : 167) ได้ศึกษาแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner) ซึ่งแบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบคือ การให้ความรัก การลงโทษ และการเรียกร้องเอาจากเด็ก แบบสอบถามนี้มีชื่อว่า " Bronfenbrenner Parent Behavior Questionaire (BPB.)" จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือ ต้องการอธิบายและวัดผลว่า แบบสอบถามนี้มีประสิทธิภาพหรือไม่และต้องการทราบว่า เด็กมีการรับรู้พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ปฏิบัติต่อตนในด้านการอบรมเลี้ยงดูหรือไม่ โดยการไปทดสอบกับเด็กนักเรียนเกรด 4.5 และ6 ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมค่อนข้างต่ำ และเป็นเด็กนักเรียนระดับต่าง ๆ ตั้งแต่เรียนอ่อนที่สุดถึงเรียนเก่งที่สุด เป็นชาย 81 คน หญิง 131 คน รวม 212 คน แบบสอบถามชุดนี้มี 45 ข้อ เด็กจะถูกถามว่า แต่ละข้อในแบบสอบถามนั้นจริงหรือไม่ที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อตน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามได้ครบทั้ง 3 แบบ คือ มีทั้งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบได้ความรัก แบบลงโทษและแบบเรียกร้องเอาจากเด็ก

บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Bronfenbrenner) กล่าวว่าการให้ความรักแก่บุตรนั้น ถ้ามากเกินไปอาจจะทำให้บุตรขาดความสามารถที่จะคิดริเริ่ม และขาดความเป็นอิสระแก่ตนเอง การปล่อยปละละเลยมากเกินไปก็จะทำให้เกิดไม่รู้จักความเพียงพอและขอบเขต (Breckenridge and Vicent. 1966 : 143) การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แบบลงโทษเป็นวิธีการอบรมเลี่ยงดูที่ใช้กันมานานแล้ว

ไกจ์เซอร์ (Keijzer. 1978 : 29-30) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กเสริมสร้างให้เกิดบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล บุคลที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อชีวิตวัยเด็กคือ พ่อและแม่ ที่จะสอดใส่และควบคุมโลกของเด็กไว้ทั้งหมด การนำเสนอและการทำเป็นตัวอย่างของพ่อแม่เป็นตัวเร่งเร้าให้เด็ก เกิดแบบแผนความคิดและความประพฤติ เมื่อแบบแผนต่าง ๆ ที่เด็กถูกอบรมพร่ำสอนจากพ่อแม่และกลุ่มสังคมแวดล้อมในระยะแรก เด็กอาจยอมรับโดยดีเพราะไม่มีทางเลือกอื่นใด แต่เมื่อนานไปก็กลายเป็นบุคลิกภาพของเขาไป

เดโช สวนานนท์ (2510 : 67) ได้กล่าวถึงผลเสียของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษว่า จะทำให้บุตรเกิดความตึงเครียด เจ้าอารมณ์ ดื้อรั้น ขัดคำสั่งและต่อต้านพ่อแม่ นอกจากนี้การที่พ่อแม่เข็มงวดจะทำให้บุตรเกิดความคับข้องใจ ไม่มั่นใจในตนเอง บุตรจะมีลักษณะลงโทษตัวเองและมีพฤติกรรมรุนแรงในทางนิเสธ

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวได้ดังนี้ บิดามารดาที่ยอมรับเด็กคือ การให้ความรักความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือเป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ระมัดระวังรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวมเท่า ๆ กับของตนเอง มีความตรงไปตรงมาไว้ใจได้ และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจได้และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1967 : 192-194) กล่าวว่า ส่วนมากเด็กที่ประสบความสำเร็จมักจะเป็นเพราะพ่อแม่ไม่ค่อยปกป้องที่จะคุ้มครอง ไม่เคร่งครัดในการควบคุมพ่อแม่มักยอมให้เด็กตัดสินใจเอง รู้จักการใช้พิจารณาและทดลองกับสถานการณ์ใหม่ ๆ นอกจากนี้พ่อแม่ก็ยังเคารพในบุคลิกภาพของเด็กแต่ละคนด้วย นั่นคือเคารพในสิทธิและความคิดของเด็กตลอดจนการใช้ความสามารถอย่างฉลาดในการประเมินรูปแบบของพฤติกรรมและลักษณะทางบุคลิกภาพของเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในการพัฒนาตัวเองให้ไปสู่จุดสูงสุด

ทางบวก รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคมด้วย

โรไมน์ (Romine. 1974 : 139-143) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์คณะต่าง ๆ จำนวน 1237 คน ปรากฏว่าลักษณะสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1.ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน

2. ด้านการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ

3. ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้สอน ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมควรตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว

4. ด้านการเสนอเนื้อหา เช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดสามารถใช้วิธีสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา

5. ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับและเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการทำรายงานหรือสอบ เมื่อตรวจงานแล้ว ผู้สอนต้องรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบทันที

6. ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล

เฟลแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb.1976 : 325-330) กล่าวว่าการศึกษาทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาและเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรู้ ทัศนคติ ค่านิยม ความพึงพอใจ เป้าหมายในชีวิตและบุคลิกภาพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 49-86) ได้กล่าวว่า วิธีสอน บทบาทของอาจารย์และบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของอาจารย์ควรเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ และบทบาทที่สำคัญของอาจารย์คือเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการเตรียมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และปฏิบัติได้ตามลักษณะของอาจารย์ที่ดี งานที่อาจารย์ปฏิบัตินั้นมี 2 ลักษณะ คือลักษณะทางด้านความรู้หรือสติปัญญา กับทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่าอาจารย์จะต้องรู้เนื้อหาที่ตนสอนและจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีด้วย จึงจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสอน นอกจากนี้อาจารย์ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนหรือบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 83-87) ได้กล่าวถึงพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้น ได้แก่

(1) การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (respect as a person) คือการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีความก้าวร้าว แข่งขัน ความกดดัน อคติ เอารัดเอาเปรียบย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

(2) การสื่อสารแบบเปิด (open communication) การสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม พฤติกรรม แนวคิดของแต่ละบุคคลที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิผล บรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่

ตอบสนอง การปฏิบัติทางด้านความรู้สึก คุณลักษณะ ค่านิยม การแสะแสวงหาความเป็นตัวเองจะเกิดขึ้นจากเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สามารถพัฒนาช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น.

เซอร์ชิล (วิจิตร วรุตบางกรู. 2524 : 151 ; อ้างอิงมาจาก Churchill. n.d.) "เราเป็นผู้กำหนดรูปแบบของอาคารและอาคารก็กำหนดพฤติกรรมของเราเหมือนกัน" อาคารสถานที่ จัดเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสารบรรณ โรงอาหาร สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและบริเวณทั้งหมดของสถาบัน ในปัจจุบันนี้ได้ตระหนักถึงความสำคัญทางด้านจิตใจมากขึ้นจึงหันมาให้ความสนใจในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งทางด้านความสุขสบายทางร่างกายและยกระดับจิตใจของผู้ใช้อาคารให้มากขึ้นกว่าแต่ก่อน สิ่งแวดล้อมยังมีผลต่อความรู้สึกของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ประพัฒน์ จำปาไทย (2524 : 52-53) กล่าวว่า อาคารเรียน จัดเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างด้านวิชาการ และเสริมสร้างทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียน เพราะประสบการณ์ในห้องเรียนเป็นองค์ประกอบในการกำหนดการรับรู้ของผู้เรียนต่อสถาบันและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

วันชัย ช่องดารากุล (2538 : 11) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของสถานศึกษานับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดประสงค์ เพราะถ้าหากมีอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้วย่อมทำให้เกิดบรรยากาศและแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 297-298) อธิบายว่า อาคารสถานที่ของสถาบันการศึกษานี้รวมความตั้งแต่ตัวอาคาร สนาม ตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้อง บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้อยู่เสมอ นอกจากนี้จะต้องวางแผนในการใช้อาคารสถานที่ต่าง ๆ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด การตกแต่งบริเวณให้สวยงามกลมกลืนกันก็จะสร้างบรรยากาศที่ดี ทำให้จิตใจ อารมณ์ของประชากรในสถานศึกษาสดชื่นขึ้น และสิ่งที่จะขาดเสียไม่ได้สำหรับสถานศึกษา คือ จะต้องมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวินและคนอื่น ๆ (Lawin and others. 1968 : 271-279) ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน พบว่านักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตย มีแนวโน้มเป็นเด็กก้าวร้าว หยาบกระด้าง ไม่มีความเห็นใจคนอื่น ส่วนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยนั้นกลับส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดอง เป็นมิตรกัน การเรียนราบรื่น มีบรรยากาศที่สบายใจน่าเรียน เพราะครูรู้จักขจัดความกดดันความเกรงกลัวต่าง ๆ ออกไปจากชั้นได้.

มิมส์ (Mims. 1970 : 53-55) ได้ทำการวิจัยโดยให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยซินซิเนติ (Cincinati University) ทำการประเมินผลการสอนของอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมของอาจารย์ที่นักศึกษาให้ความสำคัญมีอยู่ 5 ลักษณะ คือ

1. มีความยุติธรรมและรวมถึงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา
2. มีความสามารถในการชักจูงให้นักศึกษาสนใจเรียน
3. มีการวางแผนการสอนไว้อย่างมีระบบระเบียบ
4. มีความสามารถอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจได้อย่างชัดเจน

5. มีความพร้อมเพื่อการสอน ซึ่งครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ คือ ให้คำปรึกษาและอธิปรายสิ่งที่เป็นประโยชน์ อธิบายอย่างชัดเจน มีความยืดหยุ่นและมีอารมณ์ขัน มีเจตคติที่ดีต่อนักศึกษาและศึกษาค้นคว้าวิชาการอยู่เสมอ

สไตลส์ และดอร์ซีย์ (วิลาศ ทองขาว. 2527 : 16-17 ; อ้างอิงมาจาก Stiles and Dorsey. 1950 : 98-100) ได้ศึกษาการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในการเรียนการสอน ดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบอัตตาธิปไตยนั้น ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและเชื่อฟังโดยไม่มีข้อโต้แย้ง นักเรียนจะสนใจบทเรียนเพื่อคะแนนของตนเองโดยไม่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครูไม่มีจุดหมายที่จะพัฒนาพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ เท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ตนกำลังสอนเท่านั้น ครูใช้กฎเกณฑ์ตามที่พอใจบังคับให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติจิตใจหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนจะมีบุคลิกภาพแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีทักษะการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตย ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการสอน ครูยอมรับในเรื่องความแตกต่างของนักเรียนในด้านความสนใจ ความสามารถ ทัศนคติ นักเรียนต้องการได้ความรู้มากกว่าคะแนนสูง ๆ และครูเป็นเพียงที่ปรึกษาของนักเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยจึงเป็นการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศการเรียนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และมีผลให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

วูร์น (Voorn. 1990 : 240) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยด้านศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัยใน 5 รัฐของเขตตะวันตกของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและการปรับตัวตามธรรมชาติ วิทยาลัยขนาดเล็กจะเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันเมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

โฮโรวิทซ์ และออตโต (สมบัติ วัจนะสาริกากุล. 2524 : 25 ;อ้างอิงมาจาก Horowitz and Otto. 1973 : 242) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษา 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบเดิมกับกลุ่มที่เรียนในห้องเรียนแบบใหม่ ที่นั่งนุ่นสบายและเคลื่อนย้ายได้ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการเรียน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องพฤติกรรมในห้องเรียน นักศึกษาในห้องเรียนแบบใหม่มาเข้าเรียน เข้าพบอาจารย์ผู้สอนและมีการรวมกลุ่มในหมู่นักศึกษามากกว่านักศึกษาในห้องเรียนแบบเก่า

งานวิจัยในประเทศ

สุรัฐ ศิลปนันท์และคณะ (2518 : 56) ศึกษาปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขตในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการการเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 4 พบว่าครูไม่กระตือรือร้นในการสอน ครูให้โอกาสแก่เด็กในการร่วมกิจกรรมในบทเรียนน้อย ครูขาดทักษะที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูไม่ได้ใช้ผลการสอบเป็นเครื่องมือแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอน

สุธีตา หงษาชาติ (2539 : 84-85) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบันบุคลิกภาพและพฤติกรรมการรับข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพด้านมโนธรรม การเข้าสังคม การควบคุมอารมณ์ สถาน

การณ์ด้านการสื่อสารและสภาพแวดล้อมในสถาบัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียบการสอนที่ดีทำให้บุคลิกลักษณะของผู้เรียนบางประการสูง ได้แก่ การรู้จักการควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนกับบุคลิกภาพน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

2.9 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนกับบุคลิกภาพ

มูลเลอร์ (Muller. 1961 : 64) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการให้บริการนักศึกษาไว้ว่า เพื่อถ่ายทอด รักษาไว้และพัฒนาวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคม เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพโดยรอบด้าน รวมทั้งการสร้างความเป็นพลเมืองดี และความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษา

คณะกรรมการบริการนักศึกษาของวิทยาลัยอเมริกา ออฟ จูเนียร์ คอลเลจ ในเมืองวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา (Committee on Student Personal Services. 1950 : ไม่มีเลขหน้า) ได้กำหนดเป้าหมายของการให้บริการนักศึกษาไว้ 6 ประการ

(1) เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจบุคลิกภาพของตัวเองทุกด้าน

(2) เพื่อพัฒนาศักยภาพ คุณภาพและความสนใจของนักศึกษา

(3) เพื่อให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ทุก ๆ สถานการณ์และสามารถที่จะปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นเท่าที่จะเป็นไปได้

(4) ฝึกฝนให้นักศึกษารู้จักปรับปรุงแก้ไขตนเอง และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

(5) เพื่อให้นักศึกษารู้ถึงความสามารถของตนเอง ในการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่สังคม

(6) เพื่อให้นักศึกษารู้จักตัดสินใจว่า ถ้าเขาจะให้ความช่วยเหลือแก่สังคมโดยเต็มที่ได้อย่างไรบ้าง

ภิญโญ สาธร (2524 : 460) กล่าวว่า ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ นั้นมักเน้นความสำคัญในการพัฒนาอยู่ที่งานการเรียนการสอน หรืองานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ ความจริงแล้วงานด้านอื่น ๆ ของสถาบันก็มีส่วนสำคัญไม่น้อย ในการที่จะทำให้การศึกษามีคุณภาพตามจุดประสงค์ เช่นงานบริการเพื่อการศึกษา อันได้แก่ งานธุรการ พัสดุครุภัณฑ์ ยานพาหนะ ตลอดจนงานบริการอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากว่า งานวิชาการจะเรียบร้อยหรือไม่เพียงใดก็ต้องอาศัยความร่วมมือของฝ่ายธุรการ การเงินและการบริการเป็นอันมาก

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (2524 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาในการเปิดการสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 3 ว่า กิจกรรมนิสิตนักศึกษา เป็นกิจกรรมสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณสมบัติ เสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนิสิตนักศึกษา นอกเหนือไปจากการฟังคำบรรยายในชั้นเรียน เพื่อที่จะให้ได้สำเร็จเป็นบัณฑิตที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ มีวิจารณญาณ เสียสละต่อส่วนรวม มีคุณธรรมและสุขภาพอนามัยแข็งแรง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ หรือเป็นบัณฑิตที่มีทั้งคุณภาพและคุณธรรม

วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา (2530 : 144-145) ได้กล่าวถึง กิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ชีวิตในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการทำงาน การตัดสินใจ การปรับตัวบุคลิกภาพและการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคม

พัน ทองชุมชน (2532 : 85-90) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา มีคุณค่าและมีประโยชน์มาก เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์โดยมีการเรียนรู้ การทำงานจริง ๆ ได้รู้จักคนมากขึ้น เป็นการฝึกและสร้างบุคลิกภาพเป็นผู้นำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนกับบุคลิกภาพ

ไม่พบว่ามีการศึกษาสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์บุคลิกภาพโดยตรง แต่มีการศึกษาที่ความเกี่ยวข้องโดยอ้อมดังนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

ราสเกน (Raskens. 1960 : 110-114) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการเป็นผู้นำในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ว่ามีผลต่อการดำเนินงานในชีวิตของตนเมื่อออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว การดำเนินงานวิจัยได้สร้างแบบสอบถามส่งไปยังผู้ที่จบจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยไอโอวา จำนวน 1622 คน ปรากฏว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามกลับ 896 คน แบบสอบถามนั้นถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบในชุมชน เกียรติและรางวัลที่ได้รับข้อมูลอันนี้นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เป็นตัวแปรต่าง ๆ เช่น หน้าที่ต่าง ๆ ที่เคยรับผิดชอบในมหาวิทยาลัย หลักสูตร ขนาดของโรงเรียนมัธยมที่เคยเรียนมา คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยปรากฏว่า การให้ความร่วมมือในการเป็นผู้นำในมหาวิทยาลัยสามารถทำนายความสำเร็จในการเป็นผู้นำชุมชนสูงกว่าการทำนายโดยใช้คะแนนจากผลการเรียน นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าการเป็นผู้นำภายหลังจากออกจากมหาวิทยาลัยไปแล้วไม่ได้เกี่ยวข้องกับวิชาเอกที่เรียนมา หรือคะแนนผลการเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากให้ข้อสนับสนุนอย่างมั่นใจว่าคุณค่าของประสบการณ์ชีวิตที่ได้ร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรมีความสำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิตสืบต่อไป

ไว้ท (White. 1993 : 180) ได้ศึกษาถึงงานบริการนักเรียนและงานบริการนักเรียนและงานบริการทางการสอน ซึ่งมีส่วนร่วมกันที่จะทำให้ผู้เรียนมีความคงทนในการจำในการเรียน และพบว่าการประเมินผลและการจัดวางในหลักสูตรที่เหมาะสม การแนะนำทางวิชาการ การปฐมนิเทศ การพัฒนาหลักสูตร ความช่วยเหลือทางการเงิน การสอนพิเศษ การแนะแนวอาชีพ และข้อเสนอแนะต่อศูนย์นักเรียน ล้วนแล้วแต่มีผลต่อความสามารถในการจำของผู้เรียน นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะว่า ความพยายามร่วมกันระหว่างงานบริการทางการสอนและงานบริการนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน

งานวิจัยในประเทศ

ผ่องพรรณ ปัณฑรานนท์ (2511 : 91-94) ได้ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ที่หวังจะได้รับจากบริการแนะแนวของวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2510 ได้ใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กับชนิดปลายเปิด ผลปรากฏว่าบริการรวบรวมข้อมูลนั้น นักศึกษาส่วนมากเต็มใจให้รายละเอียดเกี่ยวกับตนเองมากที่สุด ทั้งนี้เพราะทราบว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองและการเรียนของตน ในด้านบริการสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่อยากได้รับบริการสร้างเสริมบุคลิกภาพ การปรับตัวทางสังคม การดำเนินชีวิตในวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาขั้นสูงต่อไป และการออกไปประกอบอาชีพ ซึ่งได้รับ

บริการเหล่านี้จากบริการด้านสนเทศพอประมาณ และเห็นว่าการประถมนิเทศให้ประโยชน์มากที่สุด ในด้านบริการให้คำปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการรับคำปรึกษาในปัญหาการสร้างเสริมบุคลิกภาพ การสังคมกับเพื่อน ครูอาจารย์ ตลอดจนภายในครอบครัว และการศึกษาต่อ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้วิทยาลัย มีบริการจัดหางานให้ทำและต้องการทุนมากที่สุด ส่วนบริการติดตามผล นักศึกษาส่วนใหญ่ยินดีให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการให้รายละเอียดต่าง ๆ ที่วิทยาลัยต้องการ และจากการติดตามผลพบว่า นักศึกษาส่วนมากได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวพอประมาณ

วันเพ็ญ ธีรสวัสดิ์ (2512 : 41-43) ได้ศึกษาความเห็นและความต้องการของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ว่ามีต่อบริการแนะแนวของวิทยาลัยนั้นอย่างไร ผลปรากฏว่า บริการที่พักอาศัยส่วนมากรู้สึกพอใจ นิสิตส่วนใหญ่ยังไม่พอใจบริการสนเทศ บริการสุขภาพอนามัย บริการให้คำปรึกษาหารือ กา รอบรบ บริการจัดหางานและเงินทุนต่าง ๆ ในด้านกิจกรรมนิสิตส่วนมากมีความรู้สึกไม่พอใจ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รู้สึกว่ากิจกรรมทำให้เสียเวลาเรียนและนิสิตส่วนมากได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบแบบแผนของการจัดกิจกรรมไม่ชัดเจนพอ นิสิตส่วนน้อยที่เห็นว่ากิจกรรมที่จัดให้ประโยชน์ทางด้านสติปัญญา และการอยู่ร่วมกันอย่างประชาธิปไตย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการที่ดี มีผลทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งบุคลิกภาพด้วย ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อบุคลิกภาพนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

2.11 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูกับบุคลิกภาพ

ในการดำเนินกิจการใดก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้กิจการนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ในด้านการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน อาจารย์สามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของนักศึกษาดีขึ้น มีผลให้เกิดความเห็นใจ ความห่วงใยและความผูกพันอันแน่นแฟ้น ดังที่ พรชุลี อาชวบำรุง (2525 : 232) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเป็นสำคัญ

ประดินันท์ อุปรนัย (2523 : 123-137) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ดี มีองค์ประกอบหลายประการที่ช่วยสร้างเสริม คือ บุคลิกภาพบางประการของครูมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน การแสดงบทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ กล่าวคือ ถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและเป็นคนที่มองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตรงกันข้าม และการที่ครูใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียน จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหา เป็นต้น นอกจากนี้ ประดินันท์ อุปรนัยยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนว่าเกิดขึ้นโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจ

กรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้อยากเห็นและกระตือรือร้น เพราะนักเรียนมีโอกาสเคลื่อนไหว มีโอกาสได้ใช้ความคิดของตนเองและมีโอกาสที่จะแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็มองครูเป็นมิตร เกิดความเป็นกันเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไทย์แมน (Tieman. 1942 : 657-664) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และการสอนแบบใช้อำนาจทั้งหลายนั้น เด็กยิ่งโตขึ้นเท่าไรก็มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ยิ่งขึ้นเพียงนั้น

บุธ (วิลาส ทองขาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Buth. 1942 : 645-656) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจ เด็กรู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กจะเรียนได้ดีมีการปรับตัวได้สูง ซึ่งต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีที่กดดันให้เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

งานวิจัยในประเทศ

สีธม ไชยศรี (2510 : 57-59) ศึกษาลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยา ปีการศึกษา 2510 พบว่า ร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมดชอบครูที่พูดสุภาพ และเห็นว่าครูควรทำตัวอย่างดีแก่นักเรียน เช่น เรื่องความสะอาดเรียบร้อย ความประพฤติ ความมีระเบียบวินัย และพบว่าลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุดประการหนึ่งคือ กิริยา วาจาไม่สุภาพ ชอบขู่บังคับ

บุษกร เพชรวิวรรธน์ (2519 : 65) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะครูที่มีการสอนที่ดีคือ ครูมีความรู้ดี เตรียมการสอนดี ตั้งใจสอน ใช้อุปกรณ์การสอนในการอธิบายนักเรียนให้เกิดความเข้าใจและมีวิธีการสอนแตกต่างกันตามความสามารถของเด็ก

สมศักดิ์ ชินพันธ์ (2523 : 22,27, 53-55) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบและมโนคติแห่งตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 จำนวน 263 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบสูงที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบปล่อยปละละเลย มีความรับผิดชอบต่ำที่สุด และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตยสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบของนักเรียน ส่วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูนักเรียนแบบอัตตาธิปไตยกับแบบปล่อยปละละเลยสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในทางลบ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่ดี มีความเป็นกันเอง หรือเป็นแบบประชาธิปไตยทีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีแก่นักเรียน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ. ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.12 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 47-55) กล่าวว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยจะมีความอยากรู้อยากเห็น อยากเป็นอิสระ มีแนวคิดใหม่ ๆ ยึดมั่นในอุดมการณ์ จากลักษณะดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและอิทธพลของครอบครัวที่มีต่อนักศึกษาน้อยลง นักศึกษาจะมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่กับรุ่นน้อง ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงความคิด การตัดสินใจ พิจารณาสิ่งใด ๆ โดยอาศัยหลักการและเหตุผล

นันทนา น้ำฝน (2538 : 87-88) กลุ่มเพื่อนนักศึกษาพยาบาลร่วมสถาบันเดียวกัน มีทั้งที่อยู่ชั้นปีเดียวกันและต่างชั้นปี เพื่อนนักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาล เนื่องจากมีการปฏิสัมพันธ์กันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมรับน้องใหม่ การส่งรุ่นพี่ การแสดงความยินดีกับบัณฑิต การปรึกษาหารือเรื่องการเรียนกับเพื่อนรุ่นพี่ การช่วยเหลือระหว่างรุ่นพี่ต่อรุ่นน้องในการปรับตัวเมื่อเข้าสู่สถาบันการศึกษา การทำงานร่วมกันและร่วมมือกันในการเรียนรู้ ลักษณะการปฏิสัมพันธ์กันอาจประกอบไปด้วย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำรายงานการศึกษาร่วมกัน การทำงานในโครงการเดียวกันและการร่วมปฏิบัติการพยาบาลร่วมกัน ความสัมพันธ์ในกลุ่มทำให้เกิดความผูกพันธะเป็นพวกพ้อง รักกันฉันท์พี่น้อง นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การเอาใจเขามาใส่ในเรา เป็นการกระทำที่ประสานร่วมมือกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน รู้จักเสียสละ มีน้ำใจ สร้างความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม

งานวิจัยในต่างประเทศ

แสตรงค์ (ธาดา ปุณศรี. 2533 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Strang. 1958) ได้ศึกษาการปรับตัวของนิสิตกลุ่มที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีและที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวเข้ากับสังคม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี จะมีอารมณ์ขัน มีความรู้สึกอบอุ่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น ฉลาดและมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแก้ไขสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ เป็นคนเปิดเผย ซื่อสัตย์ ระลึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ปรับตัวเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม

ไรซ์ (Rice. 1975 :7740-A) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเปอร์ดู จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม เป้าหมายในการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ บุคลิกภาพและความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กันและยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่พอใจในมหาวิทยาลัยของตนและมั่นใจว่าตนจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักศึกษาชาย

งานวิจัยในประเทศ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคณะ (2527 : 18-23) ได้ศึกษาลักษณะของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มาจากภูมิลำเนาแตกต่างกัน เมื่อต้องมาเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ในมหาวิทยาลัยจะมีความรู้สึกตื่นเต้น ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเองและรู้สึกเหงา นักศึกษารุ่นพี่จะเป็นผู้มีบทบาทและมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาใหม่ ในการให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย

ภาวนา ใจประสาท (2534 : 96) ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในมหาวิทยาลัยจากนัก

ศึกษารุ่นพี่ในระดับสูง และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความสนิทสนมกับนักศึกษารุ่นพี่สูงกว่านักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เติมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 123) ได้ศึกตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาดังกล่าว ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ สัมพันธ์ภาพระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับรุ่นพี่และรุ่นน้องกับบุคลิกภาพ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับรุ่นพี่และรุ่นน้องที่ดีทำให้นักเรียนพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี ได้แก่ ด้านความสละ ความมีน้ำใจ ความรับผิดชอบ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2.13 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ

อัลแมน (เมตตา จินดารักษ์. 2525 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Ulman. 1957) กล่าวว่า วัยรุ่นที่มีปัญหา
สัมพันธ์ภาพกับเพื่อน จะมีปัญหาด้านการเรียนและปัญหาทางอารมณ์ตามมาด้วย

เคลแมน (Kelman. 1969 : 399-401) กล่าวว่า การที่นักศึกษาเข้ากลุ่มจะทำให้นักศึกษาไม่รู้สึกโดดเดี่ยว รู้จักตนเองและยอมรับตนเอง สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้

เฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กล่าวถึงความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น กลุ่มเพื่อนจะตอบสนองความสนใจของนักศึกษาที่ไม่ได้รับการตอบสนองทางด้านวิชาการหรือมีความล้มเหลวทางวิชาการมาแล้ว กลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคมและการสร้างสัมพันธ์ภาพส่วนตัวมีผลทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่รวมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง

เมดลิสัน (สุธีตา หงษาชาติ. 2539 : 44-45 ; อ้างอิงมาจาก Medison. 1985) กล่าวว่าสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีส่วนทำให้นักศึกษามีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป คือเนื้อหาวิชาที่เรียน อิทธิพลของเพื่อน วัฒนธรรมของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย บุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2514 : 47-55) ได้ให้ความเห็นว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามี 2 แบบ คือความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา ความสัมพันธ์ทางอารมณ์เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึก และความผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก อารมณ์และอาวุโสเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์นี้ ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะสูญหายหรือถูกทำลายได้โดยง่าย เพราะไม่เกิดขึ้นด้วยเหตุผลและหลักการ ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญา อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผลและสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมทาง กิจกรรมที่

เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ การอภิปรายหรือการสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ความสัมพันธ์แบบนี้จะยั่งยืนมั่นคงและเป็นความสัมพันธ์ที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเพื่อน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่ากลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพอย่างเห็นเด่นชัด ทั้งนี้เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้ผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

ศุภวดี บุญวงศ์ (2539 : 19) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้านิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David. 1971 : 5789-A) ได้ศึกษาผลของความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน การปรับตัวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของมหาวิทยาลัยเฟรชแมน ผลการศึกษาว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมากและมีการปรับตัวที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนน้อยและมีการปรับตัวไม่ดี

เฮิรด์ (Hurd. 1971 : 3793-A) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยจูเนอร์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ได้รับอิทธิพลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการในมหาวิทยาลัย

เลย์แมน (Layman. 1975 : 7210-A) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้งด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและความมีระเบียบวินัย

งานวิจัยในประเทศ

รัตนา ศิริพานิช (2530 : 60) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คือ มีความรู้สึกว่ามีการแข่งขันในการเรียน วิตกกังวลมากเกี่ยวกับการเรียน แบ่งเวลาเรียนไม่ถูกและรู้สึกว่าตัวเองไม่อบอุ่นมั่นคง รองลงมาคือ ปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน คือ รู้สึกว่าตนเองว้าเหว่เมื่อขาดเพื่อน รู้สึกเกรงใจเพื่อนเมื่อไปขอความช่วยเหลือ รู้สึกว่าเพื่อนไม่จริงใจต่อกัน

วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 79-80) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนในทักษะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่มีต่อสภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนหกด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของเพื่อนที่เลือกคบ อุดมคติในการเลือกคู่ครอง กิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อนที่ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ในแต่ละด้านและโดยรวมหกด้าน เห็นด้วยปานกลาง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดีมีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาบุคลิกภาพในหลายด้าย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความมั่นคงในตนเอง การเข้าสังคม เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อย

2.14 สภาพแวดล้อมในโรงนอน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอนกับบุคลิกภาพ

นักเรียนนายร้อยตำรวจที่เข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนจะต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอนของโรงเรียน ซึ่งการจัดให้พักอยู่ในโรงนอนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ นักเรียนนายร้อยตำรวจมีที่อยู่อาศัยในขณะที่ศึกษา ตลอดจนเพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีระเบียบวินัย ได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและค่านิยมและให้นักเรียนได้รู้บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบที่ควรปฏิบัติอย่างถูกต้อง มีความสามารถในการพัฒนาความสัมพันธ์ของนักเรียนกับบุคคลอื่นได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม (กรมตำรวจ. 2540 : 2)

สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2525 : 93-101) ให้ความเห็นว่า ที่พักอาศัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เพราะหอพักจะเป็นที่ให้ทั้งความรู้ ปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย การแสดงออกทางวาจาและใจ ได้หอพักจะเป็นตัวเสริมให้นักศึกษามีความเพียบพร้อมไปด้วยคุณสมบัติที่พึงปรารถนา มีคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งมั่นที่จะใช้วิชาการให้เป็นประโยชน์

วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา (2525 : 97-105) กล่าวว่า หอพักเปรียบเสมือนบ้านที่สองในช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ ฉะนั้นวิทยาลัยจึงควรจัดที่พักอาศัยให้สะดวกสบาย สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นการสร้างนิสัยที่เป็นระเบียบ ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น หอพักจึงเป็นสถานที่ฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดีที่สุด เพื่อให้หอพักได้เป็นศูนย์ของการพัฒนาวิชาการและบุคลิกภาพของผู้อาศัยวิทยาลัย จึงควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อุดหนุนให้การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ เน้นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ในการคิด การตัดสินใจ ความมีระเบียบวินัย การธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมและศีลธรรม

ศุภวดี บุญวงค์ (2539 : 1-23) กล่าวว่า การจัดบริการหอพักเป็นบริการสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแหล่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวมและอำนวยความสะดวกในการศึกษาเล่าเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอนกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

อโดเรียน (Adorian. 1976 : 4037) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อหอพักมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแตกต่างไปตามเพศ ชั้นปีและวิชาเอกของนักศึกษา ส่วนสถาพแวดล้อมทางสังคมของนักศึกษาในหอพักขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มนุษยสัมพันธ์ ขนาดของหอพัก ระเบียบของหอพัก การบริการอาหาร

ฟลินน์ (Flynn. 1977 : 47-56) ให้ความเห็นว่า นักศึกษาที่พักอาศัยในบ้านของตน หอพักเอกชน บ้านเช่าหรือห้องเช่า ไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์ใช้บังคับทำให้ขาดโอกาสในการฝึกฝนตนเอง ให้เป็นผู้มี

ระเบียบวินัย และอาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การจัดบริการหอพักช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ชีวิตร่วมกัน

แองกัส (Angus. 1982 : 669) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาและแหล่งที่นักศึกษาขอคำแนะนำ ผลการศึกษาพบว่า การจัดบริการหอพักมีผลกระทบอย่างมากต่อการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางการเรียนมากกว่าปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางอาชีพและปัญหาทางสังคม นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักและประเภทเดินเรียนจะประสบปัญหาไม่แตกต่างกันและจะขอคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาจากผู้อื่นแตกต่างกัน โดยส่วนมากจะขอคำแนะนำจากเพื่อนในหอด้วยกัน

งานวิจัยในประเทศ

ศิริอร ขันธหัตถ (2527 : 88-90) ได้ศึกเรื่อง การเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาประจำหอพักวิทยาลัยกับนักศึกษาเดินเรียนของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักมีวินัย มีความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนเดินเรียน

วิภา พงษ์วิจิตร (2529 : 96-97) ได้ศึกษาลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตหอพักโดยส่วนรวมรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง มีความเอื้อเฟื้อและมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 130) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกรุงเทพมหานครในทรรศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เห็นว่า ความเป็นกันเองระหว่างผู้บริหารหอพักกับนิสิตนักศึกษาในหอพัก การเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนร่วมหอพัก อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนนิสิตนักศึกษาขอคำปรึกษาจากผู้บริหารหอพัก บุคลากรประจำหอพักให้คำแนะนำช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย และนิสิตนักศึกษาเมื่อพิจารณาในส่วนรวม ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน

ดวงฤดี ช่วยขำ (2540 : 94,100) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษาของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีทัศนคติต่อการจักการเรียนการศึกษาของนักศึกในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1,2 และ3 มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษาแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปี 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านความเป็นอยู่ในหอพัก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอนกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดบริการหอพักเป็นบริการสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแหล่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ เพราะหอพักจะเป็นที่ให้ทั้งความรู้ ความมีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีการแสดงออกทางวาจาและใจที่เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและประโยนช์ในการทำงาน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าสภาพแวดล้อมในโรงนอนกับบุคลิกภาพ น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ.

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่1,2,3 และ 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,235 นาย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่1,2,3 และ 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ประจำปีการศึกษา 2543 ที่ไม่เป็นนักเรียนนายร้อยที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 1,125 นาย

และนักเรียนนายร้อยตำรวจ อีก 100 นาย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ชั้นปีละ 25 นาย ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ และฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

ตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ตอนที่ 8 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

ตอนที่ 9 เป็นแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

ตอนที่10 เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ และฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างของแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ( )

1. อาชีพของผู้ปกครอง

( ) บิดาและหรือมารดารับราชการตำรวจ

( ) บิดาและหรือมารดาไม่ได้รับราชการตำรวจ

2. ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่

( ) ชั้นปีที่ 1

( ) ชั้นปีที่ 2

( ) ชั้นปีที่ 3

( ) ชั้นปีที่ 4

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของภาคเรียนที่ 2/2543

( ) ตั้งแต่ 1.99 ลงมา

( ) ระหว่าง 2.00 - 2.99

( ) ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ( ) มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษอันเนื่องจากความสามารถพิเศษทางการเรียนที่ดี,ทางกีฬา,ความประพฤติที่ดีเยี่ยมหรืออื่น ๆ โปรดระบุ .....

( ) ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ

5. รายได้ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง คือ .....บาท (คิดเฉลี่ยต่อเดือน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 132-136) และของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 186-190)

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

2.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนน

ตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือมีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ 44 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.12 – 12.09

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 2.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∝ - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .82

ลักษณะแบบสอบถามทัศนคติต่ออวิชาชีพตำรวจ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

แบบทดสอบทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ด้าน คือด้านความคิด ด้านความรู้สึกและด้านพฤติกรรม

1.ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาว่า ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความบางครั้งก็ตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับความเคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
0	งานของตำรวจเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความสงบสุขของประชาชน					
00	ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา					

2.ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาว่า ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความบางครั้งก็ตรงกับความรู้สึกของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
น้อย หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานของตำรวจเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานของตำรวจเป็นงานที่เหนื่อยยาก					

3.ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของท่าน ในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความตรงกับการกระทำทุกครั้ง
บ่อย หมายถึง ข้อความตรงกับการกระทำที่ทำเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง หมายถึง ข้อความตรงกับท่านบางครั้งก็ทำบางครั้งก็ไม่ทำ
นานๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความตรงกับการกระทำที่ท่านน้อยครั้งที่จะทำ
น้อยครั้งที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับการกระทำที่ท่านทำน้อยครั้งมากจนเกือบไม่ทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้องครั้งที่สุด
0	ข้าพเจ้าศึกษาความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอาชีพตำรวจ					
00	ข้าพเจ้าตั้งใจจะประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้จากการเป็นตำรวจ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง, มากที่สุด, เป็นประจำ	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วย, มาก, บ่อย	ได้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ, ปานกลาง, บางครั้ง	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย, น้อย, นาน ๆ นานครั้ง	ได้	2	คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, น้อยที่สุด, น้อยครั้งที่สุด ได้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีทัศนคติทางบวกต่ออาชีพตำรวจสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีทัศนคติดีต่ออาชีพตำรวจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีทัศนคติทางลบต่ออาชีพตำรวจ

ตอนที่3 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 137-140) และของมาริษา นาคทับที (2541 : 114-121)

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

3.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง จำนวน 37 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.89 – 7.24

3.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 3.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .91

ลักษณะแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้งก็ไม่

ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน

ไม่จริง หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนอย่างมาก

ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0 00	1.พฤติกรรมที่บิดามารดาปฏิบัติต่อนักเรียน บิดามักปล่อยให้ข้าพเจ้าตัวสินใจในเรื่องส่วนตัวเสมอ มารดาชอบบ่นว่านักเรียนเกี่ยวกับงานบ้าน					
ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0 00	2. พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อบิดามารดา ข้าพเจ้าไม่รบกวนบิดามารดาเมื่อท่านไม่สบายใจ ข้าพเจ้าพยายามหลบหลีกการพบปะกับบิดา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

4.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามบรรยากาศด้านการเรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ สมศรี บุญอรุณรักษา (2539 : 93-95) มาริษา นาคทับที (2541 : 122-124)

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

4.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 67 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1.79 – 8.39

4.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 4.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∝ - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .94

• ลักษณะแบบสอบถามบรรยากาศด้านการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนแล้วพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน แล้วขีดเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเพียง 1 ช่อง

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	ครูสอนเร็ว					
00	ครูสอนตรงกับเรื่องที่เรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1.ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน

ไม่จริง ได้ 2 คะแนน

ไม่จริงที่สุด ได้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง บรรยากาศด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง บรรยากาศด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง บรรยากาศด้านการเรียนการสอนมีความไม่เหมาะสม

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

5.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ สุมาลี สุวรรณภักดี (2541 : 140-141) และของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 191-193)

5.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

5.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน จำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.59 – 10.07

5.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 2.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .86

ลักษณะแบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการให้บริการแก่นักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความครั้งตรงก็ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน

ไม่จริง หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน

ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	โรงเรียนจัดบริการด้านอาหาร โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพ					
00	โรงเรียนจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนมีความเหมาะสมดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนมีความไม่เหมาะสม

ตอนที่6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

6.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของจุมจินต์ สลัดทุกข์ (2543 : 87) และของ ชาติชาย หมั่นสมัคร (2540 : 172-173)

6.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

6.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือได้ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.19 -10.66

6.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 7.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .84

ลักษณะแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงเห็นและการกระทำของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนอย่างมาก
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	1. พฤติกรรมที่ครูกระทำต่อนักเรียน ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
00	ครูมีความเข้มงวดมากในเรื่องกฎระเบียบจนขาดความยืดหยุ่น					
0	2. พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู เมื่อมีปัญหาข้าพเจ้ามักปรึกษาครู					
00	ข้าพเจ้ามักชอบหลบหลีกครูเพราะครูดุ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

7.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

7.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 195-197)

7.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

7.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง จำนวน 18 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.23 – 13.16

7.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 8.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .89

ลักษณะแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอควร
จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
ไม่จริง หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนอย่างมาก
ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
	1.พฤติกรรมที่นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องกระทำต่อนักเรียน					
0	นักเรียนรุ่นพี่มีความเป็นกันเอง					
00	นักเรียนรุ่นพี่มีความเข้มงวดกวดขันเรื่องระเบียบวินัยในรุ่นน้องอย่างมากจนขาดความเหมาะสม					
	2. พฤติกรรมทีนักเรียนปฏิบัติต่อนักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้อง					
0	ข้าพเจ้าไว้วางใจในการปรึกษาปัญหากับรุ่นพี่					
00	ข้าพเจ้ามักชอบออกคำสั่งรุ่นน้อง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้องปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

8.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

8.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของมาริษา นาคทับที (2541 : 125-128) และของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 197-198)

8.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

8.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.09 – 4.88

8.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 9.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .83

ลักษณะแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเจจริงของนักเรียนจริงพอควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน

ไม่จริง หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนอย่างมาก
ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี					
00	ข้าพเจ้ามีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

9.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

9.2 ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ สุมาลี สุวรรณภักดี (2541 : 143-144) และของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 194-195)

9.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

9.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนน

สูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบสภาพแวดล้อมในโรงนอน จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.00 – 11.16

9.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 10.4 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .88

ลักษณะแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ทมี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก ที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	กฎระเบียบของโรงเรือนนอนในกองร้อยทำให้นักเรียนกับเพื่อนเกิดความเป็นระเบียบในการอยู่ร่วมกัน					
00	นักเรียนไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรือนนอนในกองร้อย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมาย ทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ได้	5	คะแนน
จริง	ได้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	3	คะแนน
ไม่จริง	ได้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมาย ทางลบ ให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความทางบวก

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความเหมาะสมดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความไม่เหมาะสม

ตอนที่ 10 เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

10.1 ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจ ศึกษาทฤษฎีการจัดระบบของไอแซงค์ (Eysenck. 1970 : 13-15) ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 99-103) และ ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทแทล (Cattell. 1970 : 320) ส่วนรูปแบบการสร้างแบบทดสอบได้ศึกษาจากแบบทดสอบมาตรฐานของต่างประเทศ ดังนี้คือ Guilford – Zimmerman Temperament Survey , California Test of Personality , The Sixteen Personality Factor Questionnaire

10.2 เขียนนิยามตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจที่วัดได้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งสรุปจากนิยามและลักษณะของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจจากเอกสารต่าง ๆ และตามมติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจในการประชุมครั้งที่ 9/2540 เมื่อ 20 สิงหาคม 2540 ที่ได้กำหนดบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจ

10.3 เขียนข้อสอบตามนิยามของพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจในแต่ละด้าน

10.3.1 ลักษณะของแบบทดสอบที่สร้าง เป็นข้อความที่เป็นเหตุการณ์สมมติที่ประสบในชีวิตประจำวัน ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนและเรื่องทั่ว ๆ ไป โดยกำหนดให้มี 3 ตัวเลือก

10.3.2 สร้างข้อความให้ครอบคลุมบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจทั้ง 6 ด้าน

10.3.3 การให้คะแนนแต่ละข้อ มีน้ำหนักคะแนนเป็น 1 ,2 และ3

10.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้

10.5 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดสอบใช้ (Try out) กับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 100 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบบุคลิกภาพพึงประสงค์ จำนวน 91 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.86 – 6.02

10.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 11.5 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .93

ตัวอย่างข้อสอบและวิธีการตอบ

คำชี้แจง แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพตำรวจฉบับนี้ แต่ละข้อจะมีตัวเลือกอยู่ 3 ตัวเลือก ให้ผู้รับการทดสอบพิจารณาเลือกตัวเลือกที่ผู้รับการทดสอบมีความรู้สึก ความคิดเห็นและตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้รับการทดสอบมากที่สุด และทำเครื่องหมาย × ใน ( ) ใต้ตัวอักษร ก ข หรือ ค ซึ่งตรงกับตัวเลือกที่ผู้รับการทดสอบเลือกตอบในแต่ละข้อ ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างข้อสอบ

ข้อสอบด้านความรับผิดชอบ เป็นข้อสอบที่วัด การปฏิบัติตนต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี โดยรู้จักหน้าที่ ไม่ละทิ้งหน้าที่ ติดตามผลงาน แก้ไขปรับปรุงอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถและตรงต่อเวลา ตลอดจนยอมรับผิดชอบในผลของการกระทำดังตัวอย่าง

(0) นายขาวเป็นลูกจ้างขายของหน้าร้านของนางเขียว แต่นางเขียวเป็นนายจ้างที่ชอบบ่นและมักชอบว่ากล่าวนายเขียวบ่อย ๆ เกี่ยวกับเรื่องญาติพี่น้องนายขาวที่มาไถเงินนายขาวบ่อย ๆ วันหนึ่งมีลูกค้ามาซื้อของจากนางเขียว แต่แอบขโมยของในร้านด้วยโดยที่นางเขียวไม่รู้ไม่เห็น ถ้าท่านเป็นนายขาวท่านจะทำอย่างไร

ก. ทำเฉย ๆ ไม่สนใจ เพราะเป็นเรื่องของนางเขียวเอง (1)

ข. รีบบอกนางเขียว เพราะกลัวว่านางเขียวจะบ่นแล้วว่ากล่าวตน (2)

ค. รีบบอกนางเขียว เพื่อให้นางเขียวได้จัดการลูกค้าเอง (3)

ข้อสอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นข้อสอบที่วัด มีความสุขุมรอบคอบ ผ่อนคลายไม่ตึงเครียดเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่มีแรงกดดันหรือมีอันตราย ตลอดจนมีความสามารถมองชีวิตในสภาพความเป็นจริง ไม่เพ้อฝัน รู้จักยืดหยุ่น ดังตัวอย่าง

(0) ในการประชุมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ร.ศ.ขาวได้นำเสนอผลงานวิจัย ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ร่วมกับ ร.ศ.เขียว ในระหว่างที่นำเสนอผลงานอยู่ ร.ศ.เขียว ยกมือและถามแย้งเกี่ยวกับผลงานที่นำเสนออยู่และยังพูดว่าตนเองไม่เห็นด้วยกับงานวิจัยชิ้นนี้ แต่ที่ต้องร่วมงานวิจัยด้วยเพราะ ร.ศ.ขาวขอร้อง ถ้าท่านเป็น ร.ศ.ขาวท่านจะทำอย่างไร

ก. ทำเฉย ๆ ไม่สนใจ เพราะถ้ายิ่งพูดโต้แย้งจะทำให้ทะเลาะกันมากขึ้น (2)

ข. อธิบายเหตุผลและชี้แจงทำความเข้าใจกับ ร.ศ.เขียวทันที (1)

ค. หยุดการนำเสนอผลงานแล้วรีบเข้าไปปรับความเข้าใจกับ ร.ศ.เขียว (3)

ข้อสอบด้านความซื่อสัตย์ เป็นข้อสอบที่วัด พฤติกรรมที่เป็นการกระทำของบุคคลในลักษณะที่ไม่เบียดบังเอาของผู้อื่นหรือของส่วนรวมมาเป็นของตน ไม่คดโกง ไม่คล้อยตามผู้อื่นไปในทางที่เสื่อมเสีย ไม่ใช้อำนาจของตนไปในทางที่ผิด
ดังตัวอย่าง

(0) นายขาวเก็บเงินได้ 200 บาทแล้วนำไปใช้หมดแล้ว นางเขียวเจ้าของเงินเข้ามาถามว่านายขาวเห็นเงินหล่นหรือไม่ โดยที่นางเขียวไม่รู้มาก่อนว่านายขาวเก็บเงินได้ ถ้าท่านเป็นนายขาวท่านจะทำอย่างไร

ก. ตอบว่าไม่เห็น เพราะกลัวว่านางเขียวจะต่อว่า (1)

ข. ตอบว่า เห็นและนำไปใช้หมดแล้ว (2ป

ค. ตอบว่าเห็นแล้วนำไปใช้หมดและจะหามาคืนให้ (3)

ข้อสอบด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล เป็นข้อสอบที่วัด พฤติกรรมที่เป็นการกระทำของบุคคลในลักษณะกล้าหาญ กล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นต่อสิ่งแวดล้อม มีความสามารถตัดสินใจด้วยหลักของเหตุผลที่ปฏิบัติได้จริง เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ไม่ใช้เป็นกระทำตามอารมณ์หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องของตน ดังตัวอย่าง

(0) ถ้านักเรียนยืนเข้าแถวซื้อตั๋วชมภาพยนต์ แต่มีคนมาแทรกแถวด้านหน้านักเรียน นักเรียนมักจะปฏิบัติอย่างไร

ก. ทำเฉย ๆ ไม่อยากมีเรื่อง (1)

ข. เดินเข้าไปพูดเบา ๆ คนที่แทรกแถว ให้ไปต่อแถวข้างหลัง (2)

ค. เดินเข้าไปพูดด้วยแสดงดังว่า เขาทำไม่ถูกต้อง ให้ไปต่อแถวข้างหลัง (3)

ข้อสอบด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง เป็นข้อสอบที่วัด การแสดงออกของบุคคลในลักษณะเห็นด้วย คล้อยตาม ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ และทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาด้วยความเต็มใจ มิได้กระทำไปเพราะถูกบังคับหรือลงโทษ การปฏิบัติตามกฎระเบียบและคำสั่งเหล่านั้น เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง และมีความเชื่อว่าการปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ถูกที่ดีก่อให้เกิดความสุขสงบเรียบร้อยในสังคม ดังตัวอย่าง

(0) นายขาวเป็นลูกจ้างขายของหน้าร้านของนางเขียว แต่นางเขียวเป็นนายจ้างที่ชอบบ่นและมักชอบว่ากล่าวนายเขียวบ่อย ๆ เกี่ยวกับเรื่องญาติพี่น้องนายขาวที่มาไถ่เงินนายขาวบ่อย ๆ วันหนึ่งนางเขียวสั่งให้นายขาวเรียงของที่ซื้อมาใหม่ขึ้นชั้น เพราะนางเขียวมีธุระไปข้างนอก ขณะเดียวกันเป็นเวลาถ่ายทอดมวยชิงแชมป์โลก ถ้านักเรียนเป็นนายขาวจะทำอย่างไร

ก. เปิดทีวีดูมวยจนจบก่อนแล้ว ค่อยจัดของ (1)

ข. รีบจัดของให้เสร็จแล้ว จึงเปิดทีวีดูมวย (3)

ค. เปิดทีวีดูมวยแล้วเฝ้าหน้าร้าน (2)

ข้อสอบด้านการเสียสละ เป็นข้อสอบที่วัด การแสดงออกของบุคคลในพฤติกรรมการช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์ สิ่งของ ความรู้และแรงงาน การเห็นแก่ส่วนรวมเป็นการอุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม ให้ความเห็นใจและกำลังใจแก่ผู้อื่นเมื่อเขาเดือดร้อนหรือทุกข์ยาก และไม่เอาเปรียบผู้อื่น ดังตัวอย่าง

(0) แดงเป็นเพื่อนร่วมชั้นกับดำ ดำเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่ดี เหมือนแดงและเพื่อนคนอื่นเพราะคิดช้าตามที่ครูสอนไม่ทัน ดำขอให้แดงช่วยอธิบายเรื่องที่ครูให้ทำการบ้านส่ง ในขณะที่แดงเองก็ต้องทำการบ้านให้เสร็จเช่นกัน ถ้าท่านเป็นแดงจะทำอย่างไร

ก. ช่วยอธิบายให้ดำเข้าใจเพื่อให้ตนเป็นที่รักของเพื่อน (2)

ข. รีบทำการบ้านของตนให้เสร็จ ไม่สนใจอธิบายดำ (1)

ค. ช่วยอธิบายให้ดำเข้าใจเพื่อให้ดำเรียนทันเพื่อน (3)

เกณฑ์การให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน มีดังนี้

มีบุคลิกภาพด้านนั้นมาก	ให้	3	คะแนน
มีบุคลิกภาพด้านนั้นปานกลาง	ให้	2	คะแนน
มีบุคลิกภาพด้านนั้นน้อย	ให้	1	คะแนน

และนับคะแนนรวมทุกข้อในแต่ละด้านของบุคลิกภาพ จะเป็นคะแนนบุคลิกภาพแต่ละด้านของผู้รับการทดสอบแต่ละคน

เกณฑ์การแปลความหมาย (สุภาพพรรณ โคตรจรัส. 2531 : 304-310)

มีบุคลิกภาพด้านนั้นสูง	คือ ผู้ที่ได้คะแนนบุคลิกภาพเปอร์เซ็นไทล์ที่ 75 ขึ้นไป
มีบุคลิกภาพด้านนั้นปานกลาง	คือ ผู้ที่ได้คะแนนบุคลิกภาพเปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ถึงเปอร์เซ็นไทล์ที่ 75
มีบุคลิกภาพด้านนั้นต่ำ	คือ ผู้ที่ได้คะแนนบุคลิกภาพเปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ลงมา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวมรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขออนุญาตโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อขอเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 5 – 15 ตุลาคม 2545 จำนวน1,135 ฉบับ ได้กลับคืนมา 1089 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.95

3. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนบุคคลในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

4. สร้างสมการณ์พยากรณ์ จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามและแบบทดสอบ แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t – test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบทดสอบ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient Correlation)

3.2 หาตัวแปรที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Square)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	อาชีพของผู้ปกครอง
X_2	แทน	ระดับชั้นปีที่ 1
X_3	แทน	ระดับชั้นปีที่ 2
X_4	แทน	ระดับชั้นปีที่ 3
X_5	แทน	ระดับชั้นปีที่ 4
X_6	แทน	คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา
X_7	แทน	คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00 – 2.99
X_8	แทน	คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
X_9	แทน	ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ
X_{10}	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_{11}	แทน	ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
X_{12}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง
X_{13}	แทน	บรรยากาศด้านการเรียนการสอน
X_{14}	แทน	สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน
X_{15}	แทน	สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

X_{16} แทน สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง
X_{17} แทน สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน
X_{18} แทน สภาพแวดล้อมในโรงนอน
Y_1 แทน บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ
Y_2 แทน บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์
Y_3 แทน บุคลิกภาพด้านด้านความซื่อสัตย์
Y_4 แทน บุคลิกภาพด้านก้าวร้าวแบบมีเหตุผล
Y_5 แทน บุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง
Y_6 แทน บุคลิกภาพด้านความเสียสละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Peaeson Product Moment Correlation Coefficient)

3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอดพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และสภาพภาพแวดล้อมในโรงนอน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์แต่ละด้านของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์แต่ละด้านของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอดพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ

ปัจจัย	ระดับของปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของผู้ปกครอง	อาชีพรับราชการตำรวจ	104	9.6
	ไม่มีอาชีพรับราชการตำรวจ	985	90.4
	รวม	1089	100
ระดับชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	250	23.0
	ชั้นปีที่ 2	277	25.4
	ชั้นปีที่ 3	281	25.8
	ชั้นปีที่ 4	281	25.8
	รวม	1089	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา	30	2.8
	คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99	299	27.5
	คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	760	69.8
	รวม	1089	100
ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ	มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ	233	21.4
	ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ	856	78.6
	รวม	1089	100

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองไม่มีอาชีพรับราชการตำรวจมีจำนวนมากกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการตำรวจ คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองไม่มีอาชีพรับราชการตำรวจมีจำนวนมากกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการตำรวจ คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองไม่มีอาชีพรับราชการตำรวจมีจำนวน 985 นาย คิดเป็นร้อยละ 90.4 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการตำรวจมีจำนวน 104 นาย คิดเป็นร้อยละ 9.6 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 250 นาย คิดเป็นร้อยละ 23.0 นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 277 นาย คิดเป็นร้อยละ 25.4 นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 281 นาย คิดเป็นร้อยละ 25.8 และนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 281 นาย คิดเป็นร้อยละ 25.8 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีจำนวน 760 นาย คิดเป็นร้อยละ 69.8 นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 มีจำนวน 299 นาย คิดเป็นร้อยละ 27.5 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา มีจำนวน 30 นาย คิดเป็นร้อยละ 2.8 และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งพิเศษ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่มีตำแหน่งพิเศษมีมากกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่มีตำแหน่งพิเศษ คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่มีตำแหน่งพิเศษ มีจำนวน 856 นาย คิดเป็นร้อยละ 78.6 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งพิเศษ มีจำนวน 233 นาย คิดเป็นร้อยละ 21.4

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และสภาพภาพแวดล้อมในโรงนอน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ปัจจัย	N = 1089		เกณฑ์การแปลผล
	$\overline{X}$	S.D.	
ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว	15,128.90	13,852.62	ระดับสูง
ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ	3.64	0.33	มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจในระดับปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง	4.04	0.38	มีความสัมพันธ์ในระดับดี
บรรยากาศการเรียนการสอน	3.37	0.43	บรรยากาศมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน	2.99	0.53	มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมในระดับปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู	2.81	0.36	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง	3.05	0.51	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างนายร้อยตำรวจกับเพื่อน	3.18	0.31	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
สภาพแวดล้อมในโรงนอน	3.61	0.53	มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมในระดับปานกลาง
บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ	39.24	4.17	มีบุคลิกภาพในระดับสูง
บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์	40.87	3.24	มีบุคลิกภาพในระดับสูง
บุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์	50.64	5.65	มีบุคลิกภาพในระดับสูง
บุคลิกภาพก้าวร้าวแบบมีเหตุผล	36.12	3.89	มีบุคลิกภาพในระดับสูง
บุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง	19.73	2.25	มีบุคลิกภาพในระดับสูง
บุคลิกภาพด้านความเสียสละ	42.35	3.83	มีบุคลิกภาพในระดับสูง

จากตาราง 3 พบว่า ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยในระดับสูง ($\overline{X}$ = 15,128.90 บาท) ส่วนด้านทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจ

ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.64), ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 4.04) , มีบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับดี ($\overline{X}$ = 3.37), มีความสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.99), มีสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.81), มีสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.05), มีสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายตำรวจกับเพื่อนในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.18) และมีสภาพแวดล้อมในโรงนอนในระดับปานกลาง

ส่วนลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ด้านการปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งในระดับปานกลาง และด้านความเสียสละ พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีลักษณะบุคลิกภาพในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ 39.24, 40.87, 50.64, 36.12, 18.73 และ 42.35

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว และด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์แต่ละด้านของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นการวิเคราะห์สมมติฐานข้อ 1 ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการปฏิบัติงาน และวิธีเผชิญปัญหาของข้าราชการครูสายปฏิบัติการสอน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{14}	X_{15}	X_{16}	X_{17}	X_{18}	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6
X_1	1.000	.016	-.025	-.006	.015	.003	.059	-.058	.067*	.143**	.000	.016	-.017	-.016	-.018	-.001	.018	-.023	.014	.040	.053	.029	-.018	-.006
X_2		1.000	-.319**	-.322**	-.322**	-.065*	.486**	-.449**	-.120**	.006	.368**	.071*	.230**	.293**	.296**	-.448**	.199**	.265**	.156**	.167**	.134**	-.051	.086**	.168**
X_3			1.000	-.344**	-.344**	-.034	-.166**	.173**	-.063*	-.054	.076*	-.024	.048	.108**	.103**	.163**	-.310**	.072*	-.061*	-.165**	-.096**	-.083**	.026	-.128**
X_4				1.000	-.348**	.157**	-.067*	.009	.004	.009	-.115**	-.019	-.054	-.107**	.047	.355**	.172**	.016	-.057	-.139**	-.066*	.026	-.068*	-.076*
X_5					1.000	-.064*	-.236**	.251**	.173**	.039	-.314**	-.026	-.213**	-.282**	.134**	.239**	-.055	-.343**	-.033	.143**	.032	.106**	-.040	.042
X_6						1.000	-.104**	-.256**	-.019	-.007	-.057	-.043	.017	.016	.017	.065*	.040	.008	-.051	-.103**	-.062*	-.025	-.067*	-.066*
X_7							1.000	-.935**	-.125**	-.036	.153**	-.018	.112**	.147**	-.120**	-.184**	.147**	.130**	.023	.030	-.024	-.072*	.033	.057
X_8								1.000	.129**	.037	-.128**	.032	-.115**	-.148**	.111**	.156**	-.157**	-.124**	-.004	.008	.046	.079**	-.008	-.032
X_9									1.000	.151**	-.030**	.019	-.096**	-.096**	.071*	.152**	-.0537	-.097**	-.022	.044	.010	.044	.026	-.015
X_{10}										1.000	-.029	.006	-.015	-.011	-.025	.002	.095**	-.006	-.045	.042	.023	-.012	-.029	-.001
X_{11}											1.000	.369**	.529**	.474**	-.262**	-.140**	.062*	.536**	.165**	.165*	.194**	.090**	.195**	.187**
X_{12}												1.000	.283**	.111**	-.232**	-.042	.070*	.250**	.183**	.165**	.218**	.197**	.157**	.204**
X_{13}													1.000	.719**	-.314**	-.022	.102**	.659**	.109**	.107**	.150**	.043	.150**	.128**
X_{14}														1.000	-.276**	-.060*	.058	.624**	.095**	.077*	.109**	.003	.139**	.072*
X_{15}															1.000	.209**	-.005	-.301**	-.183**	-.174**	-.175**	-.147**	-.116**	-.151**
X_{16}																1.000	.063*	.024	-.083**	-.040	-.063*	.012	-.046	-.082**
X_{17}																	1.000	.128**	-.001	.049	.018	.040	.004	.088**
X_{18}																		1.000	.111**	.077*	.124**	.016	.169**	.117**
Y_1																			1.000	.394**	.525**	.407**	.419**	.466**
Y_2																				1.000	.495**	.356**	.350**	.486**
Y_3																					1.000	.480**	.488**	.552**
Y_4																						1.000	.297**	.369**
Y_5																							1.000	.442**
Y_6																								1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละด้าน ดังกล่าวต่อไปนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{13}) สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน (X_{14}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับครู (X_{15}) และความสัมพันธ์ภาพระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง (X_{16})

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 2 (X_3)

ตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง (X_1) ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 (X_7) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ(X_9) ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{10}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน (X_{17})

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความความมั่นคงทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_{13}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 2 (X_3) ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6) และความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15})

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน (X_{14}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18})

ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง (X_1) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 (X_7) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ (X_9) ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{10}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง (X_{16}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน (X_{17})

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{13}) สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน (X_{14}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 2 (X_3) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15})

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง (X_{16})

ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง (X_1) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 (X_7) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ (X_9) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{10}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน (X_{17})

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวอย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 2 (X_3) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15})

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวอย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 (X_7)

ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวอย่างมีเหตุผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง (X_1) ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6) ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ (X_9) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{10}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{13}) สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน (X_{14}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง (X_{16}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน (X_{17}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18})

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{13}) สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน (X_{14}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15})

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6)

ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง (X_1) ระดับชั้นปีที่ 2 (X_3) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 (X_7) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8)

ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ (X_9) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{10}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง (X_{16}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน (X_{17})

6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{13}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน (X_{17}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 2 (X_3) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง (X_{16})

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน (X_{14}) และตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6)

ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง (X_1) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 (X_7) คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ (X_9) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{10})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	5.142	1.285	20.207**
Residual	1084	68.956	0.064	
Total	1088	74.098	1.349	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรง จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

ปัจจัย	b	SE_b	β	R	R^2	F
X_{12}	.098	.021	.144	.183	.033	37.652**
X_{12}, X_{15}	-.083	.023	-.114	.233	.054	31.145**
X_{12}, X_{15}, X_2	.0889	.021	.143	.256	.066	25.421**
X_{12}, X_{15}, X_2, X_8	.0389	.019	.068	.263	.069	20.207**
	R	แทน	.263			
	R^2	แทน	.069			
	SE	แทน	.252			
	a	แทน	2.242			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

X_2	แทน	ระดับชั้นปีที่ 1
X_8	แทน	คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
X_{12}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง
X_{15}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

จากตาราง 6 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบได้ ร้อยละ 26.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.243 + .098\ X_{12} - .083X_{15} + .089X_2 + 3.889X_8$$

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .144\ X_{12} - .114\ X_{15} + .143\ X_2 + .068\ X_8$$

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	6	6.943	1.157	24.776**
Residual	1082	50.536	0.047	
Total	1088	57.749	1.204	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (x_{15}) ระดับชั้นปีที่ 4 (x_5) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (x_{11}) ระดับชั้นปีที่ 1 (x_2) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (x_{12}) และคะแนนสะสมเฉลี่ยตั้งแต่ 1.99 ลงมา (x_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรง จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังกล่าวในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ โดยใช้วิธี วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

ปัจจัย	b	SE_b	β	R	R^2	F
X_{15}	-.068	.020	-.107	.174	.030	33.821**
X_{15}, X_5	.128	.016	.244	.241	.058	33.600**
X_{15}, X_5, X_{11}	.081	.023	.118	.301	.091	36.052**
X_{15}, X_5, X_{11} X_2	.087	.018	.160	.331	.110	33.443**
X_{15}, X_5, X_{11} X_2, X_{12}	.053	.019	.088	.341	.117	28.572**
X_{15}, X_5, X_{11}, X_2 X_{12}, X_6	-.092	.040	-.066	.348	.121	24.776**
		R	แทน .348			
		R^2	แทน .121			
		SE	แทน .216			
		a	แทน 2.355			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

X_2 แทน ระดับชั้นปีที่ 1

X_5 แทน ระดับชั้นปีที่ 4

X_6 แทน คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา

X_{11} แทน ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

X_{12} แทน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

X_{15} แทน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

จากตาราง 8 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มี 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา (X_6) ซึ่งปัจจัยทั้ง 6 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ได้ ร้อยละ 12.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.355 - .068\,X_{15} - .128X_5 + .081X_{11} + .087X_2 + .053X_{12} - .092X_6$$

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = -.107X_{15} + .244X_5 + .118X_{11} + .160X_2 + .088X_{12} - .066X_6$$

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	6	8.310	1.385	19.074**
Residual	1082	78.563	0.073	
Total	1088	86.873	1.458	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ทัศนคติต่อวิชาชีพตำรวจ (X_{11}) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ระดับชั้นปี 1 (X_2) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรง ดังได้คำนวนหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

ปัจจัย	b	SE_b	β	R	R^2	F
X_{12}	.106	.023	.144	.218	.047	54.139**
X_{12}, X_{15}	-.077	.024	-.099	.253	.064	37.083**
X_{12}, X_{15}, X_{11}	.094	.029	.112	.272	.074	28.808**
X_{12}, X_{15}, X_{11} X_5	.065	.020	.101	.286	.082	24.184**
X_{12}, X_{15}, X_{11} X_5, X_2	.088	.024	.131	.297	.088	20.878**
X_{12}, X_{15}, X_{11}, X_5 X_2, X_8	-.061	.020	-.100	.309	.096	19.074**
	R	แทน .309				
	R^2	แทน .096				
	SE	แทน .269				
	a	แทน 1.898				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

X_2	แทน	ระดับชั้นปีที่ 1
X_5	แทน	ระดับชั้นปีที่ 4
X_8	แทน	คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
X_{11}	แทน	ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
X_{12}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง
X_{15}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

จากตาราง 10 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มี 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ทัศนคติต่อวิชาชีพตำรวจ (X_{11}) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ระดับชั้นปี 1 (X_2) และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (X_8) ซึ่งปัจจัยทั้ง 6 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ได้ ร้อยละ 9.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.898 + .106\,X_{12} - .077X_{15} + .094X_{11} + .095X_5 + .088X_2 + .061X_8$$

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .144\,X_{12} - .099X_{15} + .112X_{11} + .101X_{5} + .131X_{2} + .100X_{8}$$

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	6	5.47	0.991	15.855**
Residual	1082	67.643	0.062	
Total	1088	73.590	1.053	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) ทัศนคติต่อวิชาชีพ (X_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อน (X_{17}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรง จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

ปัจจัย	b	SE_b	β	R	R^2	F
X_{12}	.102	.022	.151	.197	.039	43.671**
X_{12}, X_5	.113	.020	.190	.226	.051	29.183**
X_{12}, X_5, X_{15}	-.089	.022	-.123	.256	.065	25.335**
X_{12}, X_5, X_{15}, X_4	.072	.019	.121	.270	.073	21.238**
X_{12}, X_5, X_{15}, X_4, X_{11}	.062	.027	.080	.277	.077	17.949**
X_{12}, X_5, X_{15}, X_4, X_{11}, X_{17}	-.056	.025	-.067	.284	.081	15.855**
	R	แทน .281				
	R^2	แทน .081				
	SE	แทน .250				
	a	แทน 2.150				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

X_4	แทน	ระดับชั้นปีที่ 3
X_5	แทน	ระดับชั้นปีที่ 4
X_{11}	แทน	ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
X_{12}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง
X_{15}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู
X_{17}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

จากตาราง 12 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มี 6 ปัจจัย โดยเรียนลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ระดับชั้นปีที่ 3 (X_4) ทัศนคติต่ออาชีพ (X_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อน (X_{17}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 6 ดังนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลได้ ร้อยละ 8.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\,X_{12} + .113X_5 - .089X_{15} + .072X_4 + .062X_{11} - .056X_{17}$$

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .151\,X_{12} + .190X_5 - .123X_{15} + .121X_4 + .080X_{11} - .067X_{17}$$

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน ภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	9.003	3.001	19.655**
Residual	1085	165.664	0.153	
Total	1088	174.667	3.154	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรง จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

ปัจจัย	b	SE_b	β	R	R^2	F
X_{11}	.139	.044	.116	.195	.038	43.196**
X_{11}, X_{12}	.098	.033	.094	.216	.047	26.567**
X_{11}, X_{12}, X_{18}	.062	.026	.083	.227	.052	19.655**
	R	แทน .227				
	R^2	แทน .052				
	SE	แทน .391				
	a	แทน 1.234				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

X_{11} แทน ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

X_{12} แทน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

X_{18} แทน สภาพแวดล้อมในโรงนอน

จากตาราง 14 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ (X_{11}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) และสภาพแวดล้อมในโรงนอน (X_{18}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งได้ ร้อยละ 5.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.234 + .139\ X_{11} + .098X_{12} + .062X_{18}$$

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .116\ X_{11} + .094X_{12} + .083X_{18}$$

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	5	5.686	1.137	21.092**
Residual	1083	58.393	0.054	
Total	1088	64.080	1.191	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ทัศนคติต่ออาชีตำรวจ (X_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรง จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 แสดงตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

ปัจจัย	b	SE_b	β	R	R^2	F
X_{12}	.090	.020	.143	.204	.042	47.208**
X_{12}, X_2	.082	.019	.143	.256	.065	37.993**
X_{12}, X_2, X_5	.074	.017	.134	.275	.076	29.699**
X_{12}, X_2, X_5, X_{11}	.078	.025	.107	.292	.085	25.188**
X_{12}, X_2, X_5, X_{11}, X_{15}	-.044	.021	-.066	.298	.089	21.092**
	R	แทน .298				
	R^2	แทน .089				
	SE	แทน .232				
	a	แทน 2.087				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ

X_2	แทน	ระดับชั้นปีที่ 1
X_5	แทน	ระดับชั้นปีที่ 4
X_{11}	แทน	ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ
X_{12}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

X15 แทน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

จากตาราง 16 พบว่าตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมี 5 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง (X_{12}) ระดับชั้นปีที่ 1 (X_2) ระดับชั้นปีที่ 4 (X_5) ทัศนคติต่ออาชีตำรวจ (X_{11}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู (X_{15}) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละได้ ร้อยละ 8.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.087 + .090\ X_{12} + .082X_2 + .074X_5 + .078X_{11} - .044X_{15}$$

สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .143\ X_{12} + .143X_2 + .134X_5 + .107X_{11} - .066X_{15}$$

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

สมมติฐานข่องการวิจัย

1.ปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. ปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่1,2,3 และ 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,235 นาย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่1,2,3 และ 4 ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ประจำปีการศึกษา 2543 จำนวน 1,135 นาย ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ อีก 100 นาย คัดเลือกมาจากนักเรียนนายร้อยตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ชั้นปีละ 25 นาย เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ และฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ จำนวน 44 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .82

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง จำนวน 37 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามบรรยากาศด้านการเรียนการสอน จำนวน 67 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน จำนวน 26 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86

ตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .84

ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .89

ตอนที่ 8 เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน จำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .84

ตอนที่9 เป็นแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .88

ตอนที่10 เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 91 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .93

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามและแบบทดสอบ แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t – test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบทดสอบ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeffcient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient Correlation)

3.2 หาปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้ามีดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คือ .156, .165, .183, .109, .095, .111 ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับครู และความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.183, -.083 ตามลำดับ และระดับชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.061

1.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 3 ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ระดับชั้นปีที่ 1 และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ดังนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบได้ ร้อยละ 26.30

1.5 สมการพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

1.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.243 + .098\ X_{12} - .083X_{15} + .089X_2 + 3.889X_8$$

1.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .144\ X_{12} - .114\ X_{15} + .143\ X_2 + .068\ X_8$$

2. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ระดับชั้นปีที่ 4 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .167, .143, .165, .165, .107, .077, .077 ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ คือ ระดับชั้นปีที่ 2 ระดับชั้นปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา และความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.165, -.139, -.103, -.174 ตามลำดับ

2.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ คือ อาชีพผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้า

ที่พิเศษ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ระดับชั้นปีที่ 3 ทัศนคติต่อวิชาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อน ซึ่งทั้ง 6 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ได้ ร้อยละ 8.10

2.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

2.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\,X_{12} + .113X_5 - .089X_{15} + .072X_4 + .062X_{11} - .056X_{17}$$

2.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .151\,X_{12} + .190X_5 - .123X_{15} + .121X_4 + .080X_{11} - .067X_{17}$$

3. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มีดังนี้

3.1ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .134, .194, .218, .150, .109, .124 ตามลำดับ

3.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ คือ ระดับชั้นปีที่ 2 และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับชั้นปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.096, -.175, -.066, -.062, -.063 ตามลำดับ

3.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ทัศนคติต่อวิชาชีพตำรวจ ระดับชั้นปีที่ 4 ระดับชั้นปี 1 และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ซึ่งทั้ง 6 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ ได้ร้อยละ 9.60

3.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

3.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.898 + .106\,X_{12} - .077X_{15} + .094X_{11} + .095X_5 + .088X_2 + .061X_8$$

3.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .144\,X_{12} - .099X_{15} + .112X_{11} + .101X_5 + .131X_2 + .100X_8$$

4. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มีดังนี้

4.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล คือ ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .106, .079, .090, .197 ตามลำดับ

4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล คือ ระดับชั้นปีที่ 2 และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.083, -.147, -.072 ตามลำดับ

4.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 1 ระดับชั้นปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัย โดยเรียนลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ระดับชั้นปีที่ 3 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อน ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ได้ร้อยละ 8.10

4.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

4.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.150 + .102\,X_{12} + .113X_5 - .089X_{15} + .072X_4 + .062X_{11} - .056X_{17}$$

4.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .151\,X_{12} + .190X_5 - .123X_{15} + .121X_4 + .080X_{11} - .067X_{17}$$

5. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มีดังนี้

5.1ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง คือ ระดับชั้นปีที่1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนาย

ร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คือ .086, .195, .157, .150, .139, .169 ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ระดับชั้นปีที่ 3 และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.116, -.068, -.067

5.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 2 ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

5.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง และสภาพแวดล้อมในโรงนอน ซึ่งตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ได้ร้อยละ 5.20

5.5 สมการที่สารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

5.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.234 + .139\ X_{11} + .098X_{12} + .062X_{18}$$

5.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .116\ X_{11} + .094X_{12} + .083X_{18}$$

6. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ มีดังนี้

6.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ คือ ระดับชั้นปีที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน และสภาพแวดล้อมในโรงนอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .168, .187, .204, .128, .088, .117, .072 ตามลำดับ

6.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ คือ ระดับชั้นปีที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ระดับชั้นปีที่ และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.128, -.151, -.082, -.071, -.066 ตามลำดับ

6.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ คือ อาชีพผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.99 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

6.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ระดับชั้นปีที่ 1 ระดับชั้นปีที่ 4 ทัศนคติต่ออาชีตำรวจ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ได้ร้อยละ 8.50

6.5 สมการที่สามารถพยากรณ์บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

6.5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.087 + .090\,X_{12} + .082X_2 + .074X_5 + .078X_{11} - .044X_{15}$$

6.5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .143\,X_{12} + .143X_2 + .134X_5 + .107X_{11} - .066X_{15}$$

อภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

1.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมี 6 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนนายร้อยระดับชั้นปีที่1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือนแรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกัน จนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสำนึกในหน้าที่ของตนเอง และการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างสม่ำเสมอ โดยมีนักเรียนผู้บังคับบัญชาและนักเรียนนายร้อยชั้นปีสูงกว่าเป็นผู้ปรับปรุงความประพฤติ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปี 1 ถูกฝึกและปรับตัวตลอดเวลา และมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ เศรษฐชัย (2520 : 47-48) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย พบว่านักเรียนพยาบาล

ชั้นปีที่ 1,2,3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กันและกันในทางบวก

1.1.2 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีตำรวจดี ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งรู้สึกชอบ (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2527 : 172) ซึ่งหมายถึงการประพฤติตัวให้เหมาะสมกับการเป็นนายตำรวจ ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ตำรวจที่มีความสำคัญมาก ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายและการให้บริการชุมชน (Bayley. 1975 : 3-4) จึงมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจมีความสัมพันธ์างบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ต.ท.สมพร กฤษณพิพัฒน์ (2541 : 130) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยข้าราชการตำรวจ กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการ สายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่าทัศนคติต่อกี่ปฏิบัติงานตำรวจ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ได้แก่ สำนึกในหน้าที่และความสำคัญในหน้าที่

• 1.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความรับผิดชอบในหน้าที่แห่งตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) และมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ เฮอร์ลอค (Hurlock. 1967 : 661) ที่ว่า บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือให้ความรับความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้าน และเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ

1.1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนการสอนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่าบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ วิธีการสอนที่จูงใจ มีอุปกรณ์การสอนที่พร้อมใช้งาน บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ การมอบหมายที่เหมาะสมไม่มากไม่น้อยเกิน การประเมินผลที่ยุติธรรม และที่สำคัญพฤติกรรมของครูในการสอนที่มีความความจริงใจและตั้งใจ มีการยอมรับในนักเรียน ย่อมก่อให้เกิดความตั้งใจเรียนของนักเรียน นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนมากขึ้น จึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คอสมายเออร์ (Klausmeler. 1985 : 46) ที่ว่า การเรียนรู้ที่ผ่านช่วงเวลา ในสถานศึกษาที่เหมาะสม ทำให้เกิดการสั่งสมของพฤติกรรม ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีผลให้รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.1.5 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่อยู่ในสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้ง

นี้เพราะว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ การที่ทางโรงเรียนจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ การให้บริการด้านสุขภาพที่ดี รวมทั้งการจัดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ เข้าร่วมกิจกรรมในชมรม ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความพร้อมทางร่างกายในการศึกษาอย่างเต็มที่ในการเป็นนายตำรวจที่ดี รวมทั้งกิจกรรมของชมรมย่อมทำให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน ฝึกความรับผิดชอบ สอดคล้องกับ พัน ทองชุมชน (2532 : 85-90) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา มีค่าและมีประโยชน์มาก เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์โดยการเรียนรู้ การทำงานจริง ๆ ได้รู้จักคนมากขึ้น เป็นการฝึกบุคลิกภาพเป็นผู้นำที่มีความรับผิดชอบ

1.1.6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่อยู่ในสภาพแวดล้อมในโรงนอนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน (กรมตำรวจ. 2540 : 2) และการอยู่โรงนอนทางโรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติตนในการพักอาศัย (โรงเรียนนารัอยตำรวจ. 2542 : 136) ได้แก่ การจัดระเบียบส่วนตัวในโรงนอน ที่ต้องจัดสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของใช้ส่วนตัวในตู้ให้ถูกต้อง การจัดเตียง การจัดระบบของบนเตียงและใต้เตียง ซึ่งถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจคนใดทำไม่ถูกต้องจะถูกทำโทษและถูกตรวจสอบตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวัง ตรวจตนเองตลอดเวลาต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองอย่างเคร่งครัด จึงทำให้สภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา พงศ์วิจิตร (2529. : 96-97) ได้ศึกษาลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตหอพักโดยส่วนรวมรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มี 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 1 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์กับความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบน้อย ทั้งนี้เพราะว่าครูอาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วยวินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู อาจมีการแสดงออกอย่างมีความใกล้ชิดครู มีความเคารพเชื่อฟัง แต่อาจไม่เป็นลักษณะพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียน จึงมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องมีความรับผิดชอบและพึ่งตนเองมากขึ้นในการเรียน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

1.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องดี มีบุคลิกภาพพึงที่ประสงค์ด้านความรับผิดชอบน้อย ทั้งนี้เพราะว่าตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน รวมทั้งระเบียบว่าด้วยระบบอาวุโส (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) นักเรียนนายร้อยตำรวจในชั้นปีที่สูงกว่ามีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความประพฤติหน้าที่ในการตรวจสอบความประพฤติ ระเบียบวินัยของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ต่ำกว่าได้ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจอาจมีการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องดี มีความใกล้ชิด

อาจเป็นการแสดงออกภายนอก ไม่เป็นความรู้สึกที่แท้จริง จึงยังผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละคนต้องพึ่งตนเองเป็นส่วนใหญ่ในด้านการเรียน การจัดการปัญหาส่วนตัว จึงทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ

1.2.3 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับต้น ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วย จึงทำให้ปัจจัยด้านนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

1.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มี 11 ปัจจัย โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 อาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการตำรวจ บางคนอาจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองไม่ได้มีอาชีพรับราชการตำรวจ บางคนอาจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าผู้ปกครองไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดต่าง ๆ ก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดี อยู่ในศีลธรรม และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันก็ตรงวิธีการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก และประกอบกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานตลอดเวลา มีการเข้าทำงานไม่แน่นอน บางครั้งอาเข้าเวรช่วงเช้า บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงดึก รวมทั้งบางครั้งอาจต้องไปราชการต่างจังหวัดบ่อย ทำให้อาจมีเวลาน้อยที่จะอยู่บุตรในการเลี้ยงดูและให้การอบรม มีความใกล้ชิดกันน้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผู้ปกครองเป็นตำรวจอาจมีพัฒนาการบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้ สอดคล้องกันแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Colemen and Hammen. 1974 : 312) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการของบุตรอย่างเหมาะสมยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ความมีวินัยของพ่อ วิธีการที่พ่อใช้ให้บุตรเชื่อฟัง วิธีการเลี้ยงดูของแม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้ปกครองจะมีเวลาในการดูแลอบรมบุตรมากขึ้นเพียงใดไม่สำคัญเท่ากับวิธีการหรือคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนั้นการที่ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ จึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

1.3.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 3 และระดับชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากและนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ชั้นปี 1 และชั้นปีที่ 2 บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจอาวุโสของโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่และสิทธิหลายอย่าง ได้แก่ ไม่ถูกเข้มงวดมากในเรื่องความประพฤติ นอกจากนี้นักเรียนนานร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นั้นการที่จะได้รับเลือกเป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาหรือหน้าตอนนั้น เป็นเรื่องคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละคนตามกฎระเบียบที่จะได้รับคัดเลือก (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 190) ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 หรือชั้นปีที่ 4 บางคนเท่านั้นที่จะได้รับคัดเลือก ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจบางคนเท่านั้นที่จะมีหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นระดับชั้นปีที่ 3และชั้นปีที่ 4 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจไม่สามารถบอกได้ว่ามีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบมากน้อยต่างกันเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน.

1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ว่าระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบน้อย ทั้งนี้เพราะว่าผลการศึกษานักเรียนนายร้อยส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง คือมีคะเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนเป็นในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแตกต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤดี ขำซ่อนสัตย์ (2512. : 81) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

1.3.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าโดยส่วนใหญ่นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่มีแนวทางในการปฏิบัติตัวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีหน้าที่การปฏิบัติงานคล้าคลึงกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ

1.3.5 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามาจาก

ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจึงไม่มีอิทธิพลต่อการการปฏิบัติตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจในโรงเรียน เพราะทุกคนต้องถูกฝึกใหม่ในระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความประพฤติปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 86-87) ดังนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมาจากฐานะเศรษฐกิจที่ต่างกันไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของจุติมา เสรีพิทยารัตน์ (2540. : 76) พบว่านักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้นที่ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤดี ขำช่อนสัตย์ (2512 : 82) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหิดล พบว่า ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกันมีพฤติกรรมความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

1.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสันพันธ์กับเพื่อนดี บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่ดี บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่า ระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนและระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลด์แมนและนิวคอมบ์ (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนมีอิทธพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ฉนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนดีมากน้อยเพียงใดก็ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ ทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับที่ 1 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดีทำให้มีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความรับผิด

ชอบในหน้าที่แห่งตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) และมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฮอร์ลอค (Hurlock. 1967 : 661) ที่ว่า บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือให้ความรับความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้าน และเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ดังนั้นปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจจึงส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบมากที่สุด

1.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับ 2 และเป็นการส่งผลทางลบ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบน้อย ทั้งนี้เพราะว่าครูอาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู อาจมีการแสดงออกอย่างมีความใกล้ชิดครู มีความเคารพเชื่อฟัง แต่อาจไม่เป็นลักษณะพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียน จึงมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องมีความรับผิดชอบและพึ่งตนเองมากขึ้นในการเรียน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูส่งผลทางลบต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

1.4.3 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับ 3 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 1 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือน แรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกันจนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสำนึกในหน้าที่ของตนเอง และการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างสม่ำเสมอ โดยมีนักเรียนผู้บังคับบัญชาและนักเรียนนายร้อยชั้นปีสูงกว่าเป็นผู้ปรับปรุงความประพฤติ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปี 1 ถูกฝึกและปรับตังตลอดเวลา และส่งผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก

1.4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบเป็นอันดับ 4 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมาก ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป แสดงว่าบุคคลผู้นั้นจะมีความตั้งใจในการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียนอย่างมาก จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี สอดคล้องกับการศึกษาของ แม็คเคลแลนด์ (Mc Clelland. 1965 : 10) ที่ศึกษาพบว่าลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่าบุคคลนั้นมีความรับผิดชอบสูงด้วย

2. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มี 5 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่าตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 หมวด 3 ว่าด้วยระเบียบปฏิบัติทั่วไปของนักเรียนนายร้อยใหม่ (โรงเรียนนายนายร้อยตำรวจ. 2542 : 161) นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ในเทอมแรกช่วงต้นเทอม ต้องถูกฝึกอบรมปรับปรุงความประพฤติ เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีการบังคับตนเอง ให้เกิดอุปนิสัยที่ดี มีความอดทนต่อความกดดันและความยากลำบากต่าง ๆ ซึ่งจะต้องประสบทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนถึงขั้นเป็นผู้มีความสุขุม เยือกเย็น สามารถรักษาท่าทางของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้ทุกสถานการณ์ ในการฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 จะถูกนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่าเป็นผู้ช่วยครูฝึกปรับปรุงความประพฤติตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีลักษณะบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากขึ้น มีผลให้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ขัดแย้งกับผลการวิจัยของอภิญญา ศรีขาว (2540 : 51) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลวิทยาลัยบรมราชชนนี กรุงเทพชั้นปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย และขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ จุติมา เสริพิทยารัตน์ (2540 : 71) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้น กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร. พบว่านักเรียนพยาบาลระดับมีแนวโน้มบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ต่ำ ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงและหงุดหงิดง่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนพยาบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกมีความรู้สึกอ่อนไหวง่าย ใจอ่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลัดดา แพทย์จรัส (2516 : 206) ที่พบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความอ่อนไหว ใจอ่อนง่าย ค่อนข้างสูงกว่าเพศชาย แต่นักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งหมดเป็นเพศชายจึงทำให้ลักษณะจิตใจที่เข้มแข็งกว่า สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ผ่านการศึกษาและฝึกอบรมอย่างหนักในทุกด้านของการเป็นนายตำรวจ สามารถจัดการกับสภาวะการณ์ที่มีแรงกดดันต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ทวีรัตน์ (2539 : 67)ที่ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF ฟอร์ม A .พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดีกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เนื่องจากนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ผ่านกฎระเบียบต่าง ๆ มาตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1-4 จึงมีลักษณะของความมีระเบียบวินัยในตนเอง จริงจัง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี ตัดสินใจเด็ดขาด ตรงต่อเวลาสูง อีกทั้งต้องได้รับการมอบหมายจากครูปกครองให้ควบคุมดูแลน้องนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-3 อีกด้วย จึงทำให้นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ได้มีการเรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้นมีวุฒิภาวะสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 148) ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นนักเรียนนายร้อนตำรวจชั้นปีที่1 หรือชั้นปีที่ 4 จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.1.2 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีความสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างสงบพร้อมสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะ จึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 151) ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดี มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางจิตใจ

2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงในตนเอง มีความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2520 : 197) ที่ว่าบรรยากาศความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่มีภายในครอบครัวมีความรู้สึกดี ทำให้เด็กสามารถเด็กปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน ดังนั้นจึงมีผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลการงานวิจัยของ ไซมอนด์ (Symond. 1973 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตรเปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร พบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงรักใคร่ ชอบสังคม มีความมั่นคงทางอารมณ์

2.1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่าบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ วิธีการสอนที่จูงใจ มีอุปกรณ์การสอนที่พร้อมใช้งาน บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ การมอบหมายที่เหมาะสมไม่มากไม่น้อยเกิน การประเมินผลที่ยุติธรรม และที่สำคัญพฤติกรรมของครูในการสอนที่มีความความจริงใจและตั้งใจ มีการยอมรับในนักเรียน ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจในบรรยากาศการเรียนการสอน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2528 : 83-87) เชื่อมั่นในตนเอง ไม่หวั่นไหวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และสอดคล้องกับวจิราภรณ์ ไชยรัตน์ (2539 : 38) ที่ว่าถ้าโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีให้เกิดขึ้นได้ เด็กจะสบายใจ เป็นสุขและมีความมั่นคงทางอารมณ์ จึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คอสมายเออร์ (Klausmeler. 1985 : 46) ที่ว่า การเรียนรู้ที่ผ่านช่วงเวลา ในสถานศึกษาที่เหมาะสม ทำให้เกิดการสั่งสมของพฤติกรรม ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีผลให้รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสอด

คล้องกับผลงานวิจัยของ ผกาทิพย์ เกษรากุล (2524 : 21) ที่วิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต ได้กล่าวถึงบรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยว่าเกิดจากผู้สอน วิธีสอน ผู้เรียน การซักถามและการถกเถียงทางวิชาการ การจัดกิจกรรม การเรียนในชั้นเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาการทางด้านสังคมอารมณ์. สอดคล้องกับศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 71) ที่กล่าวว่า โรงเรียนทำให้เด็กเรียนรู้วิธีการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักการปรับตัวตามกฎเกณฑ์และปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและสิ่งแวดล้อมจะทำให้เด็กเรียนรู้ควบคุมอารมณ์.

2.1.5 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ การที่ทางโรงเรียนจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ การให้บริการด้านสุขภาพที่ดี รวมทั้งการจัดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ เข้าร่วมกิจกรรมในชมรม ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความพร้อมทางร่างกายในการศึกษาอย่างเต็มที่ในการเป็นนายตำรวจที่ดี รวมทั้งกิจกรรมของชมรมย่อมทำให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน มีความอดทน มีความมั่นคงในตนเอง สามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของมูลเลอร์ (Muller. 1961 : 64) ที่ว่าความมุ่งหมายของการให้บริการนักศึกษา เป็นไปเพื่อถ่ายทอด รักษาและพัฒนาวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคม และที่สำคัญเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพโดยรอบ รวมทั้งการสร้างความเป็นพลเมืองดีและความเป็นผู้นำให้เกิดในตัวนักศึกษา นอกจากนี้อาจเนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2519 : 17) ที่ว่าเมื่อสถานบันอุดมศึกษาได้จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้บัณฑิตพัฒนาศักยภาพทางด้านบุคลิกภาพตลอดจนการรู้จักแก้ไขปัญหาอย่างเฉลียวฉลาด และสอดคล้องกับคอสมายเออร์ (Klausmeier. 1985 : 46) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ในช่วงเวลาในสถานศึกษานั้น ทำให้เกิดการสั่งสมของบุคลิกภาพซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้มีอัตมโนทัศน์ทางบวก รู้จักควบคุมตนเอง มีความอดทน มีความรับผิดชอบ เมื่อนักเรียนมีการปรับตัวดีย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีความภาคภูมใจในตนเอง ตระหนกถึงคุณค่า ภาระหน้าที่ของตน มีความพร้อมที่จะรับประสบการณ์ใหม่และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมรอบตัว มีจิตใจหนักแน่นมั่นคง ไม่เครียดหรือวิตกกังวลจนเกินเหตุ(นิภา นิธยานพ. 2520 : 230-232)

2.1.6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมในโรงนอนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน (กรมตำรวจ. 2540 : 2) และการอยู่โรงนอนทางโรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติตนในการพักอาศัย (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 136) ได้แก่ การจัดระเบียบส่วนตัวในโรงนอน ที่ต้องจัดสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของใช้ส่วนตัวในตู้ให้ถูกต้อง การจัดเตียง การจัดระบบของบนเตียงและใต้เตียง ซึ่งถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจคนใดทำไม่ถูกต้องจะถูกทำโทษและถูกตรวจสอบตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีเกิดแรงกดดัน แต่เป็นการฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความอดทน จนถึงขั้น

เป็นผู้มีความสุขุมเยือกเย็นเหมาะสมกับการเป็นตำรวจที่ดี (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 161) สอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภวดี บุญญวงค์ (2539 : 1,23) ที่ว่าการจัดบริการหอพักเป็นบริการสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแหล่งเสริมสร้างพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ มนุษญสัมพันธ์ จึงทำให้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลกภาพพึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มี 4 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 นักเรียนนายตำรวจระดับชั้นปี 2 และระดับชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 และนักเรียนนายร้อยที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าตามหลักสูตรการเรียน นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ทุกคนจะต้องเข้ารับการฝึกหัดภาคสนาม กล่าวคือระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ต้องเข้ารับการฝึกหลักสูตรกระโดดร่ม และหลักสูตรการฝึกหัดรับใช้ประชาชนในชนบทระยะเวลา 2 สัปดาห์ในช่วงเวลาที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจกำหนด และสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ต้องเข้ารับการฝึกหลักสูรการฝึกปฏิบัติงานตำรวจ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 54) ซึ่งการเข้ารับการฝึกในหลักสูตรพิเศษดังกล่าวที่มีลักษณะที่เสี่ยงกับอันตรายกับชีวิต คือการโดดร่ม และการที่ต้องฝึกปฏิบัติงานภาคสมานในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องมีความตื่นตัวและระมัดระวังตัวอยู่เสมอ จนก่อให้เกิดความวิตกกังวลและมีอารมณ์ที่ไม่มั่นคงได้ ทำให้นักเรียนนายร้อนตำรวจชั้นปีที่ 2 และ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 147) ที่ได้ศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 มีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยและมีสถานการณ์วิกฤติฉุนเฉิน จนก่อให้เกิดความวิตกกังวลได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพวงพยอม เดชฤทธิ์ (2524 : 74) ที่ได้ศึกษาความคิดเนของพยาบาลต่อนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านสูติกรรม พบว่า นักศึกพยาบาลมีความกลัว หนักใจ และวิตกกังวลในการปฏิบัติงานด้านสูติกรรมมาก เนื่องจากนักศึกษาไม่คุ้นเคยกับลักษณะงานและไม่สามารถปรับตัวได้

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมาก มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมาแสดงว่ามีผลฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแนวโน้มจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองไม่ดี และมีความวิตกกังวล ท้อถอย ถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสภาพอารมณ์ไม่มั่นคงและสุขภาพจิตไม่ดีได้ (Ringness. 1968 : 131) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมามีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมคิด ไชยยันบูรณ์ (2510 : 26-27) ได้วิจัยเพื่อศึกษาบุคลิกภาพบางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความ

สามารถในการรับผิดชอบและมีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ และนักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีสภาพจิตใจอ่อน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 147) ที่ได้ศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล หงุดหงิดง่าย สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าครูอาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วยวินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู อาจมีการแสดงออกอย่างมีความใกล้ชิดครู มีความเคารพเชื่อฟัง แต่อาจไม่เป็นลักษณะพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียน และนักเรียนอาจมีความเครียดภายในจิตใจได้ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครูมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกันแนวคิดของ ทอร์ป (Thorpe. 1960 : 403) กล่าวว่าความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างครูและนักเรียน อาจจะเป็นก้าวแรกที่นำไปสู่ภาวะการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน บางครั้งปรากฏว่าครูมีภาวะการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมเอง ไม่ยอมเข้าใจพฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนมัวสนใจอยู่แต่ลักษณะอาการภายนอก ระเบียบวินัย หรือเน้นแต่เนื้อหาความรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหามากขึ้น และความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างครูและนักเรียนในห้องเรียนมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน (Kaplan. 1959 : 318-319)

2.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มี 7 ปัจจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 อาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการตำรวจ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านมั่นคงทางอารมณ์มาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองไม่ได้มีอาชีพรับราชการตำรวจ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่า ผู้ปกครองไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดต่าง ๆ ก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดี อยู่ในศีลธรรม และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันก็ตรงวิธีการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก และประกอบกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานตลอดเวลา มีการเข้าทำงานไม่แน่นอน บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงเช้า บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงดึก รวมทั้งบางครั้งอาจต้องไปราชการต่างจังหวัดบ่อย ทำให้อาจมีเวลาน้อยที่จะอยู่บุตรในการเลี้ยงดูและให้การอบรม มีความใกล้ชิดกันน้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผู้ปกครองเป็นตำรวจอาจมีพัฒนาการบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้ สอดคล้องกันแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Colemen and Hammen. 1974 : 312) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการของบุตรอย่างเหมาะสมยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ความมีวินัยของพ่อ วิธีการที่พ่อใช้ให้บุตรเชื่อฟัง วิธีการเลี้ยงดูของแม่ (กระทรวง

ศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้ปกครองจะมีเวลาในการดูแลอบรมบุตรมากขึ้นเพียงใดไม่สำคัญเท่ากับวิธีการหรือคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนั้น การที่ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ จึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกรัตน์ สุขุตุงคะ (2524 : 38) พบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อสภาพปัญหาทางอารมณ์และสุขภาพจิตของนักเรียน.

2.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ว่าระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าผลการศึกษาพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ทำให้มีความตั้งใจในการเรียน ความมั่นคงทางอารมณ์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแตกต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของไอแซงค์ (Eysenck. 1969 : 109-112) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิง จำนวน 4000 คน อายุ 11-12 ปี แล้วหาค่าสหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว โดยเฉพาะทางด้านเหตุผลและภาษาเด็กที่มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์แบบไม่มั่นคงทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเรียนไม่แตกต่างจากเด็กที่มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์แบบมั่นคง เด็กที่มีบุคลิกลักษณะทางอารมณ์แบบมั่นคงและพวกที่อ่อนไหว ทำงานด้านการเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มีบุคลิกลักษณะด้านอารมณ์เป็นกลาง

2.3.3 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าทั้งนี้เนื่องจากโดยส่วนใหญ่นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่มีแนวทางในการปฏิบัติตัวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีหน้าที่การปฏิบัติงานคล้าคลึงกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.3.4 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่

เมื่อเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจึงไม่มีอิทธิพลต่อการการปฏิบัติตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจในโรงเรียน เพราะทุกคนต้องถูกฝึกใหม่ในระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความประพฤติปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 86-87) ดังนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมาจากฐานะเศรษฐกิจที่ต่างกันไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิญญา ศรีขาว (2540 : 95) ที่ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

2.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องดี บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องไม่ดี บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ฉนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากน้อยเพียงใดก็ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 159) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่า กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่และรุ่นน้องแตกต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

2.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสันพันธ์กับเพื่อนดี บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่ดี บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่ามีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรง

เรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลด์แมนและนิวคอมบ์ (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิดกันมีอิทธิพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 4 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ส่งผลทางลบต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์เป็นอันดับ 1 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดีทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าครูอาจารย์และผู้บรรยายพิเศษนอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู มีความเชื่อฟังและแสดงออกภายนอกให้ดูใกล้ชิดครู แต่ภายในจิตใจมีความรู้สึกเครียดและวิตกกังวลได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกันแนวคิดของ ทอร์ป (Thorpe. 1960 : 403) กล่าวว่าความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างครูและนักเรียน อาจจะเป็นก้าวแรกที่นำไปสู่ภาวะการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน บางครั้งปรากฏว่าครูมีภาวะการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมเอง ไม่ยอมเข้าใจพฤติกรรม การแสดงออกของนักเรียนมัวสนใจอยู่แต่ลักษณะอาการภายนอก ระเบียบวินัย หรือเน้นแต่เนื้อหาความรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหามากขึ้น และความสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างครูและนักเรียนในห้องเรียนมีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน (Kaplan. 1959 : 318-319) จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ส่งผลทางลบต่อบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.4.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์เป็นอันดับที่ 2 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ผ่านการศึกษาและฝึกอบรมอย่างหนักในทุกด้านของการเป็นนายตำรวจ สามารถจัดการกับสภาวะการณ์ที่มีแรงกดดันต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ทวีรัตน์ (2539 : 67)ที่ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลทหารเรือ ตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF ฟอร์ม A .พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดีกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 เนื่องจากนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ผ่านกฎระเบียบต่าง ๆ มาตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1-4 จึงมีลักษณะของความมีระเบียบวินัยในตนเอง จริงจัง ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี ตัดสินใจเด็ดขาด ตรงต่อเวลาสูง อีกทั้งต้องได้รับการมอบหมายจากครูปกครองให้

ควบคุมดูแลน้องนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1-3 อีกด้วย จึงทำให้นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ได้มีการเรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้นมีวุฒิภาวะสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 148) ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์สูงกว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำให้ระดับชั้นปีที่ 4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.4.3 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์เป็นอันดับ 3 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีความสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างสงบพร้อมสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 151) ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดี มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางจิตใจ จึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.4.4 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 3 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านอารมณ์เป็นอันดับ 4 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่าตามหลักสูตรการเรียน นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ต้องเข้ารับการฝึกหลักสูรการฝึกปฏิบัติงานตำรวจ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 54) ซึ่งการเข้ารับการฝึกในหลักสูตรพิเศษดังกล่าวที่มีลักษณะที่ต้องฝึกปฏิบัติงานภาคสมานในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องมีความตื่นตัวและระมัดระวังตัวอยู่เสมอ ควบคุมตนเองทางอารมณ์และในการแสดงออก เพราะต้องลงฝึกงานที่ต้องพบปะประชาชน รวมทั้งนายตำรวจระดับต่าง ๆ ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

2.4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์เป็นอันดับที่ 5 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์มาก ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงในตนเอง มีความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2520 : 197) ที่ว่าบรรยากาศความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่มีภายในครอบครัวมีความรู้สึกดี ทำให้เด็กสามารถเด็กปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน ดังนั้นจึงมีผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สอดคล้องกับผลการงานวิจัยของ ไซมอนด์ (Symond. 1973 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตรเปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร พบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงรักใคร่ ชอบสังคม มีความมั่นคงทางอารมณ์

2.4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน ส่งผลทางลบต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นอันดับที่ 6 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันใกล้ชิดกัน เพื่อเป็นการเอาตัวรอดได้ รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิดกันมีอิทธพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนส่งผลทางลบต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

3. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มีดังนี้

3.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มี 6 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปี1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือนแรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกัน จนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นความซื่อสัตย์ รักษาหน้าที่อย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหน้า นอกจากนี้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 มีลักษณะนิสัย กล้าเสี่ยง ชอบพบปะผู้คน เป็นมิตร เปิดเผย กล้าเผชิญ เชื่อมั่นในตนเอง (สุดใจ ผาแก้วมณี. 2542 : 147) ทำให้มีความกล้าหาญต่อการแสดงออกซึ่งความจริงในเรื่องต่าง ๆ ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับศึกษาของฮาร์ทเธอร์และเมย์ (Hartshorne and May. 1928 ; citing Thompson. 1952 : 515) ได้ศึกษาพบว่า เด็กอายุมากจะมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์มากกว่าเด็กอายุน้อย แม้ว่าเด็กทั้ง 2 กลุ่มจะได้ค่านิยมของความซื่อสัตย์สุจริตเหมือนกัน.

3.1.2 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 :

12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีความยุติธรรมกับความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ตำรวจทุกคนต้องมี เนื่องจากไม่มีงานอาชีพใดที่จะแสดงความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ให้เห็นได้เท่ากับอาชีพนี้ คุ๊กเคน (Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson. 1972) จึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับงานวิจัย สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 152) ได้ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ดี ปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านมโนธรรม สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่ดี

3.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความรับผิดชอบในหน้าที่แห่งตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) และนักเรียนที่มีความซื่อสัตย์ เป็นเพราะความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เนื่องจากครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของการหล่อหลอมบุคลิกภาพ พฤติกรรมและทัศนคติต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในครอบครัวแล้วถ่ายทอดไปยังเด็ก เพราะถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองด้วยความซื่อสัตย์ บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีเวลาอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ นักเรียนก็จะมีความซื่อสัตย์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม (กฤตรินทร์ นิ่มทองคำ. 2542 : 64) ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับการศึกษาของ โวลเคอร์ (วรรณี รักธรรม. 2515 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Voclker. n.d.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอิทธิพลที่ได้มาจากการฝึกอบรมในวัยเด็กและเกี่ยวกับมารดาที่จะฝึกให้เด็กรับผิดชอบ.และสอดคล้องกับแนวคิดของเฮอร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวได้ดังนี้ บิดามารดาที่ยอมรับเด็กคือ การให้ความรักความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือเป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ระมัดระวังรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวมเท่า ๆ กับของตนเอง มีความตรงไปตรงมาไว้ใจได้ และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจได้และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง

3.1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซือสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศในการเรียนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่าบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ วิธีการสอนที่จูงใจ มีอุปกรณ์การสอนที่พร้อมใช้งาน บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ การมอบหมายที่เหมาะสมไม่มากไม่น้อยเกิน การประเมินผลที่ยุติธรรม และที่สำคัญพฤติกรรมของครูในการสอนที่มีความความจริงใจและตั้งใจ มีการยอมรับในนักเรียน ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจในบรรยากาศการเรียนการสอน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2528 : 83-87) เชื่อมั่นในตนเอง ไม่หวั่นไหวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ยอมรับความจริง จึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คอสมายเออร์ (Klausmeler. 1985 : 46) ที่

ว่า การเรียนรู้ที่ผ่านช่วงเวลา ในสถานศึกษาที่เหมาะสม ทำให้เกิดการสั่งสมของพฤติกรรม ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีผลให้รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นความซื่อสัตย์ต่อสังคม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 151) ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนดี จะมีลักษณะยึดมั่นในระเบียบ รอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีมโนธรรมสูง และสอดคล้องกับสุพิชญา ธีรกุลและคนอื่น ๆ (2524 : 182-187) กล่าวว่า สถานที่มีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกและสร้างบรรยากาศของการเรียน จะทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อ ช่วยให้สังคมของนักเรียนดีขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัยและข้อบังคับต่าง ๆ ได้ดี มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

3.1.5 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ การที่ทางโรงเรียนจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ การให้บริการด้านสุขภาพที่ดี รวมทั้งการจัดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ เข้าร่วมกิจกรรมในชมรม ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความพร้อมทางร่างกายในการศึกษาอย่างเต็มที่ในการเป็นนายตำรวจที่ดี รวมทั้งกิจกรรมของชมรมย่อมทำให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน มีความอดทน มีความมั่นคงในตนเอง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่ สามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของมูลเลอร์ (Muller. 1961 : 64) ที่ว่าความมุ่งหมายของการให้บริการนักศึกษา เป็นไปเพื่อถ่ายทอด รักษาและพัฒนาวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคม และที่สำคัญเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพโดยรอบ รวมทั้งการสร้างความเป็นพลเมืองดีและความเป็นผู้นำให้เกิดในตัวนักศึกษา นอกจากนี้อาจเนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.1.6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมในโรงนอนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน (กรมตำรวจ. 2540 : 2) และการอยู่โรงนอนทางโรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติตนในการพักอาศัย (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 136) ได้แก่ การจัดระเบียบส่วนตัวในโรงนอน ที่ต้องจัดสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของใช้ส่วนตัวในตู้ให้ถูกต้อง การจัดเตียง การจัดระบบของบนเตียงและใต้เตียง การเข้าโรงนอน การนอน และการตรวจนับต้องทำตรงตามเวลาที่กำหนดในตารางเวลา ซึ่งถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจคนใดทำไม่ถูกต้องจะถูกทำโทษและถูกตรวจสอบตลอดเวลา ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความซื่อตรงต่อหน้าที่ และตรงต่อเวลา จึงมีผลให้สภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งสถาบันทางสังคมที่มีส่วนหล่อหลอมลักษณะของความซื่อสัตย์ (วิวัฒน์ อัศวาณิชย์. 2523 : 21) ดังที่นักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอาศัยอยู่ร่วมกันในโรงเรียนตลอด 4 ปี จึงมีผลนักเรียนนายร้อยตำรวจได้รับการหล่อหลอมให้เป็นนายตำรวจที่มีความซื่อสัตย์ ทำให้สภาพแวดล้อมของโรงนอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์

3.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มี 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 3 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ต่ำ ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับต้น ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่ ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วย และประกอบกับหลักสูตรของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นวิชากฎหมาย รวมทั้งศึกษากลวิธีต่าง ๆ ในการทำผิดของผู้กระทำผิด จึงทำให้ปัจจัยด้านนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าครูอาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู มีการแสดงออกภายนอกให้มีความใกล้ชิดครู เคารพเชื่อฟัง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของครู แต่เป็นการแสดงออกที่มีความตั้งใจจริงน้อย จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.2.3 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับต้น ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่ ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วย และประกอบกับตามหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานในโรงพักโดยเน้นการฝึกงานทั่วไป ซึ่งจะได้เรียนรู้ถึงการกระทำความผิดและวิธีเอาตัวรอดของผู้กระทำความผิดจากตัวอย่างจริง จึงทำให้ปัจจัยด้านนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำแสดงถึง การขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่ดี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกฤตรินทร์ นิ่มทองคำ (2542 : 60) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความซื่อสัตย์ ทั้งนี้เพราะในการเรียนนั้นนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนไม่ได้วางแผนการเรียน ไม่รู้จักวิธีค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง นักเรียนอาจจะท้อถอยทางการเรียน ไม่มั่นใจเวลาสอบ ชอบทุจริตในเวลาสอบ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสบโชค พูลนวม (2522 : 46) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความซื่อสัตย์น้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน รวมทั้งระเบียบว่าด้วยระบบอาวุโส (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) นักเรียนนายร้อยตำรวจในชั้นปีที่สูงกว่ามีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความประพฤติหน้าที่ในการตรวจสอบความประพฤติ ระเบียบวินัยของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ต่ำกว่าได้ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กับนักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นพี่รุ่นน้องในลักษณะภายนอกให้ดูดี มีความใกล้ชิด แต่มีความจริงใจและความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมน้อย ซึ่งยังผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจแต่ละคนต้องมีความระมัดระวังในการติดต่อกับรุ่นพี่รุ่นน้อง และมีการแสดงออกเพื่อเอาตัวรอดเพื่อไม่ถูกลงโทษ กล่าวคือถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจใกล้ชิดนักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้อง ต้องระมัดระวังตัวในการแสดงออกและเป็นแบบเอาตัวรอด ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับรุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์

3.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ มี 7 ปัจจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 อาชีพผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการตำรวจ บางคนอาจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ผู้ปกครองไม่ได้มีอาชีพรับราชการตำรวจ บางคนอาจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มากเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่า ผู้ปกครองไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดต่าง ๆ ก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดี อยู่ในศีลธรรม และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันก็ตรงวิธีการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก และประกอบกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานตลอดเวลา มีการเข้าทำงานไม่แน่นอน บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงเช้า บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงดึก รวมทั้งบางครั้งอาจต้องไปราชการต่างจังหวัดบ่อย ทำให้อาจมีเวลาน้อยที่จะอยู่บุตรในการเลี้ยงดูและให้การอบรม มีความใกล้ชิดกันน้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผู้ปกครองเป็นตำรวจอาจมีพัฒนาการบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้ สอดคล้องกันแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Colemen and Hammen. 1974 : 312) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการของบุตรอย่างเหมาะสมยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ความมี

วินัยของพ่อ วิธีการที่พ่อใช้ให้บุตรเชื่อฟัง วิธีการเลี้ยงดูของแม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้ปกครองจะมีเวลาในการดูแลอบรมบุตรมากขึ้นเพียงใดไม่สำคัญเท่ากับวิธีการหรือคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนั้นการที่ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ จึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับฮาร์ทชอร์น และเมย์ (Thompson. 1952 : 515 ; อ้างอิงมาจาก Hartshorne and may. 1928) ได้ศึกษา พบว่าบิดาที่มีอาชีพ ผู้อำนวยการ แพทย์ วิศวกร บุตรจะทำการทุจริตไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้นักเรียนที่ผู้ปกครองต่างอาชีพกัน มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยของเกษิณี ผลประพฤติ (2524 : 92-93) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครูในกลุ่มวิทยาลัยภาคกลาง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน โดยใช้เทคนิคการฉายออกเพื่อสำรวจพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณาและความยุติธรรม จากกลุ่มตัวอย่าง 694 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านความยุติธรรมสูงกว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่ผู้ปกครองอาชีพที่ต่างกันมีพฤติกรรมทางจริยธรรมทั้ง 4 คุณลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปี 4 มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก บางคนก็มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนปีสุดท้ายที่กำลังจะจบแล้วได้รับการบรรจุเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ที่ต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับประชาชน จึงถือได้ว่านักเรียนระดับชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ระดับต้นของกระบวนการยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ แต่อย่างไรก็ตามในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ต้องได้เข้ารับการฝึกหัดปฏิบัติราชการที่โรงพักในงานด้านสืบสวนและสอบสวน ซึ่งต้องเรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดและวิธีการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษเมื่อกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด ทำให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้วิธีการกระทำแบบเอาตัวรอดสำหรับตนเองไปด้วย จากลักษณะดังกล่าวข้างต้นทำให้นักเรียนนายร้อยอาจมีการแสดงออกแบบเอาตัวรอดหรืออาจไม่แสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ ก็ได้เพื่อความเหมาะสมในการทำงาน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจนปัจจนึก (2520 : 131-132) พบว่าจริยธรรมของเยาวชนไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเพศ ฐานะทางครอบครัว ระดับการศึกษา ทำให้ระดับชั้นปี 4 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางกาเรียนในระดับปานกลางและสูง บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก บางคนก็มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลการศึกษาพบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ทำให้มีความตั้งใจในการเรียน ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความตรงต่อหน้าที่ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ใน

การเรียนแตกต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์ต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.3.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก บางคนก็มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าทั้งนี้เนื่องจากโดยส่วนใหญ่นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่มีแนวทางในการปฏิบัติตัวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีหน้าที่การปฏิบัติงานคล้าคลึงกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์

3.3.5 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว มีสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก บางคนก็มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจึงไม่มีอิทธิพลต่อการการปฏิบัติตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจในโรงเรียน เพราะทุกคนต้องถูกฝึกใหม่ในระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความประพฤติปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 86-87) ดังนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมาจากฐานะเศรษฐกิจที่ต่างกันไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจนปัจจนึก (2520 : 131-132) พบว่าจริยธรรมของเยาวชนไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเพศ ฐานะทางครอบครัว ระดับการศึกษา

3.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสัมพันธ์ทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนดีหรือไม่อย่างไร บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก บางคนก็มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์น้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 :

ซื่อสัตย์ให้เห็นได้เท่ากับอาชีพนี้ ดอน แอล. คุ๊กเคน (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) สอดคล้องกับงานวิจัย สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 152) ได้ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ดี ปานกลาง มีบุคลิกภาพด้านมโนธรรม สูงกว่านักเรียนพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่ดี จึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.4.4 นักเรียนนายร้อยระดับชั้นปีที่ 4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์เป็นอันดับ 4 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนปีสุดท้ายที่กำลังจะจบแล้วได้รับการบรรจุเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ที่ต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับประชาชน จึงถือได้ว่านักเรียนระดับชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการฝึกฝนให้พร้อมในการเป็นนายตำรวจความยุติธรรมกับความซื่อสัตย์ เป็นคุณลักษณะที่ตำรวจทุกคนต้องมี เนื่องจากไม่มีงานอาชีพใดที่จะแสดงความยุติธรรมและความซื่อสัตย์ให้เห็นได้เท่ากับอาชีพนี้ (ดอน แอล. คุ๊กเคน (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972)และมีความพร้อมในการทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ระดับต้นของกระบวนการยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพล.ต.อ.พจน์ เภกะนันท์ (2514 : 8 ; อ้างอิงมาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่ชี้ขาดอนาคตว่าใครจะก้าวหน้าไปได้ไกลไกลในชีวิตนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถและความประพฤติในระหว่างการปฏิบัติงานความสามารถนอกจากจะหมายถึงว่าจะต้องรอบรู้งานในหน้าที่ตำรวจอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ท่านยังจะต้องขยันขันแข็งหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นนิจสินอีกด้วย ในด้านความประพฤตินั้นท่านจะต้องอยู่ในระเบียบวินัยอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ เชื่อฟังผู้บังคับบัญชาและปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม มีความเมตตากรุณาต่อผู้น้อย เคารพในเกียรติของเพื่อนฝูงและอุทิศตนให้แก่ราชการอย่างจริงจังด้วยอุดมคติแห่งความรักชาติ และประการสำคัญคือ การเข้าถึงประชาชนทำให้ประชาชนรู้สึกตำรวจเป็นมิตรกับตนและกล้าให้ความร่วมมือ ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพด้านความซื่อสัตย์

3.4.5 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์เป็นอันดับ 5 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์สูง ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือนแรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกัน จนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นความซื่อสัตย์ รักษาหน้าที่อย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหน้า นอกจากนี้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 มีลักษณะนิสัย กล้าเสี่ยง ชอบพบปะผู้คน เป็นมิตร เปิดเผย กล้าเผชิญ เชื่อมั่นในตนเอง (สุดใจ ผาแก้วมณี. 2542 : 147) ทำให้มีความกล้าหาญต่อการแสดงออกซึ่งความจริงในเรื่องต่าง ๆ สอดคล้องกับศึกษาของฮาร์ทเธอร์และเมย์ (Hartshorne and May. 1928 ; citing Thompson. 1952 : 515) ได้ศึกษาพบว่า เด็กอายุมากจะมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์มากกว่าเด็กอายุน้อย แม้ว่าเด็กทั้ง 2 กลุ่มจะได้ค่านิยมของความซื่อสัตย์สุจริตเหมือนกัน. ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์

3.4.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์เป็นอันดับ 6 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์มาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป หมายถึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ซึ่งการที่มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีความสามารถทำความเข้าใจบทเรียนในวิชาต่าง ๆ ได้อย่างดี มีการวางแผนทางการเรียน มีความพยายามและอดทนเมื่อพบวิชาที่ยาก จัดวิธีการเรียนของตนเองให้เป็นระบบ จึงทำให้นักเรียนเหล่านี้ไม่มีปัญหาทางการเรียน เวลาสอบทได้คะแนนดี เพราะมีความซื่อสัตย์ทำข้อสอบด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอรพินท์ นาคประดิษฐ์ (2518 : 37) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปกับความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทนและความรู้กาลเทศะ พบว่า ความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของสบโชค พูนนวม (2522 : 46) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ด้วย

4. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มี 4 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนชั้นปีสุดท้าย ได้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมเพื่อให้มีลักษณะบุคลิกภาพของความเป็นตำรวจ กล่าวคือต้องมีภาวะผู้นำ กล้าตัดสินใจ มีความกล้าหาญในการแสดงออกของความถูกต้อง ดุ๊กเคน (Kooken. 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson. 1972) ได้อธิบายว่า ตำรวจที่ดีต้องมีลักษณะนิสัยได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และที่สำคัญต้องมีความกล้าหาญ (Courage) โดยปกติประชาชนมักจะนึกว่าตำรวจมีความกล้าหาญ โดยเฉพาะในด้านร่างกาย ต้องมีความแข็งแรง เพราะตำรวจต้องแต่งเครื่องแบบอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นตำรวจที่มีรูปร่างดี เมื่อแต่งเครื่องแบบย่อมทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยำเกรง แต่อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้แน่นอนว่าความกล้าหาญของตำรวจคืออะไร เพราะฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความกล้าหาญมักจะเห็นได้ชัดก็ต่อเมื่อเผชิญอันตราย นอกจากนั้นก็ยังมีความกล้าหาญอีกอย่างที่จำเป็นสำหรับตำรวจซึ่งสำคัญยิ่งไปกว่าความกล้าหาญที่แสดงออกทางร่างกาย คือความกล้าหาญด้านศีลธรรม (Moral) เพราะสามารถจะทำให้คนมีความภูมิใจในตนเอง คือกล้าตัดสินผิดถูกตามข้อเท็จจริง ประกอบกับตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) ในบทที่ 8 ระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน ได้กำหนดให้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้บังคับบัญชา ให้ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจและผู้เข้ารับการอบรมเพื่อเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร และตามบทที่ 9 ระเบียบว่าด้วยระบบอาวุโส ที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีสูงสามารถทำโทษนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีต่ำกว่าที่กระทำความผิด จุดมุ่งหมายของระเบียบเพื่อฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีภาวะผู้นำ การแสดงออก กล้าตัดสินใจใน

ความถูกต้อง ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537. : 104) ที่ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความกล้าแสดงออก กล้าหาญ มีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา

4.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูงมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ กล้าแสดงออก ชอบสังคมและสามารถควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลต่ำ (Henjum. 1969 : 143-147) มีความสามารถทำความเข้าใจบทเรียนในวิชาต่าง ๆ ได้อย่างดี มีการวางแผนทางการเรียน มีความพยายามและอดทนเมื่อพบวิชาที่ยาก จัดวิธีการเรียนของตนเองให้เป็นระบบ มีความกล้าหาญในการเรียนกล้าซักกล้าถามกับผู้รู้ จึงทำให้นักเรียนเหล่านี้ไม่มีปัญหาทางการเรียน เวลาสอบได้คะแนนดี เพราะมีความซื่อสัตย์ทำข้อสอบด้วยตนเอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัญญา, วิศาลาภรณ์ (2522 : 95) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก จำนวน 436 คน ที่เรียนวิชาเอกต่าง ๆ 9 วิชาเอก โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 พีเอฟ ฟอร์ม บี ของแคทเทล ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางบวก คือ บุคลิกภาพแบบผ่อนคลาย ชอบแสดงออกทางสังคม อารมณ์มั่นคงและกล้าแสดงออก

4.1.3 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีความสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างสงบพร้อมสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะ และต้องมีภาวะผู้นำ กล้าตัดสินใจ มีความกล้าหาญในการแสดงออกของความถูกต้อง ดอน แอล. ดุ๊กเคน (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) ได้อธิบายว่า ตำรวจที่ดีต้องมีลักษณะนิสัย ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และที่สำคัญต้องมีความกล้าหาญ (Courage) โดยปกติประชาชนมักจะนึกว่าตำรวจมีความกล้าหาญ โดยเฉพาะในด้านร่างกาย ต้องมีความแข็งแรง เพราะตำรวจต้องแต่งเครื่องแบบอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นตำรวจที่มีรูปร่างดี เมื่อแต่งเครื่องแบบย่อมทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยำเกรง แต่อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้แน่นอนว่าความกล้าหาญของตำรวจคืออะไร เพราะฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความกล้าหาญมักจะเห็นได้ชัดก็ต่อเมื่อเผชิญอันตราย นอกจากนั้นก็ยังมีความกล้าหาญอีกอย่างที่จำเป็นสำหรับตำรวจซึ่งสำคัญยิ่งไปกว่าความกล้าหาญที่แสดงออกทางร่างกาย คือความกล้าหาญด้านศีลธรรม (Moral) เพราะสามารถจะทำให้คนมีความภูมิใจในตนเอง คือกล้าตัดสินผิดถูกตามข้อเท็จจริงจึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ทำให้ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงในตนเอง มีความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2520 : 197) ที่ว่าบรรยากาศความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่มีภายในครอบครัวมีความรู้สึกดี ทำให้เด็กสามารถเด็กปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตรา เมฆะ (2529 : 27) ศึกษาพบว่า ความรักใคร่ปรองดองกันระหว่างบิดามารดา เป็นสิ่งสำคัญมากต่อชีวิตครอบครัว เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความรักในเพื่อนมนุษย์ มองโลกในแง่ดี เชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญปัญหา ไม่หลบหนีปัญหา มีความกล้าที่จะแสดงออกและมั่นใจในความสามารถของตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของเฮอร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวได้ดังนี้ บิดามารดาที่ยอมรับเด็กคือ การให้ความรักความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ระมัดระวังรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวมเท่า ๆ กับของตนเอง มีความตรงไปตรงมาไว้ใจได้ และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจได้และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง

4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มี 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 1 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับต้น ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วย จึงไม่ค่อยมีบทบาทในการแสดงออกในโรงเรียน ประกอบกับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ตามหลักสูตรต้องออกปฏิบัติงานภาคสนามด้วยการออกไปรับใช้ประชาชน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยและอาจมีสถานการณ์วิกฤติเกิดขึ้นได้ ทำให้ต้องมีความตื่นตัวและระมัดระวังตัวอยู่เสมอ จนก่อให้เกิดความวิตกกังวลและไม่กล้าแสดงออกได้ (สุดใจ ผาแก้วมณี. 2542 : 147) ทำให้ระดับชั้นปีที่ 2 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุติมา เสรีพิทยารัตน์(2540 : 71) ที่ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้น กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนพยาบาลระดับ

ต้นมีลักษณะไม่ไว้วางใจใคร ระมัดระวังตัว ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ มีความตื่นเต้น วิตกกังวลง่ายและมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย

4.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าครู อาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่กล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสมกับครูจริงใจ แต่จะแสร้งการติดต่อกับครูให้ดูดีภายนอก มีความวิตกกังวลในการติดต่อกับครู ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับปานกลางอาจจะมีวิธีการเรียนที่ค่อนข้างสนใจในการเรียน มีการเรียนแบบเอาตัวรอด และประกอบกับมีความใกล้ชิดกับครูไม่ดี ทำให้ต้องช่วยตนเองในการศึกษาไม่กล้าถามหรือแสดงออกที่เหมาะสมในการเรียนและมีผลให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางมีความสัมพันธ์ในทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มี 11 ปัจจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.3.1 อาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีผู้ปกครองประกอบอาชีพตำรวจหรือไม่ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าผู้ปกครองไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดต่าง ๆ ก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดี อยู่ในศีลธรรม และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันก็ตรงวิธีการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก และประกอบกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานตลอดเวลา มีการเข้าทำงานไม่แน่นอน บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงเช้า บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงดึก รวมทั้งบางครั้งอาจต้องไปราชการต่างจังหวัดบ่อย ทำให้อาจมีเวลาน้อยที่จะอยู่บุตรในการเลี้ยงดูและให้การอบรม มีความใกล้ชิดกันน้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผู้ปกครองเป็นตำรวจอาจมีพัฒนาการบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้ สอดคล้องกันแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Colemen and Hammen. 1974 : 312) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการของบุตรอย่างเหมาะสมยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ความมีวินัยของพ่อ วิธีการที่

พ่อใช้ให้บุตรเชื่อฟัง วิธีการเลี้ยงดูของแม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้ปกครองจะมีเวลาในการดูแลอบรมบุตรมากขึ้นเพียงใดไม่สำคัญเท่ากับวิธีการหรือคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนั้นการที่ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ จึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของมาริษา นาคทับที (2541 : 89) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกับพฤติกรรมผู้นำประชาธิปไตย ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยการชลประทาน จังหวัดนนทบุรี พบว่าอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยที่กล้าแสดงออกที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการศึกษาของชูชีพ อ่อนโคกสูง (2546 : 91) ที่พบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของเด็ก

4.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่า การที่นักเรียนนายร้อยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจเนื่องมาจากความไม่สนใจในการเรียน และการไม่กล้าแสดงออกในทางการเรียนที่เหมาะสม การกล้าซักถามหรือการแสดงความคิดเห็นทางการเรียน แต่นักเรียนนายร้อนตำรวจมีวิธีการแสดงออกในทางด้านอื่นหลายทาง ได้แก่ทางกีฬา หรือทางชมรมอื่น ๆ อีก จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.3.3 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือไม่ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าโดยส่วนใหญ่นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่มีแนวทางในการปฏิบัติตัวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีหน้าที่การปฏิบัติงานคล้าคลึงกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษมีบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.3.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจึงไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจในโรงเรียน เพราะทุกคนต้องถูกฝึกใหม่ในระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความประพฤติปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 86-87) ดังนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมาจากฐานะเศรษฐกิจที่ต่างกัน

ไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุ แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุติมา เสรีพิทยารัตน์ (2540 : 71) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้น กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แตกต่างกันไม่ทำให้ลักษณะบุคลิกภาพการแสดงออก ความกล้าหาญและความมีเหตุผลแตกต่างกัน

4.3.5 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีบรรยากาศการเรียนการสอนแบบใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าไม่ว่าบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจจะเป็นอย่างไร กล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ก็ตาม ไม่ได้ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีการแสดงออกที่ความกล้าหาญแตกต่างกัน เนื่องจากทางโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีการแสดงออกและมีภาวะผู้นำเหมือนกัน ได้แก่ กิจกรรมชมรม กิจกรรมกีฬา และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องทำหน้าที่เหมือนกัน เช่นการใช้ระบบอาวุโส จึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 155) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่า สภาแวดล้อมในการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไม่ทำให้นักเรียนพยาบาลมีความกล้าหาญ ความมีเหตุผล แตกต่างกัน

4.3.6 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนแบบใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่า ไม่ว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ได้แก่ การให้การห้องสมุด การให้คำปรึกษา การให้บริการด้านเอกสาร การให้บริการด้านโรงอาหาร มีความเหมาะสมหรือไม่ก็ตาม ไม่ได้ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีการแสดงออก ความกล้าหาญ ความมีเหตุผล แตกต่างกัน เนื่องจากการให้บริการในด้านต่าง ๆ ทางโรงเรียนทีการกำหนดระเบียบปฏิบัติในทุกด้าน ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติเหมือนกัน ไม่มีความแตกต่างกัน ทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 156) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่า สภาแวดล้อมในการให้บริการแก่นักเรียนที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้นักเรียนพยาบาลมีความกล้าหาญ ความมีเหตุผล แตกต่างกัน

4.3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้างแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องอย่างไร บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดง

ออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับรุ่นพี่รุ่นน้องจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ฉนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากน้อยเพียงใดก็ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความก้าร้าวแบบมีเหตุผล ทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 158) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่า สัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้องที่แตกต่างกันไม่ทำให้นักเรียนพยาบาลมีความกล้าหาญ ความมีเหตุผล แตกต่างกัน

4.3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้างแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นอย่างไร บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตนตามธรรมเนียมปฏิบัติ, บัญญัติ 40 ประการของสุภาพบุรุษสามพราน, ระบบเกียรติศักดิ์ เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ฉนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากน้อยเพียงใดก็ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านความก้าร้าวแบบมีเหตุผล ทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.3.9 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีสภาพแวดล้อมในโรงนอนเป็นแบบใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าการพักอาศัยในโรงนอนของโรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องปฏิบัติตาม ทำให้ทำให้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงนอนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 157) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่า การปรับตัวในหอพักที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้นักเรียนพยาบาลมีความกล้าหาญ ความมีเหตุผล แตกต่างกัน

4.4 ปัจจัยที่มีส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 3 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลเป็นอันดับ 1 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงในตนเอง มีความสามารถในการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2520 : 197) ที่ว่าบรรยากาศความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัวของเด็ก หากเด็กมาจากบ้านที่มีความสัมพันธ์ที่มีภายในครอบครัวมีความรู้สึกดี ทำให้เด็กสามารถเด็กปรับตัวได้ดีกับสังคมนอกบ้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตรา เมฆะ (2529 : 27) ศึกษาพบว่า ความรักใคร่ปรองดองกันระหว่างบิดามารดา เป็นสิ่งสำคัญมากต่อชีวิตครอบครัว เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความรักในเพื่อนมนุษย์ มองโลกในแง่ดี เชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญปัญหา ไม่หลบหนีปัญหา มีความกล้าที่จะแสดงออกและมั่นใจในความสามารถของตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของเฮอร์ลอค (Hurlock. 1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวได้ดังนี้ บิดามารดาที่ยอมรับเด็กคือ การให้ความรักความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือเป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ระมัดระวังรักษาทรัพย์สมบัติของส่วนรวมเท่า ๆ กับของตนเอง มีความตรงไปตรงมาไว้ใจได้ และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจได้และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.4.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลเป็นอันดับที่ 2 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนชั้นปีสุดท้าย ได้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมเพื่อให้มีลักษณะบุคลิกภาพของความเป็นตำรวจ กล่าวคือต้องมีภาวะผู้นำ กล้าตัดสินใจ มีความกล้าหาญในการแสดงออกของความถูกต้อง ดอน แอล. ดุ๊กเคน (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) ได้อธิบายว่า ตำรวจที่ดีต้องมีลักษณะนิสัย ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และที่สำคัญต้องมีความกล้าหาญ (Courage) โดยปกติประชาชนมักจะนึกว่าตำรวจมีความกล้าหาญ โดยเฉพาะในด้านร่างกาย ต้องมีความแข็งแรง เพราะตำรวจต้องแต่งเครื่องแบบอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นตำรวจที่มีรูปร่างดี เมื่อแต่งเครื่องแบบย่อมทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยำเกรง แต่อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้แน่นอนว่าความกล้าหาญของตำรวจคืออะไร เพราะฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความกล้าหาญมักจะเห็นได้ชัดก็ต่อเมื่อเผชิญอันตราย นอกจากนั้นก็ยังมีความกล้าหาญอีกอย่างที่จำเป็นสำหรับตำรวจซึ่งสำคัญยิ่งไปกว่าความกล้าหาญที่แสดงออกทางร่างกาย คือความกล้าหาญด้านศีลธรรม (Moral) เพราะสามารถจะทำให้คนมีความภูมิใจในตนเอง คือกล้าตัดสินผิดถูกตามข้อเท็จจริง ประกอบกับตามระเบียบโรง

เรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) ในบทที่ 8 ระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน ได้กำหนดให้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้บังคับบัญชา ให้ทำหน้าที่ปกครองบังนัคบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจและผู้เข้ารับการอบรมเพื่อเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร และตามบทที่ 9 ระเบียบว่าด้วยระบบอาวุโสที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีสูงสามารถทำโทษนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีต่ำกว่าที่กระทำความผิด จุดมุ่งหมายของระเบียบเพื่อฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีภาวะผู้นำ การแสดงออก กล้าตัดสินใจในความถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537. : 104) ที่ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความกล้าแสดงออก กล้าหาญ มีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 มีผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลเป็นอันดับที่ 3 แต่เป็นการส่งผลทางลบ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่า ครู อาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่กล้าแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสมกับครู หลบหลีกการติดต่อกับครู มีความวิตกกังวลในการติดต่อกับครู สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุติมา เสรีพิทยารัตน์(2540 : 71) ที่ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้น กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนพยาบาลระดับต้นมีลักษณะไม่ไว้วางใจใคร ระมัดระวังตัว ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ มีความตื่นเต้น วิตกกังวลง่ายและมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนายร้อยตำรวจ ส่งผลทางลบต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.4.4 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 3 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลเป็นอันดับ 4 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ถึงว่าเป็นนักเรียนอาวุโสรองจากนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 จึงมีสิทธิและหน้าที่ในการลงโทษนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นต่ำกว่าที่กระทำความผิด ตามระบบอาวุโส นอกจากนี้ตามหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ต้องเข้าฝึกภาคสนามด้วยไปฝึกงานทั่วไปของสถานีตำรวจ ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจได้เรียนรู้วิธีการติดต่อเจ้าหน้าที่ในการประสานงานและติดต่อกับประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.4.5 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลเป็นอันดับที่ 5 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีความสามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างสงบพร้อมสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่าง

เหมาะ และต้องมีภาวะผู้นำ กล้าตัดสินใจ มีความกล้าหาญในการแสดงออกของความถูกต้อง ดอน แอล. คุ๊ก เคน (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) ได้อธิบายว่า ตำรวจที่ดีต้องมีลักษณะนิสัย ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และที่สำคัญต้องมีความกล้าหาญ (Courage) โดยปกติประชาชนมักจะนึกว่าตำรวจมีความกล้าหาญ โดยเฉพาะในด้านร่างกาย ต้องมีความแข็งแรง เพราะตำรวจต้องแต่งเครื่องแบบอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นตำรวจที่มีรูปร่างดี เมื่อแต่งเครื่องแบบย่อมทำให้รู้สึกว่าเป็นที่ยำเกรง แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้แน่นอนว่าความกล้าหาญของตำรวจคืออะไร เพราะฉะนั้นการแสดงออกซึ่งความกล้าหาญมักจะเห็นได้ชัดก็ต่อเมื่อเผชิญอันตราย นอกจากนั้นก็ยังมีความกล้าหาญอีกอย่างที่จำเป็นสำหรับตำรวจซึ่งสำคัญยิ่งไปกว่าความกล้าหาญที่แสดงออกทางร่างกาย คือความกล้าหาญด้านศีลธรรม (Moral) เพราะสามารถจะทำให้คนมีความภูมิใจในตนเอง คือกล้าตัดสินผิดถูกตามข้อเท็จจริงจึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล ทำให้ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

4.4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลเป็นอันดับ 6 และเป็นการส่งผลทางลบ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผลน้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันมีความใกล้ชิดกันเพียงการแสดงออกภาพนอกเท่านั้น จึงทำให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์น้อย

5. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มี 6 ปัจจัย อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือน แรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกัน โดยการปฏิบัติตาคำสั่งของผู้บังคับบัญชา จนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสำนึกในหน้าที่ของตนเอง และการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างสม่ำเสมอ โดยมีนักเรียนผู้บังคับบัญชาและนักเรียนนายร้อยชั้นปีสูงกว่าเป็นผู้ปรับปรุงความประพฤติ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปี 1 ถูกฝึกและปรับตังตลอดเวลา และมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิญญา ศรีขาว (2540 : 51) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลวิทยาลัยบรมราชชนนี กรุงเทพชั้นปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1

มีลักษณะบุคลิกภาพแบบสมยอม เชื่อฟังสูง อ่อนน้อมยอมทำตามคำสั่ง และสอดคล้องกับวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคณะ (2527 : 28) ได้ศึกษาพบว่าลักษณะของนิสิตนักศึกษาไทยในระดับชั้นปีที่ 1 นักศึกษารู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบด้านไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียน หรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย อยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษา และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของสถาบัน พร้อมที่จะสนิทสนม และเชื่อฟังคำสั่ง

5.1.2 *ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีคุณภาพ ต้องรู้จักใช้ความรู้ความสามารถ ต้องมีกำลังใจที่เข้มแข็ง อดทน มีความซื่อสัตย์ รักความยุติธรรม มีความจงรักภักดีต่อหน้าที่ (พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิวงศ์. 2514 : 8 ; อ้างอิงมาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) รวมทั้งนายตำรวจที่ดีต้องมีความประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีงาม มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา (พจน์ เภกะนันท์. 2514 : 8 ; อ้างอิงมาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) ทำให้ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ต.ท.สมพร กฤษณพิพัฒน์ (2541 : 130) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสานตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกดีต่องานที่ทำ ความมีความเข้าใจในงาน เป็นต้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ได้แก่ ความสำนึกในหน้าที่และความสำคัญในหน้าที่ การปฏิบัติตามวินัยที่วางไว้และการไม่ละเมิดข้อห้ามของวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.1.3 *ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความรับผิดชอบในหน้าที่แห่งตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) สอดคล้องกับแนวคิดของไกจ์เซอร์ (Keijzer. 1978 : 29-30) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กเสริมสร้างให้เกิดบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล บุคลที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อชีวิตวัยเด็กคือ พ่อและแม่ ที่จะสอดใส่และควบคุมโลกของเด็กไว้ทั้งหมด การนำเสนอและการทำเป็นตัวอย่างของพ่อแม่เป็นตัวเร่งเร้าให้เด็ก เกิดแบบแผนความคิดและความประพฤติ เมื่อแบบแผนต่าง ๆ ที่เด็กถูกอบรมพร่ำสอนจากพ่อแม่และกลุ่มสังคมแวดล้อมในระยะแรก เด็กอาจยอมรับโดยดีเพราะไม่มีทางเลือกอื่นใด แต่เมื่อนานไปก็กลายเป็นบุคลิกภาพของเขาไป ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับการศึกของกลุก และกลุก (กระทรวงศึกษาธิ

การ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ได้ศึกษาลักษณะร่างกาย จิตใจและพื้นฐานของครอบครัวของเด็กเกเร จำนวน 500 คน และเด็กไม่เกเร จำนวน 500 คน พบว่าองค์ประกอบของครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กมี 5 ประการคือ ความรักของแม่ ความรักของพ่อ การเลี้ยงดูของแม่ วินัยของพ่อ หรือวิธีที่พ่อใช้เพื่อให้บุตรเชื่อฟังคำสั่งสอน ความรักใคร่ปองดองกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89-90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ในจังหวัดนนทบุรี 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขัน ในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น

5.1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่าบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ วิธีการสอนที่จูงใจ มีอุปกรณ์การสอนที่พร้อมใช้งาน บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ การมอบหมายที่เหมาะสมไม่มากไม่น้อยเกิน การประเมินผลที่ยุติธรรม และที่สำคัญพฤติกรรมของครูในการสอนที่มีความความจริงใจและตั้งใจ มีการยอมรับในนักเรียน ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจในบรรยากาศการเรียนการสอน มีความเคารพเชื่อฟัง (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2528 : 83-87) ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.1.5 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ การที่ทางโรงเรียนจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ การให้บริการด้านสุขภาพที่ดี รวมทั้งการจัดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ เข้าร่วมกิจกรรมในชมรม ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความพร้อมทางร่างกายในการศึกษาอย่างเต็มที่ในการเป็นนายตำรวจที่ดี รวมทั้งกิจกรรมของชมรมย่อมทำให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความอดทน มีความมั่นคงในตนเอง สามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของมูลเลอร์ (Muller. 1961 : 64) ที่ว่าความมุ่งหมายของการให้บริการนักศึกษา เป็นไปเพื่อถ่ายทอดรักษาและพัฒนาวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคม และที่สำคัญเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพโดยรอบ รวมทั้งการสร้างความเป็นพลเมืองดีและความเป็นผู้นำให้เกิดในตัวนักศึกษา นอกจากนี้อาจเนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ประกอบกับตามมีกฎระเบียบของโรงเรียนในเรื่องการใช้บริการของโรงเรียนในทุกด้าน เช่น ระเบียบการใช้ห้องสมุด ระเบียบการพักของโรงนอน ระเบียบว่าด้วยการรักษาพยาบาล ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) ทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่

เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่ดี มีลักษณะมีความรับผิดชอบสูง มีมโนธรรมเคารพเชื่อฟังดี

5.1.6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมในโรงนอนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน (กรมตำรวจ. 2540 : 2) และการอยู่โรงนอนทางโรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติตนในการพักอาศัย (โรงเรียนนาร้อยตำรวจ. 2542 : 136) ได้แก่ การจัดระเบียบส่วนตัวในโรงนอน ที่ต้องจัดสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของใช้ส่วนตัวในตู้ให้ถูกต้อง การจัดเตียง การจัดระบบของบนเตียงและใต้เตียง ซึ่งถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจคนใดทำไม่ถูกต้องจะถูกทำโทษและถูกตรวจสอบตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวัง ตรวจตนเองตลอดเวลาว่าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด จึงทำให้สภาพแวดล้อมในโรงนอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและทำตามคำสั่ง

5.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มี 1 ปัจจัย อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่าครู อาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู มีพฤติกรรมในการเอาตัวรอดสูง มีการแสดงออกภายนอกให้ดูดีมีความใกล้ชิดครู แต่เป็นพฤติกรรมที่มีความจริงใจและตั้งใจน้อย จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.2.2 นักเรียนนายร้อยระดับชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับกลาง ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วย และมีสิทธิหน้าที่พิเศษในการตรวจสอบนักเรียนชั้นต่ำกว่า จึงทำให้ปัจจัยด้านนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนต่ำ มีการควบคุมตนเองไม่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่ำ ซึ่งอาจมีความเชื่อฟังในกฎระเบียบไม่ค่อยดีนัก(สมคิด ไชยยันบูรณ์. 2510 : 26-27) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์การปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มี 9 ปัจจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.1 อาชีพผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่าผู้ปกครองจะมีอาชีพรับราชการตำรวจหรือไม่ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่าผู้ปกครองไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดต่าง ๆ ก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดี อยู่ในศีลธรรม และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันก็ตรงวิธีการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก และประกอบกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานตลอดเวลา มีการเข้าทำงานไม่แน่นอน บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงเช้า บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงดึก รวมทั้งบางครั้งอาจต้องไปราชการต่างจังหวัดบ่อย ทำให้อาจมีเวลาน้อยที่จะอยู่บุตรในการเลี้ยงดูและให้การอบรม มีความใกล้ชิดกันน้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผู้ปกครองเป็นตำรวจอาจมีพัฒนาการบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้ สอดคล้องกันแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Colemen and Hammen. 1974 : 312) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการของบุตรอย่างเหมาะสมยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ความมีวินัยของพ่อ วิธีการที่พ่อใช้ให้บุตรเชื่อฟัง วิธีการเลี้ยงดูของแม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้ปกครองจะมีเวลาในการดูแลอบรมบุตรมากขึ้นเพียงใดไม่สำคัญเท่ากับวิธีการหรือคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนั้นการที่ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ จึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับการศึกษาของชูชีพ อ่อนโคกสูง (2546 : 91) ที่พบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของเด็ก

5.3.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 2 และระดับชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 และนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่า

นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 และระดับชั้นปีที่ 4 บางคนอาจมีลักษณะที่เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งและกฎระเบียบ และบางคนอาจไม่เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งหรือกฎระเบียบ เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 และ 4 ถือว่าเป็นนักเรียนระดับอาวุโส ไม่ต้องถูกตรวจสอบมากนักในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของจุติมา เสรีพิทยารัตน์ (2540 : 71) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้น กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร.พบว่านักเรียนพยาบาลชั้นปีต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการเชื่อฟังไม่แตกต่างกัน

5.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและระดับสูง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางหรือระดับสูง บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่าความสำเร็จทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีการแสดงออกและสามารถควบคุมตนเองได้ กล่าวคือมีความกล้าในการเรียน กล้าถาม ชอบค้นคว้า มีความกระตือรือร้น และรู้จักควบคุมตนเองให้มีระเบียบแบบแผนในการเรียน ไม่ทำอะไรตามความต้องการของตนเอง (Henjum. 1969 : 143-147) จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางและสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีบุคลิกภาพด้านความเชื่อฟัง สมยอมไม่แตกต่างกัน

5.3.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่ว่ามีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือไม่ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่าโดยส่วนใหญ่นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่มีแนวทางในการปฏิบัติตัวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีหน้าที่การปฏิบัติงานคล้าคลึงกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษมีบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.3.5 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจึงไม่มีอิทธิพลต่อการการปฏิบัติตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจในโรงเรียน เพราะทุกคนต้องถูกฝึกใหม่ในระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความประพฤติปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 86-87) ดังนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมาจากฐานะเศรษฐกิจที่ต่างกันไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุติมา เสรีพิทยารัตน์ (2540 : 71) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับตัน กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร. พบว่านักเรียนพยาบาลฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีลักษณะบุคลิกภาพด้านความเชื่อฟัง สมยอมไม่แตกต่างกัน

5.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้อง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องอย่างไร บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับรุ่นพี่รุ่นน้องจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ฉนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากน้อยเพียงใดก็ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำ ทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 158) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่า สัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่รุ่นน้องที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้นักเรียนพยาบาลมีบุคลิกภาพด้านเชื่อฟัง สมยอมแตกต่างกัน

5.3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นอย่างไร บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งน้อย ทั้งนี้เพราะว่าระบบอาวุโสของโรงเรียนนายร้อยตำรวจที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่สูงกว่า มีอำนาจในการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ต่ำกว่า (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 2542 : 197) ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจถูกตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา แต่ละคนต้องระมัดระวังตนเองในการแสดงออก และจากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายร้อย

ตำรวจมีความสัมพันธ์กันไม่ใกล้ชิดกัน รวมทั้งในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งระเบียบปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีมากเกือบทุกเรื่อง จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่มากนัก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยกับเพื่อนจึงไม่มีอิทธิต่อบุคลิกภาพ ตามแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ฉนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากน้อยเพียงใดก็ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง ทำให้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพด้านความเคารพเชื่อฟังไม่แตกต่างกัน.

5.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง และสภาพแวดล้อมในโรงนอน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.4.1 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งเป็นอันดับ 1 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดีทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นตำรวจที่มีคุณภาพ ต้องรู้จักใช้ความรู้ความสามารถ ต้องมีกำลังใจที่เข้มแข็ง อดทน มีความซื่อสัตย์ รักความยุติธรรม มีความจงรักภักดีต่อหน้าที่ (ประเสริฐ วุจิวงศ์. 2514 : 8 ; อ้างอิงมาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) รวมทั้งนายตำรวจที่ดีต้องมีความประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีงาม มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เชื่อฟังผู้บังคับบัญชา (พจน์ เภกะนันท์. 2514 : 8 ; อ้างอิงมาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2514) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ต.ท.สมพร กฤษณพิพัฒน์ (2541 : 130) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสานตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกดีต่องานที่ทำความมีความเข้าใจในงาน เป็นต้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ได้แก่ ความสำนึกในหน้าที่และความสำคัญในหน้าที่ การปฏิบัติตามวินัยที่วางไว้และการไม่ละเมิดข้อห้ามของวินัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทำให้ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ส่งผลมากที่สุดต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งเป็นอันดับ 2 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครอง

ที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความรับผิดชอบในหน้าที่แห่งตน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) สอดคล้องกับแนวคิดของไกจ์เซอร์ (Keijzer. 1978 : 29-30) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กเสริมสร้างให้เกิดบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล บุคลที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อชีวิตวัยเด็กคือ พ่อและแม่ ที่จะสอดใส่และควบคุมโลกของเด็กไว้ทั้งหมด การนำเสนอและการทำเป็นตัวอย่างของพ่อแม่เป็นตัวเร่งเร้าให้เด็ก เกิดแบบแผนความคิดและความประพฤติ เมื่อแบบแผนต่าง ๆ ที่เด็กถูกอบรมพร่ำสอนจากพ่อแม่และกลุ่มสังคมแวดล้อมในระยะแรก เด็กอาจยอมรับโดยดีเพราะไม่มีทางเลือกอื่นใด แต่เมื่อนานไปก็กลายเป็นบุคลิกภาพของเขาไป สอดคล้องกับการศึกของกลุก และกลุก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ได้ศึกษาลักษณะร่างกาย จิตใจและพื้นฐานของครอบครัวของเด็กเกเร จำนวน 500 คน และเด็กไม่เกเร จำนวน 500 คน พบว่าองค์ประกอบของครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กมี 5 ประการคือ ความรักของแม่ ความรักของพ่อ การเลี้ยงดูของแม่ วินัยของพ่อ หรือวิธีที่พ่อใช้เพื่อให้บุตรเชื่อฟังคำสั่งสอน ความรักใคร่ปองดองกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89-90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ในจังหวัดนนทบุรี 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขัน ในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่ง

5.4.3 สภาพแวดล้อมในโรงนอน ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งเป็นอันดับ 3 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมในโรงนอนเหมาะสมดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและการทำตามคำสั่งมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน (กรมตำรวจ. 2540 : 2) และการอยู่โรงนอนทางโรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติตนในการพักอาศัย (โรงเรียนนาร้อยตำรวจ. 2542 : 136) ได้แก่ การจัดระเบียบส่วนตัวในโรงนอน ที่ต้องจัดสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของใช้ส่วนตัวในตู้ให้ถูกต้อง การจัดเตียง การจัดระบบของบนเตียงและใต้เตียง ซึ่งถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจคนใดทำไม่ถูกต้องจะถูกทำโทษและถูกตรวจสอบตลอดเวลา จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวัง ตรวจตนเองตลอดเวลาว่าต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด จึงทำให้สภาพแวดล้อมในโรงนอนส่งผลน้อยที่สุดต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบและทำตามคำสั่ง

6. ผลการศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ มี 6 ปัจจัย อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 1 ปัจจัย อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อย

ตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือนแรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกัน จนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสำนึกในหน้าที่ของตนเอง และการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้มีความเหมาะสมกับความเป็นตำรวจที่มีความเสียสละ ซึ่งถือเป็นลักษณะเบื้องต้นของตำรวจ (Fundamental) เพราะว่าถ้าตำรวจไม่มีความเสียสละส่วนตัวแล้ว จะทำให้เกิดความลำเอียงในการทำงาน การเสียสละส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญถ้าตำรวจเป็นคนที่เห็นแก่ตัวแล้ว จะเป็นตำรวจหรือเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ เช่น ถ้าตำรวจคนใดมีลักษณะยึดถือตำแหน่งของตนเองมาก เมื่อมีความรู้สึกว่าตนเองจะถูกย้ายก็จะพยายามป้องกันตำแหน่งตนเองไว้ ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ และทำลายความเชื่อมั่นของประชาชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเห็นแก่ตัว ทำให้ตำรวจตกต่ำลง (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) โดยมีนักเรียนผู้บังคับบัญชาและนักเรียนนายร้อยชั้นปีสูงกว่าเป็นผู้ปรับปรุงความประพฤติ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปี 1 ถูกฝึกและปรับปรุงตัวตลอดเวลา ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.1.2 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นผู้มีความเสียสละ ซึ่งถือเป็นลักษณะเบื้องต้นของตำรวจ (Fundamental) เพราะว่าถ้าตำรวจไม่มีความเสียสละส่วนตัวแล้ว จะทำให้เกิดความลำเอียงในการทำงาน การเสียสละส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญถ้าตำรวจเป็นคนที่เห็นแก่ตัวแล้ว จะเป็นตำรวจหรือเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ (Kooken. 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson. 1972) และสอดคล้องกับสัมฤทธิ์ เภตรา (2527-2528 : 22) ศึกษาเรื่องการสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานตำรวจของกรมตำรวจ ได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์อีกครั้ง จากการศึกษาสรุปคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับงานตำรวจ คือ เป็นบุคคลที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ มีความรอบรู้และทันสมัย มีความกล้าหาญและสุขภาพพลานามัยดี มีคุณธรรม เป็นธรรมและซื่อสัตย์ มีความอดทน อดกลั้นและเสียสละ มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ จึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความเสียสละ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) สอดคล้องกับแนว

คิดของไกจ์เซอร์ (Keijzer. 1978 : 29-30) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กเสริมสร้างให้เกิดบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล บุคลที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อชีวิตวัยเด็กคือ พ่อและแม่ ที่จะสอดใส่และควบคุมโลกของเด็กไว้ทั้งหมด การนำเสนอและการทำเป็นตัวอย่างของพ่อแม่เป็นตัวเร่งเร้าให้เด็ก เกิดแบบแผนความคิดและความประพฤติ เมื่อแบบแผนต่าง ๆ ที่เด็กถูกอบรมพร่ำสอนจากพ่อแม่และกลุ่มสังคมแวดล้อมในระยะแรก เด็กอาจยอมรับโดยดีเพราะไม่มีทางเลือกอื่นใด แต่เมื่อนานไปก็กลายเป็นบุคลิกภาพของเขาไป ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรวรรณ อามระดิษ (2522 :26) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับค่นิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ และการเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่บิดามารดาลักษณะการเลี้ยงดูบุตรต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่าบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ วิธีการสอนที่จูงใจ มีอุปกรณ์การสอนที่พร้อมใช้งาน บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ การมอบหมายที่เหมาะสมไม่มากไม่น้อยเกิน การประเมินผลที่ยุติธรรม และที่สำคัญพฤติกรรมของครูในการสอนที่มีความความจริงใจและตั้งใจ มีการยอมรับในนักเรียน ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจในบรรยากาศการเรียนการสอน มีน้ำใจและเสียสละกับผู้อื่น (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2528 : 83-87) ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งหมดต้องอยู่ประจำที่โรงเรียนระหว่างการเรียน ตามระเบียบของโรงเรียน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 161) และแต่ละกองร้อยจะพักของประจำโรงนอนของแต่ละกองร้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจในแต่ละชั้นปีมีความใกล้ชิดกันเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (สุดใจ ผาแก้วมณี. 2542 : 52) ซึ่งสอดคล้องกันแนวคิดของเฟลดแมนและนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1976 : 325-330) กล่าวถึงความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น กลุ่มเพื่อนจะตอบสนองความสนใจของนักศึกษาที่ไม่ได้รับการตอบสนองทางด้านวิชาการหรือมีความล้มเหลวทางวิชาการมาแล้ว กลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคมและการสร้างสัมพันธ์ภาพส่วนตัวมีผลทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่รวมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม รู้จักรับและรู้จักให้ มีความเสียสละ ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ สอดคล้องผลการวิจัยของสุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนพยาบาลกับเพื่อนดี มีบุคลิกภาพด้านความกล้าหาญ เสียสละเพื่อส่วนรวมสูง

6.1.6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีสภาพแวดล้อมในโรงนอนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่าตามระเบียบของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องอยู่ประจำที่โรงเรียนในระหว่างเรียนและให้แต่ละชั้นปีพักอาศัยที่โรงนอนของแต่ละชั้นปี (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 136) ทำให้ตลอด 4 ปีของการศึกษานักเรียนนายร้อยในแต่ละชั้นปีอยู่ใกล้ชิดกันมากขึ้น และตามระเบียบของโรงนอน มีระเบียบปฏิบัติหลายอย่างทำให้นักเรียนนายร้อยแต่ละคนต้องทำหน้าที่ของตนเองและช่วยเพื่อนด้วย ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของกรมตำรวจที่ต้องการให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีที่อยู่อาศัยในขณะที่ศึกษา ตลอดจนเพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้มีระเบียบวินัย ได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและค่านิยมและให้นักเรียนได้รู้บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบที่ควรปฏิบัติอย่างถูกต้อง มีความสามารถในการพัฒนาความสัมพันธ์ของนักเรียนกับบุคคลอื่นได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม (กรมตำรวจ. 2540 : 2) ทำให้6 สภาพแวดล้อมในโรงนอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิภา พงษ์วิจิตร (2529 : 96-97) ได้ศึกษาลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตหอพักโดยส่วนรวมรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่าตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักการเสียสละ มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง มีความเอื้อเฟื้อและมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

6.1.7 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนเหมาะสมดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ การที่ทางโรงเรียนจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอและมีคุณภาพ การให้บริการด้านสุขภาพที่ดี รวมทั้งการจัดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ เข้าร่วมกิจกรรมในชมรม ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความพร้อมทางร่างกายในการศึกษาอย่างเต็มที่ในการเป็นนายตำรวจที่ดี รวมทั้งกิจกรรมของชมรมย่อมทำให้นักเรียนนายร้อยได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความอดทน มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม สามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของมูลเลอร์ (Muller. 1961 : 64) ที่ว่าความมุ่งหมายของการให้บริการนักศึกษา เป็นไปเพื่อถ่ายทอด รักษาและพัฒนาวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของสังคม และที่สำคัญเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพโดยรอบ รวมทั้งการสร้างความเป็นพลเมืองดีและความเป็นผู้นำให้เกิดในตัวนักศึกษา นอกจากนี้อาจเนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจทุกคนต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงทำให้สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพด้านความเสียสละ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียนที่ดี มีลักษณะมีความรับผิดชอบสูง มีมโนธรรมเสียสละเพื่อส่วนรวม

6.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ มี 3 ปัจจัย อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 2 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.2.1 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับต้น ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วย จึงไม่ค่อยมีภาระหน้าที่ที่ต้องเสียสละเพื่อส่วนรวม ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 2 ตำรวจมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่าครู อาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วยวินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู มีการแสดงออกภายนอกให้ดูดีเชื่อฟัง มีความใกล้ชิดครู แต่มีความจริงใจในการกระทำน้อย เป็นพฤติกรรมในการเอาตัวรอดสูง ขาดความเสียสละ จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับรุ่นพี่รุ่นน้องดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่าตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน รวมทั้งระเบียบว่าด้วยระบบอาวุโส (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) นักเรียนนายร้อยตำรวจในชั้นปีที่สูงกว่ามีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความประพฤติหน้าที่ในการตรวจสอบความประพฤติ ระเบียบวินัยของนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ต่ำกว่าได้ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัว แสดงออกให้ดูดีให้มีความใกล้ชิดกัน แต่มีความตั้งใจและจริงใจน้อย เพื่อเอาตัวรอดเพื่อไม่ถูกลงโทษ กล่าวคือถ้านักเรียนนายร้อยตำรวจใกล้ชิดนักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องต้องระมัดระวังตัวในการแสดงออกและเป็นแบบเอาตัวรอด ขาดความเสียสละเพื่อส่วนรวม ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนายร้อยกับรุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพด้านความเสียสละ

6.2.4 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 ถือว่าเป็นนักเรียนอาวุโสระดับกลาง ไม่ต้องฝึกหนักในด้านการปรับปรุงระเบียบวินัยเหมือนนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 และประกอบกับตามระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2540 : 190) จะมุ่งเน้นที่จะฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นผู้นำมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 จึงไม่ต้องรับหน้าที่เป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาด้วยและมีสิทธิหน้าที่พิเศษในการตรวจสอบนักเรียนชั้นต่ำกว่า จึงทำให้ปัจจัยด้านนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมาแสดงว่ามีผลฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ การที่นักเรียนนายร้อยตำรวจมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแนวโน้มจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองไม่ดี และมีความวิตกกังวล ท้อถอย มีความมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ไม่มีน้ำใจหรือเสียสละ ถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสภาพอารมณ์ไม่มั่นคงและสุขภาพจิตไม่ดีได้ (Ringness. 1968 : 131) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.3 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ มี 6 ปัจจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.3.1 อาชีพผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการตำรวจหรือไม่ก็ตาม บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่าผู้ปกครองไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดต่าง ๆ ก็ต้องการให้เด็กของตนเป็นคนดี อยู่ในศีลธรรม และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ดังนั้นการอบรมบุตรหลานจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจแตกต่างกันก็ตรงวิธีการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการแสดงออก และประกอบกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจเป็นอาชีพที่ต้องทำงานตลอดเวลา มีการเข้าทำงานไม่แน่นอน บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงเช้า บางครั้งอาจเข้าเวรช่วงดึก รวมทั้งบางครั้งอาจต้องไปราชการต่างจังหวัดบ่อย ทำให้อาจมีเวลาน้อยที่จะอยู่บุตรในการเลี้ยงดูและให้การอบรม มีความใกล้ชิดกันน้อย ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผู้ปกครองเป็นตำรวจอาจมีพัฒนาการบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้ สอดคล้องกันแนวคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 176 ; อ้างอิงมาจาก Colemen and Hammen. 1974 : 312) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งมีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกภาพ แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการของบุตรอย่างเหมาะสมยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ความมีวินัยของพ่อ วิธีการที่พ่อใช้ให้บุตรเชื่อฟัง วิธีการเลี้ยงดูของแม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2509 : 102-104 ; อ้างอิงมาจาก Gleuck and Gleuck. n.d.) ซึ่งแสดงว่าการที่ผู้ปกครองจะมีเวลาในการดูแลอบรมบุตรมากขึ้นเพียงใดไม่สำคัญเท่ากับวิธีการหรือคุณภาพในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ดังนั้นการที่ผู้ปกครองของนักเรียนนายร้อยตำรวจมีอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจหรือไม่ จึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านอาชีพผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านด้านความเสียสละ สอดคล้องกับการศึกษาของชูชีพ อ่อนโคกสูง (2546 : 91) ที่พบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของเด็ก

6.3.2 นักเรียนนายร้อยระดับชั้นปีที่ 4 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจอาวุโสของโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่และสิทธิหลายอย่าง ได้แก่ ไม่ถูกเข้มงวดมากในเรื่องความประพฤติ นอกจาก

นี้นักเรียนนานร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 นั้นการที่จะได้รับเลือกเป็นนักเรียนผู้บังคับบัญชาหรือหน้าตอนนั้น เป็นเรื่องคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละคนตามกฎระเบียบที่จะได้รับคัดเลือก (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 190) ดังนั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 4 บางคนเท่านั้นที่จะได้รับคัดเลือก ดังนั้นระดับชั้นปีที่ 4 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจไม่สามารถบอกได้ว่ามีบุคลิกภาพด้านความเสียสละมากน้อยต่างกันเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยชั้นปีที่ 4 ของนักเรียนนายร้อยตำรวจไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ผาแก้วมณี (2542 : 145) ที่ศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพ พบว่านักเรียนพยาบาลในแต่ละชั้นปี มีบุคลิกภาพด้านความเสียสละไม่แตกต่างกัน.

6.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและระดับสูง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางและระดับสูง บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง ทำให้มีความตั้งใจในการเรียน ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความเสียสละ ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแตกต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความเสียสละต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.3.4 ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือไม่ บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่าโดยส่วนใหญ่นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่มีแนวทางในการปฏิบัติตัวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีหน้าที่การปฏิบัติงานคล้ายคลึงกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษหรือที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษมีบุคลิกภาพด้านเสียสละ แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่พิเศษไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความเสียสละ

6.3.5 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านเสียสละ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวในระดับใด บางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก และบางคนมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจโดยส่วนใหญ่เมื่อเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องอยู่ประจำโดยพักรวมกันในโรงนอน จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ว่ามาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจึงไม่มีอิทธิพลต่อการการปฏิบัติตัวของนักเรียนนายร้อยตำรวจในโรงเรียน เพราะทุกคนต้องถูกฝึกใหม่ในระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นอกจากนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ซึ่งอาจทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่มีความประพฤติปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ (กันยา สุวรรณแสง. 2533 : 86-87) ดังนั้นไม่ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมาจากฐานะเศรษฐกิจที่ต่างกันไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีบุคลิกภาพด้านบุคลิกภาพด้านความเสียสละ แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด จึงพบว่าปัจจัยด้านฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพด้านการเสียสละ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุติมา เสรีพิทยารัตน์ (2540 : 71) ศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ระดับต้น กอง

การศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร. พบว่านักเรียนพยาบาลฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีลักษณะบุคลิกภาพด้านความเสียสละไม่แตกต่างกัน

6.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง นักเรียนนายร้อยระดับชั้นปีที่ 1 นักเรียนนายร้อยระดับชั้นปีที่ 4 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจผู้ปกครอง ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละเป็นอันดับ 1 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองกับผู้ปกครองที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับความสนใจ มีความอบอุ่นจากครอบครัว ย่อมมีผลให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในครอบครัวที่มีความเคารพเชื่อฟัง มีความเสียสละ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176) สอดคล้องกับแนวคิดของไกจ์เซอร์ (Keijzer. 1978 : 29-30) ได้กล่าวว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กเสริมสร้างให้เกิดบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล บุคลที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อชีวิตวัยเด็กคือ พ่อและแม่ ที่จะสอดใส่และควบคุมโลกของเด็กไว้ทั้งหมด การนำเสนอและการทำเป็นตัวอย่างของพ่อแม่เป็นตัวเร่งเร้าให้เด็ก เกิดแบบแผนความคิดและความประพฤติ เมื่อแบบแผนต่าง ๆ ที่เด็กถูกอบรมพร่ำสอนจากพ่อแม่และกลุ่มสังคมแวดล้อมในระยะแรก เด็กอาจยอมรับโดยดีเพราะไม่มีทางเลือกอื่นใด แต่เมื่อนานไปก็กลายเป็นบุคลิกภาพของเขาไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรวรรณ อามระดิษ (2522 :26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่นิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์และการเคารพผู้อาวุโส พบว่านักเรียนที่บิดามารดาลักษณะการเลี้ยงดูบุตรต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ส่งผลมากมากที่สุดต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.4.2 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 1 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละเป็นอันดับ 2 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนนายร้อยใหม่ ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) เมื่อเริ่มเข้าศึกษาต้องเข้ารับการฝึกอบรมพิเศษเป็นเวลา 3-4 เดือนแรกของการศึกษา เพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่รู้จักระเบียบ ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ ให้เหมือนกัน จนสามารถที่จะเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจที่ดีได้ โดยในการฝึกอบรมจะเน้นให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสำนึกในหน้าที่ของตนเอง และการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้มีความเหมาะสมกับความเป็นตำรวจที่มีความเสียสละ ซึ่งถือเป็นลักษณะเบื้องต้นของตำรวจ (Fundamental) เพราะว่าถ้าตำรวจไม่มีความเสียสละส่วนตัวแล้ว จะทำให้เกิดความลำเอียงในการทำงาน การเสียสละส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญถ้าตำรวจเป็นคนที่เห็นแก่ตัวแล้ว จะเป็นตำรวจหรือเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ เช่น ถ้าตำรวจคนใดมีลักษณะยึดถือตำแหน่งของตนเองมาก เมื่อมีความรู้สึกว่าตนเองจะถูกย้ายก็จะพยายามป้องกันตำแหน่งตนเองไว้ ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ

และทำลายความเชื่อมั่นของประชาชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเห็นแก่ตัว ทำให้ตำรวจตกต่ำลง (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) โดยมีนักเรียนผู้บังคับบัญชาและนักเรียนนายร้อยชั้นปีสูงกว่าเป็นผู้ปรับปรุงความประพฤติ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปี 1 ถูกฝึกและปรับปรุงตัวตลอดเวลา ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.4.3 นักเรียนนายร้อยตำรวจระดับชั้นปีที่ 4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละเป็นอันดับ 3 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 เป็นนักเรียนชั้นปีสุดท้าย ได้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมเพื่อให้มีลักษณะบุคลิกภาพของความเป็นตำรวจ กล่าวคือต้องมีภาวะผู้นำ กล้าตัดสินใจ มีความกล้าหาญในการแสดงออกของความถูกต้อง ดุ๊กเคน (Kooken. 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson. 1972) ได้อธิบายว่า ตำรวจที่ดีต้องมีลักษณะนิสัย ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และที่สำคัญมีความเสียสละ ซึ่งถือเป็นลักษณะเบื้องต้นของตำรวจ (Fundamental) เพราะว่าถ้าตำรวจไม่มีความเสียสละส่วนตัวแล้ว จะทำให้เกิดความลำเอียงในการทำงาน การเสียสละส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญถ้าตำรวจเป็นคนที่เห็นแก่ตัวแล้ว จะเป็นตำรวจหรือเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ประกอบกับตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2540 (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 151) ในบทที่ 8 ระเบียบว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชาและหัวหน้าตอน ได้กำหนดให้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้บังคับบัญชา ให้ทำหน้าที่ปกครองบังนัดบัญชานักเรียนนายร้อยตำรวจและผู้เข้ารับการอบรมเพื่อเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร และตามบทที่ 9 ระเบียบว่าด้วยระบบอาวุโส ที่ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีสูงสามารถทำโทษนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีต่ำกว่าที่กระทำความผิด จุดมุ่งหมายของระเบียบเพื่อฝึกให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีภาวะผู้นำ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม กล้าตัดสินใจในความถูกต้อง ทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่4 ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความก้าวร้าวแบบมีเหตุผล

6.4.4 ทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละเป็นอันดับ 4 แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติต่ออาชีพตำรวจดี ทำให้มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละมาก ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ย่อมต้องแสดงความพร้อมที่จะเข้าหาในสิ่งที่ชอบ รวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อยตำรวจทั้งในทางปฏิบัติและเป้าหมายของการปฏิบัติต่ออาชีพนั้น (สัญญา จัดตานนท์. 2521 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Kilby. 1971 : 159) ซึ่งหมายถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจต้องปรับปรุงบุคลิกลักษณะของตนให้เป็นผู้มีความเสียสละ ซึ่งถือเป็นลักษณะเบื้องต้นของตำรวจ (Fundamental) เพราะว่าถ้าตำรวจไม่มีความเสียสละส่วนตัวแล้ว จะทำให้เกิดความลำเอียงในการทำงาน การเสียสละส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญถ้าตำรวจเป็นคนที่เห็นแก่ตัวแล้ว จะเป็นตำรวจหรือเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ (Don L. Kooken, 1957 : 49-52; อ้างอิงมาจาก Wilson, 1972) และสอดคล้องกับสัมฤทธิ์ เภตรา (2527-2528 : 22) ศึกษาเรื่องการสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานตำรวจของกรมตำรวจ ได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์อีกครั้ง จากการศึกษาสรุปคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับงานตำรวจ คือ เป็นบุคคลที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ มีความรอบรู้และทันสมัย มีความกล้าหาญและสุขภาพพลานามัยดี มีคุณธรรม เป็นธรรมและซื่อสัตย์ มีความอดทน อดกลั้นและเสียสละ มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ จึงมีผลให้ทัศนคติต่ออาชีพตรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

6.4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละเป็นอันดับ 5 และเป็นการส่งผลทางลบ แสดงว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความ

สัมพันธ์กับครูดี มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละน้อย ทั้งนี้เพราะว่าครู อาจารย์และผู้บรรยายพิเศษ นอกจากมีหน้าที่ในการสอนแล้ว ตามระเบียบข้อบังคับโรงเรียนนายร้อยตำรวจว่าด้วย วินัยนักเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ.2539 ให้อำนาจครูตัดคะแนนความประพฤติ (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2542 : 69) จึงยิ่งทำให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความระมัดระวังตัวเองในการติดต่อกับครู มีพฤติกรรมในการเอาตัวรอดสูง จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู ส่งผลน้อยที่สุดต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ด้านความเสียสละ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ใช้เป็นแนวทางการวางนโยบายจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคลากรและของโรงเรียน เพื่อให้ทางโรงเรียนสามารถผลิตนายตำรวจที่มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อันได้แก่ มีความรับผิดชอบ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความซื่อสัตย์ มีความก้าวร้าวที่มีเหตุผล มีความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบ และมีความเสียสละ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวที่มีในนักเรียนนายร้อยตำรวจจะยังประโยนช์ให้เกิดแก่ประชาชนโดยส่วนรวม

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ เห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์อย่างมาก มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ทัศนคติที่มีต่ออาชีพตำรวจ บรรยากาศในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมในการให้บริการแก่นักเรียนและสุดท้ายสภาพแวดล้อมในโรงนอน ซึ่งทางโรงเรียนสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาในการรับนักเรียนเข้าศึกษาเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจในปีการศึกษาต่อไป ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วย

3. เนื่องจากปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ แสดงว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีความสัมพันธ์กับครูดี มีความใกล้ชิด มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์น้อย ซึ่งถือว่าเป็นจุดอันตรายในระบบการเรียนการสอน เพราะนักเรียนอาจไม่มีความจริงใจในการแสดงออกต่อครู หรืออาจขาดความตั้งใจจริงในการนำคำสอนของครูมาใช้ในการปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งทางโรงเรียนนายร้อยตำรวจควรได้สำรวจถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างความสัมพันธ์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรได้มีการวิจัยสำรวจ ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของตำรวจ ว่าเป็นอย่างไร เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้เป็นข้อมูลในการผลิตนายตำรวจที่เป็นที่ต้องการของประชาชน

2. ควรได้มีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบบุคลิกภาพที่ประสบความสำเร็จในชีวิตราชการตำรวจ เพื่อใช้เปรียบเทียบกับ บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในความต้องการของประชาชน เพื่อเป็นข้อมูลให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้เป็นข้อมูลในการผลิตนายตำรวจต่อไป.

3. ควรนำปัจจัยที่พยากรณ์ได้ดีที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู และการมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพตำรวจ ไปพัฒนาโดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมตำรวจ, กองบัญชาการศึกษา. (2507). *รายงานประจำปี พ.ศ. 2506.* กรุงเทพ : โรงพิมพ์ ส. การพิมพ์.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2520). *แนะแนวอาชีพ.* กรุงเทพ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กฤตรินทร์ นิ่มทองคำ. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

กรุณา กิจขยัน. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอก และคุณธรรมแห่งพลเมืองดีในนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2524). *สุขภาพจิตในโรงเรียน.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กรมการวัฒนธรรม. (2497) *เอกสารวัฒนธรรม ฉบับที่ 2 แนวทางการศึกษาวัฒนธรรมภาคปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภักดีประเสริฐ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2509). *กรมการฝึกหัดครูพัฒนาการครอบครัวและเด็ก.* กรุงเทพ : ม.ป.ท.

กันยา สุวรรณแสง. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว 2.* กรุงเทพ : บำรุงสาส์.

เกษิณี ผลประพฤติ. (2524). *การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาครู ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์. (2535). *การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม เอ) ในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพ.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

เกื้อกูล ทาสิทธิ์. (2514). *การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประกิตและบุคลิกภาพของบุคคล จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่างระดับกัน.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลง-กรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

คนึงรัตน์ ลาโพธิ์. (2535). *ผลของการนำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ไปใช้ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

จรรจา สุวรรณทัต. (2523, มิถุนายน). "ครอบครัวสัมพันธ์," *ครุปริทัศน์.* 6 : 52-57.

จิตรา เมฆะ. (2529). *ปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.* วิทยาพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ. : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). *การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการพยาบาลศาสตร์ คณะครุ-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑามาศ ใจนักรบ. (2523). *การสร้างเกณฑ์ประเมินคุณภาพนักเรียนเตรียมทหาร.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

จุมจินต์ สลัดทุกข์. (2543). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

จำเนียร สุขหลาย. (2528). *การวัดผลและเทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.* (เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมหลักสูตร). กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. ถ่ายเอกสาร.

จำรัส แจ่มจันทร์. (2539). *การศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

เจือ จันทร์เพ็ญ. (2511). *ทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ.* ปริญญานิพนธ์ รป.ม. (รัฐศาสตร์) .กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.ถ่ายเอกสาร.

เฉลียว บุรีภักดี. (2517). *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา .

ชวาล แพรัตนกุลและคณะ. (2514). *หลักสูตรอบรมพิเศษวิชาวัดผลการศึกษาระยะสั้น.* กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบ วิทยาลัยวิชาการ ประสานมิตร.

ชาติชาย หมั่นสมัคร. (2540). *การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษคณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

เชิดชาย เหล่าหล้า, พล.ต. (2525). *เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาวิทยาการทหาร.* กรุงเทพ : กระทรวงกลาโหม.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ.* กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2520.

ดาวประกายพรึก. (2514, 10 ตุลาคม). "บุคคลที่ควรมอง," *สยามรัฐ.* หน้า 7.

เดโช สวนานนท์. (2508, ตุลาคม). "บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน," *วิทยาสาร.* 15 : 22-23.

_____ . (2513). *จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง.* พิมพ์ครั้งที่3 กรุงเทพ : โอเดียนสโตร์.

ดุษฎี ทรัพย์ปรุง. (2529). *ผลการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนวัดรางบัว กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ดำรง จินดารัศมี. (2524) *ความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับความสอดคล้องของหลักสูตรวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมทหารกับคุณลักษณะที่ต้องการของตำรวจและทหาร.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจนปัจจนึก. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย รายงานวิจัย ฉบับที่ 21.* กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ดวงฤดี ช่วยขำ. (2540). *ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ตุ้ย ชุมสาย. ม.ล. (2514). *จิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เติมศักดิ์ คทวณิช. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ทวี บุณยเกตุ. (2515). *พ่อสอนลูก*. กรุงเทพ : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร.

ธาดา ปุณศรี. (2533). *การปรับตัวทางสังคมในสถานศึกษาของนักเรียนพลตำรวจ สังกัดกองกำกับการตำรวจภูธร 7 จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น. (2514). *วิทยาสารานุกรม*. กรุงเทพ : แพร่พิทยา.

นันทนา น้ำฝน. (2538). *เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : เทมการพิมพ์.

นิภา นิธยายน. (2520). "การปรับตัวและบุคลิกภาพ," ใน *จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์.

นวลละออ สุภาผล. (2527). *ทฤษฎีบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2520). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รามคำแหง.

บัญชา ตันตินันท์. (2509, กรกฎาคม). "การบริหารงานแบบประชาธิปไตย," *ข้าราชการ*. 7 : 38-40.

บรรทม มณีโชติ. (2530). *การศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ ที่มีต่อคุณภาพของแบบทดสอบ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

บุษกร เพชรวิวรรชน์. (2519). *ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประคอง เกลื่อนการ. (2532). *การศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประจิตต์ ประจักษ์จิตต์. (2525). *ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการเกิดอากาศยานอุบัติเหตุ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ประชา ผ่องใส. (2530). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นไทยของ นักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประดินนันท์ อุปรนัย. (2523). *การเรียนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เอกสารการสอนชุดระบบการสอน*. กรุงเทพ : สารมวลชน .

ประพัฒน์ จำปาไทย. (2524). *ความพึงพอใจของนิสิตต่อกระบวนการเรียนการสอน ระดับบัณฑิตศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ประพิมพรรณ สุวรรณกูฏ. (2532). *การศึกษาความเครียดของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนค-รินทรวิโรฒ ประสานมิตร, . ถ่ายเอกสาร.

ประภา ถิรพันธุ์. (2510). *การจัดสวัสดิการกรมตำรวจ.* ปริญญานิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนประศาสตร์) กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. (2524). *การทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประเทิน มหาขันธ์. (ม.ป.ป.). *คู่มืออบรมนักเรียน.* ชลบุรี : วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางเสน.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2528). *ตามมิติของตำรวจไทยในศตวรรษใหม่ เอกสารการศึกษารัฐประศาสน-ศาสตร์ อันดับที่ 50* . กรุงเทพ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ผกาทิพย์ เกษรากุล. (2524). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *สุขภาพจิตเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.

ผ่องพรรณ ปัณฑรานนท์. (2511). *ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ปี 2510 ที่หวังจะได้รับการบริการแนะแนวของวิทยาลัย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพ : วิทยาลัยวิชาการการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ทองใบ ทองเปาด์. (2529, กันยายน). "ตำรวจของประชาชน," *วารสารหมอยุติธรรม.* 20 (2) : 54.

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์. (2510). *ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดจันทบุรี.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พวงพยอม เดชฤทธิ์ . (2524). *การศึกษาความคิดเห็นของพยาบาลต่อนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านสูติกรรม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พะระดา สุริยคุณ, ร.อ.หญิง. (2535). *การฝึกศึกษากับการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของทหารกองประจำการกองทัพภาคที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

พัน ทองชุนนุม. (2531-2532, 13 ตุลาคม) "กิจกรรมกับการพัฒนานักศึกษา," *วารสารศึกษาศาสตร์.* 5 : 32.

พรรณี คลังระหัด. (2540). *บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจกรมตำรวจ กรุงเทพมหานคร.* รายงานการวิจัย ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนค-รินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ไพทูรย์ สินลารัตน์. (2524). *การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

———— . (2524, พฤษภาคม). "ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา," *สภาการศึกษาแห่งชาติ.* 5(10) : 47-55 .

_____. (2524). *เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรชุลี อาชวบำรุง. (2525). *นิสิตนักศึกษา : หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา*. กรุงเทพฯ : พีระพัธนา.

ภาวนา ใจประสาท. (2534). *การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ภิญโญ สาธร. (2523). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพ : ศ.ส. การพิมพ์.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (ม.ป.ป.). "พระบรมราโชวาทพระราชทานในพิธีประดับยศนายตำรวจชั้นนายพล ณ. พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน 24 พฤศจิกายน 2512 ," *ใน ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทในวโรกาสต่าง ๆ ตั้งแต่ ธันวาคม 2511 - พฤศจิกายน 2512.* หน้า 24. กรุงเทพ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2524). *สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารกิจกรรมนิสิต นักศึกษาครั้งที่ 3* . กรุงเทพ : ทบวงฯ.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว,พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2512). *หลักราชการ*. พิมพ์ครั้งที่ 31. เนื่องในงานฌาปนกิจศพ นายทรง ศุภาพร. กรุงเทพ: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.

เมตตา จินดารักษ์. (2525). *ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ยุพา อานันทสิทธ์. (2515). *การศึกษาการสอบแบบสืบสวนสอบสวน (Active Inquiry) ในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีต่อความคิดแบบสอบสวน ความถนัด ผลการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

รัตนา ศิริพานิช. (2530). *ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาไทย ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ราชบัณฑิตสถาน. (2538). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5 , กรุงเทพ : ราชบัณฑิตสถาน.

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. (2542). *คู่มือการศึกษา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*. นครปฐม : กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ.

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. (2514). *อนุสรณ์นายร้อยตำรวจ รุ่น 24*. นครปฐม : โรงเรียนนาบร้อยตำรวจ .

ละออ พงษ์พานิช. (2513). *การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะที่ปรากฏในกลุ่มชนบางอาชีพ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ลัดดา แพทย์จรัส. (2516). *การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษากับนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วจิราภรณ์ ไชยรัตน์. (2539). *ตัวเปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วันชัย ช่องดารากุล.(2538). *สถานภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานของฝ่ายบริการการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเขตภาคใต้.* รายงานการวิจัย สงขลา : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้.

วันดี ระเจริญ. (2331). *บุคลิกภาพและการปรับตัว.* กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยรำไพพรรณี.

วันเพ็ญ ธีรสวัสดิ์. (2512). *ความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ปีการศึกษา 2510 เกี่ยวกับบริการแนะแนวของวิทยาลัยในปัจจุบัน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วันเพ็ญ อายุการ. *(2512). การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว การยอมรับตัวเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดชลบุรี.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วรรณะ แก้วมณีเอี่ยม. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเขตกรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วรรณี รักธรรม. (2532). *การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการ ผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับผิดชองของเด็กไทย เชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ. *(2517). ความสัมพันธ์ระหว่างอบรมเลี้ยงดูลูกแบบให้ความรักและแบบควบคุม ความเอื้อเฟื้อ และวินัยทางสังคม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วารุณี อมรทัต. (2521). *จิตวิทยาเพื่อชีวิตที่ดี.* กรุงเทพ : ศึกษิตสยาม.

วิจิตร วรุตบางกูร. (2524). *การวางแผนผังและการพัฒนาสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ : ขนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้," *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา.* 18(3) : 8-11.

วิลาศ บุญทองขาว. (2527). *บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของนักเรียน ครูและผู้บริหารเขตการศึกษา 4.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วิวัฒน์ อัศวาณิชย์. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วัชรินทร์ แก้วลา. (2531). *สภาพแวดล้อมสังคมในกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วัญญา วิศาลาภรณ์. (2522). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วัลภา ตันตโยทัย. (2522). "หัวหน้าพยาบาลและการประกันคุณภาพการพยาบาลในโรงพยาบาล," *ประมวลการประชุมการพยาบาลแห่งชาติ ครั้งที่ 6.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2525). "งานสวัสดิการและการบริการนิสิตนักศึกษา," *ในนิสิต นักศึกษา : หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา.* กรุงเทพฯ : ขนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา.

_____ . (2530). *งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคณะ. (2527). *รายงานการวิจัย เรื่อง นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรพรรณ ศรีอุบล. (2535). *ผลการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สไลด์เทปเป็นเทคนิค"แม่แบบ" ที่มีต่อเจตคติเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน ชั้นประถมปีที่ 3.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

ศรีธรรม ธนะภูมิ. (2535). *พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ.* กรุงเทพฯ. : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศรีนาถ ศรีสุริยะ. (2512). *แบบเรียนสังคมศึกษา.* กรุงเทพ : ครุสภา.

ศุภวดี บุญวงค์. (2539). *รายงานการวิจัยเรื่อง การแก้ปัญหาการปรับตัวของนิสิตในหอพักด้วยการให้คำปรึกษารายกลุ่ม.* คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้. ถ่ายเอกสาร.

สงบ ลักษณะ. (2531, มกราคม-มีนาคม). "การศึกษาและการพัฒนาจริยธรรม," *การวัดผลการศึกษา.* 18 (1) : 30-39 .

สมศักดิ์ ชินพันธ์. (2522). *ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบและมโนภาพแห่งตน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สมคิด ไชยยันบูรณ์. (2510). *การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพบางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สัมฤทธิ์ เภตรา. (2537-2538). *การสรรหาบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานตำรวจของกรมตำรวจไทย.* เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล. กรุงเทพ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). *จิตวิทยาทั่วไป.* กรุงเทพมหานคร : แสงรุ่งการพิมพ์.

สินินาถ สวัสดิบุตร. (2525). *การสร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพทหารและตำรวจ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพ : วิทยาลัยรำไพพรรณี.

สีชม ไชยศร. (2539). *ลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนมัธยมต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยปีการศึกษา 2510*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สุดาว เลิศวิสุทธิไพบูลย์. (2536). *ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการเกิดอุบัติเหตุในกลุ่มคนงานปั๊มวัสดุ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

สุดใจ ผาแก้วมณี. (2542). *การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสี่เหล่าทัพ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สุธีตา หงษาชาติ. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพและพฤติกรรมรับข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สุพิชญา ธีรกุลและคนอื่น ๆ . *การริเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาคาร.

สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2518). *รายงานการวิจัยปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขต*. ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจการศึกษา กองวางแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.

สุรีย์ ห้วยธาร. (2535). *บุคลิกภาพกับความเครียดของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาล). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร

สมจิตร นพจรูญ. (2511, ธันวาคม). " ชีวิตนายตำรวจ, " *สรรพากร* 12 : 21-25.

โสภา ชูพิกุลชัย. (2529). *ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา*. กรุงเทพ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส..

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2524). *สมุดสถิติรายปีประเทศไทย บรรพ 45 ปี 2541*. กรุงเทพ : คุรุสภา.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. (2525). *หลักการกิจกรรมนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองกิจการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไสว สดใส. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษและเกรงใจ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา

หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู. (2513). *เอกสารการนิเทศการศึกษา : บทความประกอบหมวดวิชาการศึกษา วิชาจิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.

หวน พินธุพันธ์. (2528). *การบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพ : โอเดียนสโตร์.

อนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์. (2526). *การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

อภิญญา ศรีขาว. (2540). *บุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพชั้นปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ. : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

อาภา ถนัดช่าง. (2521, มีนาคม). "แนวคิดในการสอนวิชาจริยศึกษากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." *วารสารประชาบาล.* 12 : 1-8 .

อุบลรัตน์ หร่ายเจริญ. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับความสำเร็จ ในการฝึกบินตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16 PF. ฟอร์ม B.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

อรพินท์ นาคประดิษฐ์. (2518). *ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี.* ปริญญานิพนธ์ นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

อรพิน หงวนศิริ. (2533). *ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

อัจฉรา สุขารมณ์และอรพินทร์ ชูชม. (2533). *รายงานการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น.* สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

Adorian, Stephen J. (1976, January). "The residence Hall Environment at an Urban College," *Dissertation Abstracts International.* 35 : 4037.

Aiken,Lewin R. (1991). *Psychological Testing and Assessment.* 7th ed. Boston : allyn and Bacon.

Allport W. Gorden. (1967). *Personality : A Psychological Interpretation.* New York : John Wiley and Son.

Angus, Ivar Arlington. (1982, September). " Self-Percieved Problem of College Students and Source from which They Seek Assistance", *Dissertation Abstracts International.* 43 : 669.

Anne Anastasi. (1990). *Psychological Testing.* New York : Macmillan Publishing .

Aronfreed , J. (1965). *Altruism and the Condition of Positive Effect.* Unpublished Manuscript , University of Pensylvania.

Baron,R.A.,and Earls, F. (1984, June). "The relation of temperament and social factors to behavior problems in Three-Year- Old children," *Jounal of Child Psychology and Psychiatry Allied Discipline.* 25 : 23-33 .

Berkowitz , L. (1954). *Advances in Experimental Social Psychology.* Now York : Macmillan Publishing Vol. 1 .

Biggam, Fiona H. and Power, Kevin G. (1996, June). "The Personality of Scottish Police Officer : The Issue of Positive and Negative Affectivity," *Personality & Individual Dfferences.* 20(6) : 661-667.

Booth ,Walter S. (1995, June 25-29). "Integreting Community Policing Selection and Promotional Testing Systems," *The Mnnual Meeting of the International Personnel Management Association Assessment Council Conference*. New Orleans : L.A. .

Breckenridge,M.E. (1955). *Child Development*. London : W.B.Saunders Co.Inc.

Burton,Roger. (1976). *Honesty and Dishonesty in Moral Development and Behavior.* New York : Holt, Rinehart and Winston.

Caldwell, R. B. and Nardini H. W. (1977, October). "Police Behavior in a Democratic Sociaty : A Comparative Study," *Dissertation Abstracts.* 31 (4) : 1871 - A .

Cattell, Raymond B. (1957). *Personality : A Systematic Theoretical and Factual Study.* New York : Mc Graw-Hill Book Company, Inc.

———— . (1963). *Manual for the Jr.-Sr. High School Personlity Questionnair "HSPQ" Form A.* Illinois: The Instituter for Personality and Ability Testing.

———— . (1964). *Personality and Social Psychology*. San Diego : Robert R. Knapp.

Daghistany, Ann. (1978). "Academic Professionalism : Do Men and Women Differ ?." http://www.eric.org/plweb-cgi/fastweb.

David, Arthur Decoster. (1971, May). " Some Effects of Different Ciassroom Conditions upon Interpersonal Relationships Personal Adjustment and Achievement for College Freshmen," *Dissertation Abstracts_International*. 31 : 5789 A .

Eyseneck, H.J. (1969, July). " Personality in Primary School Children Part I ," *The British Journal of Educational_Psychology*. 38 : 109-112 .

Ewen,Robert B. (1988). *An Introduction of Theories of Personality*. New Jersey : Lawrence Erlbaune Associates.

Farmer,Eric W. (1991). *Human Resource Management in Aviation*. Great Britain : Billing and Sons .

Feldman, K.A. and Teodore M. NewComb. (1976). *The impact of College on Student*. Sanfrancisco : Joss Ye-Brass .

Flaherty,Rita M. and Reutzel Eilren. (1965, May-June). "Personality Triats of High and low Achieven in College," *The Journal of Educational Research*. 58: 123-125.

Flippo , Edwin B. (1966). *Management : A Behavioral Approach*. New York : Allyn and Bacon.

Flowers,J.V., and Goldman,R.K. (1976, March). "Assertion training for mental health Paraprofessionals," *Journal of counseling Psychology*. 23 : 147-150 .

Freud, Sigmund. (1969). *An Outline of Psychoanalysis*. New York : W.W. Nortorn & Company,Inc.

Foder,I.G. (1980). *In Handbook of Behavioral Interventions : A Clinical Guide*. New York : John Wiley & Sons,Inc.

Hackel, Alan Stuart, (1971, October). " Poclice Education in Flanklin Country : A Study of Need ," *Dissertation Abstracts International*.32 (4) : 1329- A .

Henjum,Arnold. (1969, Summer). " A Study of Significance of Student Teachers Personality Characteristics," *Journal of Teacher Edcation*. 143-147.

Hiliard, Thomas and Rovert M. Roth. (1969, May). " Matternal Attitude and the Achievment Sundrome ," *The Personality and Giudance Journal.* 47 : 424-428.

Hurd, Donal Fngene. (1971, May). " The Relationship of Effective Variables to College Achievement," *Dissertation AbstractsInternational.* 11 : 3793-A .

Hurlock, E.B. (1978). *Adolescent Development.* New York : Mc Graw-Hill Book .

———— . (1989). *Development Psychology.* New York : Mc Graw-Hill Book .

Jensen, Richard S. (1989). *Aviation psychology.* Vermont : Gower Publishing Company.

Jones,Harold E. (1970). *Personality Development in Children.* Austin : University of Texas .

Kaplan, Louis. *Mental Heath and Human Relations in Education.* New York : Harper and Brothers Publishers.

Kelman, H.C. (1969). " The Role of Group in Introduction of Therapuetical Change," *International Journal of Group Psychotherapy Effectiveness.* New York : Mc Graw-Hill Book .

Kenny John Paul. (1964, June). " Administration of the Police Function in California ," *Dissertation Abstracts_International.*24 (12) : 5523 .

Kooken, Don L. (1957). *Ethics in Police Service.* Illinois : Charles C. Thomas Publisher Springfield.

Layman, Barbara Jean. (1975, May). " Perception of College Environment at Okalahoma State University by Incoming Freshman Students, " *Dissertation Abstracts International.* 36 (11) : 7210-A .

Lawshe, C. H. (1966). *Principles of Personal Testing.* New York : Mcgrew - Hill.

Levin, H. K. (1980). *Police Administration.* New York : McGraw-Hill.

Lewin, Lippitt R. and White R. (1968, July). " Patterns of Aggregative Behavior in Experimantally Greated," *Journal of Social Psychology.* 10 : 271-279 .

Lembo , Diana, Jt. Auth. And John Gillespie. Juniorplots (1967). *A Book Talk Manual for Teachers and Labrarians.* New York : R.R. Bowker .

Lorraine, K.R. (1967, May). " Achievement and Personality, " *Psychology Abstracts.* 61 : 157 .

Mc Clelland,David C. (1953). *The Achievement Motive.* New York : Applation Century Croff .

Mims,Fern H. (1970, July). "Student Evaluate Faculty," *Nursing Outlook.* 18 : 53-55.

Morrison, Edward W. and H. Mcintyre. (1986, March). " Some Problems of teaching and learning with in Open University," *Educational Research.* 11 (3) : 25-26 .

Mueller, Kate Hevner. (1961). *Student Personal Work in Higher Education.* Boston : Houghton Miffin .

NSSE. (1956). *The Public Junior College* . Chicago Illinois : The National Society for the Study of Education.

Pervin,Lawrence A. (1980). *The Personality theory,Assessment and Research.* 3rd ed. New York : John Wiley and Sons.

Raymond E. Clift, (1970). *Police Administration.* New York : McGraw-Hill.

Rice, Janet Carol. (1975, August). " Relationship Among Major Education Goals Perception of Campus Environment and Personality for Junior College, " *Dissertation Abstracts International.* 36 (2) .

Ringness, Thomas A. (1968). *Mental Health in the School.* New York : Randin House.

Roger,Dorothy. (1972). *The Psychology of Adolescence.* New Jersey : Prentice-Hall.

Romine,Stephen. (1974, December). "Student and Faculty Perceptions of an Effective University Instructional Climates," *The Journal of Educational Research.* 68 : 139-143.

Russell, G.W. (1971, November). " The Personality of Zanbian Student Teachers in Relation to their Social Behavior and Teaching Ability," *Teacher Education in New Countries.* 12 : 137-143

Sanford, Nevitt. (1972). "Implications of Personality Studies for Curriculum and Personnel Planning," *Personality Factors on the College Campus.* Texas : The University of Texas ; 17-39.

Schumacher, Joseph E. and Scogin, Forrest. (1988, August). "Assessment of Law Enforcement Candidates : Peer Evaluations and the MMPI," *The Annual Meeting of the American Psychological Association.* Atlanta : GA. ; 12-16.

Sears,R.R. ,E.E. Maccoby and H. Levin. (1975). *Pattern of Child Rearing.* New York : Paterson and Company.

Siegeman, Marvin. (1966, July). " Loving and Punishing Perental Behavior and Introversion Tendencies in Sons," *Child Development.* 37 : 985-991 .

Silva,J.M.,III. (1980a). *Psychology of Motor Behavior and Sport 1979.* IL. : Human Kinetics.

_____ . (1980b). *Sport Psychology : Analysis of athlete behavior* . 2nd ed. New York : Mouvemen.

Sherief, Corolyne W. and Mazafer Sherief. (1969). *Attitude : Ego - Involtment and change.* New York : John Wiley and Son.

Smithson,Robert M. (1981). *Adolescence and Youth.* New Jersey : Prentice-Hall.

Stein,M.H. (1972, Summer). "Panel on Aggression," *Journal of Psycho-anal.* 53 : 13-19 .

Storr,A. (1968). *Human Aggression.* New York : The Murray Printing Co.

Symond, P.M. (1975). *Psychology of Parent - Child Relationship.* New York : Appliton Centery – Crofts,Inc.

Territo, L.,Swanson, C.R., and Chamelin, N.C. (1977). *The Police Personnel Selection Process.* Indiana : Bobbs-Merrill.

Thompson,Grorge G.(1952). *Child Psychology : Growth Trends in Psychological Adjustment.* Boston : Honghtom Mifflin Company.

Thorpe, Louis Perter.(1992). *Child Psychology and Development.* New York : The Ronald Press Company.

Thurstone, LL. (1967). *Attitude Can be Measured Reading in Attitude Theory and Measurement.* Edited by Martine Fishbein, New York : John Wiley and Son.

Tiedman, S.C. (1942, May). " A Study of Pupil - Teacher Relationship, " *Journal of Education Research*. 35 : 657-664.

Triandis, Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York : John Wiley and Son.

Turner , W. D. (1942,May). " Altrism and Its Measurement in Children," in *Journal of Abnormal and Social Psychology*. 43 : 502-516 .

Voorn, Randall Jay. (1990, December). " Environment Fit : The Relationship Between Small Liberal Arts Colleges and Their Environment (College Environment), " *Dissertation Abstracts International*. 52 :125.

Watson,Charles,G. (1969, September). "The California Psychological Inventory as a Predictor of Academic Achievement in Normal and Maladjusted Colleged Males," *The Journal of Educational Research*.58(4) : 251.

Weinberg,R.S.., and Gould,D. (1995). *Foundation of Sport and Exercise Psychology*. Champaign,Il : Human Kinetics Publishers.

White, Thelma Jean. (1993). "Student Services and Instructional Services in Partnership to Enhance Student Persistence," *Dissertation Abstracts International*. Vol.54,No 4 ,P. A-1261.

Whitla, Dean K. (1969). " Research in college admissons ". *Educational Evaluation : New Roles, New Means*. National Society for the Study of Education.

William J. Gnagey. (1965). "Personality Correlates of Academic Achievement and Professional Attitudes of Students in Teacher Education. " *http://www.eric.org.*

Wilson, O. W. ,and McLaren, R. C. (1972). *Police Administration*. New York : McGraw-Hill.

Zunich,Michael. (1963, May-June). "Development of Responsibility Perception of Lower and Middle Class Children," *The Journal of Educational Research*. 56(9) : 135.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. ๕๗๒๖, ๕๖๔๖

ที่ ทม ๑๐๑๒/๑๗๓๑ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย ว่าที่ พ.ต.ต.วินัย ธงชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม" โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธ์มณี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ว่าที่ พ.ต.ต.วินัย ธงชัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.สำเริง บุญเรืองรัตน์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

ที่ ทม ๑๐๑๒/๑๗๖๗

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย ว่าที่ พ.ต.ต.วินัย ธงชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม" โดยมี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธ์มณี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนนายร้อยตำรวจ ชั้นปีที่ ๑ - ๔ จำนวน ๑,๑๓๕ คน ทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ และแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๔๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ ว่าที่ พ.ต.ต.วินัย ธงชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔
โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง **ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบด้วย 10 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ และฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

ตอนที่9 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

ตอนที่10 แบบทดสอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ของนักเรียนนายต้อยตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือข้อใดผิดและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนิสิตมากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ว่าที่พันตำรวจตรีวินัย ธงชัย
นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียนเมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ( )

1. อาชีพของผู้ปกครอง

( ) บิดาและหรือมารดารับราชการตำรวจ

( ) บิดาและหรือมารดาไม่ได้รับราชการตำรวจ

2. ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่

( ) ชั้นปีที่ 1

( ) ชั้นปีที่ 2

( ) ชั้นปีที่ 3

( ) ชั้นปีที่ 4

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของภาคเรียนที่ 2/2543

( ) ตั้งแต่ 1.99 ลงมา

( ) ระหว่าง 2.00 - 2.99

( ) ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่พิเศษ ( ) มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษอันเนื่องจากความสามารถพิเศษทางการเรียนที่ดี,ทางกีฬา,ความประพฤติที่ดีเยี่ยมหรืออื่น ๆ โปรดระบุ .....

( ) ไม่มีตำแหน่งหน้าที่พิเศษ

5. รายได้ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง คือ ..... บาท (คิดเฉลี่ยต่อเดือน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

1.ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาว่า ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความบางครั้งก็ตรงกับความคิดเห็นของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ผู้เข้ามาเรียนเป็นตำรวจไม่จำเป็นจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจรักความยุติธรรม					
2	อาชีพตำรวจไม่เจริญก้าวหน้าเท่ากับอาชีพอื่น ๆ					
3	ตำรวจเป็นอาชีพที่สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถให้เพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ					
4	ความก้าวหน้าในอาชีพตำรวจขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา					
5	ตำรวจเป็นอาชีพที่มีโอกาสหารายได้พิเศษได้มาก					
6	ตำรวจเป็นอาชีพที่ได้รับสวัสดิการช่วยเหลืออย่างเพียงพอ					
7	อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่สังคมยกย่อง					
8	นักเรียนคิดว่าตำรวจชั้นผู้ใหญ่ส่วนใหญ่ไม่ทุ่มเทความรู้ความสามารถในการทำงานให้เต็มที่					
9	ตำรวจส่วนใหญ่ไม่เป็นกันเองกับประชาชน					
10	ตำรวจไม่สนใจให้ความช่วยเหลือประชาชน					
11	ตำรวจส่วนใหญ่แสดงสีหน้าบึ้งตึงกับประชาชน					
12	เงินเดือนของตำรวจไม่เพียงพอแก่การใช้จ่ายในครอบครัว					
13	รายได้จากการเป็นตำรวจไม่เพียงพอกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน					
14	สวัสดิการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของข้าราชการตำรวจ					

2.ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีต่ออาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วพิจารณาว่า ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของท่านดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับความรู้สึกของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
น้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าภูมิใจที่อาชีพตำรวจมีประโยชน์ต่อสังคม					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานตำรวจเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ					
3	ข้าพเจ้าต้องการเป็นตำรวจเพราะเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือประชาชนได้					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานตำรวจเป็นงานที่เหนื่อยและต้องเสียสละ					
5	ข้าพเจ้าชอบเครื่องแบบตำรวจเพราะเป็นสัญญาลักษณ์ของความยุติธรรม					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตำรวจเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าช้ามาก					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีตำรวจเป็นจำนวนน้อยมากที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ					
8	ข้าพเจ้าดีใจที่ได้รับการยอมรับจากบิดามารดามากขึ้นเมื่อได้เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ					
9	ข้าพเจ้ารู้สึกผิดหวังในอาชีพตำรวจเพราะรายได้น้อยกว่าอาชีพอื่น					
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาชีพตำรวจ คนส่วนใหญ่ให้ความนับถือและเป็นเกียรติ					
11	ตำรวจเป็นอาชีพที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจและมีความก้าวหน้า					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12	ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นปมด้อยที่ต้องมาประกอบอาชีพตำรวจ					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่นำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเมื่อสำเร็จการศึกษา					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตำรวจเป็นอาชีพที่คนทั่วไปเห็นความสำคัญ					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ตำรวจมีส่วนช่วยสังคมให้สงบสุขโดยการจับกุมและปราบปรามผู้ทำผิดกฎหมาย					

3.ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของท่าน ในการที่จะปฏิบัติงานในอาชีพตำรวจ ขอให้ท่านอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความตรงกับการกระทำทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับการกระทำที่ทำเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความตรงกับท่านบางครั้งก็ทำบางครั้งก็ไม่ทำ
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความตรงกับการกระทำที่ท่านน้อยครั้งที่จะทำ
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับการกระทำที่ท่านทำน้อยครั้งมากจนเกือบไม่ทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
1	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานตำรวจด้วยการดูแลให้ประชาชนมีความสงบสุขอย่างเต็มใจ					
2	ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานเพราะเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานตำรวจ					
3	ข้าพเจ้ามักทำงานโดยลำพัง เพราะมีความคล่องตัวและงานเสร็จเร็วกว่า					
4	ข้าพเจ้าต้องใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนในการปฏิบัติงานตำรวจ					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
5	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างศึกษาความรู้เพิ่มเติม ทำให้มีความเข้าใจในงานตำรวจยิ่งขึ้น					
6	ข้าพเจ้าประกอบอาชีพอื่นเพื่อเสริมรายได้จากการเป็นตำรวจ					
7	ข้าพเจ้ามักศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอาชีพตำรวจ					
8	ตำรวจในโรงพักช่วยเหลือนักเรียนในการฝึกปฏิบัติงานในโรงพักเป็นอย่างดี					
9	ข้าพเจ้าทำงานกับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมได้เป็นอย่างดี					
10	ข้าพเจ้ามักเกี่ยงงานกับผู้ร่วมงานที่ระดับต่ำกว่าโดยให้พวกเขาปฏิบัติงานที่ต้องใช้แรงงานมาก					
11	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อต้องเผชิญกับประชาชนผู้มีปัญหา					
12	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานด้วยความอดทน					
13	ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานในเวรดึกเพราะทำให้การพักผ่อนไม่เพียงพอ					
14	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อจะได้บรรลุในตำแหน่งที่มีความก้าวหน้าในอาชีพสูง					

ตอนที่3 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนจริงพอควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงเห็นและการกระทำของนักเรียน

ไม่จริง หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนอย่างมาก

ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
	พฤติกรรมที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน					
1	บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
2	บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับงานอดิเรกที่ข้าพเจ้าทำอยู่					
3	เมื่อข้าพเจ้าเสนอความคิดบิดามารดาหรือผู้ปกครองมักคัดค้าน					
4	บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าไปต่างจังหวัดกับเพื่อน ๆ					
5	เมื่อกลับมาบ้าน บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าไปเที่ยวบ้านเพื่อน					
6	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบไม่ดี บิดามารดาหรือผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า					
7	บิดามารดาหรือผู้ปกครองมักไม่เห็นด้วยที่ข้าพเจ้ามีกิจกรรมพิเศษที่สถาบัน					
8	บิดามารดาหรือผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่ารักข้าพเจ้า เช่นการเข้ามากอดเพื่อแสดงความยินดีในความสำเร็จของข้าพเจ้า					
9	บิดามารดาหรือผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดเมื่อข้าพเจ้าไม่สบาย					
10	เมื่อข้าพเจ้ากลับมาบ้านบิดามารดาหรือผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปเที่ยวบ้านเพื่อน					
11	บิดามารดาหรือผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนเกี่ยวกับมารยาทหรือการพูดจาที่ไม่เหมาะสมของข้าพเจ้า					
12	ในวันหยุดเมื่อข้าพเจ้าได้รับอนุญาตจากโรงเรียนให้กลับบ้านและถ้าข้าพเจ้ากลับบ้านผิดเวลา บิดามารดาหรือผู้ปกครองแสดงความไม่พอใจโดยไม่ถามสาเหตุ					
13	บิดามารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนความสามารถพิเศษโดยให้ฝึกฝนและเรียนรู้เพิ่มเติม					
14	ถ้าข้าพเจ้าทำสิ่งใดผิด บิดามารดาหรือผู้ปกครองดุว่าโดยไม่ถามสาเหตุ					
15	บิดามารดาหรือผู้ปกครองคอยเตือนข้าพเจ้าให้อ่านหนังสือจนข้าพเจ้าไม่มีเวลาว่าง					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
16	เมื่อใกล้สอบบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้กำลังใจข้าพเจ้าในการอ่านหนังสือ					
17	บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เคยสนใจซื้อสิ่งของที่ข้าพเจ้าอยากได้					
18	บิดามารดาหรือผู้ปกครองสนับสนุนให้ข้าพเจ้าเที่ยวเล่น โดยอิสระ					
19	เมื่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองอารมณ์เสียท่านมักพาลดุด่าข้าพเจ้าเสมอ					
20	บิดามารดาหรือผู้ปกครองเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าชี้แจงเหตุผลก่อนที่จะว่ากล่าว					
	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อบิดามารดา					
21	ข้าพเจ้าแสดงความเคารพบิดามารดาหรือผู้ปกครองทั้งก่อนไปและกลับจากสถาบัน					
22	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อถูกบิดามารดาหรือผู้ปกครองบังคับให้อ่านหนังสือทุกวัน					
23	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาการเรียน ข้าพเจ้าไม่ชอบปรึกษาบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
24	ข้าพเจ้าตั้งใจเล่าเรียนให้สำเร็จตามความตั้งใจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
25	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมายจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
26	ข้าพเจ้าเบื่อที่ฟังคำสั่งสอนจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
27	ข้าพเจ้าขออนุญาตบิดามารดาหรือผู้ปกครองเมื่อต้องการออกไปข้างนอก					
28	ข้าพเจ้าไม่ค่อยเชื่อฟังบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
29	ข้าพเจ้ากระทำตามคำสั่งสอนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
30	ข้าพเจ้ามักเล่าเรื่องราวที่ประสบมาให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองฟัง					
31	ข้าพเจ้าไม่ทำให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียใจในความประพฤติของข้าพเจ้า					
32	ข้าพเจ้ามักมีความคิดขัดแย้งกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
33	ข้าพเจ้าไม่กล้าเผชิญหน้ากับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเมื่อท่านอารมณ์เสีย					
34	เมื่อข้าพเจ้าประพฤติตัวไม่เหมาะสม บิดามารดาหรือผู้ปกครองจะคอยตักเตือน					
35	เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา ข้าพเจ้าไปทำบุญร่วมกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง					
36	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามข้อตกลงที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองกำหนดไว้					
37	เมื่ออยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีอิสระในความคิด					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศด้านการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนแล้วพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน แล้วขีดเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเพียง 1 ช่อง

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1	ครูให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่สอนเสมอ					
2	ครูสามารถนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม เช่น ใช้การบรรยาย การสาธิต					
3	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย					
4	ครูสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาที่สอนกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างดี					
5	ครูมีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลชัดเจนเที่ยงตรงและยุติธรรม					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
6	ครูไม่ได้เตรียมการสอนทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียน					
7	ครูไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน					
8	ครูเร่งสอนเพื่อให้เรียนจบเร็ว ๆ					
9	ครูสามารถแนะนำการใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี					
10	เทคนิควิธีการสอนของครูกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง					
11	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน					
12	ครูแจ้งหลักเกณฑ์การให้คะแนนแก่นักเรียน					
13	ครูออกข้อสอบได้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ในรายวิชาที่สอน					
14	ครูไม่ชี้แจงข้อบกพร่องในงานที่นักเรียนทำมาส่ง					
15	ครูไม่เสนอแนะปรับปรุงแก้ไขงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ					
16	ครูบอกขอบข่ายของวิชาก่อนดำเนินการสอน					
17	ครูจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเหมาะสมกับการเรียน					
18	ครูสอนเร็วทำให้ทำให้นักเรียนจดคำบรรยายไม่ทัน					
19	ครูสามารถสอนในสิ่งที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่าย					
20	ครูเข้มงวดมากทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน					
21	ครูให้งานมากเกินไป					
22	ครูใช้วิธีทำโทษที่รุนแรงกับนักเรียน					
23	ครูสอนตรงกับเรื่องที่เรียน					
24	ครูให้จดงานมากเกินไป					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
25	ครูมุ่งแต่สอนโดยไม่ซักถามนักเรียน					
26	ก่อนสอนครูทบทวนบทเรียนให้					
27	เวลาสอนครูพูดเสียงเบามากจนฟังไม่รู้เรื่อง					
28	ครูให้เวลาอธิบายงานที่มอบหมายได้ชัดเจนดี					
29	เมื่อส่งงานครูตรวจงานให้ทุกครั้ง					
30	ในขณะครูกำลังสอนเพื่อน ๆ ชอบคุยกัน					
31	ครูมักปล่อยให้นักเรียนอยู่กันเอง ดดยไม่ได้ให้งานอะไรทำ					
32	อากาศในห้องเรียนร้อนอบอ้าว					
33	ห้องเรียนไม่เป็นระเบียบ					
34	กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนน่าสนใจ					
35	ฝ่ายปกครองจับผิดนักเรียนมากเกินไป					
36	การลงโทษนักเรียนมีหลักเกณฑ์แน่นอน					
37	ระเบียบวินัยของโรงเรียนเข้มงวดมากเกินไป					
38	ครูสนใจนักเรียนทุกคน					
39	ครูให้ความสนใจแต่นักเรียนเรียนที่เรียนดี					
40	ครูเป็นกันเองกับนักเรียน					
41	ครูเข้าสอนตรงเวลา					
42	ครูงดสอนโดยไม่แจ้งล่วงหน้า					
43	ครูสอนช้า					
44	ครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนไม่ได้					
45	แสงสว่างภายในห้องเรียนมีน้อย					
46	ขนาดของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
47	สภาพห้องเรียนปราศจากกลิ่นต่าง ๆ เช่น กลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ,น้ำเน่า,กลิ่นขยะ,กลิ่นอาหารจากโรงอาหาร เป็นต้น					
48	ในแต่ละห้องมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
49	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
50	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพดีในการใช้งาน					
51	ที่ตั้งของโรงเรียนตั้งอยู่ชานเมือง นักเรียนไปมาไม่สะดวก					
52	โรงเรียนค่อนข้างคับแคบ ไม่ค่อยมีสถานที่พักผ่อน					
53	อาคารเรียนเก่าเกินไป					
54	บริเวณโรงเรียนและอาคารเรียนมีระเบียบ					
55	บริเวณโรงเรียนและอาคารเรียนรักษาความสะอาดดี					
56	สภาพห้องเรียนเหมาะสมกับลักษณะวิชา					
57	โรงเรียนจัดที่นั่งพักผ่อนภายนอกได้อย่างเพียงพอ					
58	โรงเรียนสร้างบรรยากาศในบริเวณอาคารเรียนได้อย่างเหมาะสม					
59	ห้องเรียนมีสภาพเหมาะสม เช่น อากาศถ่ายเทดี ปราศจากเสียงรบกวน มีแสงสว่างพอเพียง					
60	อาคารเรียนมีสภาพมั่นคงแข็งแรง					
61	ถนนในโรงเรียนแข็งแรงมั่นคง					
62	เส้นทางจราจรในโรงเรียนมีลักษณะเป็นระเบียบดูสวยงาม					
63	โรงอาหารของโรงเรียนจัดสร้างอย่างถูกสุขลักษณะ เช่น มีการถ่ายเทของอากาศ แสงสว่างเพียงพอ					
64	โรงอาหารของโรงเรียนมีการจัดสภาพโรงเรือนเป็นระเบียบ สะดวกสบาย					
65	ห้องสมุดของโรงเรียนมีการจัดสภาพภายในดูเป็นระเบียบ สะดวกสบายในการใช้					
66	ลักษณะอาคารกิจกรรมและอาคารอำนวยการอื่น ๆ มีความเหมาะสมดี					
67	ลักษณะอาคารกิจกรรมและอาคารอำนวยการอื่น ๆ ดูสวยงาม					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการให้บริการแก่นักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1	โรงเรียนมีห้องทดลองวิทยาศาสตร์					
2	โรงเรียนมีห้องให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและมีอาจารย์แนะแนวคอยให้บริการ					
3	โรงเรียนจัดห้องทำงานสำหรับชมรมเป็นสัดส่วน					
4	โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องคอมพิวเตอร์					
5	โรงเรียนจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้านไปรษณีย์โทรเลขและธนาณัติ					
6	โรงเรียนจัดห้องเล่นกีฬาต่าง ๆ ได้เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7	บริเวณที่ใช้นั่งพักผ่อนหย่อนใจไม่เพียงพอ					
8	โรงอาหารไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
9	โรงเรียนจัดบริการด้านอาหารโดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพ					
10	บริเวณโรงเรียนสะอาด					
11	ห้องสมุดมีความทันสมัยเหมาะสมสำหรับค้นคว้า					
12	โรงเรียนจัดปฐมนิเทศแก่นักเรียนเข้าใหม่ในเรื่องระเบียบและการวางตัวในโรงเรียนอย่างเหมาะสม					
13	โรงเรียนจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
14	นักเรียนไม่มีสิทธิเลือกเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของตน					
15	นักเรียนไม่มีความประทับใจในการจัดกิจกรรมไหว้ครูที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น					
16	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย					
17	นักเรียนไม่ทราบว่าโรงเรียนมีทุนอุดหนุนทางการศึกษา					
18	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มน้ำใช้ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
19	โรงเรียนไม่จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน					
20	ห้องสมุดมีตำรา เอกสารและวารสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ					
21	โรงเรียนมีอุปกรณ์กีฬาให้นักเรียนยืนใช้ไม่เพียงพอ					
22	โรงเรียนมีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ให้นักเนยยืมใช้ในการเรียนการสอนพอเพียง					
23	โรงเรียนจัดรถยนต์ เพื่อพานักเรียนไปทัศนศึกษาในที่ต่าง ๆ หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
24	โรงเรียนจัดบริการด้านเอกสาร เช่นการทำบัตรจอดรถ บัตรประจำตัวและอื่น ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว					
25	โรงเรียนจัดบริเวณสำหรับบริการจอดรถให้แก่นักเรียนได้เพียงพอ					
26	โรงเรียนจัดเส้นทางจราจรในโรงเรียนได้สะดวกและดูมีระเบียบ					

ตอนที่6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
ไม่จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
	พฤติกรรมที่ครูกระทำต่อนักเรียน					
1	ครูที่สอนรับฟังเหตุผลของนักเรียนเสมอ					
2	ครูไม่ค่อยเป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษาทางการเรียน					
3	ครูแสดงความรู้สึกเป็นห่วงเมื่อนักเรียนคนใดหายไป					
4	เมื่อนักเรียนมีปัญหาต้องการขอคำปรึกษาครู มักแสดงอาการเฉยเมย					
5	ขณะที่นักเรียนปฏิบัติงานครูจะให้กำลังใจโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง					
	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู					
6	ข้าพเจ้ามักแสดงความใกล้ชิดครู					
7	ข้าพเจ้าสามารถพบครูได้เฉพาะในชั่วโมงเรียน					
8	ข้าพเจ้าส่งงานตรงตามเวลาที่ครูกำหนดเสมอ					
9	ข้าพเจ้าไม่อยากปรึกษาครู เมื่อมีปัญหาการเรียนหรือปัญหาส่วนตัว					
10	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนตลอดเวลาที่เรียนให้ห้องเรียน					
11	ข้าพเจ้าถือเอาครูเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิต					
12	ข้าพเจ้าทำความเคารพครูทุกครั้งที่พบ					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
	พฤติกรรมที่นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องกระทำต่อนักเรียน					
1	นักเรียนรุ่นพี่รวมกลุ่มกันเพื่อให้คำแนะนำด้านการเรียนให้แก่ข้าพเจ้า					
2	นักเรียนรุ่นพี่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานกับประชาชนแก่ข้าพเจ้า					
3	โดยปกติพวกรุ่นพี่มักไม่เห็นด้วยกับความคิดของข้าพเจ้า					
4	นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าในการสอบแต่ละครั้ง					
5	นักเรียนรุ่นพี่ตำหนิข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าปฏิบัติงานไม่ดี					
6	นักเรียนรุ่นพี่ไม่ให้ความช่วยเหลือแก่ข้าพเจ้าเมื่อฝึกปฏิบัติงาน					
7	นักเรียนรุ่นพี่ชอบทำโทษข้าพเจ้ารุนแรงขาดเหตุผล					
8	นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้องไม่สนใจที่จะใช้เวลาว่างสังสรรค์กับข้าพเจ้า					
9	นักเรียนรุ่นพี่ไม่สนใจเมื่อข้าพเจ้ามาขอปรึกษาปัญหา					
	พฤติกรรมทีนักเรียนปฏิบัติต่อนักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้อง					
10	ข้าพเจ้ามักให้คำแนะนำในการเรียนแก่รุ่นน้องเสมอ					
11	ข้าพเจ้ามักให้ความช่วยเหลือรุ่นน้องเมื่อลงฝึกงาน					
12	ข้าพเจ้ามักหลบหลีกที่จะพบกับรุ่นพี่					
13	ข้าพเจ้าดูแลรุ่นน้องเมื่อเจ็บป่วยอย่างใกล้ชิด					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
14	ข้าพเจ้ามักชอบออกคำสั่งลงโทษรุ่นน้อง					
15	ข้าพเจ้ามักให้ความสนใจเมื่อรุ่นน้องมาขอคำปรึกษา					
16	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการสังสรรค์กับรุ่นพี่รุ่นน้อง					
17	ข้าพเจ้ามักถามถึงผลการเรียนของรุ่นน้องเสมอ					
18	เมื่อนักเรียนรุ่นพี่หรือรุ่นน้องเจ็บป่วยข้าพเจ้ามักรับอาสาพาไปกองแพทย์					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว พิจารณาว่าเป็นความจริงตามพฤติกรรมที่ประสบอยู่มากน้อยเพียงใด ตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
- จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
- จริงบ้าง หมายถึง ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
- ไม่จริง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
- ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนสนิทได้					
2	ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้ง เมื่อเพื่อนขอร้อง					
3	เพื่อนร่วมชั้นช่วยกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ					
4	ข้าพเจ้ามีโอกาสร่วมอภิปรายปัญหาทางวิชาการแก่เพื่อน					
5	ข้าพเจ้าทำงานกับเพื่อนได้ดี					
6	เพื่อนร่วมชั้นปีช่วยกันแก่ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เมื่อข้าพเจ้าร้องขอ					
7	ข้าพเจ้าเต็มใจให้คำปรึกษาแก่เพื่อนที่มีปัญหาด้านส่วนตัว					
8	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วยเพื่อนคอยดูแลอย่างใกล้ชิด					
9	เพื่อนที่เรียนดีไม่ให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่เพื่อนที่เรียนอ่อน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
10	เพื่อนไม่ให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าเมื่อฝึกปฏิบัติงาน					
11	ข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าหรือได้คะแนนดีกว่า					
12	ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม					
13	ข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อนได้ดี					
14	ข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนที่มีนิสัยขี้ยืม					
15	ข้าพเจ้าพึงพอใจกับมิตรภาพของเพื่อน ๆ ในโรงเรียน					
16	การคบเพื่อนทำให้ข้าพเจ้ามีความคิดต่าง ๆ กว้างขวางยิ่งขึ้น					
17	การคบเพื่อนทำให้ข้าพเจ้ามีความฉลาดยิ่งขึ้น					
18	นับตั้งแต่ข้าพเจ้ามาศึกษาในโรงเรียนข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทเพิ่มขึ้นหลายคน					
19	ข้าพเจ้าไม่อยากเข้าสังคมกับเพื่อนเพราะรู้สึกมีปมด้อยเรื่องการเงิน					
20	เพื่อนไม่ค่อยเข้าใจข้าพเจ้าโดยบางครั้งข้าพเจ้าทำดีแต่กลับถูกเข้าใจว่าทำร้ายเพื่อน					
21	เพื่อนบางคนมักชวนข้าพเจ้าเที่ยว ทำให้การเรียนของข้าพเจ้าไม่ดีเท่าที่ควร					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในโรงนอน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด **แล้วทำเครื่องหมาย** ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก**ที่สุด**
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความบางครั้งก็ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน บางครั้งก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย**ที่สุด**

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1	โรงนอนของโรงเรียนมีสภาพมั่นคงแข็งแรง					
2	โรงนอนของโรงเรียนมีความเป็นระเบียบและสะอาด					
3	โรงนอนของโรงเรียนมีความสวยงามน่าอยู่อาศัย					
4	โรงนอนของโรงเรียนมีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
5	โรงนอนมีสภาพเหมาะสม ได้แก่ มีอากาศถ่ายเท มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีกลิ่นเหม็นและเสียงดังรบกวน					
6	กฎระเบียบของโรงนอนทำให้นักเรียนกับเพื่อนเกิดความเป็นระเบียบในการอยู่ร่วมกัน					
7	นักเรียนพอใจที่เจ้าหน้าที่กองร้อยประจำโรงนอนที่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนในโรงนอน					
8	นักเรียนกับเพื่อนร่วมโรงนอนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
9	อาจารย์ฝ่ายปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ของโรงนอนได้					
10	นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงนอน					
11	นักเรียนในโรงนอนให้ความช่วยเหลือกันดี					
12	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงนอน					
13	กฎระเบียบสำหรับนักเรียนในโรงนอนไม่มีความเหมาะสม					
14	โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงนอน					
15	นักเรียนไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงนอน					
16	บรรยากาศในโรงนอนทำให้นักเรียนรู้สึกเหงา					
17	เจ้าหน้าที่ประจำกองร้อยของโรงนอนไม่ให้ความสนใจในการแก้ปัญหาที่นักเรียนมาขอความช่วยเหลือ					
18	นักเรียนรู้สึกอึดอัดใจเมื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมโรงนอน					
19	บรรยากาศในโรงนอนทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น					
20	นักเรียนในโรงนอนไม่มีความสามัคคีกัน					

ตอนที่ 10 แบบทดสอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพชนิดสถานการณ์ จำนวน 91 ข้อ เวลา 60 นาที

2. ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามตามความรู้สึกหรือการกระทำของนักเรียน ถ้าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับตนเอง คำตอบที่นักเรียนเลือกตอบในแต่ละข้อไม่มีข้อถูกหรือผิด จึงขอให้นักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริง

3. วิธีการตอบให้ทำเครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบใต้ตัวอักษร ก. ข. ค. ซึ่งตรงกับตัวเลือกที่นักเรียนเลือกตอบเพียง 1 ตัว ในกระดาษคำตอบ

เริ่มการทดสอบ

1. สมชายกับเพื่อนได้นั่งทำรายงานกลุ่มเพื่อที่จะส่งในวันพรุ่งนี้ แต่ยังทำไม่เสร็จก็หมดเวลา ถ้าสมชายทำต่อไปจะไปเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่ทัน ถ้าท่านเป็นสมชายท่านจะทำอย่างไร
   ก. นั่งทำรายงานกลุ่มให้เสร็จ เพราะเพื่อนหลายคนยังทำอยู่
   ข. รีบไปเรียนก่อน เพราะกลัวครูตำหนิหรือทำโทษ
   ค. รีบไปเรียนก่อน เพราะเป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ดี
2. ตอนพักกลางวัน สมิตกินข้าวแล้วอยากกินกาแฟ แต่ไม่มีเงินพอขณะเดินกลับไปห้องเรียนผ่านสนามพบเงินตก 100 บาท ซึ่งไม่มีใครเห็น ถ้าท่านเป็นสมิตท่านจะทำอย่างไร
   ก. เก็บเงินแล้วนำไปใช้
   ข. นำเงินไปมอบให้ครูเพราะ สงสารเจ้าของเงินจะไม่มีใช้
   ค. นำเงินไปมอบให้ครู เพราะการเอาของคนอื่นมาเป็นของตนเองไม่ดี
3. ในตอนพักกลางวัน ประจักษ์ต้องรีบไปทำแบบฝึกหัดเพื่อส่งครูในภาคบ่าย แต่มีคนเข้าแถวซื้ออาหารกันมาก ถ้าต่อแถวคงเสียเวลามาก ถ้าท่านเป็นประจักษ์ท่านจะทำอย่างไร
   ก. ไปทำแบบฝึกหัดโดยไม่รับประทานอาหาร
   ข. เข้าแถวตามลำดับ เพราะอยากให้คนอื่นเห็นว่าเป็นคนมีระเบียบวินัย
   ค. เข้าแถวตามลำดับ เพราะเป็นหน้าที่ของตนที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสังคม
4. ในวันรณรงค์รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ครูได้เชิญชวนให้นักเรียนมาช่วยกันทำความสะอาดในวันหยุด สามารถมีนัดกับครอบครัวที่จะไปเที่ยวตากอากาศในวันนั้น ถ้าท่านเป็นสามารถท่านจะทำอย่างไร
   ก. ไปเที่ยวตากอากาศกับครอบครัวอย่างสนุกสนาน
   ข. ไปโรงเรียนช่วยทำความสะอาดเพื่อจะได้ไม่ถูกเพื่อนต่อว่า
   ค. ไปโรงเรียนช่วยทำความสะอาดเพื่อโรงเรียนสะอาดน่าอยู่
5. พรศักดิ์กับเพื่อน ๆ ได้รับมอบหมายจากครูให้ทำรายงานเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องยากหาเอกสารยาก ทั้งพรศักดิ์และเพื่อน ๆ เข้าห้องสมุดค้นหาเอกสารแต่ค้นเท่าไรก็ไม่พบเอกสารที่ตรงกับเรื่องที่จะใช้ จนทั้งพรศักดิ์และเพื่อนรู้สึกเบื่อหน่าย ถ้าท่านเป็นพรศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร
   ก. ค้นไปก็บ่นไปแต่ก็ต้องค้นต่อไป
   ข. เลิกค้นแล้วแยกย้ายกลับที่พักพรุ่งนี้มาค้นใหม่
   ค. หยุดค้นไปกินขนมหรืออาหารว่างก่อนแล้ว เย็นมาค้นใหม่
6. ก่อนการแข่งขันมวย ฝ่ายตรงข้ามกับอำพลรู้ว่าอำพลกำลังต้องการเงิน เพื่อนำไปใช้ในการรักษาพยาบาลพ่อที่เจ็บป่วย จึงได้ว่าจ้างอำพลให้ล้มมวยโดยจะให้ค่าตอบแทนมากกว่าเงินรางวัลที่ชกชนะเท่าตัว ถ้าท่านเป็นอำพลท่านจะทำอย่างไร
   ก. ยอมล้มมวย เพื่อนำเงินไปรักษาพ่อ
   ข. ไม่ล้มมวย เพราะเสียศักดิ์ศรีของนักกีฬา
   ค. ไม่ล้มมวย เพราะเสียความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

7. ในวันเฉลิมพระชนม์พรรษา 5 ธันวาคม โรงเรียนจัดกิจกรรมทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ภูษิตได้รับมอบหมายให้กวาดใบไม้แห้งรอบสนามบาสเก็ตบอล เวลานั้นเป็นเวลาบ่ายแดดแรงอากาศร้อนอบอ้าว ภูษิตรู้สึกเพลียและเหนื่อยมากประกอบสนามบาสเก็ตบอลอยู่ไกลจากกองอำนวยการครูและหัวหน้าตอนไม่มาตรวจสอบ ถ้าท่านเป็นภูษิตท่านจะทำอย่างไร
   ก. หลบไปพักในอาคาร เพราะตอนเย็นแดดไม่ร้อนค่อยมาทำหน้าที่ต่อ
   ข. ทำหน้าที่ต่อไป เพราะกลัวครูหรือหัวหน้าตอนแอบมาตรวจสอบ
   ค. ทำหน้าที่ต่อไป เพราะละอายใจตนเองที่ไม่ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
8. ในวันรณรงค์รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ครูได้เชิญชวนให้นักเรียนมาช่วยกันทำความสะอาดในวันหยุด สามารถมีนัดกับครอบครัวที่จะไปเที่ยวตากอากาศในวันนั้น ถ้าท่านเป็นสามารถท่านจะทำอย่างไร
   ง. ไปเที่ยวตากอากาศกับครอบครัวอย่างสนุกสนาน
   จ. ไปโรงเรียนช่วยทำความสะอาดเพื่อจะได้ไม่ถูกเพื่อนต่อว่า
   ฉ. ไปโรงเรียนช่วยทำความสะอาดเพื่อโรงเรียนสะอาดน่าอยู่
9. ชูชัยมีฐานะทางบ้านยากจน ในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ต้องมารับจ้างซ่อมรถในตัวเมืองจึงไม่ได้กลับบ้านในวันปีใหม่ซึ่งมีวันหยุดหลายวันและชูชัยมีเล็กเพียงเล็กน้อย ถ้าท่านเป็นชูชัยท่านจะทำอย่างไร
   ก. กลับบ้านและขากลับก็ขอเงินทางบ้านเป็นค่าเดินทาง
   ข. ไม่กลับบ้านแต่มารับจ้างซ่อมรถในตัวเมืองด้วยความรู้สึกน้อยใจในตนเอง
   ค. ไม่กลับบ้านแต่มารับจ้างซ่อมรถในตัวเมืองและส่ง ส.ค.ส.ไปให้พ่อแม่แทน
10. ก่อนการแข่งขันฟุตบอล โค้ชของทีมสวัสดีได้นำยาโด๊ปมาให้นักกีฬาทีมของตนกิน เพื่อให้นักกีฬาของตนมีพละกำลังดีไม่เหนื่อยง่ายและจะได้ชนะ ถ้าท่านเป็นนักกีฬาคนหนึ่งในทีมสวัสดีท่านจะทำอย่างไร
   ก. กินยาที่โค้ชนำมาให้เพราะนักกีฬาที่ดีต้องเชื่อฟังโค้ช
   ข. กินยาเล็กน้อยตามคำสั่งโค้ชทั้ง ๆ ที่ไม่เต็มใจ
   ค. แอบเทยาทิ้งไม่กิน
11. หนึ่งนัดหมายกับเพื่อนว่าจะต้องไปห้องสมุดเพื่อทำรายงานตอนเช้าวันรุ่งขึ้น แต่ในคืนวันนั้นหนึ่งดูโทรทัศน์ดึกมากประกอบหนึ่งเป็นคนตื่นสาย ถ้าท่านเป็นหนึ่งท่านจะทำอย่างไร
   ก. ไม่ไปห้องสมุดแล้วโทรศัพท์ไปขอโทษเพื่อน
   ข. ไปห้องสมุดแต่ไปสายหน่อย
   ค. รีบตื่นเช้าและไปห้องสมุดเพราะไม่ต้องการให้เพื่อนโกรธ
12. วินัดเป็นหัวหน้ากลุ่มทำรายงานได้ประชุมแบ่งหน้าที่ให้ช่วยค้นคว้าและนัดทำเอกสาร แต่วิสันเพื่อนร่วมกลุ่มต้องรีบกลับบ้านไปเยี่ยมบิดาที่เจ็บป่วย จึงมาขอวินัดไม่มาร่วมประชุม ถ้าท่านเป็นวินัดท่านจะทำอย่างไร
   ก. ไม่อนุญาตเพราะวิสันเป็นผู้ที่รู้เนื้อเรื่องของงานมากที่สุดในกลุ่ม
   ข. อนุญาตวิสันไม่ต้องมาประชุม เพื่อให้เพื่อมองว่าตนเป็นคนใจดี
   ค. อนุญาตวิสันไม่ต้องมาประชุม แต่ให้มารับงานในวันหลัง

13. ประจิมกับอุดรเป็นนักเรียนที่แข่งขันกันเรียนมาในทุกวิชา ในวิชากฎหมายอาญาซึ่งเป็นวิชาหลักที่สำคัญ ผลปรากฏว่าประจิมได้คะแนนสอบสูงสุดในชั้น เมื่อเพื่อนถามอุดรว่าคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ ถ้าท่านเป็นอุดรท่านจะทำอย่างไร
    ก. รู้สึกเฉย ๆ เพราะในวิธีอื่นตนก็ได้คะแนนสูงสุดเช่นกัน
    ข. รู้สึกยินดีด้วย เพราะเพื่อนส่วนใหญ่ก็แสดงออกแบบนี้
    ค. รู้สึกยินดีด้วย เพราะประจิมมีความเข้าใจในวิชานี้มากกว่าตน
14. เพื่อนร่วมชั้นของอุดร นัดหมายกันไปทำพานดอกไม้ธูปเทียนในตอนเย็นหลังเลิกเรียนก่อนวันไหว้ครู ซึ่งถ้าใครมีธุระจำเป็นจริง ๆ ก็ให้กลับบ้านได้โดยไม่ต้องไปช่วยทำ อุดรมีการบ้านหลายวิชาที่ยังไม่ได้ทำ ถ้าท่านเป็นอุดรท่านจะทำอย่างไร
    ก. บอกว่าจำเป็นต้องรีบกลับบ้านไปทำการบ้านเพราะมีหลายวิชา
    ข. อยู่ช่วยเพื่อนจนเสร็จจึงกลับบ้านเพื่อเพื่อน ๆ มองตนในทางที่ดี
    ค. อยู่ช่วยเพื่อนจนเสร็จจึงกลับบ้านเพื่อไม่ต้องการเอาเปรียบเพื่อน
15. วันนี้พ่อได้บอกให้พรศักดิ์รีบกลับบ้านให้เร็วเมื่อโรงเรียนเลิกแล้ว เพราะพ่อจะไปธุระ แต่วันนี้กลุ่มเพื่อนของพรศักดิ์ได้นัดกันจัดบอร์ดวิชาการหลังเลิกเรียน เพราะพรุ่งนี้เช้าครูจะมาตรวจให้คะแนน ถ้าท่านเป็นพรศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร
    ก. อยู่ช่วยเพื่อนจัดบอร์ด และเมื่อกลับบ้านขอโทษพ่อและอธิบายว่าต้องทำงานที่ครูมอบหมาย
    ข. รีบกลับบ้าน เพราะต้องเชื่อฟังคำสอนของพ่อ
    ค. อยู่ช่วยเพื่อนจัดบอร์ด เพราะละอายใจตนเองถ้าเอาเปรียบเพื่อน
16. ตอนพักกลางวันพรมมักจะเห็นสมชายหลบหน้าเพื่อนไปนั่งอยู่คนเดียวโดยไม่ได้รับประทานอาหาร เมื่อพรมสอบถามสมชายจึงทราบว่าสมชายไม่มีเงินซื้ออาหารเพราะฐานะทางบ้านยากจนมาก ขณะที่พรมเองก็มีแค่พอซื้ออาหารรับประทานคนเดียวเท่านั้น ถ้าท่านเป็นพรมท่านจะทำอย่างไร
    ก. ซื้ออาหารมาแบ่งให้สมชายรับประทานเพื่อสมชายจะได้ตอบแทนในโอกาสหน้า
    ข. ไม่สนใจถือว่าไม่ใช่เรื่องของตนปล่อยให้สมชายแก้ปัญหาของตนเอง
    ค. ซื้ออาหารมาแบ่งให้สมชายด้วย เพราะทุกคนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
    ก. นำลูกฟุตบอลเก่าไปขาย เพราะเป็นของที่ไม่ใช้แล้วทิ้งไปก็เปล่าประโยชน์
17. อนันต์เดินทางกลับบ้าน ในเย็นวันศุกร์ที่กรุงเทพขณะนั่งโดยสารรถเมล์ พบเห็นผู้ชายรูปร่างสูงใหญ่สูบบุหรี่บนรถเมล์ ถ้าท่านเป็นอนันต์ท่านจะทำอย่างไร
    ก. เฉย ๆ ไม่สนใจ
    ข. เดินเข้าไปขอร้องให้งดสูบบุหรี่เพราะผิดกฎหมาย
    ค. บอกกระเป๋ารถให้ไปว่ากล่าวตักเตือน
18. วันเสาร์นี้ทางบ้านของสมชัยจะไปเที่ยวภูเก็ตซึ่งสมชัยอยากไปมากเพราะไม่เคยไปมาก่อน แต่ในวันนั้นครูได้ขอให้นักเรียนทุกคนมาช่วยกันทำความสะอาดตกแต่งห้องนิทรรศการของโรงเรียน ถ้าท่านเป็นสมชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. อยู่ช่วยจัดห้อง เพราะนักเรียนที่ดีต้องเชื่อฟังครู

ข. อยู่ช่วยจัดห้อง เพราะกลัวเพื่อนหาว่าเอาเปรียบ

ค. ไปเที่ยวกับครอบครัวโดยเขียนจดหมายขออนุญาตครู

19. บำรุงเป็นนักกีฬาบาลเก็ตบอลโรงเรียน เมื่อแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนได้บอกให้เพื่อน ๆ ไปเชียร์ทีมของตนด้วย ถ้าท่านเป็นเพื่อนคนหนึ่งของบำรุงแต่มักมีเรื่องกันบ่อย ๆ ท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ไปเชียร์เพราะจะได้มีเวลาทำงานส่วนตัว

ข. ไปเชียร์เพราะตนชอบกีฬา

ค. ไปเชียร์ทีมโรงเรียนเพื่อให้มีกำลังใจและชนะการแข่งขัน

20. ในการสอบครั้งหนึ่ง พจน์ทำข้อสอบไม่ได้ พจน์จึงแอบดูเพื่อนที่นั่งอยู่ข้าง ๆ ซึ่งเป็นคนที่มีเรื่องกับพจน์บ่อยมาก ครูคุมสอบจับไม่ได้ แต่เมื่อครูประจำวิชาตรวจข้อสอบจึงรู้ว่าลอกกัน เพราะคำตอบเหมือนกันและจะทำโทษทั้งคู่ ถ้าท่านเป็นพจน์ท่านจะทำอย่างไร

ก. บอกความจริงกับครู เพราะการยอมรับผิดเป็นสิ่งที่พึงกระทำ

ข. บอกความจริงกับครู เพราะไม่ต้องการมีเรื่องกับเพื่อนที่ตนลอกข้อสอบ

ค. ไม่พูดความจริงกับครู เพราะครูไม่รู้ใครทำผิดจริง

21. ในการสอบวิชากฎหมายเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นวิชาที่ยากมาก พรชายได้พยายามอ่านหนังสือในวิชานี้หลายรอบแต่ก็ยังไม่เข้าใจ ในคืนก่อนสอบพรชายกำลังอ่านหนังสืออีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจแต่ขณะนั้นไฟฟ้าเกิดหม้อแปลงระเบิด ถ้าท่านเป็นพรชายท่านจะทำอย่างไร

ก. หยุดอ่านไปพูดคุยกับเพื่อนรอจนไฟฟ้าติดจึงอ่านต่อ

ข. เลิกอ่านเข้านอนเพราะอ่านมากหลายรอบแล้ว

ค. ตะโกนด่าที่ไฟฟ้าดับ

22. ไพจิตรโดยสารรถเมล์กลับบ้าน ซึ่งในวันนั้นคนแน่นมากกระเป๋ารถเมล์มองไม่เห็นไพจิตร ทำให้ไม่ได้เก็บค่าโดยสารจากไพจิตร ถ้าท่านเป็นไพจิตรท่านจะทำอย่างไร

ก. เอาเงินให้กระเป๋ารถเมล์ เพราะกลัวผู้โดยสารคนอื่น ๆ ที่รู้จะนินทาว่าเป็นคนขี้โกง

ข. เอาเงินให้กระเป๋ารถเมล์ เพราะละอาดใจตนเอง

ค. ไม่ให้เงินกระเป๋ารถเมล์ เพราะจะได้ประหยัดเงินไว้ซื้อของจำเป็นอย่างอื่น

23. มีชัยนัดแฟนไปดูภาพยนต์จึงรีบขับรถไปรับแฟน เมื่อถึงบ้านแฟนรีบลงจากรถแล้วล็อกกุญแจรถลืมเอากุญแจรถออกมาไว้ในรถ ถ้าท่านเป็นมีชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. งัดประตูรถหรือทุบกระจกประตูรถ

ข. โทรศัพท์ตามช่างมาเปิดประตูรถ

ค. พาแฟนไปด้วยรถแท็กซี่

24. เมื่อถึงชั่วโมงฝึกพูดในวิชาภาษาไทย ประสงค์ประหม่าทำให้พูดผิดพูดถูกสร้างความขบขันแก่เพื่อนทำให้ประสงค์อับอายไม่กล้าเข้าไปคุยกับเพื่อน ถ้าท่านเป็นเพื่อนร่วมห้องคนหนึ่งของประสงค์ท่านจะทำอย่างไร

ก. พูดล้อเลียนความผิดพลาดของประสงค์เพื่อให้ประสงค์รู้สึกสนุกสนานขึ้น

ข. ไปพูดคุยปลอบใจประสงค์เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากับเพื่อนในชั้นเรียน

ค. ไปพูดคุยปลอบใจประสงค์ให้ถือว่าความผิดพลาดเป็นเรื่องธรรมดา

25. ชูศักดิ์แขนหักเนื่องจากการแข่งขันรักบี้ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา 4 เหล่าได้ ทั้ง ๆ ที่ชูศักดิ์เป็นนักกีฬารักบี้ของโรงเรียนที่เก่งมาก ในระหว่างมีการแข่งขันเพื่อน ๆ ชวนชูศักดิ์ไปเชียร์การแข่งขันรักบี้ ถ้าท่านเป็นชูศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร

ก. ไปเชียร์และรู้สึกสนุกกับการแข่งขัน

ข. ไปเชียร์เพราะกลัวเพื่อนต่อว่า

ค. ไม่ไปเชียร์รู้สึกโกรธตัวเองที่ไม่สามารถลงแข่งขันได้

26. การแข่งขันฟุตบอลระหว่างทีม ก. และทีม ข. ในการแข่งขันครั้งนี้ไม่ว่าทีม ก. จะแพ้หรือชนะก็ตกรอบ ทีม ก. จึงได้วางแผนให้แพ้ทีม ข. โดยเสียประตูมาก ๆ เพื่อแกล้งทีม ค. ให้ตกรอบ และทีม ข. ชนะแล้วได้เข้ารอบ ถ้าท่านเป็นนักกีฬาทีม ก. ท่านจะทำอย่างไร

ก. เข้าแข่งขันตามปกติ

ข. เข้าแข่งและเล่นตามที่ตกลงกันไว้

ค. ท้วงติงผู้ร่วมทีมเพื่อไม่ให้แกล้งทีม ค.

27. ถวิลเป็นนักเทนนิสที่มีชื่อเสียงของโรงเรียน เห็นว่าสุวิทย์ซึ่งเป็นนักเทนนิสน้องใหม่ มีแววที่จะเป็นนักเทนนิสฝีมือดีได้ และสุวิทย์กำลังทำการฝึกซ้อมในสนามคนเดียว ถ้าท่านเป็นถวิลท่านจะทำอย่างไร

ก. ยืมดูสุวิทย์ฝึกซ้อมโดยไม่เข้าไปยุ่ง

ข. เสนอตัวเป็นคู่ซ้อมให้ เพื่อเป็นกำลังใจและพัฒนาการเล่นให้

ค. เข้าไปให้คำแนะนำในการเล่น

28. เช้าวันหนึ่งปรีดาลงจากโรงนอนไปเข้าแถวหน้ากองร้อย แต่พบว่าเพื่อนนักเรียนเข้าแถวแล้วกำลังนับยอด ถ้าปรีดาแอบวิ่งด้านหลังแถวเข้าตอนท้ายแถวก็จะทันนับยอด ซึ่งขณะนั้นผู้คุมแถวและครูฝึกไม่สังเกตเห็น ถ้าท่านเป็นปรีดาท่านจะทำอย่างไร

ก. วิ่งไปหน้าแถวเพื่อขออนุญาตเข้าแถว เพราะเป็นนักเรียนต้องทำตามระเบียบของโรงเรียน

ข. วิ่งไปหน้าแถวเพื่อขออนุญาตเข้าแถว เพราะละอายใจตนเองที่ทำผิดระเบียบ

ค. แอบวิ่งเข้าแถว เพราะเคยเห็นเพื่อน ๆ ทำกัน

29. เมธีเป็นหัวหน้าห้องได้รับมอบหมายจากครูชวนเพื่อน 2 คน ไปซื้อของขวัญเพื่อเตรียมไว้แจกในงานจัดนิทรรศการของโรงเรียน ปรากฏว่าทางร้านได้จัดของใส่ถุงขนาดเดียวกันให้ 10 ถุง ซึ่งทั้ง 3 คนต้องช่วยกันหิ้วกลับโรงเรียน ถ้าท่านเป็นเมธีท่านจะทำอย่างไร

ก. หิ้วเอง 4 ถุง ให้เพื่อนหิ้วคนละ 3 ถุง เพราะหัวหน้าต้องเสียสละ

ข. หิ้วเอง 2 ถุง ให้เพื่อนหิ้วคนละ 4 ถุง เพราะเป็นผู้นำที่จะสั่งการ

ค. หิ้วเอง 4 ถุง ให้เพื่อนหิ้วคนละ 3 ถุง เพราะให้เพื่อน ๆ ยกย่องตนว่าเป็นผู้เสียสละ

30. ทักษินกับชวนเป็นนักกีฬาวิ่งแข่งที่มีฝีมือใกล้เคียงกันและมักจะชิงดีชิงเด่นกันในการแข่งขันเสมอ ในการแข่งกีฬาสีของโรงเรียนทักษิณกับชวนลงแข่งวิ่ง 100 เมตร ผลปรากฏว่าชวนเป็นฝ่ายชนะที่ 1 ทักษิณชนะที่ 2 เมื่อนักข่าวประจำโรงเรียนมาสัมภาษณ์ทักษิณเกี่ยวกับชัยชนะของชวน ถ้าท่านเป็นทักษิณท่านจะทำอย่างไร
    ก. ยินดีด้วย เพราะในการวิ่งระยะสั้นชวนวิ่งได้เร็วกว่าตนจริง ๆ
    ข. ไม่พูดอะไรทั้งนั้น
    ค. ยินด้วยกับทักษิณ เพราะไม่ต้องการเป็นขี้แพ้ชวนดี
31. สุรพงษ์เป็นแฟนปิยะดา วันหนึ่งสุรพงษ์เห็นปิยะดาเดินเที่ยวกับไพฑูรย์ สุรพงษ์รู้สึกโกรธ ถ้าท่านเป็นสรพงษ์ท่านจะทำอย่างไร
    ก. เฉย ๆ ไม่สนใจ
    ข. เดินเข้าไปทักทายพูดคุยกับปิยะดาและไพฑูรย์เพื่อหาเหตุผลว่าทำไมถึงมาด้วยกัน
    ค. ต่อว่าปิยะดาว่าทำตัวไม่ถูกต่อ
32. พงษ์กับพันธุ์พร้อมด้วยเพื่อนร่วมชั้นอีก 5 คนชวนกันไปดูประกาศผลสอบเข้าโรงเรียนเตรียมทหาร ปรากฏว่าพันธุ์คนเดียวที่สอบไม่ผ่าน พันธุ์จึงเสียใจมากร้องให้ออกมาและพยามจะหลบไปจากกลุ่มเพื่อน ถ้าท่านเป็นพงษ์ท่านจะทำอย่างไร
    ก. เงียบปล่อยให้พันธุ์ร้องไห้เพราะพูดอะไรตอนนี้พันธุ์ก็ไม่ได้เรียนรู้อะไร
    ข. พูดปลอบโยนชี้ให้พันธุ์เห็นทางเรียนต่อที่อื่น เพื่อให้พันธุ์มีกำลังใจไม่ท้อถอย
    ค. พูดปลอบโยนชี้ให้พันธุ์เห็นทางเรียนต่อที่อื่น เพื่อให้ตนได้รับความขอบใจจากเพื่อน
33. ทองสุขเป็นเพื่อนสนิทกับทองมาก วันหนึ่งทองสุขมีเรื่องทะเลาะกับนักเลงนอกโรงเรียนแล้วหนีเข้ามาในโรงเรียนและมาขอความช่วยเหลือจากทองมาก ถ้าท่านเป็นทองมากท่านจะทำอย่างไร
    ก. ขอให้ทองสุขเล่าเรื่องโดยละเอียดก่อนจะตัดสินใจทำอะไร
    ข. เรียกเพื่อนออกไปช่วยทองสุข
    ค. ออกไปช่วยทองสุขจัดการคู่ปรับเพื่อศักดิ์ศรีของโรงเรียน
34. เทวินยืมเงินสำราญไป 400 บาท แต่พอถึงเวลาคืนเงินเทวินกลับคืนเงินให้สำราญ 500 บาทเพราะคิดว่าตนเองยืมมา 500 บาท ถ้าท่านเป็นสำราญท่านจะทำอย่างไร
    ก. ไม่คืนให้เพราะคิดเป็นค่าดอกเบี้ย
    ข. คืนเงิน เพราะการเอาเงินของผู้อื่นมาใช้โดยเจ้าของเงินไม่รู้เป็นสิ่งไม่ดี
    ค. คืนเงิน เพราะสงสารเทวิน
35. ในชั่วโมงภาษาอังกฤษ สมนึกเข้าเรียนช้าเมื่อมาถึงห้องเรียนพบว่าครูกำลังเขียนกระดานอยู่หน้าห้อง ถ้าสมนึกแอบเข้าทางหลังชั้นเรียนครูคงไม่เห็นและไม่รู้ว่าสมนึกมาสายเพราะยังไม่ได้ตรวจดู ถ้าท่านเป็นสมนึกท่านจะทำอย่างไร
    ก. เข้าหน้าห้องและขออนุญาต เพราะเป็นเรื่องที่น่าละอายที่แอบเข้าหลังชั้นเรียน
    ข. แอบเข้าหลังชั้น เพราะเคยเห็นเพื่อน ๆ ทำกันแบบนี้

ค. เข้าหน้าห้องและขออนุญาต เพราะเป็นแบบแผนที่ดีที่นักเรียนควรทำ

36. สนองไปเยี่ยมบ้านลุงซึ่งอยู่ริมคลอง เมื่อไปถึงลุงกับคนอื่น ๆ กำลังช่วยกันขุดลอกคลองเพื่อให้ระบายน้ำได้สะดวก ซึ่งขณะนั้นสนองกำลังเหนื่อยจากการเดินทาง ถ้าท่านเป็นสนองท่านจะทำอย่างไร

ก. ไปรอลุงอยู่ที่บ้านให้หายเหนื่อยจาการเดินทาง

ข. ช่วยเหลือเพื่อให้คนอื่นเห็นความเสียสละของตน

ค. ตรงเข้าไปช่วยเหลือเพื่อให้ลุงได้ทำงานน้อยลง

37. พูนศักดิ์เป็นประธานชมรมดนตรี ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้ควบคุมดูแลและการฝึกซ้อมวงดนตรีของโรงเรียน และใน 2 สัปดาห์ข้างหน้าจะต้องนำวงดนตรีไปแสดงในงานของโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องมีการฝึกซ้อมดนตรีทุกวัน แต่ในวันเสาร์อาทิตย์ที่มาถึง พูนศักดิ์นัดแฟนว่าจะไปเที่ยวพัทยากัน ถ้าท่านเป็นพูนศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร

ก. อยู่ควบคุมการซ้อมดนตรี เพราะครูทางโรงเรียนตำหนิ

ข. ปล่อยให้ซ้อมดนตรีกันเอง เพราะเชื่อว่าเพื่อน ๆ คงดูแลกันเองได้

ค. อยู่ควบคุมการซ้อมดนตรี เพราะต้องการให้มีการพัฒนาการเล่นดนตรีดีขึ้น

38. รุ่งศักดิ์เป็นนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 กำลังเล่นฟุตบอลกับเพื่อน ๆ รุ่งโรจน์นักเรียนรุ่นพี่เรียกรุ่นศักดิ์เข้ามาแล้วสั่งทำโทษให้วิดพื้น 30 ครั้งต่อหน้าเพื่อนโดยกล่าวโทษรุ่งศักดิ์ว่าตอนเช้ารุ่งศักดิ์เห็นรุ่นพี่แล้วไม่หยุดทำความเคารพ ถ้าท่านเป็นรุ่งศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ยอมวิดพื้นแล้วเดินหนีรุ่นไป

ข. ยอมวิดพื้นแล้วบ่นให้เพื่อนฟังถึงความไม่ยุติธรรมของรุ่นพี่

ค. ยอมวิดพื้นเพราะเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง

39. ครูมอบหมายให้พรมดูแลเพื่อน ๆ ทำความสะอาดสนามฟุตบอล ซึ่งในขณะนั้นแดดร้อนมาก กลุ่มเพื่อนสนิทของพรมมาขอทำความสะอาดในบริเวณที่ร่มก่อนโดยให้คนอื่น ๆ ทำงานในบริเวณที่แจ้ง ถ้าท่านเป็นพรมท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ยอมทำตามคำขอของเพื่อน เพราะกลัวคนอื่น ๆ ต่อว่าไม่ยุติธรรม

ข. ทำตามคำขอของเพื่อน เพราะทุกคนทำงานเหมือนกัน

ค. ไม่ยอมทำตามคำขอของเพื่อน เพราะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด

40. ปัญญาไปใช้บริการห้องสมุดประชาชนของเขตที่กรุงเทพ ขณะค้นหนังสือมีเด็กวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งคุยเสียงดัง ถ้าท่านเป็นปัญญาท่านจะทำอย่างไร

ก. บอกให้บรรณารักษ์ตักเตือนเด็กวัยรุ่นกลุ่มนั้นให้งดให้เสียง

ข. เฉย ๆ ไม่สนใจ

ค. เดินเข้าไปบอกให้เงียบหรืองดใช้เสียงตามกฎของการใช้ห้องสมุด

41. ในชั่วโมงว่างช่วงบ่าย สามารถกำลังเล่นแบดมินตันกับเพื่อนอย่างสนุก ขณะนั้นผู้บังคับกองร้อยสั่งให้สามารถกลับไปที่โรงนอนเพื่อทำความสะอาดที่นอนและของคนอื่น ๆ ด้วยเป็นการทำโทษ ถ้าท่านเป็นสามารถท่านจะทำอย่างไร

ก. หยุดเล่นแล้วรีบไปทำตามคำสั่ง เพราะกลัวต้องถูกทำโทษมากขึ้น

ข. เล่นต่อให้จบเกมแล้วค่อนไปทำตามคำสั่ง

ค. หยุดเล่นแล้วรีบไปทำตามคำสั่ง เพราะนักเรียนที่ดีต้องเชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา

42. ประวิทย์เป็นนักฟุตบอลกองหน้าของทีม ระหว่างการแข่งขันโค้ชครูฝึกเห็นว่า ประวิทย์เล่นพลาดบ่อย ๆ และยิงประตูไม่ได้ผล จึงทำการเปลี่ยนตัวให้คนอื่นลงเล่นแทน ถ้าท่านเป็นประวิทย์ท่านจะทำอย่างไร

ก. ยอมเปลี่ยนตัว เพราะจะได้ไม่เหนื่อย

ข. ยอมเปลี่ยนตัว เพราะเล่นไม่เข้ากับเพื่อน ฝึกมาน้อย

ค. ยอมเปลี่ยนตัว เพราะตนเองคงเล่นไม่ดีจริง

43. พรเสมอนัดแฟนไปดูภาพยนต์รอบ 13.00 น. โดยนัดพบที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งเวลา 11.00 น. แต่แฟนมาช้ามากถึงที่นัดเวลา 12.30 น. ถ้าท่านเป็นพรเสมอท่านจะทำอย่างไร

ก. ถามว่าทำไมถึงมาช้าด้วยความหงุดหงิดแล้วจึงพาไปกินข้าว

ข. ต่อว่าแฟนหรือไม่พูดด้วย

ค. รีบพาไปกินข้าวและชวนคุยเรื่องสนุกแล้วไปดูภาพยนต์รอบอื่น

44. หลังจากรับประทานอาหารเที่ยงเสร็จแล้ว สักดีตั้งใจจะเดินไปนั่งอ่านหนังสือในห้องเรียน ขณะเดินผ่านโต๊ะของครูได้มองเห็นข้อสอบวิชากฎหมายมหาชนที่จะสอบตอนบ่ายพรุ่งนี้วางอยู่บนโต๊ะ ถ้าท่านเป็นสักดีท่านจะทำอย่างไร

ก. เปิดดู เพราะจะได้เอามาบอกเพื่อน ๆ

ข. ไม่เปิดดู เพราะเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น

ค. ไม่เปิดดู เพราะละอายใจตนเอง ไม่อยากเป็นคนโกง

45. กฤษดาเดินทางกลับบ้านต่างจังหวัด เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมตัดถนนขาด กฤษดาเป็นคนแรกที่เห็นเด็กตกน้ำซึ่งไหลเชี่ยวมาก ถ้าท่านเป็นกฤษดาท่านจะทำอย่างไร

ก. กระโดดลงน้ำไปช่วย

ข. ตะโกนให้คนช่วย

ค. หาอุปกรณ์ช่วยเหลือและหาอาสาสมัครลงไปช่วยเด็กในน้ำกัน

46. วิชิตเข้าเวรประจำกองร้อยซึ่งในวันนั้นผู้บังคับกองร้อยไม่อยู่ และวิชิตยังทำรายงานที่ต้องไปค้นคว้าในห้องสมุดซึ่งจะส่งครูในวันพรุ่งนี้ไม่เสร็จ ถ้าท่านเป็นวิชิตท่านจะทำอย่างไร

ก. อยู่เวรจนหมดเวลา เพราะถ้าทิ้งเวรไปทำรายงานแล้วเพื่อนเห็นจะเอาไปฟ้องผู้บังคับกองร้อย

ข. ไปทำรายงานที่ห้องสมุดโดยขอให้เพื่อนอยู่แทน

ค. อยู่เวรจนหมดเวลา เพราะนักเรียนที่ดีต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด

47. สมชายทดลองวิทยาศาสตร์ร่วมกับอรรถและกลุ่มเพื่อนอีก 2-3 คน โดยสมชายรับหน้าที่ผสมสารเคมีแต่ปรากฏว่าสมชายผสมผิดส่วน ต้องให้สมชายผสมใหม่จึงจะทดลองต่อไปได้ จึงทำให้ช้ากว่ากลุ่มอื่น เพื่อนบางคนกล่าวตำหนิความบกพร่องของสมชาย ถ้าท่านเป็นอรรถท่านจะทำอย่างไร

ก. เงียบรอดูว่าคนอื่นจะพูดอย่างไร

ข. ไม่พูดตำหนิสมชายเพราะเป็นงานกลุ่มที่รับผิดชอบร่วมกัน

ค. ช่วยแนะนำเพื่อให้สมชายทำให้ถูกต้อง

48. ในการสอบสุวิชาทำข้อสอบไม่ได้จึงแอบดูข้อสอบของสุชาติที่นั่งอยู่ด้านข้าง เมื่อครูตรวจข้อสอบพบว่ามีการลอกกันในการสอบ จึงเรียกสุวิชาและสุชาติมาเพื่อทำโทษทั้งคู่ ถ้าท่านเป็นสุวิชาท่านจะทำอย่างไร

ก. ยอมรับโทษทั้งคู่แล้วมาขอโทษสุชาติที่หลัง

ข. พูดความจริงกับครูและสัญญาว่าจะไม่ทำอีกโดยจะอ่านหนังสือมากขึ้น

ค. พูดความจริงกับครูและขอให้ครูช่วยติวิชาที่เรียนให้ด้วย

49. ชูยศเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง สอบได้เกรด A หรือ B ในทุกวิชา และในวิชาอารยธรรมตะวันตกชูยศอ่านหนังสือในวิชานี้หลายรอบก่อนสอบ แต่ผลสอบปรากฏว่าชูยศได้เกรด C ถ้าท่านเป็นชูยศท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ร้องไห้แต่รู้สึกหงุดหงิดและบ่นให้เพื่อนฟังว่าครูออกข้อสอบ

ข. รู้สึกเสียใจขอพบครูเพื่อขอคำปรึกษาในการพัฒนาตนเอง

ค. ร้องไห้เสียใจและต่อว่าครูว่าสอนไม่รู้เรื่อง

50. ภาคภูมิขออนุญาตพ่อไปกินเลี้ยงวันเกิดบ้านเพื่อน โดยพ่อสั่งว่าไม่ให้กินเหล้าและขอให้กลับบ้านก่อน 23.00 น. เพราะพรุ่งนี้ต้องเดินทางกลับโรงเรียน ครั้งเมื่อไปงานเลี้ยงเพื่อนหลายคนดื่มเหล้าและขอให้ดื่มเหล้าจะได้สนุกและขอให้ไปเที่ยวเทคต่อจนถึงตี 2 ถ้าท่านเป็นภาคภูมิท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ทำตามคำขอร้องของเพื่อน เพราะไม่ต้องการทำในสิ่งไม่ดี

ข. ไม่ทำตามคำขอร้องของเพื่อน เพราะไม่ต้องการทะเลาะกับพ่อ

ค. ทำตามที่เพื่อนขอร้อง เพราะกลัวเพื่อนผิดหวังในตัวเรา

51. ตรีทองเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งมักได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มเสมอ ส่วนตรีเงินเป็นนักเรียนที่เรียนไม่เก่งและเป็นคนเงียบไม่ชอบพูดมาก ในการแบ่งกลุ่มทำรายงานครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันเอง สุดท้ายนักเรียนได้เลือกแบ่งกลุ่มได้ ยกเว้นตรีเงินที่ไม่ได้รับเลือกเข้ากลุ่มใด ครูถามว่ากลุ่มใดจะรับตรีเงินเข้าเป็นสมาชิกบ้าง ถ้าท่านเป็นตรีทองท่านจะทำอย่างไร

ก. ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตัดสินว่าจะรับตรีเงินหรือไม่

ข. นิ่งเงียบดูก่อนว่ากลุ่มใดจะพูดก่อน

ค. บอกครูว่ากลุ่มตนยินดีรับตรีเงินเข้าเป็นสมาชิก

52. โรงเรียนมีระเบียบห้ามนักเรียนเที่ยวกลางคืนในวันจันทร์ถึงวันพฤหัสบดีและคืนวันอาทิตย์ เพราะถ้าไปเที่ยวจะทำให้นักเรียนนอนดึกและตื่นสาย ปีนี้ที่วัดข้างโรงเรียนมีงานประจำปีซึ่งตรงกับวันจันทร์ถึงวันพุธ ในงานมีวงดนตรีที่พิชัยอยากชมมากและในงานไม่เก็บค่าผ่านประตู ถ้าท่านเป็นพิชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่แอบไปเที่ยว เพราะละอายใจตนเองที่ทำผิดระเบียบ

ข. แอบไปเที่ยวโดยกะว่าไม่เกิน 22.00 น.จะรีบมานอน

ค. ไม่แอบไปเที่ยว เพราะกลัวถูกครูลงโทษ

53. วิสันได้รับมอบหมายจากผู้บังคับกองร้อยให้ดูแลนักเรียนรุ่นน้อง ทำความสะอาดสนามฟุตบอลซึ่งแดดร้อนมาก ทำงานได้ 1 ช.ม. นักเรียนรุ่นน้องเหนื่อยและร้อนมาก จึงขออนุญาตวิสันพักหรือหยุดการทำความสะอาดแต่ขณะนั้นสนามยังดูไม่เรียบร้อยนัก ถ้าท่านเป็นวิสันท่านจะทำอย่างไร
    ก. สั่งให้พัก 30 นาทีแล้วทำงานต่อให้เสร็จ
    ข. สั่งหยุดเพื่อนักเรียนรุ่นน้องจะมองว่าตนเองเป็นคนใจดีและเห็นใจน้อง ๆ
    ค. สั่งให้ทำงานต่อไปจนกว่างานจะเสร็จเรียบร้อย
54. กรกับบรรหารไม่ค่อยถูกกัน มักมีเรื่องกันอยู่บ่อย ๆ วันหนึ่งบรรหารเก็บเงินได้แล้วส่งคืนครูเพื่อหาเจ้าของทางโรงเรียนได้ประกาศชมเชยการทำดีของบรรหาร เมื่อเพื่อนสนิทถามกรเกี่ยวกับเรื่องนี้ ถ้าท่านเป็นกรท่านจะตอบอย่างไร
    ก. ยินดีด้วย เพราะอยากให้เพื่อนเห็นว่าตนเองเป็นคนใจกว้าง
    ข. รู้สึกเฉย ๆ เพราะถ้าตนเก็บเงินได้ก็คงจะทำเช่นกับบรรหาร
    ค. ยินดีด้วย เพราะบรรหารทำในสิ่งที่ดีจริง ๆ
55. ยอดชายชอบนั่งโยกเก้าอี้เป็นประจำและมักโยกไปถูกโต๊ะของสนองบ่อย ๆ สนองรู้สึกรำคาญ ถ้าท่านเป็นสนองท่านจะทำอะไร
    ก. บอกครูว่ายอดชายนั่งโยกเก้าอี้ทำให้ไม่มีสมาธิเพื่อครูจะได้ช่วย
    ข. ต่อว่ายอดชายว่านั่งดี ๆ ไม่เป็น
    ค. ถามยอดชายทำไมจึงต้องนั่งโยกเก้าอี้เพื่อจะได้หาทางแก้ไข
56. ในเย็นวันศุกร์ขณะที่สุชาติกำลังขึ้นรถกลับกรุงเทพ ผู้บังคับกองร้อยได้เรียกสุชาติเข้าพบแล้วสั่งให้สุชาติไปตรวจความเรียนร้อยของโรงนอนแล้วให้มารายงาน โดยขณะนั้นรถจะไปกรุงเทพกำลังออกเดินทาง ถ้าท่านเป็นสุชาติท่านจะทำอย่างไร
    ก. รีบขึ้นรถกลับโดยวานเพื่อนที่ยังไม่กลับไปทำงานแทน
    ข. ทำตามคำสั่ง เพราะนักเรียนที่ดีต้องเชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา
    ค. ทำตามคำสั่ง เพราะกลัวถูกลงโทษ
57. ในสัปดาห์รณรงค์รักษาความสะอาด ครูนำนักเรียนชั้นของวิชัยไปพัฒนาวัดโดยให้ทำงานเอง เพื่อนของวิชัยบางคนแอบไปดูดนตรีในบริเวณข้างวัด ถ้าท่านเป็นวิชัยท่านจะทำอย่างไร
    ก. ช่วยเพื่อนไปช่วงหนึ่งแล้วหลบไปดูดนตรี
    ข. ทำความสะอาดกับเพื่อนจนเสร็จเพราะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม
    ค. ทำความสะอาดกับเพื่อนจนเสร็จเพราะกลัวครูลงโทษ
58. ในวันจัดนิทรรศการของโรงเรียน มานะได้รับมอบหมายให้ดูแลห้องแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ในการฝึก ซึ่งต้องระมัดระวังมากไม่ให้สูญหาย ในวันนั้นที่หอประชุมมีวงดนตรีที่มานะชอบมากมาแสดงให้ชมฟรี ถ้าท่านเป็นมานะท่านจะทำอย่างไร
    ก. ไปชมดนตรีโดยวานเพื่อนเฝ้าแทน
    ข. อยู่เฝ้าห้องนิทรรศการ เพราะกลัวครูตำหนิหรือลงโทษที่ไม่อยู่ประจำห้องหรือถ้าสิ่งของสูญหาย

ค. อยู่เฝ้าห้องนิทรรศการ เพราะการละเลยหน้าที่เป็นสิ่งไม่ดี

59. ในเวลาอยู่บ้านเวทินขอเงินแม่ใช้ แม่มักจะบอกให้ไปหยิบเอาเองที่โต๊ะทำงานของพ่อ ในวันเสาร์ที่บ้านไม่มีใครอยู่นอกจากเวทิน ในตอนเที่ยงมีคนมาขายของที่ระลึกที่สวยมากและราคาไม่แพง ซึ่งเวทินอยากได้เพื่อใช้เป็นของขวัญวันเกิดแฟนแต่เวทินมีเงินไม่พอ และเวทินรู้ว่าบนโต๊ะพ่อมีเงิน ถ้าท่านเป็นเวทินท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่เอาเงินแม่มาซื้อ เพราะการนำเงินที่ไม่ใช่ของตนเองมาใช้เป็นสิ่งไม่ดี

ข. นำเงินของแม่มาซื้อก่อนเพราะเอามาเพียงเล็กน้อยแม่คงไม่ว่าอะไร

ค. ไม่เอาเงินแม่มาซื้อ เพราะต้องการให้แม่ไว้วางใจตนเอง

60. ในฤดูหนาวคนยากจนต้องทนกับสภาพความหนาวเหน็บเพราะไม่มีผ้าห่มกันหนาว ถ้าท่านมีเงินพอใช้จ่ายประจำวันเท่านั้น เมื่อมีเจ้าหน้าที่มาขอบริจาคเงินซื้อผ้าห่มไปแจกคนที่เดือดร้อน ท่านจะทำอย่างไร

ก. ร่วมบริจาคเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันด้วยความสุข

ข. ไม่สนใจบริจาคเพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้อง

ค. ร่วมบริจาคเพื่อให้เพื่อนเห็นว่าตนเป็นคนดี

61. ในการจัดนิทรรศการ จองชัยเป็นผู้ที่มีฝีมือดีในการจัดบอร์ด ครูจึงมอบหมายให้จองชัยเป็นหัวหน้าการจัดบอร์ดของชั้นปี และเพื่อนชั้นปีได้นัดหมายช่วยกันทำบอร์ดในวันเสาร์อาทิตย์นี้ แต่ในวันเสาร์อาทิตย์นี้จองชัยอยากโทรศัพท์บอกทางบ้านว่าจะกลับบ้าน เนื่องจากไม่ได้กลับเยี่ยมบ้านเกือบเดือนแล้ว ถ้าท่านเป็นจองชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. กลับบ้านแล้วมอบหมายให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบแทน

ข. อยู่ควบคุมการจัดบอร์ด เพราะเพื่อน ๆ ขอร้องให้อยู่

ค. อยู่ควบคุมการจัดบอร์ด เพราะต้องการให้บอร์ดออกมาสวยงาม

62. รุ่งอรุณได้รับมอบหมายจากครูให้กวาดใบไม้หน้าก่องร้อย แต่กวาดเท่าไรก็ไม่หมด เนื่องจากใบไม้มีมากและร่วงประปราย รุ่งอรุณเหนื่อยหน่าย ถ้าท่านเป็นรุ่งอรุณท่านจะทำอย่างไร

ก. กวาดไปบ่นไป

ข. กวาดจนเสร็จโดยไม่แสดงความเบื่อหน่าย

ค. เลิกกวาดทันทีเพื่อพักเหนื่อย

63. ครูให้มารุตรายงานชื่อนักเรียนที่ส่งเสียงดังในระหว่างครูไปทำธุระนอกห้อง ในขณะนั้นมานพซึ่งเป็นคู่อริของมารุตกับสมชายซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของมารุต คุยกันเสียงดัง ถ้าท่านเป็นมารุตท่านจะทำอย่างไร

ก. รายงานชื่อมานพให้ครู เพราะเป็นคนที่คุยเสียงดังจริง

ข. รายงานชื่อทั้งมานพและสมชายให้ครู เพราะถ้าไม่รายงานชื่อตามจริงเพื่อน ๆ จะนินทา

ค. รายงานชื่อทั้งมานพและสมชายให้ครู เพราะความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย

64. พิชิตกำลังต่อแถวซื้ออาหารที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง ขณะนั้นมีชายรูปร่างอ้วนใหญ่ไว้หนวดรุงรัง เข้ามาแทรกแถวข้างหน้า ถ้าท่านเป็นพิชิตท่านจะทำอย่างไร

ก. บอกเจ้าของร้านอาหารให้ตักเตือนชายผู้นั้น

ข. เดินเข้าไปบอกให้เคารพสิทธิผู้อื่นโดยให้ไปต่อหลังแถว

ค. เฉย ๆ ไม่สนใจ

65. ในช่วงปิดภาคเรียนโรงเรียนของศักดิ์ดารับสมัครอาสาสมัครไปร่วมปลูกต้นไม้ที่สวนสาธารณะในวันสำคัญวันหนึ่งร่วมกับทางอำเภอซึ่งศักดากับเพื่อนวางแผนไว้ว่าจะไปเที่ยวน้ำตกกัน ถ้าท่านเป็นศักดิ์ดาท่านจะทำอย่างไร

ก. ไปเที่ยวกับเพื่อนเพราะมีเพื่อนหลายคนในห้องอาสาสมัครแล้ว

ข. สมัครไปร่วมด้วยเพื่อแสดงว่าตนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน

ค. สมัครไปร่วมด้วยเพื่อให้โรงเรียนปลูกต้นไม้ได้จำนวนมาก ๆ

66. ถ้าชาญชัยเตรียมตัวในการสอบไม่ดีพอ ชาญชัยจะจดสูตรต่าง ๆ ซ่อนไว้ในโต๊ะที่คิดว่าจะได้นั่งสอบ แต่ในวันสอบจริงชาญชัยไม่ได้นั่งโต๊ะที่ซ่อนสูตรไว้ แต่มีคนอื่นมานั่งแทนและครูคุมสอบได้ตรวจพบจะไม่ให้นักเรียนคนนั้นสอบในวิชานั้น เพราะถือว่าทุจริตในการสอบ ถ้าท่านเป็นชาญชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. พูดความจริงให้ครูฟัง เพราะสงสารเพื่อนคนนั้น

ข. พูดความจริงให้ครูฟัง เพราะละอายใจตนเอง เมื่อทำผิดควรยอมรับ

ค. นั่งเงียบแล้วไปขอโทษเพื่อนที่โดนครูลงโทษตอนหลัง

67. ระหว่างพักอยู่บ้าน พ่อของพรยศใช้ให้พรยศล้างรถและตัดหญ้าซึ่งอากาศขณะนั้นร้อนอบอ้าวมาก ทำให้พรยศเหนื่อยและเบื่อหน่ายในการทำงาน ถ้าท่านเป็นพรยศท่านจะทำอย่างไร

ก. เลิกทำแล้วมานอนพัก

ข. หยุดพักมาดูโทรทัศน์จนหายเหนื่อยแล้วไปทำงานต่อจนเสร็จ

ค. ทำงานไปบ่นไปอย่างหงุดหงิด

68. เมื่อครูคืนกระดาษคำตอบมาให้ประจิตต์ ประจิตต์นับคะแนนสอบได้ 29 คะแนน แต่ครูตรวจผิดไป 1 คะแนนจึงเขียนไว้ว่าได้ 30 คะแนน ถ้าท่านเป็นประจิตต์ท่านจะทำอย่างไร

ก. บอกครู เพราะความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย

ข. บอกครู เพราะอยากให้ครูมองว่าเป็นคนดี

ค. ไม่บอกครู เพราะเป็นคะแนนที่ผิดพลาดเพียงเล็กน้อย

69. ศักดิ์เป็นเพื่อนนักเรียนกับสิทธิ ศักดิ์ได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลตอนใกล้สอบปลายภาค ถึงแม้เพื่อนจะทราบข่าวแต่ก็ไม่ค่อยจะมีเวลาไปเยี่ยมเนื่องจากต้องดูหนังสือเพื่อเตรียมสอบ ถ้าท่านเป็นสิทธิท่านจะทำอย่างไร

ก. ไปเยี่ยมและให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เพื่อน ๆ เห็นว่าตนห่วงใยเพื่อน

ข. ไปเยี่ยมและให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ศักดิ์จะได้พร้อมสอบ

ค. ไม่ไปเยี่ยมเพราะต้องอ่านหนังสือเพื่อทำคะแนนให้ดีที่สุด

70. ชูเมืองทะเลาะกับแฟนเรื่องที่ชอบมาผิดนัดบ่อย ๆ และสุดท้ายแฟนขอบอกเลิกกับชูเมือง โดยอ้างว่าพ่อแม่ไม่ชอบชูเมือง แต่จริงแล้วฝ่ายหญิงมีแฟนใหม่ ถ้าท่านเป็นชูเมืองท่านจะทำอย่างไร

ก. ยอมเลิกแล้วบ่นให้เพื่อนฟังถึงความรู้สึกน้อยใจในตนเอง

ข. โกรธและต่อว่าแฟนที่ไม่ซื่อสัตย์

ค. ยอมเลิกเพราะแฟนไม่มีความจริงใจแล้วเที่ยวเล่นกับเพื่อนตามปกติ

71. ในชั่วโมงเรียนวิชาสังคม ครูบอกให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแล้วก็ออกจากห้องเรียน สานิตย์จึงชวนดิเรกไปหาอะไรกินเพราะทั้งสองคนไม่ได้ทานข้าวเช้ามา ถ้าท่านเป็นดิเรกท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ไป เพราะนักเรียนที่ดีต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด

ข. ไม่ไป เพราะไม่อยากให้หัวหน้าชั้นถูกครูตำหนิ

ค. ไป เพราะหิวข้าวจริง

72. หาญเป็นนักเรียนที่เกเรมักชอบพูดหาเรื่องผู้อื่น กล้าเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งและมักถูกหาญพูดหาเรื่องอยู่เสมอ วันหนึ่งครูให้หาญออกมาออกบทความหน้าชั้นแต่หาญอ่านได้ตะกุกตะกักเป็นที่ขบขันของเพื่อน ๆ ครูจึงขออาสาสมัครที่จะช่วยติวให้หาญ ถ้าท่านเป็นกล้าท่านจะทำอย่างไร

ก. ยกมืออาสาครู เพราะกลัวครูตำหนิว่าเรียนเก่งแล้วไม่ช่วยเพื่อน

ข. ยกมืออาสาครู เพราะเห็นใจหาญและอยากให้หาญจบไปเป็นตำรวจที่เก่ง

ค. เฉย ๆ ไม่สนใจ

73. พ่อแม่ของสุวัจมีฐานะดี มีคนงานช่วยทำงานทุกอย่างทำให้สุวัจไม่ต้องทำงานหนักมาก่อน เมื่อโรงเรียนจัดให้นักเรียนเข้าค่ายพักแรม ทุกคนในกลุ่มต้องช่วยกันทำงานทุกอย่างตามที่ครูกำหนด ถ้าท่านเป็นสุวัจท่านจะทำอย่างไร

ก. บอกว่าตนไม่เคยทำจึงขอตัวไม่ทำงาน เพื่อจะได้ไม่กีดขวางเพื่อน

ข. ทำงานทุกอย่างกับเพื่อนจนเสร็จเพื่อให้งานเสร็จตามที่ครูกำหนด

ค. ทำงานทุกอย่างกับเพื่อนจนเสร็จเพื่อความยุติธรรม

74. โชคชัยถูกครูเรียกพบโดยให้มาพบก่อนบ่ายโมง เพื่อรับงานมาแจกเพื่อนร่วมชั้น แต่ในช่วงเที่ยงวันนั้นโชคชัยไม่สบายปวดศีรษะ ถ้าท่านเป็นโชคชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ไปพบครูตามนัดหมายแต่รีบไปพบแพทย์ และให้เพื่อนไปแทน

ข. ไปพบครูตามนัดหมายเพราะไม่ต้องการถูกครูตำหนิ

ค. ไปพบครูตามนัดหมายเพราะไม่ต้องการถูกมองว่าไม่เป็นคนตรงต่อเวลา

75. ในวันประกาศผลสอบปรากฏว่ามีชัยสอบได้ที่สุดท้ายของห้อง และวิโรฒมาพูดเยาะเย้ยว่า สมน้ำหน้า ถ้าท่านเป็นมีชัยทำจะทำอย่างไร

ก. ต่อว่าวิโรฒที่ไม่มีน้ำใจต่อเพื่อน

ข. พูดกับวิโรฒด้วยเสียงอันดังยอมรับว่า ตนเองเรียนไม่เก่งแต่จะปรับปรุงตัว

ค. มองหน้าวิโรฒอย่างไม่พอใจแล้วไม่พูดอะไร

76. ขณะที่พลและพานกำลังเดินเข้าไปโรงเรียนเมื่อใกล้จะถึงเวลาเรียนแล้ว ได้มีสุนัขที่บ้านข้างโรงเรียนวิ่งมาไล่กัดพาน ทำให้พานตกใจตะโกนของให้ช่วย ถ้าท่านเป็นพลท่านจะทำอย่างไร

ก. รีบหลบไปเพราะกลัวสุนัขกัด

ข. ช่วยไล่สุนัขอยู่ห่าง ๆ เพื่อไม่ให้ตนเป็นอันตราย

ค. ช่วยไล่สุนัขเพื่อเพื่อนจะได้ไม่เป็นอันตราย

77. ในการฝึกซ้อมวิ่งผลัด 4 X 100 เมตรชาย ก่อนทำการแข่งขัน 1 เดือน จะต้องทำการฝึกซ้อมอย่างหนักทุกวัน เพื่อให้มีความสัมพันธ์ในการรับไม้ สมชาติเป็นนักวิ่งคนหนึ่งในทีม มีพี่ชายจากต่างจังหวัดมาเยี่ยมและจะต้องกลับในตอนเย็นวันนั้น แต่ถ้าไปหาพี่ชายจะต้องขาดการซ้อมในวันนั้น ถ้าท่านเป็นสมชาติท่านจะทำอย่างไร

ก. ไปฝึกซ้อม เพราะต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุดก่อน

ข. ให้เพื่อนบอกลาให้กับโค้ชว่าตนขอหยุดซ้อมเพื่อไปพบพี่ชาย

ค. ไปฝึกซ้อม เพราะไม่ต้องการเอาเปรียบเพื่อน

78. ยศศักดิ์เป็นหัวหน้าทีมฟุตบอลของชั้นปี และจะมีการแข่งขันฟุตบอลระหว่างชั้นปีในสัปดาห์หน้า ทำให้ต้องซ้อมฟุตบอลเกือบทุกวันในตอนเย็น แต่ในเย็นวันเสาร์นี้แฟนยศศักดิ์โทรสัพท์ขอให้ยศศักดิพาไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า ถ้าท่านเป็นยศศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร

ก. ปฏิเสธแฟนและอยู่ซ้อมฟุตบอลกับเพื่อน เพราะไม่อยากเอาเปรียบเพื่อน

ข. ปฏิเสธแฟนและอยู่ซ้อมฟุตบอลกับเพื่อน เพราะต้องการติดตามผลการซ้อมและพัฒนาฝีมือ

ค. บอกลูกทีมว่างดซ้อม 1 วัน เพื่อให้ทุกคนได้พักผ่อน

79. รุ่งเรืองนัดแฟนที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง เวลา 11.00 น. แต่ในเวลา 10.30 น.แฟนโทรศัพท์บอกว่ากำลังแต่งตัวให้รอและจะกินข้าวเที่ยงด้วย ซึ่งขณะนั้นรุ่งเรืองหิวข้าวมากเพราะไม่ได้ทานข้าวเช้าเนื่องจากรีบออกจากบ้านมารอแฟน ถ้าท่านเป็นรุ่งเรืองท่านจะทำอย่างไร

ก. อดทนรอจนแฟนมาแล้วรีบไปทานข้าว โดยไม่แสดงอาการหงุดหงิดหรือหัวเสีย

ข. ไม่สนใจคำขอของแฟนไปทานข้าวก่อน

ค. อดทนรอจนแฟนมาแล้วต่อว่าแฟนที่ชักช้า

80. สาสมเป็นหัวหน้ากลุ่มทำรายงานได้เรียกประชุมแบ่งงานให้กลับสมาชิกในกลุ่มทุกคน ยกเว้นตนเองที่มีงานน้อยที่สุด ท่านเห็นด้วยกับการกระทำของสาสมหรือไม่เพราะอะไร

ก. ไม่เห็นด้วย เพราะจะถูกเพื่อน ๆ รังเกียจ

ข. เห็นด้วย เพราะตนเองเป็นหัวหน้ากลุ่มมีความรับผิดชอบมากพอแล้ว

ค. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นอำนาจหน้าที่ไม่ถูกต้อง

81. วันชัย เดินทางกลับบ้านที่กรุงเทพ ระหว่างเดินทางเห็นผู้หญิงคนหนึ่งเดินรับประทานเงาะและทิ้งเปลือกเงาะตลอดทางเดิน ถ้าท่านเป็นวันชัยท่านจะทำอย่างไร

ก. เดินเข้าไปบอกผู้หญิงคนนั้นว่าไม่ควรทิ้งขยะในที่สาธารณะเพราะผิดกฎหมาย

ข. บอกกับเทศกิจให้จัดการ

ค. เฉย ๆ ไม่สนใจ

82. ในช่วงฝึกภาคสนามมีการสอนถอดและประกอบอาวุธปืน นักเรียนทุกคนจะได้รับแจกปืนคนละกระบอกเพื่อใช้ฝึกซ้อม สมชายขอยืมปืนจากสมหมายมาถอดประกอบเผอิญทำน็อตปืนหล่นหายไป 1 ตัว ซึ่งถ้าไม่

สังเกตจริง ๆ จะไม่รู้ เมื่อส่งปืนคืนครูฝึก ครูฝึกตรวจพบว่าปืนของสมหมายไม่สมบูรณ์จึงเรียกตัวสมหมายเพื่อซักถามและทำโทษ ถ้าท่านเป็นสมชายท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่พูดความจริงกับครูแต่จะมาขอโทษสมหมายตอนหลัง

ข. พูดความจริงกับครู เพื่อเพื่อนจะได้ไม่ถูกทำโทษ

ค. พูดความจริงกับครู เพราะละอายใจตนเอง ถ้าไม่ยอมรับผิด

83. ในขณะที่วิเชียรกำลังสอบวิชากฎหมายอาญา เกิดความไม่แน่ใจในคำตอบตัวบท ตอนนั้นครูไม่อยู่ในห้อง วิเชียรจึงเปิดหนังสือดูคำตอบ ท่านเห็นด้วยกับการกระทำของวิเชียรหรือไม่อย่างไร

ก. เห็นด้วย เพราะเพื่อนคนอื่น ๆ เขาก็ทำกัน

ข. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการยุติธรรมต่อเพื่อน ๆ ในห้อง

ค. ไม่เห็นด้วย เพราะละอายใจตนเองที่ทำในสิ่งไม่ดี

84. พีทเป็นหัวหน้ากลุ่มทำรายงาน ทอมเป็นเพื่อนรักของพีทและเป็นสมาชิกของกลุ่ม แต่เมื่อมอบหมายงานให้สมาชิกแต่ละคนไปทำ ทอมไม่ยอมทำงานกลุ่มแต่ขอมีชื่อในรายงานด้วย เพราะถ้าใครไม่มีชื่อในรายงานจะไม่ได้คะแนนและตกในวิชานั้น ถ้าท่านเป็นพีทท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ใส่ชื่อทอม เพราะใครทำผิดก็ควรได้รับการลงโทษ

ข. ไม่ใส่ชื่อทอม เพราะกลัวสมาชิกคนอื่นในกลุ่มต่อว่า

ค. ใส่ชื่อทอมลงในรายงาน เพราะไม่อยากเห็นเพื่อนสอบตก

85. ในการฝึกภาคสนาม ครูฝึกได้แบ่งนักเรียนของเป็นทีม ๆ ให้แต่ละทีมแข่งขันกันแบกซุงวิ่งเข้าเส้นชัยเป็นระยะทาง 1 ก.ม. สุพจน์เป็นคนอ้วนและวิ่งช้า ทำให้ทีมของสุพจน์วิ่งเข้าเส้นชัยช้าที่สุด ถ้าท่านเป็นสุพจน์ท่านจะทำอย่างไร

ก. ขอโทษเพื่อนแล้วบอกว่าช่วยไม่ได้เพราะตนเป็นคนอ้วน

ข. ขอโทษเพื่อนแล้วสัญญาว่าจะลดความอ้วน

ค. ขอโทษเพื่อนแล้วขอให้เพื่อนช่วยในการลดน้ำหนักของตน

86. ชูทองเป็นนักมวยที่เก่งมากของโรงเรียน ในการแข่งขันกีฬาระหว่างชั้นปี ชูทองขึ้นยกกับชูเงินนักมวยมือใหม่ แต่ผลการแข่งปรากฏว่าชูเงินชนะคะแนน ถ้าท่านเป็นชูทองท่านจะทำอย่างไร

ก. ยอมรับความพ่ายแพ้และขอคำแนะนำจากโค้ชเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด

ข. โกรธและประท้วงการตัดสินของกรรมการ

ค. ยอมรับความพ่ายแพ้เพราะกลัวเพื่อนต่อว่า

87. ในชั่วโมงสอนวิชากฎหมาย สมหวังซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของสมดี ทำข้อสอบไม่ได้ จึงขอลอกคำตอบของสมดีที่นั่งอยู่ข้าง ๆ ในขณะที่ครูไม่อยู่ในห้อง ถ้าท่านเป็นสมดีท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่ให้ลอกคำตอบ เพราะกลัวเพื่อนคนอื่น ๆ เอาไปฟ้องครู

ข. ไม่ให้ลอกคำตอบ เพราะเป็นการคล้อยตาผู้อื่นในทางไม่ดี

ค. ให้สมหวังลอกคำตอบ เพราะกลัวเพื่อนสอบตกในวิชานี้

88. กำแหงกับกำแพงเป็นลูกพี่ลูกน้องกัน แต่กำแหงสอบได้เป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจ แต่กำแพงเรียนไม่เก่ง จบแค่ ม.6 อยู่ช่วยงานบ้าน วันหนึ่งกำแหงกลับเยี่ยมบ้านพบว่าญาติ ๆ กำลังช่วยกันขนดินทำถนนเข้าบ้าน แต่กำแพงไม่มาช่วย พวกญาติบ่นว่ากำแพงโง่แล้วขี้เกียจ ถ้าท่านเป็นกำแหงท่านจะทำอย่างไร
    ก. เห็นด้วยกับญาติ
    ข. พูดแก้ตัวให้กำแพง เพราะไม่ต้องการให้พี่น้องทะเลาะกัน
    ค. พูดแก้ตัวให้กำแพง เพราะกลัวกำแพงจะเสียใจ
89. ในการจัดนิทรรศการวันตำรวจของโรงเรียน ภูมินทร์และเพื่อน ๆ ได้รับมอบหมายหน้าที่จากครูให้ตกแต่งห้องแสดงเครื่องแบบตำรวจสมัยต่าง ๆ ซึ่งภูมินทร์และเพื่อนตกลงกันว่าจะมาช่วยกันเตรียมสถานที่ให้เสร็จก่อนเที่ยงวัน โดยจะมาเตรียมสถานที่ตั้งแต่ 08.00 น.ในวันอาทิตย์ แต่ในวันเสาร์ภูมินทร์กลับบ้านที่กรุงเทพและดูโทรทัศน์ดึก ถ้าท่านเป็นภูมินทร์ท่านจะทำอย่างไร
    ก. มาช่วยงานหลัง 08.00 น. เพื่อนอนให้เต็มอิ่มก่อน
    ข. มาให้ถึงพอดี 08.00 น. เพื่อทำงานร่วมกับเพื่อนพร้อม ๆ กัน
    ค. มาให้ถึงก่อน 08.00 น. รอช่วยจัดสถานที่เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา

90. จักรกับพงศ์ไม่ค่อยถูกกัน มักมีเรื่องกันบ่อย ๆ วันหนึ่งหนังสือพิมพ์ลงข่าวว่าพ่อของพงศ์ได้รับรางวัลพ่อดีเด่นแห่งปี และมีเพื่อนสนิทมาถามจักรว่ารู้สึกอย่างไรกับข่าวดังกล่าว ถ้าท่านเป็นจักรท่านจะตอบอย่างไร
    ก. ตอบว่ารู้สึกเฉย ๆ เพราะเป็นความดีของพ่อเขาไม่ใช่พงศ์
    ข. ตอบว่า ยินดีด้วย เพราะครูและเพื่อนส่วนใหญ่ก็รู้สึกยินดีกับพงศ์
    ค. ตอบว่ายินดีด้วย เพราะคุณพ่อของพงศ์เป็นคนดีจริง ๆ
91. กฤษดามีบิดาเป็นตำรวจ ฐานะทางบ้านร่ำรวยมาก วันหนึ่งกฤษดาได้ข่าวว่าปรีชานินทาว่าบิดาของกฤษดาเป็นตำรวจที่คดโกง ขูดรีดเงิน จึงมีฐานะร่ำรวย ถ้าท่านเป็นกฤษดาท่านจะทำอย่างไร
    ก. ต่อว่าและเตือนปรีชาว่าอย่าพูดเช่นนี้อีก เพราะมันไม่เป็นความจริง
    ข. กระชากคอเสื้อปรีชาและต่อยปาก
    ค. เข้าไปถามปรีชาว่าพูดนินทาจริงหรือไม่ ถ้าจริงก็ขอให้อธิบายเหตุผล เพื่อพิสูจน์ความจริง

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้านการให้บริการแก่นักเรียน

ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

ค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบบุคลิกภาพพึงประสงค์

ตาราง 17 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ องค์ประกอบด้านความคิด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.12	8	6.54
2	4.39	9	6.82
3	3.26	10	7.34
4	3.83	11	7.40
5	3.16	12	4.78
6	4.13	13	5.32
7	2.27	14	5.87

ค่าความเชื่อมั่นฉบับเท่ากับ .76

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ องค์ประกอบด้านความรู้สึก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.58	9	6.98
2	4.97	10	4.21
3	6.98	11	4.22
4	4.34	12	7.53
5	5.30	13	7.17
6	5.26	14	5.56
7	6.79	15	6.29
8	6.91	16	5.67

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84

ตาราง 19 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่ออาชีพตำรวจ องค์ประกอบด้านพฤติกรรม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.59	8	5.69
2	4.65	9	6.66
3	5.77	10	9.36
4	4.09	11	7.99
5	6.02	12	7.96
6	4.18	13	12.09
7	4.60	14	6.22

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่ออาชีพตำรวจ ทั้ง 3 องค์ประกอบเท่ากับ .82

ตาราง 20 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.24	19	6.76
2	3.94	20	5.74
3	4.82	21	5.18
4	5.60	22	7.16
5	5.48	23	3.31
6	5.39	24	4.28
7	6.05	25	6.93
8	1.89	26	5.17
9	3.33	27	4.54
10	2.36	28	6.68
11	2.37	29	2.98
12	5.13	30	2.49
13	5.07	31	4.46
14	7.24	32	6.82
15	3.53	33	3.75
16	6.46	34	2.99
17	4.63	35	2.39
18	5.74	36	2.39
		37	4.19

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91

ตาราง 21 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.41	34	4.15
2	4.21	35	5.00
3	4.47	36	2.50
4	4.02	37	3.62
5	4.34	38	6.48
6	1.79	39	7.85
7	3.38	40	3.87
8	3.58	41	4.03
9	3.91	42	3.69
10	7.41	43	4.98
11	8.39	44	6.81
12	4.20	45	3.99
13	4.79	46	3.58
14	4.58	47	2.77
15	6.20	48	6.05
16	3.59	49	5.67
17	4.33	50	6.88
18	5.58	51	3.51
19	5.46	52	5.23
20	4.02	53	3.34
21	4.68	54	5.48
22	4.45	55	5.76
23	3.71	56	5.41
24	4.93	57	2.80
25	5.56	58	3.97
26	4.68	59	4.63
27	512	60	3.86
28	6.56	61	3.69
29	6.17	62	5.88
30	4.88	63	4.21
31	4.62	64	3.36
32	3.59	65	4.65
33	7.44	66	6.76

ตาราง 21 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
		67	4.58

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

ตาราง 22 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.74	14	3.06
2	4.65	15	3.99
3	4.67	16	2.59
4	3.98	17	5.10
5	3.85	18	3.67
6	8.27	19	5.20
7	4.14	20	8.01
8	3.73	21	7.09
9	10.07	22	4.97
10	3.42	23	6.49
11	6.79	24	4.96
12	3.44	25	4.49
13	3.25	26	6.13

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .86

ตาราง 23 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	8.02	7	4.87
2	10.18	8	4.01
3	8.51	9	7.56
4	5.45	10	5.40
5	10.66	11	4.84
6	2.19	12	9.22

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84

ตาราง 24 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับรุ่นพี่และรุ่นน้อง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.23	10	5.93
2	2.28	11	3.48
3	5.63	12	10.17
4	3.18	13	12.80
5	5.33	14	13.16
6	13.45	15	5.48
7	3.82	16	7.85
8	7.19	17	9.97
9	8.66	18	13.05

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89

ตาราง 25 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนายร้อยตำรวจกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.38	11	3.06
2	4.88	12	3.24
3	4.16	13	3.06
4	2.35	14	3.86
5	2.66	15	3.49
6	3.36	16	2.52
7	3.84	17	3.42
8	2.83	18	2.55
9	2.36	19	4.23
10	2.83	20	2.13
		21	2.09

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84

ตาราง 26 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในโรงนอน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.84	11	5.83
2	6.83	12	5.45
3	11.16	13	5.00
4	7.60	14	3.77
5	6.09	15	5.42
6	6.72	16	3.43
7	4.52	17	8.11
8	4.07	18	4.64
9	6.85	19	7.36
10	5.74	20	3.00

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88

ตาราง 27 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบทดสอบบุคลิกภาพพึงประสงค์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.12	31	2.84
2	2.54	32	3.38
3	4.52	33	2.57
4	2.15	34	1.86
5	2.77	35	4.89
6	5.35	36	3.16
7	5.34	37	3.53
8	3.39	38	4.13
9	2.38	39	1.93
10	2.61	40	3.42
11	3.39	41	3.04
12	2.06	42	2.97
13	2.62	43	2.23
14	3.17	44	4.89
15	4.23	45	3.88
16	1.79	46	3.39
17	2.45	47	2.42
18	4.95	48	1.76
19	2.76	49	3.27
20	2.89	50	4.36
21	4.55	51	2.04
22	4.15	52	3.91
23	2.22	53	2.30
24	1.95	54	3.16
25	2.92	55	3.36
26	2.98	56	3.47
27	3.31	57	2.38
28	3.46	58	6.02
29	2.11	59	1.97
30	1.97	60	2.01

ตาราง 27 แสดงค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อของแบบทดสอบบุคลิกภาพพึงประสงค์ (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
61	5.79	76	4.24
62	4.45	77	3.22
63	5.09	78	5.55
64	3.02	79	2.29
65	4.74	80	3.61
66	3.96	81	2.54
67	3.22	82	5.66
68	3.50	83	5.06
69	2.61	84	2.11
70	4.32	85	1.77
71	4.80	86	1.78
72	4.88	87	5.61
73	2.00	88	3.58
74	2.25	89	5.63
75	3.42	90	2.10
		91	4.14

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	ว่าที่พันตำรวจตรีวินัย ธงชัย
วันเดือนปีเกิด	18 พฤษภาคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40/3 ถนนประธานเมือง อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักจิตวิทยา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	งานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
พ.ศ. 2529	วท.บ. (จิตวิทยา) จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2539	น.บ. จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2545	กศ.ม. จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ